

Q/1

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 31 במרץ, 2012

4	דוח הדירקטוריון
4	תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק
4	פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה
5	נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים
6	מידע הצופה פני עתיד
7	השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו
8	חלוקת דיבידנדים
9	הון והלימות הון
10	דירוג הבנק
11	סקירה כלכלית ופיננסית
13	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
13	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
14	רווח ורווחיות
21	הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק
35	תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגורי פעילות
35	מידע כספי תמציתי על מיגורי פעילות
38	מיגור משקי הבית
43	מיגור הבנקאות הפרטית
47	מיגור עסקים קטנים
51	המיגור המסחרי
55	המיגור העסקי
59	מיגור ניהול פיננסי
60	אחרים והתאמות
61	פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים
68	חברות מוחזקות עיקריות
69	פעילות קבוצת הבנק בחו"ל
78	מידע כללי ונושאים נוספים
78	מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק
79	יעדים ואסטרטגיית עסקית
80	ניהול הסיכונים
105	הלימות הון
119	גילוי על המבקר הפנימי
119	פועלים בקהילה - מעורבות חברתית ותרומה לקהילה
121	קיימות ואחריות חברתית
122	הליכים משפטיים
122	עניינים אחרים
124	בקורות ונהלים
125	סקירת הנהלה
125	תוספת 1 - שיעורי הכנסה והוצאה
130	תוספת 2 - חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית
138	תוספת 3 - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק
141	תוספת 4 - חשיפות למדינות זרות
145	הצהרת המנכ"ל
146	הצהרת החשבונאי הראשי
147	דוחות כספיים
147	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
148	תמצית מאזן מאוחד
149	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
150	תמצית דוח על השינויים בהון
156	תמצית דוח על תזרימי מזומנים
159	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 30 במאי 2012, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים, של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, לתקופה ינואר-מרץ 2012.

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח:

תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק

פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה⁽¹⁾

התפתחות עסקי קבוצת הבנק

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2012 בכ-659 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-891 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמה ב-11.3% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-17.0% ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-0.50 ש"ח, בהשוואה ל-0.67 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 31 במרץ 2012 הסתכמו בכ-350.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-356.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, ירידה בשיעור של 1.8%.

סך האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2012 הסתכם ב-244.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-246.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, ירידה בשיעור של 0.7%.

סך פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2012 הסתכם ב-251.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-256.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, קיטון בשיעור של 1.9%.

סך ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 31 במרץ 2012 הסתכם ב-24.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-23.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, עלייה בשיעור של 2.6%.

יחס ההון הכולל ליום 31 במרץ 2012 הסתכם לשיעור של 14.7%, בהשוואה לשיעור של 14.1% בסוף שנת 2011.

(1) בעקבות יישום חוזר המפקח על הבנקים הודן בהנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים בדרך של יישום למפרע (ראה גם ביאור וד' לתמצית הדוחות הכספיים), הוצגו מחדש יתרות נכסים והתחייבויות מסוימים וכן סעיפי רווח והפסד רלוונטיים לרבעון המסתיים ביום 31 במרץ 2011. בהתאם לכך, הנתונים המת"חסים לתקופות קודמות וההסברים לשינויים הינם לאחר ביצוע ההתאמות הנדרשות כתוצאה מיישום החוזר.

נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31.03.2011	30.06.2011	30.09.2011	31.12.2011	31.03.2012	
במיליוני ש"ח					
רווח ורווחיות					
*1,968	*2,075	*2,165	*1,889	1,962	הכנסות ריבית, נטו
*1,560	*1,292	*793	*1,346	1,493	ההכנסות שאינן מריבית
*3,528	*3,367	*2,958	*3,235	3,455	סך ההכנסות
14	327	498	363	303	הוצאות בגין הפסדי אשראי
**2,122	2,013	2,033	2,197	2,104	הוצאות תפעוליות ואחרות
**891	712	471	672	659	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
חאזן - סעיפים עיקריים					
***319,656	***323,782	***341,967	***356,662	350,350	סך-כל המאזן
229,835	234,069	244,577	246,495	244,804	אשראי לציבור, נטו
28,932	27,701	27,789	34,411	36,903	ניירות-ערך
231,769	233,237	242,931	256,417	251,576	פקדונות הציבור
28,295	29,962	32,050	32,933	34,422	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
***22,408	***22,706	***23,050	***23,819	24,440	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
13,590	13,263	13,233	12,799	14,498	סך סיכון אשראי בעייתיים****
7,840	7,530	7,170	7,044	6,825	מזה - חובות פגומים מאזניים****
יחסים פיננסיים עיקריים					
99.2%	100.4%	100.7%	96.1%	97.3%	אשראי לציבור, נטו לפקדונות הציבור
88.4%	88.9%	88.9%	85.2%	85.6%	אשראי לציבור, נטו לפקדונות הציבור כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
**7.0%	7.0%	6.7%	6.7%	7.0%	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לסך המאזן
**7.9%	7.9%	7.7%	7.9%	8.2%	הון ליבה לרכיבי סיכון
**8.7%	8.7%	8.5%	8.7%	9.0%	הון רובד 1 לרכיבי סיכון
**13.9%	14.1%	13.6%	14.1%	14.7%	הון כולל לרכיבי סיכון
*2.48%	*2.50%	*2.41%	*2.28%	2.29%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾⁽²⁾
**60.1%	59.8%	*68.7%	*67.9%	60.9%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
0.02%	0.56%	0.84%	0.61%	0.49%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
**17.0%	13.2%	8.5%	11.9%	11.3%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
**0.67	0.54	0.36	0.51	0.50	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק - בסיסי
**0.67	0.53	0.35	0.50	0.49	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק - מדולל

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכתרת ולאוּפן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(ג) בתמצית הדוחות הכספיים.

** הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

*** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה, ראה ביאור 1(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

**** בניכוי הפרשה פרטנית והפרשה לפי עומק פיגור.

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) מחושב - רווח מימוני מפעילות שוטפת מחולק בנכסים כספיים שהגיבו הכנסות מימון. רווח מימוני מפעילות שוטפת כולל הכנסות ריבית, נטו, והכנסות מימון שאינן מריבית.

מידע הצופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם, כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובח"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם. מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתמשו בכלל, או יתמשו במקצת בלבד.

השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 31 במרץ 2012 הינו 1,324,664,064 ש"ח ע.ג. המורכב מ-1,324,664,064 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 5,653,853 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק, כפי שפורט להלן. הון המניות המונפק והנפרע של הבנק בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הינו 1,322,141,917 ש"ח ע.ג. המורכב מ-1,322,141,917 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 8,294,853 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק. להלן פרטים בדבר ההתפתחויות העיקריות הקשורות בהון הבנק, לרבות השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו:

שינויים בהון הבנק החל מיום 1 בינואר 2012 ועד סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים:

עד למועד פרסום הדוחות הכספיים חל גידול של כ-3,111,000 מניות רגילות בהון המונפק והנפרע של הבנק כתוצאה מהמרת 3,111,000 כתבי אופציה אשר הוקצו לעובדי הבנק במסגרת התוכנית מחדש מאי 2004. יתרת כתבי האופציה שהוענקו לעובדי הבנק במסגרת תוכנית זו מסתכמת ב-6,950,808 כתבי אופציה.

בחודש פברואר 2012 הוקצתה המנה האחרונה בגין תוכנית ההמשך מיום 30 בספטמבר 2009 שהסתכמה ב-4,331,145 כתבי אופציה למניות. האופציות שהוקצו ושטרם מומשו בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הסתכמו ב-12,522,245 כתבי אופציה שיומרו למניות כמתואר להלן ממאגר מניות שירכשו למטרה זו.

לפרטים נוספים בקשר להנפקת אופציות למניות ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל, לעובדים בכירים ולעובדי הבנק, ראה ביאור 16 בדוחות הכספיים של שנת 2011.

ביום 28 בפברואר 2012 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישור ועדת שכר ותגמול וועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, להחליף מניות פנטום חסומות שהוענקו ואשר תקופת החסימה שלהן צפויה להסתיים ביום 31 בדצמבר 2013 ואילך, ביחידות מניות חסומות (Restricted Stock Units) ("יחידות RSU"), וכן להקצות יחידות RSU למנהלים המחדשים את הסכם ההעסקה שלהם עם הבנק, וזאת מכוח "בנק הפועלים בע"מ - תוכנית משנה להענקת יחידות מניות חסומות (RSU) למנהלים בכירים 2011" שהינה יישום של הוראות מסוימות של תוכנית תגמול 2010 ומהווה חלק בלתי נפרד ממנה. יחידות RSU הינן זכויות למניות הבנק אשר בהתקיים תנאי הבשלה מתאימים (הכוללים השלמת תקופת העסקה מסוימות, ולגבי חלק מיחידות ה-RSU גם השגת תשואה מסוימת על-ידי הבנק) ממומשות אוטומטית למניות רגילות של הבנק שמוחזקות על-ידי הבנק כמניות רדומות, וזאת ללא תשלום מחיר מימוש כלשהו. לאחר הבשלת יחידות ה-RSU, מניות הבנק חסומות ואינן ניתנות למכירה למשך תקופות נוספות הקבועות בתוכנית האמורה. מועדי ההבשלה והחסימה של יחידות ה-RSU יהיו ככלל זהים לאלה של מניות הפנטום החסומות (ומניות הפנטום החסומות המותנות) אותן הן מחליפות. יחידות ה-RSU תוקצינה בהתאם למסלול רווח הון לפי סעיף 102(ב)(2) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961. עד סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הוקצו 3,717,526 יחידות RSU (מתוכן 1,349,091 יחידות RSU מותנות אשר הבשלתן כפופה להשגת תשואה מסוימת על-ידי הבנק בשנות הכספיים הרלוונטיות).

רכישה עצמית של מניות הבנק

1. ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים לבצע רכישה עצמית של 12,750,000 מניות לצורכי תגמול עובדים על-פי תוכנית ההמשך מחדש ספטמבר 2009 (ראה ביאור 16(א)(1) בדוחות הכספיים של שנת 2011) וכן לבצע רכישה עצמית של עד 14,000,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול למנהלים בכירים (ראה ביאור 15 בדוחות הכספיים של שנת 2011). ביום 30 במרץ 2011 אישר הדירקטוריון תוכנית לרכישת מניות. בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים מסתכמת יתרת המניות שנרכשו ב-7,641,000 מניות בעלות של כ-117 מיליון ש"ח.

2. על-פי אישור המפקח על הבנקים רכש הבנק בשנת 2009 באמצעות גוף חיצוני 700,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת של הבנק, במטרה שישמשו כמאגר ממנו יועברו מניות במידה ויו"ר הדירקטוריון לשעבר ומנכ"ל הבנק לשעבר יממשו אופציות שהוקצו להם כמפורט בביאור 16(א)(4) בדוחות הכספיים של שנת 2011. יתרת המניות לאחר מימוש על-ידי יו"ר הדירקטוריון לשעבר כאמור לעיל מסתכמת ב-653,853 מניות רגילות בעלות של כ-10 מיליון ש"ח.

חלוקת דיבידנדים

ביום 30 במאי 2011 עדכן הדירקטוריון את מדיניות חלוקת הדיבידנד. המדיניות שנקבעה הינה, לחלק מדי שנה עד למחצית הרווח הנקי הנובע מפעולות רגילות, וזאת בכפוף ליעדי ההון של הבנק, כפי שנקבעו על-ידי הדירקטוריון. חלוקת דיבידנדים מרווחים חד פעמיים תבצע בהתאם להחלטות אד-הוק שתתקבלנה על-ידי הדירקטוריון.

בנוסף למגבלות על-פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על-ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל, לפיה לא יחולק דיבידנד: (א) אם יתרת העודפים המצטברת של הבנק על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו אינה חיובית, או במידה שחלוקה כאמור תגרום ליתרה שלילית; (ב) כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד; (ג) כאשר התוצאה המצטברת של שלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים לגביה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד; (ד) אם החלוקה תגרום לכך, שיחס הון הבנק לנכסי סיכון ירד מתחת ליחס הנדרש לגביו; (ה) מקרנות הון או מהפרשים בזכות, הנובעים מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל; (ו) במידה שלאחר חלוקתו, הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או (ז) במידה שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23א' לחוק הבנקאות אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. על אף האמור לעיל, במקרים מסוימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש ובכתב את אישורו של המפקח על הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור.

על-פי חוזר המפקח מחודש יוני 2010, לא יחלק תאגיד בנקאי דיבידנד אם אינו עומד ביחס הון ליבה של לפחות 7.5%, או אם חלוקה כאמור תגרום לאי עמידה ביחס הנ"ל.

בהתאם לחוזר בנק ישראל מיום 28 במרץ 2012 בדבר יחסי הון ליבה מינימליים במסגרת באזל 3, נדרשים תאגידים בנקאיים וביניהם הבנק לעמוד בהון ליבה מינימלי של 9% עד ליום 1 בינואר 2015 ולתאגיד בנקאי גדול שהבנק בינהם בהון ליבה מינימלי של 10% עד ליום 1 בינואר 2017. הובהר כי הפיקוח על הבנקים מצפה מתאגיד בנקאי שיימנע מחלוקת דיבידנד, אם בעטייה הוא עלול שלא לעמוד בדרישות האמורות. לפרטים נוספים, ראה בפרק הון והלימות הון שלהלן.

כמו-כן, על-פי תנאי שטרי הון נדחים (סדרה א') לא יחולק דיבידנד במקרים הבאים: (א) היה וישעו תשלומי הריבית בגין שטרי הון אלו, הבנק לא ישלם דיבידנד לבעלי מניותיו כל עוד לא שולמו במלואם כל תשלומי הריבית שסילוקם הושעה, בין אם דיבידנד כאמור הוכרז טרם ניתנה הודעת הבנק בדבר היווצרות נסיבות משעות, ובין אם הוא הוכרז אחרי מתן הודעה כאמור; ו-(ב) אם חלוקתו תגרום לכך שהיחס בין הון הליבה לנכסי סיכון של הבנק ירד מתחת ליחס של 6.5%.

בנוסף, בהיתר נגיד בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק הפועלים על-ידי קבוצת אריסון נקבע, כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 30 ביוני 1997 (ערב רכישת השליטה), אלא אם כן המפקח על הבנקים הסכים לכך מראש ובכתב.

ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים רכישה עצמית של מניות הבנק. לפרטים נוספים, ראה ביאור 13 בדוחות הכספיים של שנת 2011.

יתרת העודפים של הבנק ליום 31 במרץ 2012 הסתכמה ב-16,004 מיליון ש"ח, מהם סך של כ-2,734 מיליון ש"ח אינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד כאמור.

הון והלימות הון

יעד הלימות ההון

יעד ההון של הבנק הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק כפי שזוהתה, נאמדה והוערכה על-ידי הבנק. יעד יחס ההון הכולל שנקבע גבוה מדרישת ההון הרגולטורי המינימלי וכולל את דרישות ההון בגין סיכונים נדבך 1, בתוספת הון בגין סיכונים נדבך 2 ונועד לאפשר לבנק לעמוד בדרישות ההון בעת קרות אירועי משבר (קיצון) חיצוניים, תוך עמידה בדרישות ההון הרגולטורי המינימלי. יעד זה, מביא בחשבון פעולות של הנהלת הבנק, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ו/או להגדיל את בסיס ההון. על-פי החלטת הדירקטוריון מיום 30 בדצמבר 2010, הוחלט שיעד יחס הון ליבה של הבנק יעמוד על שיעור שלא יפחת מ-7.5% ויעד יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-12.5%.

בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים יידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על-ידי המפקח על הבנקים. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו חלה על הבנק. הבנק לומד את הדרישות הצפויות של המפקח על הבנקים כפי שנכללו בהוראה זו ובכוונתו להיערך כנדרש כדי לעמוד בדרישות שייקבעו. יחס הון הליבה של הבנק המחושב על-פי הוראות באזל 2 ליום 31 במרץ 2012 עומד על 8.20%.

31 בדצמבר *2011	31 במרץ 2012	
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
23,769	24,466	הון ליבה
26,157	26,858	הון רובד 1, לאחר ניכויים
16,175	16,895	הון רובד 2, לאחר ניכויים
42,332	43,753	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
274,037	270,128	סיכון אשראי
7,018	7,391	סיכונים שוק
20,047	20,930	סיכון תפעולי
301,102	298,449	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
באחוזים		
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
7.89%	8.20%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.69%	9.00%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.06%	14.66%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 במרץ 2012 הסתכם ב-14.66% בהשוואה ליחס הון של 14.06% בסוף שנת 2011.
 יחס הון ליבה ליום 31 במרץ 2012 הסתכם ב-8.20% בהשוואה ליחס הון ליבה של 7.89% בסוף שנת 2011.
 נתוני ההון ונכסי הסיכון ליום 31 בדצמבר 2011 הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של הוראות תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. השפעת היישום על ההון ונכסי הסיכון ליום 31 בדצמבר 2011 הסתכמה בקיטון בסך של 26 מיליוני ש"ח.
 ההון הכולל לצורך חישוב יחס הון ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בסך של כ-43,753 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-42,332 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. הגידול בבסיס ההון נבע בעיקר מהרווח הנקי ומהנפקת כתבי התחייבות נדחים.
 נכסי הסיכון ליום 31 במרץ 2012 הסתכמו ב-298.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-301.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. הקיטון בנכסי הסיכון נבע בעיקר מירידה באשראי לציבור ובחשיפות בגין נגזרים.

דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

בישראל מדורג הבנק במטבע מקומי על-ידי חברת "S&P מעלות בע"מ" בדירוג (AA+) ועל-ידי חברת מידרוג בדירוג Aaa.

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל - סוברני:				
אפריל 2011	יציב	P-1	A1	Moody's
ספטמבר 2011	יציב	A-1	A+	S&P
אפריל 2012	יציב	F1	A	Fitch Ratings
בנק הפועלים:				
אפריל 2011	יציב	P-1	A2	Moody's
מאי 2011	יציב	A-2	BBB+	S&P
מאי 2012	יציב	F2	A-	Fitch Ratings

בתחילת חודש מאי 2012 הודיעה חברת הדירוג Moody's כי, לאור ההאטה הצפויה במשק הישראלי, חוסר הוודאות הקיים לגבי שוק אגרות-החוב הקונצרני וריכוזיות גבוהה בתיקי האשראי בבנקים, שינתה את אופק הדירוג שלה לכלל המערכת הבנקאית בישראל מיציבה לשלילית.
 ציון כי דירוג הבנק ואופק הדירוג שלו על-ידי החברה נשאר ללא שינוי.
 בחודש מאי 2012 חברת הדירוג Fitch אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי.

סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

ברבעון הראשון של שנת 2012 המשיכה והתבססה ההתאוששות והשיפור הכלכלי בארצות-הברית וכן נמשכה הצמיחה בשווקים המתעוררים, ולעומת זאת אירופה נותרה בנסיגה כלכלית. התחזיות לצמיחה העולמית בשנת 2012 נותרו מתונות ברמה של 3.5%. נתוני הרבעון הראשון בארצות-הברית הצביעו על המשך הצמיחה, אם כי בקצב מתון יותר של 2.2%, זאת תוך כדי שיפור בשוק העבודה שחזר לייצר משרות. ברבעון הראשון של שנת 2012 חזר גוש האירו למיתון, הצמיחה ברבעון הראשון התאפסה, זאת לאחר ירידה של 1.3% במונחים שנתיים בתוצר ברבעון הרביעי של 2011. גוברות ההערכות שמדיניות הצנע באירופה, מדכאת את הצמיחה הכלכלית ותורמת לאבטלה הגבוהה שהגיעה בחודש מרץ 2012 לרמה של 10.8% בממוצע. יוון הגיעה להסדר חוב, הכולל המרת אגרות-חוב ישנות בחדשות. ההסדר אפשר ליוון לקבל את חבילת הסיוע השנייה בסך 130 מיליארד אירו. גם לאחר ההסדר, המשקיעים מביעים חשש גדול מיכולתה של יוון לפרוע את חובותיה בהמשך וגוברים החששות שיוון תיאלץ לפרוש מגוש האירו. איטליה וספרד היו במוקד ההתפתחויות, המיתון העמוק והקשיים הפיסקאליים מעלים חשש ליכולת הפירעון החובות, ותשואות אגרות-החוב שלהן הגיעו לכ-6%. סוכנות הדירוג S&P הורידה את דירוג האשראי של ספרד בשתי דרגות לרמה של BBB+ עם תחזית שלילית. המצב הכלכלי הקשה יוצר מתחוות חברתיות בעיקר במדינות שבמוקד המשבר, וכן שינויים פוליטיים בחלק מהמדינות. סביבת האינפלציה הנמוכה מאפשרת לבנקים המרכזיים בארצות-הברית, אירופה ויפן להוסיף ולנקוט במדיניות מרחיבה מאוד. בארצות-הברית הודיע הפד כי הריבית תיוותר כנראה ברמה אפסית עד למחצית שנת 2014 ושתוכניות להרחבה כמותית נוספת קיימות וימומשו במידת הצורך. באירופה הופחתה הריבית ל-1.0% וההערכות הן שהיא תוסיף לרדת זאת בזמן שהבנק המרכזי האירופי הוסיף להלוות כספים לבנקים המסחריים. גם במספר משקים מתעוררים, ובהם הודו וברזיל, החלו הבנקים המרכזיים להוריד את הריבית.

ישראל – הפעילות הכלכלית במשק

צמיחת המשק הואטה ברבעון הראשון של שנת 2012 לשיעור שנתי של 3.0%. האינדיקטורים הכלכליים שפורסמו מצביעים אף הם על האטה בצמיחה, אך לעומת זאת, סקרי הציפיות השונים היו חיוביים יותר: סקר מגמות בעסקים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומדד מנהלי הרכש של הבנק מראים שיפור ובלתימה במגמת ההתכווצות. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ביצעה שינויים בסקר כוח אדם, ועל-פי שיטת המדידה החדשה שיעור האבטלה עמד ברבעון הראשון של שנת 2012 על 6.7% לעומת 6.8% ברבעון הקודם, אך יחד עם זאת, הנתון לחודש מרץ 2012 עמד על 6.9%. יש לציין שעל-פי המדידה הישנה עמד שיעור האבטלה בישראל ברבעון הרביעי של שנת 2011 על 5.4% בלבד. אולי זו גם הסיבה שלחצי השכר בשנים האחרונות היו ממותנים מאוד, למרות ששיעור האבטלה שנמדד אז היה נמוך. ברבעון הראשון חלה עלייה מרשימה ברכישת דירות חדשות, לאחר ירידה חדה במכירות במחצית השנייה של שנת 2011. אנו מעריכים כי הצמיחה בהמשך השנה תהיה תלויה במידה רבה בהתפתחויות בעולם, ובעיקר בגוש האירו. במהלך השנה האחרונה הוקמו מספר ועדות שמטרתן הגברת התחרותיות במשק וכן ועדה לשינוי כלכלי-חברתי (ועדת טרכטנברג). המלצות ועדת טרכטנברג אושרו בחלקן הגדול בכנסת והן כבר מיושמות. בחודש מרץ 2012 הגישה הוועדה להגברת התחרותיות במשק את המלצותיה, ואלה כוללות, בין השאר, הפרדה בין החזקה בפעילות ריאלית משמעותית לבין פעילות פיננסית משמעותית, וכן המלצות בתחום הממשל התאגידי. בהמשך להמלצות ועדת טרכטנברג, הוקם גם צוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות בראשות המפקח על הבנקים. מסקנות הצוותים השונים עשויות להיות בעלות השפעה על המשק בכלל ועל מיגזר הבנקאות בפרט.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן עלה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 בשיעור של 0.4%. במהלך 12 החודשים שהסתיימו בחודש מרץ 2012 עלה המדד ב-1.9%. סעיף הדיור במדד (מחירי שכר-דירה) ממשיך להתייקר בשיעור גבוה יחסית של 4.4% בשנה האחרונה. עליית מחירי הנפט בעולם ועצירה של אספקת הגז הטבעי ממצרים העלתה את מחירי האנרגיה ובפרט את מחירי החשמל. עליות מחירים אלו צפויים לבוא לידי ביטוי ביתר שאת ברבעון השני של השנה. עם פתיחת הרבעון השני עלו הציפיות לאינפלציה, ככל הנראה על רקע התייקרויות אלו, והן עומדות על כ-2.5%.

השקל יוסף במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 בשיעור של 2.8% מול הדולר ו-0.6% מול סל המטבעות האפקטיבי. התנודתיות בשער החליפין היתה נמוכה יחסית ובנק ישראל לא היה מעורב במסחר. המשקיעים הזרים המשיכו למכור את המקימים שבאחזקתם ופעילותם בכלל בשוק ההון היתה מצומצמת.

המדיניות הפיסקלית והמוניטרית

הגירעון התקציבי הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-1.0 מיליארד ש"ח לעומת עודף של 1.1 מיליארד ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. על-פי הערכות משרד האוצר, הכנסות המדינה ממיסים יהיו נמוכות בכ-11 מיליארד ש"ח לעומת התכנון המקורי. מעבר לזה מסתמנת גם חריגה בצד ההוצאות כתוצאה מעלייה בתקציב הביטחון, אימוץ המלצות ועדת טרכטנברג והסכמי שכר בסקטור הציבורי. הגרעון התקציבי השנה צפוי לחרוג במידה ניכרת מהיעד של 2.0% מהתמ"ג שנקבע. ריבית בנק ישראל עמדה בתחילת הרבעון הראשון של שנת 2012 על 2.75% והופחתה בחודש פברואר לרמה של 2.5%. הריבית נותרה ברמה זו עד חודש מאי 2012. הפחתת הריבית באה על רקע חששות מהשפעת המשבר באירופה על המשק הישראלי, ריפיון ביצוא והמשך מדיניות מוניטרית מרחיבה בעולם. נכון לחודש אפריל 2012, רמת הציפיות לאינפלציה דומה לזו של ריבית בנק ישראל, כך שהריבית הריאלית היא אפסית.

שוקי הכספים וההון

ברבעון הראשון של שנת 2012 נרשמה בשוק המניות הישראלי מגמה של עליות שערים, אם כי מתוננת מאלו של מרבית השווקים בעולם, ובייחוד ביחס לשוק האמריקאי. בסיכום הרבעון עלה מדד ת"א 100 בשיעור של כ-5.5% לעומת עלייה של כ-12% במדד ה-S&P500. ירידה חדה חלה במחזורי המסחר היומיים במניות והמירים לרמה של 1,134 מיליון שקלים לעומת 2,180 מיליון ברבעון המקביל אשתקד. בחודש אפריל 2012 נמשכה המגמה החיובית ושוק המניות בתל-אביב היה אחד השווקים עם הביצועים הטובים ביותר. שוק אגרות החוב הושפע מעלייה בציפיות לאינפלציה. מדד אגרות החוב הצמודות הממשלתיות עלה בשיעור של 1.2% ואילו מדד אגרות החוב השקליות עלה ב-0.6%. מרווחי אגרות החוב הקונצרניות מעל האגרות הממשלתיות ירדו, ומדד אגרות החוב הקונצרניות עלה ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-3.8%. התעוררות נרשמה בניוסי החוב של המינזר העסקי (ללא בנקים וחברות ביטוח) בשוק ההון שהסתכמו בכ-6 מיליארד ש"ח לעומת 2 מיליארד ש"ח ברבעון הקודם.

להלן הנתונים על שינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין:

לשנת	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2011	2012	
	ב-%		
2011	2.6%	0.9%	שיעור עליית מדד המחירים הידוע*
	7.7%	(1.9%)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית
	7.3%	0.8%	שיעור עליית שער הלירה סטרלינג
	7.2%	1.2%	שיעור עליית שער הפרנק השוויצרי
	4.2%	0.3%	שיעור עליית שער האירו
	(13.4%)	(2.1%)	שיעור עליית (ירידת) הלירה התורכית

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 1 לתמצית דוחות כספיים אלה וביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011. ביישום של כללי החשבונאות, בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. ייתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי דאיות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, בכל הקשור למדיניות החשבונאית, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שישומו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

הנושאים העיקריים שפורטו בדוחות לשנת 2011 היו: הפרשה להפסדי אשראי, מדידות שווי הוגן, התחייבויות לזכויות עובדים, מיסים נדחים, התחייבויות תלויות וירידת-ערך ניירות-ערך זמינים למכירה וניירות-ערך מוחזקים לפידיון.

במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים, אשר מפורטת בדוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 29 ביוני 2006 וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו, כנדרש בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא הדירקטוריון ("הוראה 301").

ועדת הביקורת של הדירקטוריון הינה הוועדה אשר דנה ובוחנת את טיטות הדוחות הכספיים המוצגים בפניה וממליצה לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים, כנדרש בהוראות תקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התשי"ע-2010 ובהתאמה גם להוראה 301.

כמו-כן, דנה בדוחות הכספיים ועדת הדירקטוריון לכספים ותשקיפים, אשר בוחנת את הדוחות הכספיים בעיקר מהיבטים עסקיים כלכליים, לרבות בחינת התוצאות המדווחות תוך השוואה לתמצית התקציב ותכניות העבודה של הבנק.

ועדת הביקורת מקבלת דיווח ומקיימת דיון על ליקויים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו, וכן מקבלת דיווח על כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, אם וככל שתהיה, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, כנדרש על-פי הוראה 645 להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים - הצהרה לגבי גילוי.

ועדת הביקורת בוחנת את הסוגיות המהותיות והאומדנים הקריטיים שישומו בדוחות הכספיים; את סבירות הנתונים; את המדיניות החשבונאית שישומה, את השינויים שחלו בה, אם חלו; וכן את יישום עיקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה, זאת באמצעות הצגה מפורטת של הנושאים על-ידי נושאי משרה ואחרים בבנק, לרבות: המנכ"ל, הממונה על החטיבה הפיננסית (CFO) והחשבונאי הראשי של הבנק. כן דנה ועדת הביקורת, במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, בחובות הבעייתיים של הבנק, בוחנת את שווי החזקות הבנק בניירות-ערך, דנה בהפרשות לירידת-ערך, שאינה בעלת אופי אחר מזמני, של ניירות-ערך ובהוצאות בגין הפסדי אשראי של הבנק. כן דנה ועדת הביקורת ובוחנת את חשיפות הבנק לסיכונים ואת דרך השתקפותם והשפעתם על הדוחות הכספיים.

לישיבות ועדת הביקורת, כמו גם לישיבות הדירקטוריון, בהן נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מוזמנים רואי החשבון המבקרים של הבנק זיו האפט, רואי חשבון וסומך חייקין, רואי חשבון והם נוכחים בכל הישיבות האלה. כן מוזמן המבקר הפנימי של הבנק, לדיוני ועדת הביקורת והדירקטוריון בנושא אישור הדוחות הכספיים.

שמות חברי ועדת הביקורת וועדת כספים ותשקיפים ומיומנותם, מפורטים בפרק "עבודת הדירקטוריון" ובפרק "דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" בדוחות הכספיים לשנת 2011.

ועדת הביקורת וועדת כספים ותשקיפים קיימו דיונים בגין הדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2012, ככל שנדרש. ועדת הביקורת הציגה את המלצותיה בפני מליאת הדירקטוריון קודם למועד שבו הדירקטוריון דן בדוחות הכספיים.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכם בסך של 659 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 891 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמה ב-11.3% בחישוב שנתי בהשוואה ל-17.0% ברבעון המקביל אשתקד.

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31.03.11	31.12.11	*31.03.11	*31.12.11	31.03.12	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(4.8%)	1.4%	3,545	3,326	3,374	הכנסות ריבית
(10.5%)	(1.7%)	(1,577)	(1,437)	(1,412)	הוצאות ריבית
(0.3%)	3.9%	1,968	1,889	1,962	הכנסות ריבית, נטו
	(16.5%)	14	363	303	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(15.1%)	8.7%	1,954	1,526	1,659	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
(4.3%)	10.9%	1,560	1,346	1,493	הכנסות שאינן מריבית
(0.8%)	(4.2%)	**2,122	2,197	2,104	הוצאות תפעוליות ואחרות
(24.7%)	55.3%	**1,392	675	1,048	רווח לפני מיסים
(26.8%)		**503	2	368	הפרשה למיסים על הרווח
(300.0%)	(60.0%)	1	(5)	(2)	חלקו של הבנק ברווחים (בהפסדים) של חברות כלולות לאחר מיסים
					רווח נקי:
(23.8%)	1.5%	**890	668	678	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
		1	4	(19)	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(26.0%)	(1.9%)	**891	672	659	המיוחס לבעלי מניות הבנק
		17.0%	11.9%	11.3%	תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק:

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסוגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכתורות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(ג)1 בתמצית הדוחות הכספיים.

** הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות ריבית, נטו ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-1,962 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,968 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הכנסות הריבית, נטו הושפעו מעלייה בהיקף פעילות האשראי והפקדונות, מעלייה בריבית המיגזר הלא-צמוד ומירידה בהשפעת שיעור עליית המדד הידוע.

הכנסות הריבית ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-3,374 מיליון ש"ח בהשוואה ל-3,545 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. עיקר הירידה בהכנסות הריבית נבעה מהשפעות שיעור עליית המדד הידוע כאמור לעיל. הירידה קוזה בשל עלייה בריבית הלא-צמודה. **הוצאות הריבית** ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-1,412 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,577 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. עיקר הירידה בהוצאות הריבית נבע מהשפעות המדד הידוע, כאמור לעיל, בקיזוז השפעת עליית הריבית.

הכנסות המימון שאינן מריבית ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-186 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-202 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הירידה נבעה בעיקר מקיטון בהכנסות בגין מכשירים נגזרים אשר קוזה בשל עלייה בהכנסות בגין הפרשי שער. כמו-כן, חלה עלייה ברווחים מאגרות-חוב ומהשקעה במניות.

בכדי לנתח את הרווח מפעילות שוטפת הנובע מפעילויות מימון יש לנתח את רווחי המימון הנובעים מכלל הנכסים וההתחייבויות של הבנק. סיכום של סך רווחים אלו מאפשר קיזוז של חשיפות הבאות לידי ביטוי בסעיפים שונים של הכנסות המימון, וכתוצאה מכך מאפשר בחינה טובה יותר של הרווח מפעילות שוטפת. רווחים אלו כוללים את הכנסות הריבית, נטו, בצרוף הכנסות המימון שאינן מריבית. סכום זה כולל את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי בניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות מנגזרים כוללות, בין השאר, את השפעות ערך הזמן בשווי ההוגן של נגזרים המקזזות את חשיפות הריבית המאזניות וכן את השפעות שיעור עליית המדד הידוע בגין יתרות נגזרים המקזזות את חשיפות המדד בגין היתרות המאזניות.

להלן ניתוח של סך הרווח המימוני, נטו:

2011				2012	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
3,545	4,110	3,812	3,326	3,374	הכנסות ריבית
(1,577)	(2,035)	(1,647)	(1,437)	(1,412)	הוצאות ריבית
1,968	2,075	2,165	1,889	1,962	הכנסות ריבית, נטו
202	16	(505)	74	186	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
2,170	2,091	1,660	1,963	2,148	סך הרווח המימוני, נטו

להלן ההתפתחות של סך הרווח המימוני, נטו לתקופה ינואר-מרץ 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.03.11	31.03.11	31.03.12	
%-ב	במיליוני ש"ח		
2.8%	1,876	1,929	רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
716.7%	6	49	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
154.5%	22	56	רווחים מהשקעה במניות
(65.3%)	222	77	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(13.6%)	22	19	הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר
(18.2%)	22	18	הכנסות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ⁽³⁾
(1.0%)	2,170	2,148	רווח מימוני, נטו ⁽⁴⁾

- (1) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
- (2) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה. התנדויות בסעיף נבעה בעיקר כתוצאה משינויים בריבית במיגזר הצמוד למדד.
- (3) השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.
- (4) רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו בתוספת הכנסות מימון שאינן מריבית, כאמור לעיל.

להלן ההתפתחות הרבעונית של סך הרווח המימוני, נטו:

רבעון ראשון	2011			2012	רבעון ראשון
	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
1,876	1,902	1,899	1,877	1,929	רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
6	(7)	71	54	49	הכנסות (הוצאות) ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
22	50	9	(26)	56	רווח (הפסד) מהשקעות במניות
222	121	(255)	41	77	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
22	38	37	42	19	הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר
22	(13)	(101)	(25)	18	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ⁽³⁾
2,170	2,091	1,660	1,963	2,148	רווח מימוני, נטו ⁽⁴⁾

- (1) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
 (2) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה. התנדויות בסעיף נבעה בעיקר כתוצאה משינויים בריבית במיגזר הצמוד למדד.
 (3) השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.
 (4) רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו בתוספת הכנסות מימון שאינן מריבית, כאמור לעיל.

להלן התפתחות סך הרווח המימוני, נטו, לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי, לפי מיגזרי פעילות עיקריים⁽¹⁾:

המיגזר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		31.03.12
	*31.12.11	*31.03.11	31.12.11	31.03.11	
	במיליוני ש"ח				
מיגזר משקי הבית	568	544	(1.9%)	2.4%	557
מיגזר הבנקאות הפרטית	332	291	(3.6%)	10.0%	320
מיגזר עסקים קטנים	289	260	(2.4%)	8.5%	282
המיגזר המסחרי	185	163	(3.2%)	9.8%	179
המיגזר העסקי	577	497	(4.0%)	11.5%	554
מיגזר ניהול פיננסי	12	415	(38.3%)		256
סך-הכל רווח מימוני, נטו	1,963	2,170	9.4%	(1.0%)	2,148

- * סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) (1) לתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) רווח מימוני, נטו, כולל סכום של הכנסות הריבית נטו בצירוף הכנסות המימון שאינן מריבית, כאמור לעיל.

הגידול ברווח המימוני במיגזרי הבנקאות הקמעונאית בישראל ברבעון הראשון של שנת 2012 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מעלייה בהיקף הפעילות באשראי ופקדונות.

הגידול ברווח המימוני, נטו במיגזר המסחרי והעסקי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נבע מגידול ביתרות האשראי. הקיטון בהכנסות מיגזר הניהול הפיננסי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע מירידה בהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. מנגד, חלה עלייה ברווח מאגרות-חוב וברוחים מהשקעה במניות, המיוחסים למיגזר זה.

פער הריבית הכולל (מאזני וחוץ-מאזני), המחושב בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג)), עמד ברבעון הראשון של שנת 2012 על שיעור של 1.18% בהשוואה לפער ריבית כולל בשיעור של 1.36% ברבעון המקביל אשתקד.

הירידה בפער הריבית הכולל ברבעון הראשון של שנת 2012 נבעה מירידה בפער הריבית במיגזר הצמוד למדד (כולל נגזרים), אשר עמד ברבעון הראשון של שנת 2012 על שיעור של 0.54% בהשוואה לשיעור של 1.32% ברבעון המקביל אשתקד, וזאת בעיקר כתוצאה מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים.

כמו-כן, חלה ירידה בפער הריבית (כולל נגזרים) במיגזר הלא-צמוד אשר עמד ברבעון הראשון של שנת 2012 על שיעור של 1.58% בהשוואה לשיעור של 1.91% ברבעון המקביל אשתקד בעיקר כתוצאה מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ומעלייה בהיקף פעילות נגזרים המבוצעת במרווחים נמוכים משמעותית ביחס לפעילות המאזנית.

פער הריבית הכולל במיגזר מטבע-חוץ עמד ברבעון הראשון של שנת 2012 על שיעור של 0.44% בהשוואה לשיעור של 0.61% ברבעון המקביל אשתקד. יצוין כי תוצאות הפעילות בגין אופציות מטבע-חוץ אינן נכללות בחישוב פער הריבית.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-303 מיליון ש"ח בהשוואה ל-14 מיליון ש"ח.

בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני נרשמה ברבעון הראשון של שנת 2012 הוצאה, נטו, בסך 169 מיליון ש"ח שנבעה מהוצאה בסך 463 מיליון ש"ח בניכוי קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית בסך של 294 מיליון ש"ח.

בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני נרשם ברבעון המקביל אשתקד קיטון בהוצאה, נטו, בסך 236 מיליון ש"ח שנבע מהוצאה בסך 230 מיליון ש"ח בניכוי קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית בסך של 466 מיליון ש"ח.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי עבור חובות הנבחנים על בסיס קבוצתי הסתכמה בסך של כ-134 מיליון ש"ח בהשוואה ל-250 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

בנוגע למרכיבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי, ראה ביאור 3 בתמצית לדוחות הכספיים.

להלן ההוצאה הרבעונית להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים*:

2011				2012	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
230	454	439	380	463	הוצאות להפסדי אשראי בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני
(466)	(256)	(219)	(213)	(294)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(236)	198	220	167	169	סך-הכל הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין חובות הנבחנים על בסיס פרטני
250	129	278	196	134	סך-הכל הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו, של חובות הנבחנים על בסיס קבוצתי
14	327	498	363	303	סך-הכל הוצאה להפסדי אשראי
שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור**:					
0.02%	0.56%	0.84%	0.61%	0.49%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.58%	1.50%	1.10%	0.37%	0.57%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
25.36%	60.80%	50.93%	19.81%	35.38%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* לרבות בגין אשראי כדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.
** על בסיס שנתי.

להלן התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מיגזרי פעילות עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31.03.11	31.12.11	31.03.12	
במיליוני ש"ח			
84	77	43	מיגזר משקי הבית
23	(3)	3	מיגזר הבנקאות הפרטית
8	44	14	מיגזר עסקים קטנים
54	17	38	המיגזר המסחרי
(155)	228	205	המיגזר העסקי
14	363	303	סך-הכל

להלן שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור, נטו לפי מיגזרי פעילות עיקריים⁽¹⁾:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.03.11	31.12.11	31.03.12
ב-%		
0.58%	0.50%	0.28%
0.38%	(0.04%)	0.04%
0.15%	0.78%	0.24%
0.98%	0.28%	0.62%
(0.64%)	0.87%	0.79%
0.02%	0.61%	0.49%

(1) על בסיס שנתי.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-1,493 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,560 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן פירוט של ההכנסות שאינן מריבית:

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		31.03.12	
31.03.11	31.12.11	*31.03.11	*31.12.11		
ב-%		במיליוני ש"ח			
(7.9%)	151.4%	202	74	186	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
עמלות:					
1.3%	(0.4%)	239	243	242	דמי ניהול חשבונות
4.1%	1.3%	366	376	381	כרטיסי אשראי, נטו
(7.9%)	7.2%	292	251	269	פעילות בניירות-ערך
(12.5%)	0.0%	48	42	42	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
(33.3%)	0.0%	21	14	14	ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים ⁽²⁾
(31.2%)	(1.1%)	125	87	86	טיפול באשראי
0.0%	6.1%	104	98	104	עמלות מעסקי מימון
(1.5%)	0.0%	65	64	64	הפרשי המרה
40.7%	35.7%	27	28	38	פעילות סחר חוץ
(23.1%)	11.1%	13	9	10	הכנסות נטו משירותי תיקי אשראי
(7.7%)	(7.7%)	13	13	12	עמלות ביטוח חיים וביטוח דירות
(20.0%)	(33.3%)	15	18	12	עמלות אחרות
(4.1%)	2.5%	1,328	1,243	1,274	סך-הכל עמלות
10.0%	13.8%	30	29	33	הכנסות אחרות
(4.3%)	10.9%	1,560	1,346	1,493	סך-הכל הכנסות שאינן מריבית

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע. למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכתורות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(ג)1 בתמצית הדוחות הכספיים.

(1) בעיקר קרנות נאמנות.

(2) בעיקר בגין שירותי ניהול ותפעול הניתנים לקופות-גמל.

ההכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-186 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-202 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. לפרטים נוספים, ראה בניתוח הרווח המימוני לעיל.

העמלות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-1,274 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,328 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. עיקר הקיטון נבע מקיטון בהכנסות מטיפול באשראי שנבע מהכנסות ברבעון המקביל אשתקד מעמלות ארגון סינדיקציה וכן מקיטון בהכנסות מעמלות מפעילות בניירות-ערך בגין ירידה בהיקף הפעילות והפעולות בשוק ההון בכלל הערוצים.

ההכנסות האחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-33 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-30 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. **ההוצאות התפעוליות והאחרות** הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-2,104 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,122 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		31.03.12
31.03.11	31.12.11	31.03.11	31.12.11	
ב-%		במיליוני ש"ח		
הוצאות שכר:				
(5.0%)	(2.1%)	*1,115	1,082	1,059
(7.5%)	2.1%	160	145	148
(5.3%)	(1.6%)	*1,275	1,227	1,207
3.3%	(1.8%)	369	388	381
0.0%	(25.0%)	3	4	3
8.0%	(11.2%)	475	578	513
(0.8%)	(4.2%)	*2,122	2,197	2,104

* הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאור 10' בתמצית הדוחות הכספיים.

הוצאות השכר ברבעון הראשון של שנת 2012 ירדו בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד כתוצאה מקיטון בהוצאות שנרשמו בגין תשלום מבוסס מניות שנבע מירידה במחיר מניות הבנק ומקיטון בהפרשה למענקים.

ההפרשה למיסים על הרווח הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2012 בסך של 368 מיליון ש"ח בהשוואה ל-503 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. שיעור המס האפקטיבי ברבעון הראשון של שנת 2012 הגיע ל-35.1% בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 35.3%. **הרווח הנקי** המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2012 בסך של 659 מיליון ש"ח בהשוואה ל-891 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-0.50 ש"ח בהשוואה ל-0.67 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק

המאזן המאוחד ליום 31 במרץ 2012 הסתכם ב-350.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-356.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי מיום	יתרה ליום		
	31.12.11	31.12.11	
		31.03.12	
ב- %	במיליוני ש"ח		
(1.8%)	*356,662	350,350	סך-כל הנכסים
(0.7%)	246,495	244,804	אשראי לציבור, נטו
(6.3%)	55,790	52,270	מזומנים ופקדונות בבנקים
7.2%	34,411	36,903	ניירות-ערך
(1.9%)	256,417	251,576	פקדונות מהציבור
4.5%	32,933	34,422	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
2.6%	*23,819	24,440	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסויימים. ראה ביאור 1(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ-מאזניים עיקריים:

שינוי	יתרה ליום		
	31.12.11	31.03.12	
ב- %	במיליוני ש"ח		
1. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים:			
(19.0%)	2,627	2,127	אשראי תעודות
(0.7%)	39,403	39,132	ערבויות והתחייבויות אחרות
(0.4%)	32,924	32,779	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק
3.7%	10,163	10,542	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים
0.7%	34,515	34,772	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
7.8%	44,092	47,513	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
2. מכשירים נגזרים (סכומי ערך נקוב):			
3.8%	294,092	305,152	חוזי ריבית
(23.5%)	274,009	209,670	חוזי מטבע-חוץ
8.3%	20,480	22,170	חוזים בגין מניות
(3.4%)	3,384	3,270	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
(8.7%)	591,965	540,262	סך-הכל ערך נקוב נגזרים

ג. להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי ניהול תפעול ו/או משמורת:

	יתרה ליום		
	שינוי	31.12.11	
	במיליוני ש"ח		
בתיקי ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾	4.6%	633,782	662,910
בקרנות נאמנות	0.9%	40,016	40,374
סך הנכסים של קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול	3.3%	76,617	79,152
סך-הכל	4.3%	750,415	782,436

(1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהם מעניקה קבוצת הבנק שירותי תפעול.

(2) לא כולל קרנות נאמנות המוחזקות על-ידי לקוחות הבנק.

אשראי לציבור, נטו

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2012 הסתכם ב-244.8 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-246.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, קיטון בשיעור של כ-0.7%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מיגורי ההצמדה השונים:

חלק המיגור מסך האשראי לציבור ליום	יתרה ליום		שינוי	יתרה ליום		
	31.12.11	31.03.12		31.12.11	31.03.12	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
57.8%	58.6%	0.7%	982	142,503	143,485	מטבע ישראלי לא-צמוד
23.0%	22.9%	(1.0%)	(540)	56,718	56,178	מטבע ישראלי צמוד למדד
19.1%	18.4%	(4.4%)	(2,078)	47,054	44,976	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%	(25.0%)	(55)	220	165	פריטים לא-כספיים
100.0%	100.0%	(0.7%)	(1,691)	246,495	244,804	סך-הכל

האשראי במיגור השקלי הלא-צמוד עלה ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-1.0 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של כ-0.7% שנבע בעיקר מעלייה באשראי העסקי אשר באה לידי ביטוי במיגור הלא-צמוד.

האשראי במיגור השקלי הצמוד למדד ירד ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-0.5 מיליארד ש"ח, קיטון בשיעור של כ-1.0%.

האשראי במיגור מטבע-החוץ (כולל הצמוד למטבע-חוץ) ירד ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-2.1 מיליארד ש"ח, קיטון בשיעור של כ-4.4%. בנטרול השפעות הפיחות מול המטבעות המובילים נרשם קיטון בשיעור של 2.6%.

שינוי מיום		יתרה ליום		31.03.12	
31.03.11	31.12.11	31.03.11	31.12.11		
ב-%		במיליוני ש"ח			
4.8%	(0.0%)	58,861	61,685	61,676	מיגזר משקי הבית
14.2%	(0.0%)	24,951	28,509	28,496	מיגזר הבנקאות הפרטית
6.8%	0.7%	21,596	22,911	23,069	מיגזר עסקים קטנים
9.4%	1.5%	22,636	24,405	24,770	המיגזר המסחרי
4.7%	(2.2%)	97,950	104,839	102,575	המיגזר העסקי
9.8%	1.7%	3,841	4,146	4,218	אחרים והתאמות
6.5%	(0.7%)	229,835	246,495	244,804	סך-הכל
מזה אשראי צרכני בישראל ללא הלוואות כדור:					
5.1%	(0.2%)	25,468	26,814	26,771	מיגזר משקי הבית
4.7%	(1.2%)	10,155	10,767	10,634	מיגזר הבנקאות הפרטית
4.1%	0.1%	18,514	19,258	19,270	מיגזר עסקים קטנים
4.7%	(0.3%)	54,137	56,839	56,675	סך-הכל
הלוואות כדור בישראל:					
5.0%	0.2%	32,826	34,409	34,473	מיגזר משקי הבית
22.0%	3.4%	9,159	10,806	11,173	מיגזר הבנקאות הפרטית
23.3%	4.0%	3,082	3,653	3,799	מיגזר העסקים הקטנים
9.7%	1.2%	45,067	48,868	49,445	סך-הכל

להלן נתונים בדבר יתרת ההלוואות לדיור וכן בדבר ביצועים (לרבות הלוואות שמוחזרו), בחלוקה להלוואות מכספי הבנק והלוואות מכספי אוצר, כל זאת בהתייחס לפעילות בישראל:

יתרה ליום		
31.03.11	31.12.11	31.03.12
במיליוני ש"ח		
יתרות אשראי		
45,067	49,250	49,827
הלוואות מכספי הבנק		
5,557	5,098	4,887
הלוואות מכספי האוצר*		
545	482	350
מענקים מכספי האוצר*		
51,169	54,830	55,064
סך-הכל		
לשלושה חודשים		
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	לשנים עשר חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום
31.03.11	31.12.11	31.03.12
במיליוני ש"ח		
ביצועי הלוואות לדיור		
הלוואות מכספי האוצר:		
5	20	3
הלוואות		
3	8	1
מענקים		
8	28	4
סך-הכל מכספי האוצר		
3,424	11,303	2,298
סך-הכל הלוואות מכספי הבנק		
3,432	11,331	2,302
סך-הכל הלוואות חדשות		
478	1,455	387
הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק		
3,910	12,786	2,689
סך-הכל הלוואות שניתנו		

* כסום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

התפתחות יתרות אשראי לדיור:

מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק*:

שיעור שינוי בתקופה	סך-הכל	מיגזר מטבע-חוץ		מיגזר צמוד מדד				מיגזר לא-צמוד				
		ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		
		יתרה במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח ⁽¹⁾	שיעור ב-%	
	33,734	3.6%	1,228	25.2%	8,494	52.8%	17,801	18.3%	6,166	0.1%	45	31.12.08
9.7%	36,994	2.8%	1,026	26.8%	9,928	41.5%	15,365	28.4%	10,504	0.5%	171	31.12.09
17.1%	43,309	2.2%	943	30.9%	13,361	31.9%	13,837	34.3%	14,870	0.7%	298	31.12.10
13.7%	49,250	2.7%	1,310	35.4%	17,464	27.7%	13,642	33.3%	16,403	0.9%	431	31.12.11
1.2%	49,827	2.5%	1,249	36.5%	18,180	27.1%	13,486	32.9%	16,390	1.0%	522	31.03.12

* לא כולל יתרות בגין חברות בנות בחו"ל (ליום 31 במרץ 2012 יתרת חוב רשומה בסך של 88 מיליון ש"ח, וליום 31 בדצמבר 2011 יתרת חוב רשומה בסך של 94 מיליון ש"ח).

(1) יתרת תיק האשראי לדיור ליום 31 במרץ 2012 עומדת על 49,827 מיליוני ש"ח. הגידול בהיקפי האשראי לדיור בשנים האחרונות נובע מעלייה במחירי הדיור ומסביבת ריבית נמוכה. כפי שניתן לראות, חלה עלייה מחודש דצמבר 2008 עד חודש מרץ 2012 במשקל האשראי הלא-צמוד בריבית משתנה מ-18.3% בשנת 2008 ל-32.9%, וכן במיגזר צמוד מדד בריבית משתנה מ-25.2% ל-36.5%. עלייה זו באה על חשבון קיטון בחלק האשראי הצמוד למדד בריבית קבועה.

היקף החוב הבעייתי

בשנים האחרונות ניכרת ירידה מתמשכת בהיקפי הסכומים בפיגור ובהיקפי ההפרשה להפסדי אשראי.

התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי (לא כולל הפרשה קבוצתית)*

שנת חוב רשומה (במיליוני ש"ח)	סכום בפיגור מעל 90 יום (במיליוני ש"ח)	שיעור הפיגור	הפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור (במיליוני ש"ח)	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור	חוב בעייתי (במיליוני ש"ח)	שיעור חוב בעייתי	
31.12.08	33,734	241	0.7%	285	0.8%	1,072	3.2%
31.12.09	36,994	246	0.7%	269	0.7%	1,058	2.9%
31.12.10	43,309	157	0.4%	306	0.7%	1,028	2.4%
31.12.11	49,250	151	0.3%	294	0.6%	990	2.0%
31.03.12	49,827	146	0.3%	290	0.6%	973	2.0%

* לא כולל יתרות בגין חברות בנות בחו"ל (ליום 31 במרץ 2012 יתרת חוב רשומה בסך של 88 מיליון ש"ח והפרשה להפסדי אשראי לפי עומק פיגור בסך של 6 מיליון ש"ח, וליום 31 בדצמבר 2011 יתרת חוב רשומה בסך של 94 מיליון ש"ח והפרשה להפסדי אשראי לפי עומק פיגור בסך של 5 מיליון ש"ח).

כימות ומדידת הסיכון – ביצוע אשראי לדיור

כימות ומדידת סיכון האשראי לדיור מבוצעים במספר רמות: רמת הלקוח הבודד, רמת מוצרים, וכן ברמת כלל תיק האשראי של הבנק. לצורך כך, פותחו ויושמו תהליכי כימות ומדידה, המשלבים הערכות מומחים בתחום האשראי לדיור ומודלים סטטיסטיים. במסגרת כימות הסיכון מבוצעת בחינה ממוקדת בנושא בחינת כושר החזר כולל בחינת רגישות לשינויים אפשריים בכושר החזר כתוצאה משינוי אפשרי בשיעור הריבית.

להלן פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק על בסיס רבעוני:

נתוני הלוואות לדיור – שיעור מסך הביצועים החדשים

מאפיינים	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.03.11	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.06.11	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.09.11	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.12.11	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.03.12
שיעור מימון מעל 75%	10.3%	11.2%	9.8%	3.3%	1.2%
שיעורי החזר מהכנסה מעל 50%	15.8%	16.7%	15.3%	14.5%	11.8%
שיעור מימון מעל 60% וגם שיעורי החזר מעל 50%	7.0%	8.8%	8.3%	6.9%	5.2%
שיעור מימון מעל 75% וגם שיעורי החזר מעל 50%	1.5%	0.9%	0.4%	0.5%	0.1%
שיעור הביצועים בריבית המשתנה בתדירות קצרה מ-5 שנים	69%	55%	29%	30%	29%
שיעור הלוואות למטרות השקעה		13.5%	12.4%	13.6%	11.1%
יתרת הלוואה ממוצעת (באלפי ש"ח)		289	293	298	300
תקופת פירעון מקורית ממוצעת בשנים (עם החזר חודשי)*	17.6	18.5	18.4	17.3	17.5
שיעור הלוואות לכל מטרות	11.2%	9.9%	10.2%	13.4%	13.5%
הלוואה ממוצעת לרכישה (באלפי ש"ח)*		578	592	588	565

* הוצג מחדש.

יצוין כי שיעורי המימון חושבו על-פי הוראת דיווח לפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור.

כימות ומדידת הסיכון – תיק אשראי לדיוור

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיוור בפרמטרים רבים, כגון: התפלגות LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי ושיעור הפיגורים.

הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפרשה הכלכלית הנדרשת בתיק המשכנתאות. בנוסף מבוצעים תרחישי מאמץ על תיק המשכנתאות ומנותחת השפעה על התיק עצמו ועל כלל הבנק. התרחישים כוללים התייחסות לירידה חדה במחירי הדירות, עלייה בריבית ועלייה ברמת האבטלה במשק.

כמו-כן, קיימים הסדרי ביטוח – ביטוח חיים וביטוח מבנה. בנוסף, דורש הבנק ביטוח אשראי בהלוואות בהן LTV גבוה משיעור של 75%.

דיון חודשי בנושא סיכונים אשראי לדיוור

מתקיים דיון חודשי בהתפתחות המדדים השונים, הן ברמת ביצועי האשראי והן ברמת כלל התיק. זאת, בהתאם לתאבון סיכון כפי שהוגדר על-ידי הנהלת הבנק.

סיכון אשראי כולל לציבור

הסיכון הכולל של האשראי לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו כנגד הציבור, ומסיכון אשראי חוץ-מאזני, הכולל ערבויות, עסקות במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

לפרטים נוספים, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה.

סיכון האשראי הכולל לציבור ליום 31 במרץ 2012 הסתכם ב-403.1 מיליארד ש"ח.

להלן התפתחות סיכון האשראי הכולל לציבור* לפי ענפי משק עיקריים:

ענף המשק	ליום 31 במרץ 2012			ליום 31 בדצמבר 2011		
	סיכון אשראי כולל לציבור***	שיעור מסך-הכל	סיכון אשראי כולל לציבור***	סיכון אשראי כולל לציבור***	שיעור מסך-הכל	שיעור השינוי מיום 31.12.11
	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	ב-%
חקלאות	2,956	0.7%	2,864	2,864	0.7%	3.2%
תעשייה	47,000	11.7%	47,351	47,351	11.7%	(0.7%)
בינוי ונדל"ן**	84,638	21.0%	83,630	83,630	20.7%	1.2%
חשמל ומים	9,086	2.2%	9,574	9,574	2.4%	(5.1%)
מסחר	28,682	7.1%	28,628	28,628	7.1%	0.2%
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	9,900	2.5%	9,981	9,981	2.5%	(0.8%)
תחבורה ואחסנה	8,550	2.1%	8,559	8,559	2.1%	(0.1%)
תקשורת ושירותי מחשב	12,124	3.0%	12,377	12,377	3.1%	(2.0%)
שירותים פיננסיים	46,267	11.5%	49,099	49,099	12.1%	(5.8%)
שירותים עסקיים אחרים	14,276	3.5%	14,305	14,305	3.5%	(0.2%)
שירותים ציבוריים וקהילתיים	8,694	2.2%	8,948	8,948	2.2%	(2.8%)
אנשים פרטיים – הלוואות לדיוור	48,180	12.0%	47,437	47,437	11.7%	1.6%
אנשים פרטיים – אחר	82,730	20.5%	82,021	82,021	20.2%	0.9%
סך-הכל	403,083	100%	404,774	404,774	100%	(0.4%)

* נתוני סיכון האשראי הכולל מוצגים לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבוניות ולפני ניכוי יתרת ההפרשות להפסדי אשראי (על בסיס פרטני וקבוצתי).
 ** כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-441 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,996 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה (31.12.11): סיכון אשראי מאזני בסך של כ-433 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,169 מיליוני ש"ח.
 *** לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-10,542 מיליוני ש"ח (31.12.11: 10,163 מיליוני ש"ח).

בינוי ונדל"ן

ליום 31 במרץ 2012 סיכון האשראי הכולל בענף הסתכם ב-84.6 מיליארד ש"ח.

להלן פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענף הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים:

יתרה ליום 31.03.12			
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			
3,614	1,955	1,659	בנייה למסחר ושירותים
860	389	471	בנייה לתעשייה
32,034	22,340	9,694	בנייה לדיור
34,572	5,979	28,593	נכסים מניבים
13,558	6,507	7,051	אחר
84,638	37,170	47,468	סך-הכל ענף הבינוי והנדל"ן

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליוני ש"ח לפי ענפי משק ליום 31 במרץ 2012:

סיכון אשראי חוץ-מאזני	אשראי מאזני	מספר לוויים	
במיליוני ש"ח			ענף המשק
9,738	8,054	1,684	4 תעשייה
5,902	2,369	3,533	4 בינוי ונדל"ן
3,762	2,142	1,620	1 חשמל ומים
1,202	1,000	202	1 מסחר
2,607	30	2,577	1 תקשורת ושירותי מחשב
7,303	3,136	4,167	4 שירותים פיננסיים
30,514	16,731	13,783	15 סך-הכל

סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

להלן פירוט יתרות סיכון האשראי לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" (להלן: הוראה 313), עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313) ליום 31 במרץ 2012:

סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾	מזה: סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾	חבות ברוטו ⁽³⁾	ניכויים ⁽⁴⁾	חבות נטו ⁽⁵⁾	שיעור מההון הרגולטורי
במיליוני ש"ח						
8,129	2,503	752	10,781	111	10,670	25.2%
6,219	2,133	103	8,392	608	7,784	18.4%
4,848	2,929	240	7,793	76	7,717	18.2%

- (1) לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ויתרות הפרשה להפסדי אשראי שחושבה על בסיס פרטני.
- (2) סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) הסכום כולל ערבויות צד ג' מחוץ לקבוצה.
- (4) ניכויים המותרים בהתאם להוראה 313, הכוללים בעיקר פקדונות המופקדים בבנק, אגרות-חוב שהונפקו על-ידי מדינת ישראל, כתבי שיפוי של מדינת ישראל או גופים פיננסיים המותרים בניכוי.
- (5) הנתונים המוצגים לעיל מייצגים חשיפה לקבוצות לווים והינם לאחר הפחתת הניכויים המותרים בהוראה 313 ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי שחושבה על בסיס פרטני. לפיכך, נתונים אלה אינם ברי השוואה לנתונים בדבר חבות לווים המפורטים בגילויים אחרים בדוח.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" מטילה על הבנק, בין היתר, מגבלה לפיה שיעור ה"חבות" של "לווה" ושל "קבוצת לווים", כהגדרתם בהוראה, אחר שנוכו מן החבות סכומים שניתן להפחיתם לצורך כך כמפורט בהוראה, לא יעלה על 15% ועל 25% בהתאמה מההון של הבנק המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא "רכיבי ההון". כמו-כן, קובעת ההוראה, כי סך-כל החבויות (לאחר ניכוי סכומים מותרים) של הלווים, קבוצות הלווים וקבוצות הלווים הבנקאיות שחבות כל אחד מהם עולה על שיעור של 10% מהון הבנק, לא יעלה על 120% מהון הבנק. נקבעה תקופת מעבר, החל מיום 31 בדצמבר 2011 שעל-פיה החבות לא תעלה על 135%, תוך ירידה של 3.75% מדי רבעון עד סוף שנת 2012. יובהר כי לצורך חישוב החבות, אומצו העקרונות במקדמי המרת האשראי ובניכויים המותרים להוראה לניהול בנקאי תקין 203 "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי". למועד הדוח קיימת קבוצת לווים אחת ששיעור חבותה לבנק עולה על 25%. בעקבות פניית הבנק לפיקוח על הבנקים, התקבל אישור כי החריגה של חבות קבוצה זו לבנק תפחת בשיעורים שווים, במשך שמונה רבעונים, החל מיום 31 בדצמבר 2011. הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות קבוצות לווים. בנוסף, הבנק מבצע סקירות תקופתיות על סיכון האשראי בקבוצות לווים אלה, תוך בחינה פרטנית של הלווים השייכים לקבוצות הלווים, אופי פעילות לווים אלה והמתאם ביניהם היכולים להשפיע על הסיכון הקבוצתי.

מידע על חבויות בעייתיות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

א. פילוח חבויות בעייתיות

31.12.2011		31.03.2012			
סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני
במיליוני ש"ח					
9,539	887	8,652	9,106	815	8,291
1,784	141	1,643	1,959	150	1,809
3,467	984	2,483	5,290	1,195	4,095
14,790	2,012	12,778	16,355	2,160	14,195
12,799	1,928	10,871	14,498	2,065	12,433

31.12.11	31.03.2012	
במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי מאזני פגום		
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:		
8,252	7,806	שנבדק על בסיס פרטי
357	436	חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית
39	49	אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
4	-	אגרות-חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית:
8,652	8,291	סך סיכון אשראי פגום

ב. סיכון אשראי בעייתי

31.12.11	31.03.2012	
במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי מסחרי בעייתי⁽¹⁾		
10,540	12,005	סיכון אשראי מאזני בגין הציבור
1,980	2,127	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין הציבור ⁽²⁾
12,520	14,132	סך-הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור
4	-	סיכון אשראי מאזני בגין אחרים
26	25	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין אחרים ⁽²⁾
12,550	14,157	סך-הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי
2,240	2,198	סיכון אשראי בעייתי בגין אנשים פרטיים
14,790	16,355	סך-הכל סיכון אשראי בעייתי

- (1) סיכון אשראי מאזני (אשראי, אגרות-חוב, חובות אחרים שהוכרו במאזן ונכסים בגין מכשירים נגזרים) וסיכון אשראי חוץ-מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני בגין אנשים פרטיים.
- (2) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי.

הערה:

סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

נכסים שאינם מבצעים

כוללים את נכסי הבנק אשר אינם צוברים הכנסות ריבית. מידע זה דומה ליתרת ה-non performing assets המוצגת בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארצות-הברית. מטרת נתון זה לתת גילוי לאותו חלק מנכסי הבנק הכלול בדוחות הכספיים אשר אינו צובר הכנסות ריבית.

יתרה ליום		
31.12.11	31.03.12	
במיליוני ש"ח		
ג. נכסים שאינם מבצעים		
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:		
8,252	7,806	שנבדק על בסיס פרטני
4	-	אגרות-חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית:
8,256	7,806	סך-הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
161	158	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
8,417	7,964	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים
ד. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית		
357	436	
ה. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר		
1,132	1,114	מזה:
705	716	הלוואות לדירוג בגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור
292	267	הלוואות לדירוג בגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽¹⁾

(1) הלוואות לדירוג, אשר ההפרשה המזערית בגין מחושבת לפי עומק הפיגור, שנמצאות בפיגור מעל 3 חודשים ועד 6 חודשים, והלוואות לדירוג אחרות, שאינן פגומות, אשר הינן בפיגור של 90 ימים או יותר וההפרשה המזערית בגין לא מחושבת לפי עומק הפיגור.

ו. מדדי סיכון:

ליום		
31.12.11	31.03.12	
3.29%	3.14%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת אשראי לציבור*
0.45%	0.45%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור*
1.63%	1.61%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור*
49.65%	51.41%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית*
3.09%	3.51%	שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור*
3.65%	4.06%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור*

* לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

מזומנים ופקדונות בבנקים

המזומנים והפקדונות בבנקים ליום 31 במרץ 2012 הסתכמו ב-52.3 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-55.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, קיטון בשיעור של כ-6.3%.

להלן פירוט יתרת המזומנים והפקדונות בבנקים:

שיוני מיום	יתרה ליום			
	31.12.11	31.12.11		31.03.12
%	במיליוני ש"ח			
(5.6%)	2,232		2,106	מזומנים
(0.2%)	31,319		31,253	פקדונות בבנק ישראל
(13.8%)	16,451		14,173	פקדונות בבנקים מרכזיים בחו"ל
(18.3%)	290		237	פקדונות בבנקים בישראל
(18.1%)	5,498		4,501	פקדונות בבנקים בחו"ל
(6.3%)	55,790		52,270	סך-הכל

ניירות-ערך

ניירות הערך ליום 31 במרץ 2012 הסתכמו ב-36.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-34.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, עלייה בשיעור של כ-7.2% שנבעה בעיקר מרכישת אגרות-חוב ממשלתיות. לפרטים נוספים, ראה ביאור 2 בתמצית הדוחות הכספיים.

להלן פירוט ניירות הערך של קבוצת הבנק בהתאם לסיווגם המאזני:

31 במרץ 2012					
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן	הערך במאזן	
במיליוני ש"ח					
850	60	-	910	850	אגרות-חוב:
					מוחקות לפידיון
30,247	213	(65)	30,395	30,395	זמינות למכירה
4,089	*14	*(3)	4,100	4,100	למסחר
35,186	287	(68)	35,405	35,345	סך-הכל אגרות-חוב
1,347	164	(9)	1,502	1,502	מניות:
					זמינות למכירה
55	*1	*-	56	56	למסחר
1,402	165	(9)	1,558	1,558	סך-הכל מניות
36,588	452	(77)	36,963	36,903	סך-כל ניירות הערך

* נקפו לדוח רווח והפסד.

להלן פירוט ניירות הערך של קבוצת הבנק בהתאם לסייגם המאזני (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2011					
הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח					
אגרות-חוב:					
869	926	-	57	869	מוחזקות לפידיון
28,412	28,412	(92)	253	28,251	זמינות למכירה
3,540	3,540	*-	*24	3,516	למסחר
32,821	32,878	(92)	334	32,636	סך-הכל אגרות-חוב
מניות:					
1,538	1,538	(3)	198	1,343	זמינות למכירה
52	52	*(9)	*-	61	למסחר
1,590	1,590	(12)	198	1,404	סך-הכל מניות
34,411	34,468	(104)	532	34,040	סך-כל ניירות הערך

* נזקפו לדוח רווח והפסד.

להלן פרטים ליום 31 במרץ 2012 על ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן בגין ניירות-ערך בתיק הזמין למכירה:

בגין אגרות-חוב*:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
סך-הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
במיליוני ש"ח					
65	18	15	12	20	שיעור הירידה עד 20%

בגין מניות:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
סך-הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
במיליוני ש"ח					
9	-	-	-	9	עד 20%

* הירידה בקרן ההון נובעת בעיקר בגין אגרות-חוב של ממשלת ישראל.

השקעות באגרות-חוב בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר

להלן פרטים נוספים על השקעת קבוצת הבנק באגרות-חוב ליום 31 במרץ 2012 (במיליוני ש"ח):

הערך במאזן	סך-הכל הערך במאזן
אגרות-חוב ממשלתיות:	
ממשלת ישראל	28,373
ממשלת ארצות-הברית	19
ממשלות מדינות מפותחות	1,764
ממשלות מדינות מתפתחות	682
	30,838
אגרות-חוב של בנקים ומוסדות פיננסיים:	
בנקים בישראל	155
בנקים- מדינות מפותחות:	
ארצות-הברית	293
אוסטרליה	60
הולנד	186
בריטניה	254
ספרד	51
גרזי	98
אחר*	190
	1,132
בנקים - ארצות מתפתחות	22
מוסדות כספיים (שאינם בנקים)	
ישראל	59
ארצות-הברית**	430
אירלנד	30
בריטניה	33
	552
אגרות-חוב של תאגידים, שאינם בנקים ומוסדות פיננסיים (פילוח לפי ענפי חשק):	
תעשייה	458
פעילויות בנדל"ן	147
חשמל ומים	493
מסחר	30
חקלאות	3
תחבורה	28
תקשורת ושרותי מחשב	90
שירותים פיננסיים	167
שירותים ציבוריים***	124
שירותים עסקיים אחרים	256
	1,796
סך-הכל אגרות-חוב	34,495

* כולל 12 מדינות, כשהיתרה הגבוהה ביותר היא כ-45 מיליון ש"ח.

** כולל 12 מנפיקים, כשהיתרה הגבוהה ביותר של מנפיק אחד היא בסך של כ-83 מיליון ש"ח.

*** כולל ניירות-ערך מגובי נכסים.

השקעות במניות

לבנק השקעות במניות סחירות, במניות לא סחירות ובקרנות נאמנות בפיזור נרחב המסתכמות ליום 31 במרץ 2012 בסך של 1,558 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,590 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011.

פקדונות

פקדונות כוללים את פקדונות הציבור, פקדונות הממשלה ופקדונות מבנק ישראל ומבנקים אחרים.

	יתרה ליום	
	31.12.11	31.03.12
השינוי		
ב-1%	במיליוני ש"ח	
פקדונות הציבור	256,417 (1.9%)	251,576
פקדונות מבנקים	7,001 (5.4%)	6,624
פקדונות הממשלה	1,085 (16.5%)	906
סך-הכל	264,503 (2.0%)	259,106

פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2012 הסתכמו ב-251.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-256.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, קיטון בשיעור של כ-1.9%. הקיטון נבע בעיקר מירידה של 2.9 מיליארד ש"ח בפקדונות של המיגור העסקי ושל 1.2 מיליארד ש"ח בפקדונות מיגור ניהול פיננסי, בעיקר של פקדונות מסוג Callable CD'S.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מיגורי ההצמדה השונים:

חלק המיגור מסך פקדונות הציבור ליום	יתרה ליום		שינוי	יתרה ליום		
	31.12.11	31.03.12		31.12.11	31.03.12	
ב-1%			ב-1%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
60.6%	61.2%		(0.9%)	(1,432)	155,391	מטבע ישראלי לא-צמוד
8.0%	8.1%		(0.6%)	(118)	20,615	מטבע ישראלי צמוד למדד
31.3%	30.6%		(4.0%)	(3,236)	80,191	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%		(25.0%)	(55)	220	פריטים לא-כספיים
100.0%	100.0%		(1.9%)	(4,841)	256,417	סך-הכל

פקדונות הציבור לפי מיגורי פעילות:

שינוי מיום	יתרה ליום		שינוי	יתרה ליום		
	31.03.11	31.12.11		*31.03.11	31.12.11	
ב-1%			במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
10.4%	1.4%		32,119	34,965	35,446	מיגור משקי הבית
12.1%	(0.8%)		110,126	124,352	123,415	מיגור הבנקאות הפרטית
13.6%	(0.3%)		20,660	23,545	23,473	מיגור עסקים קטנים
16.7%	(1.9%)		11,486	13,662	13,409	המיגור המסחרי
(1.1%)	(5.4%)		50,432	52,757	49,897	המיגור העסקי
(14.5%)	(16.8%)		6,946	7,136	5,936	מיגור ניהול פיננסי
8.5%	(1.9%)		231,769	256,417	251,576	סך-הכל

* סווג מחדש.

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 31 במרץ 2012 הסתכמו ב-34.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-32.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011, גידול בשיעור של כ-4.5%. עיקר הגידול נובע מכך שבמהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 גייס הבנק כתבי התחייבות נדחים בסך כולל של כ-1.5 מיליארד ש"ח, אשר נכללו בהון רוברד 2 תחתון בכפוף למגבלה בהוראות ניהול בנקאי תקין.

תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות

מידע כספי תמציתי על מיגזרי פעילות

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה באמצעות הבנק, חברות בנות, סניפים ונציגויות, בכל תחומי הבנקאות, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. כמו-כן, יש לבנק השקעות בחברות כלולות.

הפעילות של קבוצת הבנק מנוהלת באמצעות שישה מיגזרי פעילות עיקריים. החלוקה למיגזרי הפעילות מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמיגזרים, מולו הם פועלים. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מיגזרי הפעילות מוצגים בהתאם למאפיינים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים.

לפרטים בדבר שיוך לקוחות למיגזרי הפעילות השונים, ראה ביאור 32 בדוחות הכספיים לשנת 2011.

ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופות מקבילות אשתקד סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(ג)1 בתמצית הדוחות הכספיים.

להלן תמצית ההתפתחות בתוצאות הפעילות של קבוצת הבנק, וסעיפי המאזן העיקריים לפי מיגזרי פעילות:

א. רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק;

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31.03.11	31.12.11	31.03.11	31.12.11	31.03.12	
ב-%		במיליוני ש"ח			
101.9%	118.4%	53	49	107	מיגזר משקי הבית
75.0%	30.0%	52	70	91	מיגזר הבנקאות הפרטית
22.2%	22.2%	99	99	121	מיגזר עסקים קטנים
58.5%	(19.8%)	41	81	65	המיגזר המסחרי
(50.6%)	10.4%	449	201	222	המיגזר העסקי
(66.5%)	(146.3%)	185	(134)	62	מיגזר ניהול פיננסי
(175.0%)	(102.9%)	12	306	(9)	אחרים והתאמות
(26.0%)	(1.9%)	891	672	659	סך-הכל

ג. אשראי לציבור, נטו, לפי מיגזרי פעילות:

שינוי מיום		יתרה ליום		31.03.12	
31.03.11	31.12.11	31.03.11	31.12.11		
ב-%		במיליוני ש"ח			
4.8%	(0.0%)	58,861	61,685	61,676	מיגזר משקי הבית
14.2%	(0.0%)	24,951	28,509	28,496	מיגזר הבנקאות הפרטית
6.8%	0.7%	21,596	22,911	23,069	מיגזר עסקים קטנים
9.4%	1.5%	22,636	24,405	24,770	המיגזר המסחרי
4.7%	(2.2%)	97,950	104,839	102,575	המיגזר העסקי
9.8%	1.7%	3,841	4,146	4,218	אחרים והתאמות
6.5%	(0.7%)	229,835	246,495	244,804	סך-הכל
מזה אשראי צרכני בישראל ללא הלוואות לדיור:					
5.1%	(0.2%)	25,468	26,814	26,771	מיגזר משקי הבית
4.7%	(1.2%)	10,155	10,767	10,634	מיגזר הבנקאות הפרטית
4.1%	0.1%	18,514	19,258	19,270	מיגזר עסקים קטנים
4.7%	(0.3%)	54,137	56,839	56,675	סך-הכל
הלוואות לדיור בישראל:					
5.0%	0.2%	32,826	34,409	34,473	מיגזר משקי הבית
22.0%	3.4%	9,159	10,806	11,173	מיגזר הבנקאות הפרטית
23.3%	4.0%	3,082	3,653	3,799	מיגזר העסקים הקטנים
9.7%	1.2%	45,067	48,868	49,445	סך-הכל

ג. פקדונות הציבור לפי מיגזרי פעילות:

שינוי מיום		יתרה ליום		31.03.12	
31.03.11	31.12.11	*31.03.11	31.12.11		
ב-%		במיליוני ש"ח			
10.4%	1.4%	32,119	34,965	35,446	מיגזר משקי הבית
12.1%	(0.8%)	110,126	124,352	123,415	מיגזר הבנקאות הפרטית
13.6%	(0.3%)	20,660	23,545	23,473	מיגזר עסקים קטנים
16.7%	(1.9%)	11,486	13,662	13,409	המיגזר המסחרי
(1.1%)	(5.4%)	50,432	52,757	49,897	המיגזר העסקי
(14.5%)	(16.8%)	6,946	7,136	5,936	מיגזר ניהול פיננסי
8.5%	(1.9%)	231,769	256,417	251,576	סך-הכל

* סווג מחדש.

להלן פירוט בדבר ההון המיוחס לכל אחד ממיגזרי הפעילות לעניין חישוב התשואה להון⁽¹⁾:

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		31.03.12	
31.03.11	31.12.11	**31.03.11	*31.12.11		
ב-%		במיליוני ש"ח			
(2.9%)	3.4%	3,506	3,292	3,404	מיגזר משקי הבית
24.8%	0.4%	1,377	1,712	1,719	מיגזר הבנקאות הפרטית
1.0%	(0.6%)	2,004	2,038	2,025	מיגזר עסקים קטנים
17.6%	(4.1%)	2,154	2,640	2,533	המיגזר המסחרי
13.1%	(7.3%)	9,524	11,618	10,770	המיגזר העיסקי
3.5%	100.4%	3,098	1,600	3,207	מיגזר ניהול פיננסי
15.4%	6.0%	583	635	673	מיגזר אחרים והתאמות
9.4%	3.4%	22,246	23,535	24,331	סך-הכל

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)2 בתמצית הדוחות הכספיים.
 ** סווג מחדש.
 (1) הקצאת ההון המבוססת על רכיבי סיכון בכל מיגזר, מחושבת על-פי רכיבי סיכון לפי באזל 2.

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק⁽¹⁾:

שינוי		יתרה ליום		31.03.12	
31.03.11	31.12.11	31.03.11	31.12.11		
ב-%		במיליוני ש"ח			
(15.2%)	(0.5%)	5,927	5,052	5,026	מיגזר משקי הבית
(1.7%)	7.6%	145,798	133,214	143,315	מיגזר הבנקאות הפרטית
(16.4%)	6.1%	12,901	10,168	10,788	מיגזר עסקים קטנים
0.4%	3.2%	11,650	11,341	11,700	המיגזר המסחרי
(2.7%)	3.6%	547,334	514,023	532,456	המיגזר העסקי
(6.9%)	3.3%	85,006	76,617	79,151	אחרים והתאמות
(3.2%)	4.3%	808,616	750,415	782,436	סך-הכל

(1) כולל החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך, בקרנות נאמנות וכן, בנכסי קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול.

מיגזר משקי הבית

כללי ומבנה המיגזר

המיגזר מספק מגוון של שירותים ללקוחות פרטיים הפועלים לרוב בהיקפים כספיים נמוכים יחסית. השירותים ללקוחות המיגזר מוענקים באמצעות 278 סניפים הפרושים ברחבי הארץ מקריית שמונה ועד אילת, והמאורגנים בחלוקה גיאוגרפית לשמונה מנהלות אזוריות. בנוסף, מוענקים השירותים כאמור באמצעות ערוצים ישירים: מכשירים אוטומטיים הצמודים לסניף וב"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר" ו"פועלים בטלפון". השירותים ניתנים גם ללקוחות הבנק המשתייכים למיגזרים אחרים, וכן ללקוחות מזדמנים.

פעילות הבנק במיגזר משקי הבית בחו"ל כוללת גם את פעילות משקי הבית של בנק פוזיטיף בתורכיה ובנק פוזיטיב בקזחסטן בהיקפים לא מהותיים.

ברבעון הראשון של שנת 2012 פתח הבנק 2 סניפים קמעונאים חדשים, מותאמים לצורכי הלקוח.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המיגזר

בסיום הרבעון הראשון של שנת 2012 הושקה "פועלים HD" – אפליקציה חכמה, חדשנית ומתקדמת לניהול החשבון מהאיפד. האפליקציה מאפשרת ללקוחות בנק הפועלים לצפות במידע ולבצע פעולות בחשבון, באופן חדשני בעל ממשק המותאם לפעילות הלקוחות באייפד כיום.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגדר משקי הבית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2012						
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			בנקאות ופיננסים
	הלוואות לדיוור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	
במיליוני ש"ח						
הכנסות ריבית, נטו:						
724	15	4	313	1	21	370
(167)	(9)	(4)	(255)	-	-	101
557	6	-	58	1	21	471
הכנסות שאינן מריבית:						
309	1	1	23	11	139	134
(14)	-	-	6	(3)	-	(17)
852	7	1	87	9	160	588
43	-	-	3	-	9	31
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
638	4	4	53	15	115	447
4	-	-	-	-	-	4
167	3	(3)	31	(6)	36	106
60	1	(1)	11	(2)	12	39
רווח (הפסד) לפני מיסים						
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
107	2	(2)	20	(4)	24	67
-	-	1	-	-	(1)	-
107	2	(1)	20	(4)	23	67
רווח (הפסד) נקי:						
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
107	2	(1)	20	(4)	23	67
תשוואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾						
13.2%	-	-	5.5%	-	22.8%	19.9%
יתרה ממוצעת של נכסים						
61,943	105	370	34,426	-	5,972	21,070
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
35,130	-	12	-	-	-	35,118
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון						
42,197	53	315	18,355	-	5,434	18,040
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות						
2,123	-	-	-	2,123	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						
2,888	-	-	-	2,888	-	-
יתרת אשראי לציבור						
61,676	82	350	34,473	-	5,691	21,080
יתרת פקדונות הציבור						
35,446	-	13	-	-	-	35,433

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשוואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2011*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			במיליוני ש"ח	
	הלוואות לדיוור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי		בנקאות ופיננסים
הכנסות ריבית, נטו:							
734	2	17	295	2	26	392	- מחיצוניים
(166)	(3)	(12)	(248)	-	-	97	- בינמיגרי
568	(1)	5	47	2	26	489	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:							
317	-	1	25	10	146	135	- מחיצוניים
(18)	-	-	8	(4)	-	(22)	- בינמיגרי
867	(1)	6	80	8	172	602	סך ההכנסות
77	-	1	16	-	4	56	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
714	1	13	49	17	149	485	- מחיצוניים
4	-	-	-	-	-	4	- בינמיגרי
72	(2)	(8)	15	(9)	19	57	רווח (הפסד) לפני מיסים
25	(1)	(2)	5	(3)	7	19	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
47	(1)	(6)	10	(6)	12	38	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2	-	2	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
49	(1)	(4)	10	(6)	12	38	המיוחס לבעלי מניות הבנק
61,685	89	373	34,409	-	5,812	21,002	יתרת אשראי לציבור
34,965	-	17	-	-	-	34,948	יתרת פקדונות הציבור

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור ו(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011*						
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			במיליוני ש"ח
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	
הכנסות ריבית, נטו:						
702	2	23	318	1	27	331
(158)	(1)	(14)	(262)	-	-	119
544	1	9	56	1	27	450
הכנסות שאינן מריבית:						
307	-	-	28	17	131	131
(16)	-	-	3	(4)	-	(15)
835	1	9	87	14	158	566
84	-	-	-	-	13	71
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
663	2	18	52	18	106	467
4	-	-	-	-	-	4
84	(1)	(9)	35	(4)	39	24
32	-	(3)	14	(1)	14	8
רווח (הפסד) לפני מיסים						
52	(1)	(6)	21	(3)	25	16
1	-	2	-	-	(1)	-
53	(1)	(4)	21	(3)	24	16
רווח (הפסד) נקי:						
52	(1)	(6)	21	(3)	25	16
1	-	2	-	-	(1)	-
53	(1)	(4)	21	(3)	24	16
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾ **						
6.2%	-	-	5.8%	-	23.2%	4.2%
58,451	127	453	32,544	-	5,458	19,869
32,312	-	20	-	-	-	32,292
41,601	67	405	18,213	-	5,166	17,750
2,711	-	-	-	2,711	-	-
3,232	-	-	-	3,232	-	-
58,861	113	454	32,826	-	5,290	20,178
32,119	-	21	-	-	-	32,098

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.

** סווג מחדש.
 (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר משקי הבית ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכם ב-107 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-53 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נבע בעיקר מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, מירידה בהוצאות התפעוליות ומעלייה בהכנסות ריבית, נטו, כאמור להלן.

ההכנסות ריבית, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-557 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-544 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 2.4%, נבע בעיקר מעלייה בהיקף הפעילות באשראי ובפקדונות.

ההכנסות שאינן מריבית ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-295 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-291 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמה ב-43 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-84 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-642 מיליון ש"ח בהשוואה ל-667 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בשיעור של 3.7%, נבע בעיקר מירידה בהוצאות השכר כתוצאה מקיטון בהוצאות שנרשמו בגין תשלום מבוסס מניות שנבע מירידה במחיר מניות הבנק ומקיטון בהפרשה למענקים.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-61.7 מיליארד ש"ח, בדומה ליתרה ליום 31 בדצמבר 2011.

האשראי לדיור בישראל ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-34.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-34.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2012 הסתכמו בכ-35.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-35.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 31 במרץ 2012 הסתכמה בכ-5.0 מיליארד ש"ח, בדומה ליתרה ליום 31 בדצמבר 2011. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6 לתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר הבנקאות הפרטית

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2012							
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל			
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(255)	-	17	74	3	9	(358)	- מחיצוניים
570	-	28	(63)	-	-	605	- בינמיגזרי
315	-	45	11	3	9	247	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:							
387	42	48	2	146	78	71	- מחיצוניים
(49)	(2)	-	1	(40)	-	(8)	- בינמיגזרי
653	40	93	14	109	87	310	סך ההכנסות
3	-	-	-	-	5	(2)	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
507	45	87	4	68	57	246	- מחיצוניים
6	-	-	-	-	-	6	- בינמיגזרי
137	(5)	6	10	41	25	60	רווח (הפסד) לפני מיסים
46	(2)	2	3	14	9	20	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
91	(3)	4	7	27	16	40	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾							
22.9%	-	3.3%	6.0%	-	28.7%	35.5%	
28,495	-	6,687	11,132	-	3,266	7,410	יתרה ממוצעת של נכסים
123,482	-	20,201	-	-	-	103,281	יתרה ממוצעת של התחייבויות
20,959	-	5,697	5,885	-	3,063	6,314	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
30,825	769	-	-	30,056	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
1,186	944	-	-	242	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
102,247	28,635	-	-	73,612	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
28,496	-	6,689	11,173	-	3,208	7,426	יתרת אשראי לציבור
123,415	-	19,762	-	-	-	103,653	יתרת פקדונות הציבור

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2011*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל			
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדירור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(252)	-	(8)	79	5	4	(332)	- מחיצוניים
580	-	57	(68)	-	-	591	- בינמיגרי
328	-	49	11	5	4	259	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:							
374	38	43	2	142	82	67	- מחיצוניים
(53)	2	(5)	1	(42)	-	(9)	- בינמיגרי
649	40	87	14	105	86	317	סך ההכנסות
(3)	-	(3)	(2)	-	2	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
540	64	80	6	69	74	247	- מחיצוניים
6	-	-	-	-	-	6	- בינמיגרי
106	(24)	10	10	36	10	64	רווח (הפסד) לפני מיסים
35	(8)	2	3	12	4	22	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
71	(16)	8	7	24	6	42	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	-	-	-	(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
70	(16)	8	7	24	5	42	המיוחס לבעלי מניות הבנק
28,509	-	6,936	10,806	-	3,276	7,491	יתרת אשראי לציבור
124,352	-	21,589	-	-	-	102,763	יתרת פקדונות הציבור

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות כדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית, נטו:							
(203)	-	(6)	59	5	4	(265)	- מחיצוניים
492	-	48	(49)	-	-	493	- בינמיגרי
289	-	42	10	5	4	228	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:							
407	48	40	2	175	74	68	- מחיצוניים
(58)	(2)	-	-	(47)	-	(9)	- בינמיגרי
638	46	82	12	133	78	287	סך ההכנסות
23	-	(3)	-	-	7	19	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
528	49	75	3	83	51	267	- מחיצוניים
6	-	-	-	-	-	6	- בינמיגרי
81	(3)	10	9	50	20	(5)	רווח (הפסד) לפני מיסים
29	(1)	4	3	18	7	(2)	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
52	(2)	6	6	32	13	(3)	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ^{(2)**}							
16.0%	-	14.6%	6.0%	-	22.2%	(2.2%)	
24,570	-	5,554	8,917	-	3,076	7,023	יתרה ממוצעת של נכסים
109,957	-	19,534	-	-	-	90,423	יתרה ממוצעת של התחייבויות
19,122	-	4,963	4,988	-	2,911	6,260	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
35,102	1,495	-	-	33,607	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
1,177	920	-	-	257	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
103,950	29,655	-	-	74,295	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
24,951	-	5,637	9,159	-	2,981	7,174	יתרת אשראי לציבור
110,126	-	20,439	-	-	-	89,687	יתרת פקדונות הציבור ^{**}

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור ו(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.

** סוג מחדש.
 (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן ליחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר הבנקאות הפרטית הסתכם ברבעון הראשון של 2012 ב-91 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-52 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות ריבית, נטו, קיטון בהוצאות התפעוליות ומקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

ההכנסות ריבית, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-315 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-289 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהיקף הפעילות באשראי ובפקדונות.

ההכנסות שאינן מריבית של המיגזר הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-338 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-349 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נובעת מקיטון בהכנסות משוק ההון.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות המיגזר הסתכמו ברבעון הראשון של 2012 ב-513 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-534 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.9% אשר נבע בעיקר מירידה בהוצאות השכר כתוצאה מקיטון בהוצאות שנרשמו בגין תשלום מבוסס מניות שנבע מירידה במחיר מניות הבנק ומקיטון בהפרשה למענקים.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-28.5 מיליארד ש"ח, בדומה ליתרה ליום 31 בדצמבר 2011.

פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2012 הסתכמו בכ-123.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-124.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 31 במרץ 2012 הסתכמה בכ-143.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-133.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר עסקים קטנים

פעילויות

מיגזר העסקים הקטנים בבנק הינו מיגזר חשוב בפעילות הבנק בשנת 2012. על כן, יעמיד הבנק אשראי בסך של מעל מיליארד ש"ח לעסקים הקטנים במסגרת מגוון קרנות - החל מקרן ייעודית של הבנק 'פועלים לצמיחה', דרך הזכיה בקרן לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה, ועד לקרנות סקטוריאליות שיקים הבנק בשיתוף גופים מובילים במשק.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2012					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
306	28	-	16	262	- מחיצוניים
(25)	(21)	-	-	(4)	- בינמיגרי
281	7	-	16	258	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
159	-	11	28	120	- מחיצוניים
(14)	-	(3)	-	(11)	- בינמיגרי
426	7	8	44	367	סך ההכנסות
14	-	-	2	12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
230	1	10	19	200	- מחיצוניים
(2)	-	-	-	(2)	- בינמיגרי
184	6	(2)	23	157	רווח (הפסד) לפני מיסים
63	2	(1)	8	54	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
121	4	(1)	15	103	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾					
26.1%	4.9%	-	43.4%	29.6%	
22,948	3,718	-	1,194	18,036	יתרה ממוצעת של נכסים
25,628	-	-	2,187	23,441	יתרה ממוצעת של התחייבויות
25,203	4,064	-	1,399	19,740	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,563	-	2,563	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
21	-	21	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
8,071	-	8,071	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
23,069	3,799	-	1,138	18,132	יתרת אשראי לציבור
23,473	-	-	-	23,473	יתרת פקדונות הציבור

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2011*					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
279	29	1	16	233	- מחיצוניים
9	(22)	-	-	31	- בינמיגרי
288	7	1	16	264	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
162	1	10	29	122	- מחיצוניים
(16)	-	(4)	-	(12)	- בינמיגרי
434	8	7	45	374	סך ההכנסות
44	10	-	(2)	36	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
242	-	9	28	205	- מחיצוניים
(5)	-	-	-	(5)	- בינמיגרי
153	(2)	(2)	19	138	רווח (הפסד) לפני מיסים
54	(1)	-	7	48	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
99	(1)	(2)	12	90	המיוחס לבעלי מניות הבנק
22,911	3,653	-	1,162	18,096	יתרת אשראי לציבור
23,545	-	-	-	23,545	יתרת פקדונות הציבור

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.
(1) ניהול תפעול ואמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגדר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011*					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
265	19	1	8	237	- מחיצוניים
(5)	(13)	-	-	8	- בינמיגרי
260	6	1	8	245	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
158	-	14	26	118	- מחיצוניים
(16)	-	(4)	-	(12)	- בינמיגרי
402	6	11	34	351	סך ההכנסות
8	-	-	2	6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
248	1	9	18	220	- מחיצוניים
(10)	-	-	-	(10)	- בינמיגרי
156	5	2	14	135	רווח לפני מיסים
57	2	1	5	49	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
99	3	1	9	86	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ^{(2)**}					
21.3%	4.4%	-	37.4%	23.0%	
21,341	2,972	-	1,092	17,277	יתרה ממוצעת של נכסים
22,750	-	-	2,031	20,719	יתרה ממוצעת של התחייבויות
23,267	3,378	-	1,253	18,636	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
3,136	-	3,136	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
19	-	19	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
9,813	-	9,813	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
21,596	3,082	-	1,058	17,456	יתרת אשראי לציבור
20,660	-	-	-	20,660	יתרת פקדונות הציבור**

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור ו(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.

** סווג מחדש.

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר העסקים הקטנים ברבעון הראשון של שנת 2012, הסתכם ב-121 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-99 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות ריבית, נטו, ומירידה בהוצאות התפעוליות. ההכנסות ריבית, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-281 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-260 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 8.1% נבע בעיקר מעלייה בהיקף הפעילות באשראי ובפקדונות.

ההכנסות שאינן מריבית של המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-145 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-142 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמה ב-14 מיליון ש"ח בהשוואה ל-8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-228 מיליון ש"ח בהשוואה ל-238 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.2%, אשר נבע בעיקר מירידה בהוצאות השכר כתוצאה מקיטון בהוצאות שנרשמו בגין תשלום מבוסס מניות שנבע מירידה במחיר מניות הבנק ומקיטון בהפרשה למענקים.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-23.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-22.9 ליום 31 בדצמבר 2011.

פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2012 הסתכמו בכ-23.5 מיליארד ש"ח, בדומה ליתרה ליום 31 בדצמבר 2011.

הליכים משפטיים

ראה ביאור ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

המיגזר המסחרי

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2012					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
288	13	40	73	162	- מחיצוניים
(111)	(9)	(25)	(20)	(57)	- בינמיגרי
177	4	15	53	105	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
75	1	5	24	45	- מחיצוניים
(8)	-	-	-	(8)	- בינמיגרי
244	5	20	77	142	סך ההכנסות
38	1	6	(24)	55	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
109	2	10	15	82	- מחיצוניים
(1)	-	-	-	(1)	- בינמיגרי
98	2	4	86	6	רווח לפני מיסים
32	-	1	29	2	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
66	2	3	57	4	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	(1)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
65	2	2	57	4	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾					
10.7%	16.3%	3.6%	26.9%	1.2%	
25,221	519	2,085	8,839	13,778	יתרה ממוצעת של נכסים
15,480	30	90	1,860	13,500	יתרה ממוצעת של התחייבויות
31,226	657	2,542	11,452	16,575	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,307	-	-	-	1,307	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
12	-	-	-	12	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
10,486	-	-	-	10,486	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
24,770	510	1,908	8,763	13,589	יתרת אשראי לציבור
13,409	26	79	1,866	11,438	יתרת פקדונות הציבור

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2011*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
289	13	39	93	144	- מחיצוניים
(106)	(10)	(23)	(42)	(31)	- בינמיגרי
183	3	16	51	113	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
65	1	1	19	44	- מחיצוניים
(7)	-	-	-	(7)	- בינמיגרי
241	4	17	70	150	סך ההכנסות
17	-	-	17	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
102	1	7	14	80	- מחיצוניים
(2)	-	-	(1)	(1)	- בינמיגרי
124	3	10	40	71	רווח לפני מיסים
42	1	4	14	23	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
82	2	6	26	48	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	(1)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
81	2	5	26	48	המיוחס לבעלי מניות הבנק
24,405	544	1,890	8,434	13,537	יתרת אשראי לציבור
13,662	37	109	2,025	11,491	יתרת פקדונות הציבור

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור ו(ג)1 לתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
277	10	41	69	157	- מחיצוניים
(117)	(8)	(22)	(20)	(67)	- בינמיגרי
160	2	19	49	90	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
66	-	1	20	45	- מחיצוניים
(6)	-	-	-	(6)	- בינמיגרי
220	2	20	69	129	סך ההכנסות
54	1	4	7	42	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
95	1	8	13	73	- מחיצוניים
3	-	-	-	3	- בינמיגרי
68	-	8	49	11	רווח לפני מיסים
25	1	3	18	3	הפרשה למיסים על הרווח
רווח (הפסד) נקי:					
43	(1)	5	31	8	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(2)	-	(2)	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
41	(1)	3	31	8	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ^{(2)**}					
7.8%	(15.1%)	11.9%	19.3%	2.4%	
22,994	571	2,108	7,718	12,597	יתרה ממוצעת של נכסים
12,948	13	162	1,888	10,885	יתרה ממוצעת של התחייבויות
26,994	648	2,542	8,426	15,378	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1,654	-	-	-	1,654	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
13	-	-	-	13	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
9,878	-	-	-	9,878	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
22,636	527	1,775	7,649	12,685	יתרת אשראי לציבור
11,486	15	133	2,006	9,332	יתרת פקדונות הציבור**

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור ו(ג)1 לתמצית הדוחות הכספיים.

** סווג מחדש.

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המיגזר המסחרי ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכם ב-65 מיליון ש"ח בהשוואה ל-41 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר כתוצאה מעלייה בהכנסות ריבית, נטו, ומירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

ההכנסות ריבית, נטו, של המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-177 מיליון ש"ח בהשוואה ל-160 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי.

ההכנסות שאינן מריבית של המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-67 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-60 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר כתוצאה מעלייה בעמלות מעסקי מימון.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמה ב-38 מיליון ש"ח בהשוואה ל-54 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו ברבעון הראשון של 2012 ב-108 מיליון ש"ח בהשוואה ל-98 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-24.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-24.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2012 הסתכמו בכ-13.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-13.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

הליכים משפטיים

ראה ביאור ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

המיגזר העסקי

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2012					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
	במיליוני ש"ח				
	הכנסות ריבית, נטו:				
816	30	60	281	445	- מחיצוניים
(283)	(13)	(24)	(124)	(122)	- בינמיגרי
533	17	36	157	323	סך-הכל
	הכנסות שאינן מריבית:				
250	1	60	42	147	- מחיצוניים
(2)	-	-	-	(2)	- בינמיגרי
781	18	96	199	468	סך ההכנסות
205	-	(1)	(42)	248	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
	הוצאות תפעוליות ואחרות:				
217	7	69	26	115	- מחיצוניים
21	-	-	4	17	- בינמיגרי
338	11	28	211	88	רווח לפני מיסים
116	4	10	72	30	הפרשה למיסים על הרווח
	רווח נקי:				
222	7	18	139	58	המיוחס לבעלי מניות הבנק
	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ⁽²⁾				
8.5%	10.0%	9.0%	15.9%	4.0%	
104,475	2,733	7,907	36,043	57,792	יתרה ממוצעת של נכסים
65,748	24	3,178	6,695	55,851	יתרה ממוצעת של התחייבויות
132,866	3,462	9,505	45,647	74,252	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
3,377	-	-	-	3,377	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
38	-	-	-	38	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
526,569	-	-	-	526,569	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
102,575	2,698	7,919	34,159	57,799	יתרת אשראי לציבור
49,897	15	3,303	5,967	40,612	יתרת פקדונות הציבור

- (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2011*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
973	35	65	353	520	- מחיצוניים
(414)	(14)	(18)	(182)	(200)	- בינמיגרי
559	21	47	171	320	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
209	3	49	34	123	- מחיצוניים
(3)	-	-	-	(3)	- בינמיגרי
765	24	96	205	440	סך ההכנסות
228	-	(7)	285	(50)	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
208	10	73	22	103	- מחיצוניים
22	-	-	4	18	- בינמיגרי
307	14	30	(106)	369	רווח (הפסד) לפני מיסים
106	6	7	(36)	129	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:					
201	8	23	(70)	240	המיוחס לבעלי מניות הבנק
104,839	2,932	7,938	36,068	57,901	יתרת אשראי לציבור
52,757	22	2,871	6,806	43,058	יתרת פקדונות הציבור

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
הכנסות ריבית, נטו:					
782	26	50	456	250	- מחיצוניים
(311)	(12)	(21)	(313)	35	- בינמיגרי
471	14	29	143	285	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:					
276	2	36	34	204	- מחיצוניים
(1)	-	-	-	(1)	- בינמיגרי
746	16	65	177	488	סך ההכנסות
(155)	-	(1)	(55)	(99)	הוצאות בגין הפסדי אשראי (הקטנת הפרשה)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
182	8	48	22	104	- מחיצוניים
22	-	-	5	17	- בינמיגרי
697	8	18	205	466	רווח לפני מיסים
248	2	7	74	165	הפרשה למיסים על הרווח
רווח נקי:					
449	6	11	131	301	המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מההון הממוצע) ^{(2)**}					
20.2%	19.0%	16.2%	16.8%	22.4%	
98,675	2,707	6,870	36,609	52,489	יתרה ממוצעת של נכסים
61,845	22	3,340	6,015	52,468	יתרה ממוצעת של התחייבויות
118,568	3,072	8,285	40,407	66,804	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
6,553	-	-	-	6,553	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
27	-	-	-	27	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
542,443	-	-	-	542,443	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
97,950	2,634	6,105	34,479	54,732	יתרת אשראי לציבור
50,432	21	3,386	6,340	40,685	יתרת פקדונות הציבור ^{**}

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור ו(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.
 ** סוג מחדש.
 (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

רווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המיגזר העסקי ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכם ב-222 מיליון ש"ח בהשוואה ל-449 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הנקי נבעה מעלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, עלייה בהוצאות התפעוליות וירידה בהכנסות שאינן מריבית. מנגד, עלייה בהכנסות ריבית, נטו, קיזזה קיטון זה.

הכנסות הריבית, נטו, של המיגזר ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-533 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-471 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול, בשיעור של 13.2% נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי.

ההכנסות שאינן מריבית והאחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-248 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-275 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון, בשיעור של 9.8%, נבע מירידה בהכנסות מטיפול באשראי בעיקר כתוצאה מרישום עמלות חד-פעמיות בגין ארגון סינדיקציות בשנה הקודמת. ההכנסות מסעיף זה הסתכמו לסך של 20 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2012, בהשוואה ל-55 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מנגד, גידול בהכנסות התפעוליות בחי"ל, קיזז ירידה זו.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-205 מיליון ש"ח, בהשוואה לרישום הכנסה בסך של 155 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-238 מיליון ש"ח בהשוואה ל-204 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-102.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-104.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. פקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2012 הסתכמו בכ-49.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-52.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 31 במרץ 2012 הסתכמה בכ-532.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-514.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה המיגזר

בהמשך למידע הניתן בפרק מיגזר ניהול פיננסי בדוחות הכספיים של שנת 2011, הועברה האחריות על פעילות הברוקראזי, תפעול וסליקת ניירות-ערך, הבקרה אחר המסחר במעו"ף והשירות למנהלי נכסים פיננסיים מחטיבת נכסי לקוחות לחטיבת שווקים פיננסיים.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מיגזר הניהול הפיננסי:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
*31.03.11	*31.12.11	31.03.12	
במיליוני ש"ח			
הכנסות ריבית, נטו:			
145	(134)	83	- מחיצוניים
99	97	16	- בינמיגזרי
244	(37)	99	סך-הכל
הכנסות שאינן מריבית:			
166	55	158	- מחיצוניים
410	18	257	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
123	104	120	- מחיצוניים
287	(86)	137	רווח (הפסד) לפני מיסים
106	49	55	הפרשה למיסים על הרווח (הפסד)
181	(135)	82	רווח (הפסד) לאחר מיסים
1	(5)	(2)	חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מיסים
רווח (הפסד) נקי:			
182	(140)	80	לפני י"חוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
3	6	(18)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
185	(134)	62	המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג)1 לתמצית הדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מיגזר הניהול הפיננסי ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכם ב-62 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח של 185 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך ההכנסות המיוחסות למיגזר ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמו ב-257 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-410 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים שהסתכמו ברווח בסך של 77 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 222 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2011. מנגד, חלה עלייה ברווח מאגרות-חוב וברוחים מהשקעה במניות, המיוחסים למיגזר זה.

אחרים והתאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מיגזר בר-דיווח על-פי הוראות המפקח על הבנקים. פעילות זו כוללת בעיקר: בנקאות להשקעות, שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, פעילות בעסקי נאמנות, פעילות שוק ההון אשר אינה משוייכת למיגזרים הבנקאיים ופעילות בכרטיסי אשראי בגין פעילות לקוחות בנקים מחוץ לקבוצה ותיירות נכנסת. כמו-כן, נכללות במיגזר זה ההכנסות משירותי מחשב לחברות שאוחדו בעבר. בנוסף, התאמות של פעולות בין-מיגזריות נזקפות למסגרת זו.

הרווח מכרטיסי אשראי בגין פעילות לקוחות בנקים מחוץ לקבוצה ומתיירות נכנסת הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-9 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח של 8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד מפעילות שוק ההון, אשר אינה משוייכת למיגזרים הבנקאיים, הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-4 מיליון ש"ח. ברבעון הראשון של שנת 2011, לא נרשם רווח בסעיף זה.

האשראי ללקוחות של בנקים אחרים, אשר אינם חלק מקבוצת הבנק, ואיתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר נכון ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-4.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-4.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011.

פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים

כרטיסי אשראי

כללי

הפעילויות העיקריות של קבוצת הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעות באמצעות חברות הפועלות בתחום אמצעי התשלום תחת קורת גג ניהולית ותפעולית אחת שתכונה להלן בשם "קבוצת ישראלכרט". פעילות הליבה של קבוצת ישראלכרט הינה הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקארד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון.

הנפקת כרטיסי אשראי

קבוצת ישראלכרט מנפיקה כרטיסים ללקוחות של בנקים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר, לרבות הבנק, בנק מזרחי טפחות, הבנק הבינלאומי הראשון, בנק יהב, בנק אוצר החייל, בנק מסד, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, בנק ירושלים בע"מ ובנק איגוד בע"מ; בנוסף, מנפיקה קבוצת ישראלכרט כרטיסים באופן ישיר ללקוחות ("כרטיסים חוץ-בנקאיים"), שהינם בעיקר חברי מועדוני צרכנים וגופים שונים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט.

לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום ההנפקה הינם לקוחות פרטיים, עובדי תאגידים ותאגידים (ורכש תאגידי הכולל B2B - Business to Business) – העברת תשלומים בין עסקים).

במסגרת פעילות ההנפקה מנפיקה ומתפעלת קבוצת ישראלכרט מגוון מוצרים ושירותים נוספים כגון כרטיסי "אשראי מתגלגל", כרטיסי תדלוק והתקני תדלוק, כרטיסי מתנה ותווי קנייה. בנוסף, קבוצת ישראלכרט מעניקה אשראי והלוואות לכל מטרה על בסיס מסגרות אשראי בכרטיסים.

בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום ההנפקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי אשראי, בשליטה של בנקים: כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") שבשליטת בנק דיסקונט ולאומי קארד בע"מ (להלן: "לאומי קארד") בשליטת בנק לאומי.

מספר הכרטיסים ליום 31 במרץ 2012 שהונפקו על-ידי קבוצת ישראלכרט הינו 3.5 מיליון כרטיסים בהשוואה ל-3.4 מיליון כרטיסים ליום 31 בדצמבר 2011.

ברבעון הראשון של השנה הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי קבוצת ישראלכרט ל-24.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-22.4 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סליקת כרטיסי אשראי

במסגרת הסכם הנערך לצורך שירותי הסליקה מתחייבת חברת כרטיסי אשראי הסולקת כלפי בתי עסק, בכפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, לפרוע לבית העסק את החיובים בהם התחייבו כלפיו מחזיקי הכרטיסים הנסלקים על ידה בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק. בנוסף, מציעה קבוצת ישראלכרט לבתי עסק מגוון שירותים פיננסיים נוספים כגון: מתן הלוואות, מקדמות (הקדמת תשלומים בגין עסקות שבוצעו) ושירותים שיווקיים ותפעוליים.

לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום סליקת כרטיסי האשראי הינם בתי עסק רבים ומגוונים הקשורים עימה בהסכמים, ביניהם גם משרדי ממשלה שונים וכן חברות המספקות לבתי עסק שירותי ניכיון.

תחום הסליקה של כרטיסי האשראי מאופיין בתחרותיות גבוהה מאוד, בין היתר, בעקבות הפעלתו של הממשק המקומי לסליקה צולבת של עסקות בכרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד וויזה (בעקבותיו כאל ולאומי קארד החלו לסלוק כרטיסי מסטרקארד וקבוצת ישראלכרט החלה לסלוק כרטיסי ויזה). לאחר תאריך המאזן נפתח השוק לסליקת המותג הפרטי "ישראלכרט", ובתי עסק יכולים להחליף סולקים שונים במותגים אלה. התחרות בתחום הסליקה מתמקדת בגיוס בתי עסק חדשים להסכמי סליקה ובשימור בתי עסק הקיימים כלקוחות תחום הסליקה. היבט נוסף של התחרות מתבטא בפיתוח מוצרים ושירותים פיננסיים ותפעוליים לבתי העסק אשר יגדילו את מחזור העסקות ו/או סכומי העסקות המבוצעות בכל בית עסק.

בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום הסליקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי האשראי, בשליטה של בנקים אשר פורטו לעיל.

פעילויות נוספות

בנוסף לפעילויות הקשורות בהנפקה ובסליקה של כרטיסי אשראי, כמפורט לעיל לקבוצת ישראל כרטיס פעילויות נוספות כדלקמן: פעילות בתחום הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות; הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי; ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים).

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי להכנסות מעמלות, שנכללו במסגרת ההכנסות התפעוליות (לפני ניכוי הוצאות המתייחסות), הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-381 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-366 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-4.1%.

הליכים משפטיים

לפרטים בנוגע לסוגיות רגולטוריות שונות, ראה ביאור 19 ג' בדוחות הכספיים של שנת 2011. לפרטים בנוגע לתביעות שעומדות כנגד ישראל כרטיס, ראה ביאור 6 ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מיגרי פעילות:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2012							
מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	תיירות נכנסת ואחרים	מיגור ניהול פיננסי	סך-הכל
במיליוני ש"ח							
הכנסות מריבית, נטו:							
21	9	16	5	-	-	1	52
- מחיצוניים							
139	78	28	3	3	130	36	417
הכנסות שאינן מריבית							
160	87	44	8	3	130	37	469
סך-הכל הכנסות							
9	5	2	-	-	-	-	16
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
115	57	19	2	2	116	-	311
הוצאות תפעוליות ואחרות							
36	25	23	6	1	14	37	142
רווח לפני מיסים							
12	9	8	2	-	5	10	46
הפרשה למיסים על הרווח							
רווח נקי:							
24	16	15	4	1	9	27	96
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(1)	-	-	-	-	-	-	(1)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
23	16	15	4	1	9	27	95
המיוחס לבעלי המניות בבנק							
יתרות ממוצעות							
5,972	3,366	1,194	217	109	4,178	-	15,036
יתרה ממוצעת של נכסים							
-	-	2,187	2,051	9,433	258	-	13,929
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
5,434	3,063	1,399	131	71	-	-	10,098
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בכרטיסי אשראי לפי מיגרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2011*							
סך-הכל	מיגור ניהול פיננסי	תיירות נכנסת ואחרים	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
במיליוני ש"ח							
הכנסות מריבית, נטו:							
-	26	4	16	5	-	5	56
- מחיצוניים							
146	82	29	3	2	114	17	393
הכנסות שאינן מריבית							
172	86	45	8	2	114	22	449
סך-הכל הכנסות							
4	2	(2)	-	-	-	-	4
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
149	74	28	3	2	101	-	357
הוצאות תפעוליות ואחרות							
19	10	19	5	-	13	22	88
רווח לפני מיסים							
7	4	7	1	-	4	8	31
הפרשה למיסים על הרווח							
רווח נקי:							
12	6	12	4	-	9	14	57
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
-	(1)	-	-	-	-	-	(1)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
12	5	12	4	-	9	14	56
המיוחס לבעלי המניות בבנק							

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011*							
סך-הכל	מיגור ניהול פיננסי	תיירות נכנסת ואחרים	המיגור העסקי	המיגור המסחרי	מיגור עסקים קטנים	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור משקי הבית
במיליוני ש"ח							
הכנסות מריבית, נטו:							
-	27	4	8	2	-	4	45
- מחיצוניים							
131	74	26	3	2	130	-	366
הכנסות שאינן מריבית							
158	78	34	5	2	130	4	411
סך-הכל הכנסות							
13	7	2	-	-	-	-	22
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
106	51	18	2	1	117	-	295
הוצאות תפעוליות ואחרות							
39	20	14	3	1	13	4	94
רווח לפני מיסים							
14	7	5	1	-	5	1	33
הפרשה למיסים על הרווח							
רווח נקי:							
25	13	9	2	1	8	3	61
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(1)	-	-	-	-	-	-	(1)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
24	13	9	2	1	8	3	60
המיוחס לבעלי המניות בבנק							
יתרות ממוצעות							
5,458	3,076	1,092	198	99	3,910	-	13,833
יתרה ממוצעת של נכסים							
-	-	2,031	1,904	8,760	158	-	12,853
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
5,166	2,911	1,253	170	90	-	-	9,590
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							

* סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור ו(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.

פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון כוללת מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר בניירות-ערך ובנכסים פיננסיים, כולל בתחום המעו"ף (הבנק וכן חברה בת בבעלותו המלאה הינם חברים בבורסה ובמסלוקת הבורסה). הבנק חבר גם במסלוקת המעו"ף (לפרטים בדבר שיעבוד אשר נרשם על נכסי הבנק כתנאי לחברותו במסלוקות שונות, ראה ביאור 14 בדוחות הכספיים של שנת 2011) וכן בניירות-ערך זרים (הבנק חבר במסלוקת ה-Euroclear), פעילות שמירת ניירות הערך, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון, מתן שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, ניהול הנפקות, ניהול תיקי השקעות בניירות-ערך ובנכסים פיננסיים עבור לקוחות פרטיים, תאגידים, מלכ"רים ומוסדות, וכן שירותי נאמנות (כמו-כן לחברה כלולה של הבנק פעילות בתחום החיתום). הפעילויות והשירותים הפיננסיים המפורטים לעיל, מתבצעים בחלקם ישירות על-ידי הבנק ובחלקם על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

ייעוץ פנסיוני

בשנת 2009 נענה הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ("הממונה") לפניית הבנק, והעניק לבנק רישיון ייעוץ פנסיוני. עם קבלת הרישיון, הבנק החל במתן ייעוץ פנסיוני. בשלב הראשון ניתן הייעוץ רק לחלק מהלקוחות בחלק מהסניפים. בהתאם למתוכנן, מספרם של הסניפים בהם ייתן ייעוץ פנסיוני ופריסת שירותי הייעוץ הפנסיוני באמצעות יועצים פנסיונים שהוכשרו לכך יורחב בעתיד בהדרגה. עד כה נחתמו על-ידי הבנק הסכמי הפצה עם כ-25 חברות המנהלות קופות-גמל וקרנות פנסיה.

על-אף היערכות הבנק למתן ייעוץ פנסיוני, קיימים קשיים בהענקת הייעוץ ללקוחות, כנובע מהיעדר הסדרה של היחסים בין הפועלים בשוק (קרי – היועצים, הגופים המוסדיים המציעים את המוצרים והמעסיקים) בכל הקשור להעברת המידע מגורמים אלו לייעוץ הפנסיוני באופן שוטף ויעיל. קושי נוסף, במישור התפעולי, עניינו סליקת פעולות הכספיות בין הגורמים המנויים לעיל אשר נובע מהיעדרה של מערכת סליקה מרכזית לפעולות אלו. בשנת 2011 תוקן חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ, בשיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 ("חוק הייעוץ"), כך שנכלל בו פרק בדבר הפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית ("מסלוקה פנסיונית"). בהתאם לחוק הייעוץ, הפעלת מסלוקה פנסיונית תהיה מותנית בקבלת רישיון מהממונה ותהיה נתונה לפיקוחו. נקבע כי לא יותר למשתמש במסלוקה הפנסיונית, לרבות הבנק, להחזיק ביותר משביעית מסוג מסוים של אמצעי שליטה בה. בחודש יולי 2011 הודיע הממונה כי הוא אינו מרוצה מעבודתה ומקצב התקדמותה של החברה שהוקמה על-ידי הגופים המוסדיים והמפיצים לשם הקמת מסלוקה פנסיונית ופרסם מכרז לבחירת חברה שתקים מסלוקה פנסיונית. בחודש מרץ 2012, פורסם מכרז חדש להקמת מערכת לסליקה פנסיונית, שם נקבע כי ההסכם עם הזוכה יחתם עד לחודש אוגוסט 2012. נכון למועד עריכת הדוח, טרם נבחר זוכה במכרז ולא ניתן להעריך מתי תתחיל לפעול מסלוקה פנסיונית ומה תהיה תרומתה לבנקים כיועצים פנסיונים.

קושי נוסף במתן ייעוץ פנסיוני ללקוחות נוגע להפצת מוצרי ביטוח. נכון למועד עריכת הדוח, טרם תוקנו התקנות המסדירות את שיעור עמלת ההפצה שיקבלו הבנקים בהפצת מוצרי ביטוח. לא נחתמו הסכמי הפצה בין הבנק לבין חברות הביטוח ולא נקבעו הסדרים בין היתר, בדבר העברת מידע ושירותים הנדרשים לצורך מתן ייעוץ פנסיוני במוצרי ביטוח. קיימת בעייתיות בבחינת ובזיהוי מוצרי ביטוח בשל המגוון הרחב של תוכניות הביטוח בשנים השונות, היעדר פרמטר קבוע לדירוג המוצרים השונים וסטנדרטיזציה שלהם באופן המאפשר השוואה בין המוצרים השונים והתאמתם ללקוח. כל אלו עלולים לגרום לדחיית המוכנות והיכולת בבנק למתן ייעוץ פנסיוני במוצרי ביטוח. בחודש נובמבר 2010 פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, תוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני. התוכנית פורסמה כמצגת וכהודעה לעיתונות. בסוף שנת 2011 פורסמו טיוטות חוזרים ותקנות ליישום התוכנית. התוכנית כוללת בין היתר:

- קביעת עמלת הפצה אחידה לייעוץ פנסיוני עבור מוצרי החיסכון הפנסיוני. עמלת ההפצה המרבית לבנק בגין ייעוץ במוצרי חיסכון פנסיוניים, למעט קרנות השתלמות, תהיה בגובה של 0.2% בלבד מההצבירה ו-2% מההפקדות השוטפות. (במקום השיעור המרבי של 0.25% מההצבירה בהתאם לקבוע בתקנות עמלות הפצה בנוסחן היום והכל בהתאם למפורט שם). עמלת הבנק בשל ייעוץ בקרן השתלמות תישאר כפי שהייתה, 0.25% מההצבירה.
 - קביעה כי תשולם עמלת הפצה רק למפיץ האחרון שמינה הלקוח. גם אם המפיץ האחרון יהיה סוכן ביטוח או משווק פנסיוני, תישלל מן הבנק המייעץ עמלת ההפצה המגיעה לו בגין הייעוץ החל במועד המעבר. בגין מי שניתנה לו הנחה בדמי הניהול מהגוף המוסדי, עמלת הבנק תופחת ל-40% מדמי הניהול.
- יישומה של התוכנית תלוי ברובה בהליכי חקיקה ובהתקנת תקנות, לפיכך לא ניתן להעריך בשלב זה מתי תיושם התוכנית, האם היא תיושם במלואה ומה תהיה השפעתה על הבנק כיועץ פנסיוני.

להלן ההתפתחות ביתרות בקרנות השתלמות ובמוצרים פנסיונים שניתן לגביהן ייעוץ:

	יתרה ליום		
	31.12.11	31.03.12	
שינוי			
ב-%	במיליוני ש"ח		
8.9%	7,960	8,669	יתרות נועצות עם הסכם הפצה

יתרות נועצות הינן יתרות במוצרים פנסיונים ובקרנות השתלמות (הנחשבות גם כמוצר פיננסי). בגיבן קיבל הלקוח ייעוץ פנסיוני או ייעוץ פיננסי בקרנות השתלמות על-ידי יועצי הבנק שהנם בעלי רישיון ייעוץ פנסיוני ו/או רישיון ייעוץ להשקעות לפי העניין ואשר הבנק זכאי עבורן לעמלות הפצה. יצוין כי היתרות הנועצות הן סך-כל היתרות בגיבן ניתן ייעוץ, וייתכן כי לא כל הייעוצים מומשו. הגידול נובע מהרחבת הייעוץ הפנסיוני וכפועל יוצא מהגידול ביתרה הממוצעת לייעוץ. להלן תיאור השירותים העיקריים הניתנים על-ידי קבוצת הבנק במסגרת פעילות שוק ההון וכן בדבר חלק מחברות קבוצת הבנק הפעילות בתחום:

הפצת קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה בין לקוחותיו עם חברות המנהלות קרנות השתלמות, קופות-גמל וקרנות פנסיה, והוא זכאי לגבות עמלות הפצה בקשר עם הפצתן בהתאם לקבוע בתקנות.

הפצת קרנות נאמנות

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של יחידות של קרנות נאמנות בין לקוחותיו, וזאת עם הרוב המכריע של מנהלי קרנות הנאמנות בישראל, והוא זכאי לגבות ממנהלי הקרנות עמלות הפצה בקשר עם פעילות זו, בהתאם לקבוע בתקנות.

פועלים סהר בע"מ

פועלים סהר בע"מ (להלן: "פועלים סהר"), שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה ובמסלוקת הבורסה. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות וגופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקראזי בארץ ובחול, שירותי מחקר, שירותי משמרת ושירותים נלווים נוספים לרבות שירותים תפעוליים. לפרטים נוספים, ראה פרק "חברות מוחזקות עיקריות" להלן.

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ, שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, עוסקת בניהול תיקי השקעות עבור לקוחות פרטיים, גופים עסקיים, מלכ"רים ואחרים. ניהול ההשקעות עבור לקוחות החברה, הן הישראלים והן הזרים, מתבצע בשוק ההון הישראלי וכן בשוקי ההון בעולם. נכון ליום 31 במרץ 2012 ניהלה החברה תיקים בערך כספי של 10.36 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-10 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011.

שירותים למנהלי נכסים פיננסיים

אגף שירות למנהלי נכסים פיננסיים, מאגד בתוכו פעילויות של מתן שירותים שונים למנהלי נכסים פיננסיים: מנהלי קופות-גמל, קרנות השתלמות ופנסיה ומנהלי קרנות נאמנות ומנהלי תיקי השקעות. פעילות האגף כוללת תפעול הנכסים הפיננסיים האמורים לעיל ומתן שירותים בנקאיים לגופים המנהלים אותם. השירותים כוללים בין השאר שערך נכסים, הפקת דוחות בקרה, הפקת דיווחים לרשויות, ניהול ספרים, ניהול חשבונות וזכויות עמיתים בקופות-גמל, חישוב תשואות יומיות וחודשיות בקופות-גמל וחישוב שער יומי בקרנות נאמנות.

הבנק חתם על הסכמים למתן שירותים תפעוליים בתחום קופות-גמל בעבור חברות לניהול קופות-גמל, חלקם כחלק נלווה למכירת קופות-גמל שהיו בבעלות הבנק. בתחום קרנות הנאמנות נחתמו הסכמים למתן שירותים לחברות לניהול קרנות נאמנות. בסוף שנת 2011 הסתכם היקף הנכסים של קופות הגמל, קרנות ההשתלמות והפנסיה להן מספק הבנק שירותי תפעול בסך של כ-76.8 מיליארד ש"ח, שווי הנכסים של קרנות הנאמנות להן מספק האגף שירותים נילווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים הסתכם בסך של כ-37.2 מיליארד ש"ח. החל משנת 2012 הפעילות תבצע במסגרת חטיבת שווקים פיננסיים.

שינוי ארגוני בחטיבות נכסי לקוחות וה-GT והקמת חטיבת שווקים פיננסיים

בחודש ספטמבר 2011 אישרו הנהלת הבנק והדירקטוריון שינוי ארגוני, במסגרתו הועברה האחריות על פעילויות הברוקראזי, תפעול וסליקת ניירות-ערך, הבקרה אחר המסחר במעו"ף והשירות למנהלי נכסים פיננסיים מחטיבת נכסי לקוחות לחטיבת ה-Global Treasury. מטרת השינוי הארגוני הינה לבסס את מובילות הבנק בפעילות בשווקים הפיננסיים ולהעמיד לרשות לקוחות הבנק מעטפת שירות מתקדמת יעילה ומקצועית למסחר במגוון המכשירים הפיננסיים תחת קורת גג אחת. השינוי הארגוני יושם בפועל בחודש ינואר 2012 וכתוצאה משינוי זה שונה שמה של חטיבת ה-Global Treasury לחטיבת שווקים פיננסיים.

תחת החטיבה החדשה הוקם אגף חדרי עסקות וברוקראזי הכולל את חדר העסקות במטבע-חוץ, ריביות וסחורות ואת חדרי המסחר בניירות-ערך ישראלים וזרים. הוקם אגף שירותי תפעול בשווקים פיננסיים האמון על תפעול וסליקה של כלל פעילות חדרי העסקות ופעילות התפעול והסליקה של ניירות-ערך של הבנק ולקוחותיו ומתן שירותים למנהלי נכסים פיננסיים. כמו-כן, הוקם מערך מרכזי לניתוח ובקרת סיכונים של פעילות הבנק ולקוחותיו בשווקים הפיננסיים.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות:

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2012						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	אחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
1	3	-	-	-	-	4
הכנסות מריבית, נטו						
הכנסות שאינן מריבית:						
11	188	11	4	86	25	325
- מחיצוניים						
(3)	(42)	(3)	(1)	(7)	56	-
- בימיגזרי						
9	149	8	3	79	81	329
סך-הכל הכנסות						
15	113	10	-	59	87	284
הוצאות תפעוליות ואחרות						
(6)	36	(2)	3	20	(6)	45
רווח (הפסד) לפני מיסים						
(2)	12	(1)	1	7	(2)	15
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)						
רווח (הפסד) נקי:						
(4)	24	(1)	2	13	(4)	30
המיוחס לבעלי המניות בבנק						
יתרות ממוצעות						
2,123	30,825	2,563	1,307	3,377	77,885	118,080
יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל וקרנות נאמנות						
-	1,186	21	12	38	-	1,257
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
2,888	102,247	8,071	10,486	526,569	-	650,261
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2011*							
סך-הכל	אחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית	
במיליוני ש"ח							
7	-	(1)	-	1	5	2	הכנסות מריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית:							
314	22	87	5	10	180	10	- מחיצוניים
-	59	(9)	(2)	(4)	(40)	(4)	- בינמיגזרי
321	81	77	3	7	145	8	סך-הכל הכנסות
304	91	54	-	9	133	17	הוצאות תפעוליות ואחרות
17	(10)	23	3	(2)	12	(9)	רווח (הפסד) לפני מיסים
5	(3)	6	1	-	4	(3)	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
12	(7)	17	2	(2)	8	(6)	המיוחס לבעלי המניות בבנק

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011*							
סך-הכל	אחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית	
במיליוני ש"ח							
7	-	-	-	1	5	1	הכנסות מריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית:							
369	32	78	5	14	223	17	- מחיצוניים
-	66	(8)	(1)	(4)	(49)	(4)	- בינמיגזרי
376	98	70	4	11	179	14	סך-הכל הכנסות
298	98	41	-	9	132	18	הוצאות תפעוליות ואחרות
78	-	29	4	2	47	(4)	רווח (הפסד) לפני מיסים
28	-	10	1	1	17	(1)	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:							
50	-	19	3	1	30	(3)	המיוחס לבעלי המניות בבנק

יתרות ממוצעות

130,969	81,813	6,553	1,654	3,136	35,102	2,711	יתרה ממוצעת של נכסי קופות-גמל וקרנות נאמנות
1,236	-	27	13	19	1,177	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
669,316	-	542,443	9,878	9,813	103,950	3,232	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים.

כללי

קבוצת הבנק פועלת באמצעות חברות בנות בנקאיות ושאין בנקאיות בישראל ובח"ל. תחומי פעילותן של אותן חברות בנות שאין בנקאיות הינם בתחום הפיננסי, שיווק ותפעול מערך כרטיסי האשראי, פעילות בעסקי נאמנות, הנפקה ומימון ומתן שירותי בנקאות להשקעות. תרומת החברות המוחזקות לתוצאות הפעילות של הבנק בנטרול הפרשי שער של החברות הבנות בחו"ל ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמה ב-191 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-140 ברבעון המקביל אשתקד. השקעת הבנק בחברות המוחזקות ליום 31 במרץ 2012 הסתכמה ב-15.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-15.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011.

חברות בת ישראל

להלן סקירה על חברות עיקריות:

קבוצת ישראלכרט

הקבוצה כוללת את החברות: ישראלכרט בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, אמינית בע"מ, יורפי" (יורקד) ישראל בע"מ, ישראלכרט מימון בע"מ, ישראלכרט (נכסים) 1994 בע"מ, צמרת מימונים בע"מ וגלובל פקטורינג בע"מ. חברות אלו מהוות את פעילות הבנק בתחום כרטיסי האשראי. פעילות הליבה של קבוצת ישראלכרט הינה הנפקה, סליקה ומימון של כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקרד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון. בנוסף, לקבוצה פעילויות בתחומים: הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיסי אשראי; הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות, ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים).

הרווח הנקי של קבוצת ישראלכרט הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-74 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-47 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של כ-57%. הרווח הנקי ברבעון כלל רווח בסך 16 מיליון ש"ח ממכירת מניות Mastercard Inc. הרווח הנקי ללא מכירת מניות MC הגיע ל-58 מיליון ש"ח לעומת 47 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של 23%.

תרומת קבוצת ישראלכרט לתוצאות הפעילות של הבנק, לאחר מיסים, ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמה ב-84 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-47 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

מרבית הגידול ברווח הנקי של קבוצת ישראלכרט ובתרומה לתוצאות הפעילות של הבנק נבע ממכירת מניות מסטרקארד ברבעון הראשון של שנת 2012.

סך השקעת הבנק בקבוצת ישראלכרט הסתכמה ביום 31 במרץ 2012 ב-1,700 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,636 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011.

בחודש אוגוסט 2011 אושרה במליאת הכנסת ופורסמה ברשומות הצעת חוק ממשלתית העוסקת, בין היתר, בתחום הניכיון, וכן בהוראה כי מנפיק שהנפיק 10% או יותר ממספר כרטיסי החיוב שהונפקו בישראל או מנפיק אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק בוצעו 10% לפחות מסכום העסקות שבוצעו בישראל, יחוייב להתקשר עם סולק לצורך ביצוע סליקה צולבת של עסקות בכרטיסי החיוב שהנפיק. תחילת הוראת חוק זו הינה מיום 15 במאי 2012. להערכת הבנק, לחוק תהיה השפעה לרעה על הכנסות קבוצת הבנק בעתיד, אולם בשלב זה אין ביכולת הבנק להעריך את היקפה.

בחודש אפריל 2012 נחתם הסכם בין ישראלכרט ללאומי קארד, ובחודש מאי 2012 נחתם הסכם בין ישראלכרט לבין כ.א.ל, שניהם בקשר ליישומו של תיקון 18 לחוק הבנקאות רישוי. על-פי ההסכם, ניתנו ללאומי קארד ולכ.א.ל רישיונות לסלוק את כרטיסי החיוב של המותג "ישראלכרט" בתנאים שסוכמו בין הצדדים. ביום 14 במאי 2012 ניתן על-ידי הממונה פטור זמני להסדר כובל למשך שלושה חודשים, לפיו יוכלו לאומי קארד ו-כ.א.ל לסלוק את כרטיסי המותג "ישראלכרט" בתשלום עמלת המנפיק ככל שבעתיד יאשר הממונה לישראלכרט לגבות סכומים נוספים, תוכל ישראלכרט לגבותם באופן רטרואקטיבי, גם בתקופת הפטור הזמני.

לפרטים בנוגע לסוגיות רגולטוריות שונות, ראה ביאור 19 ג' בדוחות הכספיים של שנת 2011.

לפרטים בנוגע לתביעות שעומדות כנגד ישראלכרט, ראה ביאור 16 ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

פועלים שוקי הון – בית השקעות בע"מ

פועלים שוקי הון בע"מ (להלן: "פועלים שוקי הון") פועלת בשני תחומים עיקריים: פעילות בנקאות להשקעות בארץ ובח"ל וההשקעה בתחום קרנות הון והשקעות ישירות, כולל קרנות המשקיעות במיגזר הטכנולוגיה.

במסגרת פעילותה בתחום הבנקאות להשקעות מעמידה פועלים שוקי הון מגוון שירותים הכוללים: ייעוץ פיננסי ואסטרטגי למיזוגים ורכישות בארץ ובח"ל, ייעוץ לתהליכי הפרטה ולהנפקות ציבוריות ופרטיות בחו"ל וליווי חברות בארץ ובח"ל בהשקעות שונות. בנוסף, פועלת קבוצת פועלים שוקי הון, באמצעות חברה כלולה שלה (19.97%) – פועלים אי.בי.אי, במתן שירותי ייעוץ, חיתום וניהול הנפקות ציבוריות בישראל ובגיוסי הון בדרך של הנפקות פרטיות.

במסגרת פעילות ההשקעה בקרנות הון (Private Equity) והשקעות ישירות משקיעה פועלים שוקי הון בקרנות הפעילות במגוון סקטורים כולל: הון סיכון, אנרגיה אלטרנטיבית וכו', בהשקעה בתאגידי הניהול של קרנות הון וכן מעמידה לתאגידי הניהול הכללי שירותים. בנוסף, פועלים שוקי הון ממשיכה לעסוק בניהול של קרנות הון סיכון על-פי היתר שניתן לה מבנק ישראל.

תרומת פועלים שוקי הון לתוצאות הפעילות של הבנק ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמה ב-9 מיליון ש"ח, בהשוואה לתרומה בסך של 2 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

השקעת הבנק בפועלים שוקי הון הסתכמה ביום 31 במרץ 2012 ב-682 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-673 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011.

פועלים סהר בע"מ

פועלים סהר בע"מ (להלן: "פועלים סהר"), שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה ובמסלוקת הבורסה. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות וגופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקראז' בארץ ובח"ל, שירותי מחקר, שירותי משמרת ושירותים נלווים נוספים לרבות שירותים תפעוליים.

הרווח הנקי של פועלים סהר ותרומתה לתוצאות הפעילות של הבנק הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך השקעת הבנק בפועלים סהר הסתכמה ביום 31 במרץ 2012 ב-263 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-257 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011.

פעילות קבוצת הבנק בחו"ל

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק מתבצעת באמצעות חברות בנות בנקאיות, חברות פיננסיות, סניפי הבנק בחו"ל ונציגויות המשמשות ליחסי ציבור בלבד, המונה ארבעים ושישה מוקדים. פעילות הבנק בחו"ל מתמקדת במיגזר הבנקאות הפרטית ובמיגזר העסקי. בנוסף, לבנק פעילות במיגזר משקי הבית ובמיגזר המסחרי, בתורכיה ובקזחסטן. במסגרת פעילותו הבינלאומית מקיים הבנק קשרים עם למעלה מ-2,400 בנקים כתבים ברחבי העולם. הפעילות מול בנקים כתבים אלה כוללת מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים").

במסגרת פעילות הבנקאות הפרטית מספק הבנק ללקוחותיו בעלי עושר פיננסי בחו"ל שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. פעילות המיגזר העסקי בחו"ל כוללת מתן אשראי ללווים מקומיים וזרים, בעיקר על-ידי רכישת השתתפויות באשראים המאורגנים על-ידי בנקים מובילים בחו"ל, מתן אשראי ללווים בעלי זיקה לישראל והשקעות באגרות-חוב. הפעילות במיגזר משקי הבית ובמיגזר המסחרי בשווקים מתעוררים ממוקדת בפעילות בנק פוזיטיב בתורכיה ובבנק פוזיטיב בקזחסטן. אסטרטגית הבנק מכוונת כיום לפתח את פעילותו הבינלאומית ולהרחיבה הן בתחום "הבנקאות הפרטית הגלובלית" (Global Private Banking) והן בפעילות העסקית בסניפי לונדון וניו-יורק.

הבנק שואף להמשיך להרחיב את מעטפת השירות ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים, השיוק והשירות ללקוחות.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

להלן יתוארו בקצרה מגבלות עיקריות שחלות על הפעילות הבינלאומית:

פיקוח רגולטורי בחו"ל

בנוסף לכללים והמגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל, פעילות המיגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות הרכוונטיות הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים וכיוצא בזה.

פיקוח רגולטורי – סניף מיאמי

ביום 8 ביולי 2009 נכנס לתוקף הסכם (הנקרא "Written Agreement") בין הבנק וסניף מיאמי של הבנק לבין הפדרל ריזרב של ניו-יורק, הפדרל ריזרב של אטלנטה וה-Office of Financial Regulation של מדינת פלורידה (להלן: "רשויות הפיקוח בארצות-הברית"). Written Agreement הינו הליך אכיפה פורמאלי העומד לרשות רשויות הפיקוח בארצות-הברית, אשר השימוש בו הורחב מאז פרוץ המשבר הכלכלי בשנת 2008. עיקרו של ההסכם שנחתם הינו חיזוק פונקציות הציות, ניהול הסיכונים והביקורת של הבנק והגברת מעורבות דירקטוריון הבנק והנהלתו בפיקוח על סניף מיאמי במטרה לתקן ליקויים שנמצאו בציות להוראות החוק בארצות-הברית, הנוגעות למניעת הלבנת הון ויחזר את הלקוח'. בנוסף, התחייב הבנק במסגרת הסכם זה לאמץ תוכניות עבודה לתיקון הליקויים כפי שתאושרנה על-ידי רשויות הפיקוח ולהגיש דוחות התקדמות תקופתיים בדבר יישום תוכניות העבודה. ההסכם איננו יוצר או מטיל מגבלות כלשהן על פעילות עסקית בבנק, בין בארצות-הברית ובין בכלל, ולא צפוי כי תהיה לו השפעה מהותית על תוצאותיו הכספיות של הבנק.

הבנק פועל לקיום התחייבויותיו על-פי ההסכם במלואן ובמועדן. תת ועדה של ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים עוקבת ומפקחת על הטיפול בתיקון הליקויים בסניף מיאמי. חברת ייעוץ חיצונית המתמחה ביעוץ לבנקים בתהליכי אכיפה מיעצת מעת לעת להנהלת הבנק בישראל והודקו הליכי הפיקוח וקציני הציות של סניף מיאמי הוכפפו לחטיבה לניהול סיכונים. אי קיום ההתחייבויות הכלולות ב-Written Agreement עלול להוביל לנקיטת הליכי אכיפה חמורים יותר על-ידי רשויות הפיקוח בארצות-הברית.

תמצית הדוחות הכספיים המצרפיים של הפעילות הבינלאומית

תמצית הדוחות הכספיים של הפעילות הבינלאומית המוצגת להלן כוללת את שלוחות הבנק בחו"ל אשר פעילות באחד או יותר מהתחומים הבאים: מתן אשראי, גיוס פקדונות, הנפקת אגרות-חוב או כתבי התחייבות וניהול נכסי לקוחות. בנוסף, נכללת פעילות המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בישראל.

א. מאזן*

יתרה ליום		
31.12.11	31.03.12	
במיליוני דולר		
נכסים		
8,415	7,556	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,700	1,863	ניירות-ערך
5,418	5,412	אשראי לציבור, נטו
31	30	בניינים וציוד
337	109	נכסים בגין מכשירים נגזרים
141	186	נכסים אחרים
16,042	15,156	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון		
8,310	7,857	פקדונות הציבור
5,491	5,077	פקדונות מבנקים
41	75	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
530	600	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
469	220	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
275	325	התחייבויות אחרות
15,116	14,154	סך-כל ההתחייבויות
63	77	זכויות שאינן מקנות שליטה
863	925	אמצעים הוניים**
16,042	15,156	סך-כל ההתחייבויות וההון

* מאזן הפעילות הבינלאומית מבוסס על נתוני השלוחות ומתורגם לדולר ארצות-הברית, לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים על-ידי הבנק תוך ביצוע התאמות בגין יתרת עודף עלות הרכישה על ההון של השלוחות וייחוס חלקם של בעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה.

** כולל הון חיובי מחושב בסך של 179 מיליון דולר (31 בדצמבר 2011: בסך של 170 מיליון דולר) עבור סניפי הבנק שאינם חברות. ההון המחושב, כולל את סכומי הפקדונות המקוריים שהופקדו בסניפי הבנק בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן, לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווים ההוגן.

יתרה ליום		
31.12.11	31,033	
במיליוני דולר		
8,840	8,457	פקדונות הציבור, אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
7,791	8,546	נכסי לקוחות (חוץ-מאזני)
16,631	17,003	סך-הכל

ג. רווח והפסד ותרומת שלוחות הבנק בחו"ל*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
**31.03.11	31,033	
במיליוני דולר		
49	37	הכנסות ריבית, נטו
-	2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
49	35	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
38	52	הכנסות שאינן מריבית
68	66	הוצאות תפעוליות ואחרות
19	21	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
6	7	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
רווח נקי:		
13	14	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	2	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
13	12	המיוחס לבעלי המניות בבנק

* מבוסס על תוצאות השלוחות בחו"ל ומתורגם לדולר ארצות-הברית, לאחר ביצוע התאמות לכללי החשבונאות המיושמים על-ידי הבנק, הפחתת עודף עלות הרכישה על ההון של השלוחות, ייחוס חלקם של בעלי מניות חיצוניים בתוצאות החברות המאוחדות והשלמה למס הנוסף החל על הבנק בישראל.

** ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. אימוץ הוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופה מקבילה אשתקד ולשנת 2011 סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(ג) בתמצית הדוחות הכספיים.

להלן נתונים על ההשקעה בשלוחות העיקריות ותרומתן לרווח הנקי של הבנק:

ליום 31 במרץ 2012:

שם החברה	יתרת השקעה ליום 31.03.12 ⁽¹⁾	תרומה ברבעון הראשון של שנת 2012 בנטרוך הפרשי שער ⁽²⁾	תשואה ברבעון הראשון של שנת 2012 ⁽³⁾	הפרשי שער בגין ההשקעה שנזקפו לרווח והפסד ברבעון הראשון של שנת 2012 כולל הפרשי שער
	במיליוני ש"ח	ב- %	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
סניפי ארצות-הברית	-		9	9
סניף לונדון	-		4	4
Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd.	1,545	4.0%	14	14
קבוצת פוזיטיף	622	8.2%	13	25
Hapoalim Securities U.S.A. Inc.	122	15.1%	4	(3)
Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A.	42	8.8%	1	(1)
שלוחות אחרות	366		-	(4)
סך-הכל	-		45	17

ליום 31 במרץ 2011:

שם החברה	יתרת השקעה ליום 31.03.11 ⁽¹⁾	תרומה ברבעון הראשון של שנת 2011 בנטרוך הפרשי שער ⁽²⁾	תשואה ברבעון הראשון של שנת 2011 ⁽³⁾	הפרשי שער בגין ההשקעה שנזקפו לרווח והפסד ברבעון הראשון של שנת 2011 כולל הפרשי שער
	במיליוני ש"ח	ב- %	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
סניפי ארצות-הברית	-		16	16
סניף לונדון	-		12	12
Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd.	1,389	4.3%	14	5
קבוצת פוזיטיף	682	1.5%	3	(11)
Hapoalim Securities U.S.A. Inc.	100	0.0%	-	(2)
Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A.	48	(19.4%)	(3)	(1)
שלוחות אחרות	375		2	(1)
סך-הכל	-		44	(10)

- * מטבע הפעילות של החברות המאוחדות בחו"ל, מוגדר בהתאם להוראות המפקח על הבנקים (ראה גם ביאור 1(ג) לתמצית הדוחות הכספיים). החל מיום 1 בינואר 2012, הפרשי השער בגין ההשקעה בבנק הפועלים שווים נזקפים ישירות, נטו מהשפעת הגידור, להון במסגרת התאמות מתרגום ביחס ליתר ההשקעות, הבנק מגדר מבחינה כלכלית את חשיפות המטבע הנובעות מההשקעות האמורות.
- (1) יתרת ההשקעה בחברות הבנות מוצגת לאחר התאמתה לכללי החשבונאות המיושמים בבנק.
- (2) תרומת השלוחות בחו"ל מורכבת מהרווח הנקי, מתורגם לש"ח, תוך ביצוע התאמות בגין הפחתת עודפי העלות על ההשקעה בגין השלוחות האמורות וייחוס חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווח של חברות מאוחדות בחו"ל בניכוי השלמה לשיעור המס הסטטוטורי החל בישראל בסך 10 מיליון ש"ח (תקופה מקבילה אשתקד: 8 מיליון ש"ח).
- (3) תשואת החברות מחושבת על בסיס שנתי על-ידי חלוקת תרומת החברות הבנות בניכוי הפרשי שער בממוצע ההשקעה.

להלן פירוט הרווח הנקי בשלוחות העיקריות לאחר התאמתו לכללי החשבונאות המיושמים בבנק (במטבע מקומי):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.03.11	31.03.12	
במיליונים		
6.8	3.9	סניפי ארצות-הברית - דולר*
3.3	1.0	סניף לונדון - ליש"ט*
5.6	5.3	Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd - פרי"ש
3.4	6.7	קבוצת בנק פוזיטיף - לירה תורכית
0.1	1.2	Hapoalim Securities U.S.A. Inc - דולר
(0.9)	-	Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A - דולר
0.4	1.1	שלוחות אחרות - דולר

* בסניפי ארצות-הברית ולונדון - הנתונים הינם לפני מס מקומי.

פעילות הבנקאות הפרטית הגלובלית של קבוצת הבנק

במסגרת זו מספקת קבוצת הבנק ללקוחותיה הפרטיים המנהלים את חשבונותיהם בסניפי קבוצת הבנק בחו"ל וכן במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב, שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. הפעילות פרוסה כיום בישראל, אירופה, ארצות-הברית, אמריקה הלטינית, קנדה, הונג-קונג וסינגפור וזאת, בין היתר, באמצעות מוקדי פעילות הכוללים חברות בנות בנקאיות, סניפים, חברות בנות לניהול נכסים ונציגויות המשמשות ליחסי ציבור בלבד.

להלן פרטים על סניפי הבנק וחברות הבנות העיקריות בחו"ל הפועלים בתחום הבנקאות הפרטית:

Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd (הפועלים שוויץ)

חברה בת בנקאית (בבעלות מלאה של הבנק) העוסקת בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות ארבעה סניפים: שניים בשוויץ, בציריך ובגנבה, אחד בלוקסמבורג ואחד בסינגפור, וכן באמצעות חברה ליעוץ השקעות בהונג קונג. הרווח הנקי של הפועלים שוויץ הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2012 ב-5.3 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה ל-5.6 מיליון פרנק שוויצרי ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון ברווח נבע בעיקר עקב תקבול חד-פעמי ממכירת ניירות-ערך בסך של כ-2 מיליון פרנק שוויצרי ברבעון המקביל אשתקד.

תרומת הפועלים שוויץ בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל לתוצאות הפעילות של הבנק ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמה ב-14 מיליון ש"ח בדומה לרבעון המקביל אשתקד.

סך-כל ההון של הפועלים שוויץ ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-379 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה לכ-374 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2011.

סך-כל המאזן של הפועלים שוויץ ליום 31 במרץ 2012 הסתכם לכ-2,852 מיליון פרנק שוויצרי וזאת לעומת כ-3,167 מיליון פרנק שוויצרי בסוף שנת 2011.

במחצית השנייה של שנת 2011 נמסר להפועלים שוויץ, כי מתקיימים מגעים בין רשויות של שוויץ וארצות-הברית במסגרת אמנת כפל המס שבין שתי המדינות.

רשויות שוויץ מסרו להפועלים שוויץ, כי כמה בנקים שוויצריים ובהם הפועלים שוויץ נחקרים על-ידי רשויות של ארצות-הברית. לא נמסרו פרטים או נסיבות המתייחסים להפועלים שוויץ עצמו בקשר עם החקירה.

לפי בקשת רשויות שוויץ, מסרו אותם בנקים שוויצריים, ובהם הפועלים שוויץ, מידע סטטיסטי לרשויות ארצות-הברית אודות עסקיהם עם לקוחות אמריקאים. לא נמסרו פרטים מזהים של הלקוחות, כגון שמות לקוחות. הפועלים שוויץ משתף פעולה עם רשויות שוויץ ופועל על-פי הוראות הדין החלות עליו.

בשלב זה, נוכח המידע המוגבל בלבד המצוי בידי, אין הפועלים שוויץ יכול לאמוד באיזו מידה החקירה האמורה תשפיע עליו.

המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בתל-אביב

מרכז המספק לתושבי חוץ מכל רחבי העולם שירותים ומוצרי בנקאות פרטית ומהווה חלק אינטגרלי ממערך ה-GPB.

Poalim Asset Management (Ireland) Ltd.-I Poalim Asset Management (UK) Ltd. המוחזקות על-ידי

Pam Holdings Ltd. (להלן: "חברות PAM")

חברות PAM (חברות בנות בבעלות מלאה של הבנק) אחראיות לבחירה, מתן תמיכה מקצועית בכל הקשור למוצרי השקעה המוצעים ללקוחות הבנקאות הפרטית הגלובלית ברחבי העולם, תוך שיתוף פעולה עם גופים פיננסיים בינלאומיים מובילים בתחומים אלה. הקבוצה מהווה נדבך מרכזי ביישום אסטרטגיית הצמיחה של הבנק בחו"ל.

נכון ליום 31 במרץ 2012 מחזיקים לקוחות קבוצת הבנק קרנות של גופים פיננסיים בינלאומיים אשר ל-PAM יש עימם שיתוף פעולה בסך של כ-2.1 מיליארד דולר בהשוואה ל-2.0 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2011. כמו-כן, חברות PAM עוסקות בפיתוח, תכנון ומתן תמיכה מקצועית במוצרי השקעה נוספים, בהם מוצרים מובנים (Structured Products), בסטנדרטים בינלאומיים, לרבות באמצעות שיתופי פעולה עם גופים פיננסיים מובילים בעולם.

בנוסף, מציעות חברות PAM שירותי ייעוץ ומחקר לחברות הבנות וסניפי הבנק בחו"ל.

Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. (להלן: "הפועלים לוקסמבורג")

חברה בת בנקאית בבעלות מלאה של הבנק העוסקת בפעילות בנקאית-פיננסית בלוקסמבורג ומחוצה לה. הפועלים לוקסמבורג מעניק הלוואות ללקוחות פרטיים ומוסדיים.

Bank Hapoalim (Cayman) Ltd. (להלן: "קיימן")

בנק מסחרי, בבעלות מלאה של הבנק שעל-פי תנאי רישונו רשאי לפעול בכל סוגי הפעילות הבנקאית, למעט פעילות עם תושבים מקומיים בקיימן. נכסי קיימן כוללים השקעה בחברה-בת בבעלות מלאה באורוגוואי, Hapoalim (Latin America) S.A.

Hapoalim (Latin America) S.A. (להלן: "הפועלים לטין אמריקה")

עוסק במתן שירותי בנקאות פרטית ללקוחות הבנק בדרום אמריקה. הפועלים לטין אמריקה פועל באורוגוואי באמצעות שלושה סניפים במונטווידאו, פונטה דל אסטה וקולוניה.

סניפי ארצות-הברית

סניף ניו-יורק – פעילות במיגזר העסקי

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בשלושה תחומי פעילות: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות גדולות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכולל: אשראי, סחר-חוץ, השקעות ושירותי חדר עסקות. הבנק מאפשר לחברות ישראליות ואף לחברות אמריקאיות, להן נכסים בישראל, להתבסס על בטוחות המוחזקות בישראל לצורך קבלת קווי אשראי בסניף ניו-יורק. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פקדונות על-ידי ה-FDIC, בדומה לבנקים אמריקאיים.

מתן אשראי עסקי לחברות גדולות במשק האמריקאי בדרך של רכישת השתתפויות בקווי אשראי, המאורגנים על-ידי בנקים מובילים (כ-95% מהיקף האשראי ניתן לחברות בעלות דירוג השקעה, או מובטח על-ידי גופים בעלי דירוג השקעה, Investment Grade על-ידי חברות הדירוג הבינלאומיות Moody's ו-Standard & Poor's).

מתן שירותי חדר עסקות, לרבות בשעות בהם סגורים חדרי העסקות בישראל, כחלק מהפעילות הגלובלית של חדרי העסקות של הבנק. במסגרת האסטרטגיה הבינלאומית שגובשה לשנים הבאות, אושר לסניף ניו-יורק להגדיל ולמקד את פעילותו בסגמנט ה-Middle Market (להלן: "פעילות מקומית") בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים, תוך מיקוד עסקי ברור באזורים גאוגרפיים ותחומי פעילות מוגדרים.

הפעילות המקומית מתמקדת בעיקר בחברות פרטיות עם מחזור מכירות עד 500 מיליון דולר לשנה. התוכנית כוללת התרחבות הפעילות ועדכון היבטים של ממשל התאגידי. במקביל, ימשיך הבנק בפעילותו בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה וכן ימשיך בפעילותו עם לקוחות ישראלים, להם פעילות עסקית בארצות-הברית.

תיק האשראי של הסניף ליום 31 במרץ 2012 הסתכם לכ-2.1 מיליארד דולר בדומה לסוף שנת 2011. כמו-כן, הסניף העמיד מסגרות אשראי בלתי מנוצלות וקווי גיבוי אשר הסתכמו ביום 31 במרץ 2012 לסך של כ-1.6 מיליארד דולר בדומה לסוף שנת 2011. כמו-כן, ליום 31 במרץ 2012 מופקד בפדרל רזרב סך של כ-3.7 מיליארד דולר בהשוואה ל-4.1 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2011.

בנקאות פרטית בארצות-הברית

סניף מיאמי ומחלקת הבנקאות הפרטית בסניף ניו-יורק, מציעים שירותי בנקאות פרטית ללקוחות ה-GPB - לפרטים נוספים אודות פעילות סניף ניו-יורק, ראה לעיל. הבנקאות הפרטית בארצות-הברית מתמקדת בעיקר בלקוחות מאמריקה הלטינית.

הרווח של סניפי ארצות-הברית לפני מס מקומי ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכם בכ-3.9 מיליון דולר בהשוואה לכ-6.8 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

סך האמצעים ההוניים של סניפי ארצות-הברית ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-118 מיליון דולר לעומת כ-112 מיליון דולר ביום 31 בדצמבר 2011.

סך-ככל המאזן של סניפי ארצות-הברית ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-7.6 מיליארד דולר בהשוואה לכ-8.2 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2011.

Hapoalim Securities U.S.A. Inc. (להלן: "הפועלים סקורטיס")

חברת Broker-Dealer (בבעלותו המלאה של הבנק) הרשומה ופועלת בארצות-הברית, נתונה לפיקוחן של רשות ניירות הערך הפדרלית בארצות-הברית (ה-SEC), כמו גם של בורסת ניירות הערך של ניו-יורק (New-York Stock Exchange), ה-National Association of Securities Dealers (NASD) ובורסות נוספות בהן היא חברה ופועלת לפי כללים שנקבעים על-ידן. כמו-כן, כפופה פעילות החברה לפיקוחו של הפיקוח על הבנקים בישראל.

החברה תומכת בהרחבת עיסוקו של הבנק בתחום המסחר בניירות-ערך עבור לקוחותיו.

סניף לונדון

סניף לונדון מתמקד בשלושה תחומי פעילות:

פעילות אשראי עסקי, אשר במסגרתה מספק הסניף שירותים בנקאיים מקיפים לחברות ישראליות גדולות הפועלות באירופה ולחברות מקומיות, הכוללים: אשראי עסקי וסחר-חוץ.

בתחום חדר העסקות, מעניק הסניף ללקוחותיו שירותי מסחר בעסקות עתידיות במטבע-חוץ ובאופציות, ומהווה חלק מפעילות חדר העסקות הגלובלית של הבנק.

במסגרת פעילות מחלקת הבנקאות הפרטית מעניק הסניף שירותים ללקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה (High Net Worth) וחברות שבבעלותם, הכוללים אשראי עסקי ומוצרי השקעה.

הרווח של סניף לונדון לפני מס מקומי ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכם בכ-1 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-3.3 מיליון ליש"ט בתקופה המקבילה אשתקד.

סך האמצעים ההוניים של סניף לונדון ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-38 מיליון ליש"ט לעומת כ-37 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2011. סך-ככל המאזן של סניף לונדון ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-739 מיליון ליש"ט בהשוואה לכ-970 מיליון ליש"ט ביום 31 בדצמבר 2011.

הפעילות בשווקים מתעוררים

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה וקזחסטן באמצעות החזקת הבנק במניות Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi בתורכיה והחזקת JSC Bank Pozitiv בקזחסטן.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

בנק שנתאגד ופועל בתורכיה ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית, הבנקאות להשקעות ובתחום משקי הבית. חלקו של הבנק בבנק פוזיטיף עומד על 69.8%.

לבנק פוזיטיף אין היתר פקדונות מהרגולטור התורכי. בקשת בנק פוזיטיף לקבל היתר זה נדחתה לאחרונה. על-פי הודעת הרגולטור התורכי, לא ניתן להעניק את ההיתר האמור, לאור אי-הוודאות בשווקים הפיננסיים הגלובליים.

JSC Bank Pozitiv

הבנק התאגד ופועל בקזחסטן, והינו בבעלות מלאה של בנק פוזיטיף. הבנק עוסק במתן שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים ופרטיים.

להלן פרטים מאזניים ותוצאתיים של קבוצת בנק פוזיטיף:

הרווח של קבוצת בנק פוזיטיף ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכם בכ-6.7 מיליון לירות תורכיות (כ-3.6 מיליון דולר), בהשוואה ל-3.4 מיליון לירות תורכיות (כ-1.8 מיליון דולר) ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח נובע כתוצאה מגידול בהכנסות ריבית, נטו כתוצאה מגידול בפעילות ובעיקר באשראי וכן כתוצאה מגידול במרווח. כמו-כן, חל קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי ובהוצאות התפעוליות עקב תוכנית רה ארגון שנערכה בבנק פוזיטיף בתורכיה.

תרומת קבוצת בנק פוזיטיף בנטרול הפרשי שער ולאחר השלמת מס בישראל לתוצאות הפעילות של הבנק ברבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמה בתרומה של כ-13 מיליון ש"ח בהשוואה לתרומה של 3 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך-כל ההון של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 31 במרץ 2012 הסתכם ב-408 מיליון לירות תורכיות (כ-221 מיליון דולר) בהשוואה לכ-398 מיליון לירות תורכיות (כ-207 מיליון דולר) בסוף שנת 2011.

סך-כל הנכסים של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 31 במרץ 2012 הסתכם בכ-2.00 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.08 מיליארד דולר) בהשוואה לכ-1.95 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.02 מיליארד דולר) בסוף שנת 2011.

השקעת הבנק בקבוצת בנק פוזיטיף ליום 31 במרץ 2012 הסתכמה ב-622 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-581 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011.

מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק

כלים מוניטריים של בנק ישראל

לרשות בנק ישראל עומדים מספר כלים באמצעותם הוא קובע את רמת הנזילות של המערכת הבנקאית. הפעילות המוניטרית של בנק ישראל מתחלקת לשני סוגים:

- פעילות במהלך חודש נזילות - חודש נזילות מוגדר על-ידי בנק ישראל כתקופה בת 4-5 שבועות המסתיימת ביום רביעי האחרון של חודש קלנדר. הפעילות מתבצעת באמצעות מכרזי הלוואות ו/או פקדונות לבנקים המסחריים הכוללים מכרזים לשבוע ומכרזים יומיים, וכן באמצעות הלוואות ו/או פקדונות מוניטריים בריבית השונה מריבית בנק ישראל ב-0.5%±.
 - פעילות על פני תקופות ארוכות מחודש נזילות - בנק ישראל קובע בהתאם למצב כלכלי, גם בארץ וגם בעולם, את מצב הנזילות הרצוי למערכת הבנקאית. בנק ישראל יכול לנקוט במדיניות מוניטרית מרחיבה, ואז הוא מביא את המערכת לעודפי נזילות גבוהים, או במדיניות מוניטרית מצמצמת, בה הוא מביא את המערכת למצב של גרעונות נזילות.
- הריבית המוניטרית של בנק ישראל, שעמדה בתחילת שנת 2012 על שיעור שנתי של 2.75%, ירדה בסוף חודש ינואר 2012 לשיעור של 2.50% ונשארה ללא שינוי עד לחודש אפריל 2012.
- להלן פירוט הכלים בהם משתמש הבנק המרכזי:
- מכרז מק"מ - בנק ישראל מנהל יתרות מק"מ של כ-126 מיליארד ש"ח, ובאמצעות הקטנה או הגדלה של היתרה, הוא משנה את מצב הנזילות של המערכת הבנקאית.
 - התערבות בשוק מטבע-החוץ - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של מטבע-חוץ מול המערכת הבנקאית.
 - התערבות בשוק אגרות-החוב הממשלתי - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של אגרות-חוב ממשלתי.
 - הפעלה של מכרזי ריפו - פעילות של בנק ישראל מול הבנקים וגופים מוסדיים.
- בסוף שנת 2011 הסתכמו עודפי הנזילות של המערכת הבנקאית בכ-109 מיליארד ש"ח.
- בנק ישראל הגדיל את הנפקות המק"מ נטו במהלך הרבעון הראשון של השנה בכ-3 מיליארד ש"ח.
- רמת עודפי הנזילות של המערכת הבנקאית הסתכמה בסוף חודש מרץ השנה בסך של כ-98 מיליארד ש"ח.
- מטעמי זהירות הבנק ממשיך להפקיד חלק גדול מיתרות הנזילות במטבע-חוץ בבנק המרכזי בארצות-הברית בתשואות נמוכות ובוחן השקעת חלק מעודפי הנזילות באגרות-חוב מדינות ומוסדות פיננסיים בדירוגים גבוהים.
- הבנק מקיים מעקב יומי אחר מצב הנזילות הכולל, וכן אחר מצב הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ (כולל סיפי חו"ל) בנפרד. בנוסף למעקב אחר מצב הנזילות השוטף, אומד הבנק את סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי. אומדן הסיכון נעשה תחת הנחות שונות המתחייסות למצבי שוק שונים עבור המערכת הבנקאית בארץ והבנק.

גיוסי הון וחוב מהציבור

קבוצת הבנק מגייסת הן על-ידי הנפקות לציבור והן על-ידי הנפקות פרטיות, אגרות-חוב וכן כתבי התחייבות נדחים המשמשים כחלק מההון הרגולטורי של הבנק.

יתרת אגרות החוב וכתבי התחייבות ליום 31 במרץ 2012 הסתכמה ב-34.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-32.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011. לפרטים נוספים בדבר אגרות החוב וכתבי התחייבות הנדחים אותם הנפיקו הגופים האמורים, ראה ביאור 11 בדוחות הכספיים לשנת 2011.

יתרת הסכומים שגייס הבנק נכון ליום 31 במרץ 2012 כולל כתבי התחייבות נדחים שיתרתם כ-6.2 מיליארד ש"ח, מהם כתבי התחייבות סחירים בסך של כ-0.8 מיליארד ש"ח.

בנוסף, מגייס הבנק באמצעות חברות בנות בבעלותו המלאה: הפועלים הנפקות ופועלים אינטרנשיונל, אשר עיקר עיסוקן הינו גיוס מקורות כספיים בארץ וחו"ל, בהתאמה, בדרך של הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות מסוגים שונים (המהווים חלק מההון הרגולטורי של הבנק) והפקדת תמורת ההנפקה בבנק.

ליום 31 במרץ 2012 יתרת כתבי התחייבות אשר גייסו על-ידי חברות אלו עומדת על כ-16.7 מיליארד ש"ח ויתרת אגרות החוב עומדת על כ-11.5 מיליארד ש"ח.

ברבעון הראשון של שנת 2012 גייס הבנק, באמצעות הפועלים הנפקות, כתבי התחייבות נדחים המהווים הון רוברד 2 תחתון בסך כולל של כ-1.5 מיליארד ש"ח, אשר נכללו בהון רוברד 2 תחתון בכפוף למגבלה בהוראות ניהול בנקאי תקין.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק פועל לפי תוכנית אסטרטגית ארוכת טווח שאושרה בסוף שנת 2009, הנבחנת ומותאמת מדי שנה לשינויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם וכן לשינויים בסביבה התחרותית בה פועל הבנק. בסוף שנת 2011 אישרו הנהלת הבנק והדירקטוריון את תוכנית העבודה והיעדים העסקיים של הבנק לשנת 2012 על בסיס התוכנית האסטרטגית הרב שנתית, תוך ביצוע התאמות לתוכנית הנובעות מהסיכונים בכלכלה הגלובלית, מהאטת תחזיות הצמיחה במשק הישראלי וכן מהשינויים וההתפתחויות בסביבה התחרותית בסגמנטים שונים של פעילות הבנק.

בסוף הרבעון הראשון של שנת 2012 פורסמו הוראות בנק ישראל להגדלת יעדי הון הליבה. הבנק לומד הוראות אלו וייתחס אליהן גם במסגרת גיבוש תוכניתו האסטרטגית לשנים 2013-2017.

התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק לוקחת בחשבון את הזehירות המתחייבת מהסיכונים שעדיין קיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון. תוכנית זו צפויה לאפשר לבנק, גם לנוכח האתגרים וחוסר היציבות בכלכלה ובמערכת הפיננסית בעולם, להמשיך להתקדם בתוואי של צמיחה יציבה לטווח ארוך, תוך יצירת החזר דו-ספרתי על ההון וביסוס מובילות הבנק במערכת הבנקאות בישראל.

בסוף שנת 2011, במסגרת מחויבות ומיקוד דירקטוריון והנהלת הבנק ליישום אפקטיבי של התוכנית האסטרטגית, קיבל הבנק הסמכה בינלאומית למתודולוגיה, לתהליכי העבודה ולכלים הטכנולוגיים של "הניהול האסטרטגי" אשר הוטמעו בשלוש השנים האחרונות. ההסמכה ניתנה מטעם קבוצת פלדיום הבינלאומית, מיסודם של פרופ' קפלן ופרופ' נורטון מאוניברסיטת הרווארד, ממציאי שיטת ה-Balanced Scorecard. בכך, זוכה הבנק להיות הארגון הראשון בישראל בעל הסמכה זו, אשר הינה הדרגה הגבוהה ביותר במערכת ההסמכות הבינלאומית של ניהול אסטרטגי מטעם קבוצת פלדיום.

התוכנית האסטרטגית הרב שנתית, מתמקדת בחמישה צירי פעולה עיקריים:

- העמקת הקשר והפעילות עם לקוחות הבנק, בהתבסס על חדשנות בשירותים וערוצי פעילות, מקצוענות, ויצירת פתרונות מותאמים לצורכי הלקוח, במגמה לחזק את מובילות הבנק בישראל.
- יצירת פלטפורמה לצמיחה עתידית בפעילות הבינלאומית מבוססת קשרי לקוח, תוך מינוף החוזקות של הבנק בפעילות מסחרית ועסקית ושירות בנקאות פרטית ללקוחות אמידים.
- פיתוח והרחבת מקורות הכנסה מפעילות פאסיבה, על בסיס התמחות בניהול קשרי הבנק עם לקוחותיו.
- מצוינות תפעולית בביצוע פעילויות קיימות ובמימוש תוכניות הצמיחה של הבנק, תוך התייעלות וריסון רמת ההוצאות.
- חיזוק היכולת לניהול סיכונים וניהול הון גלובליים.

הבנק יפעל להתקדם בצירי הפעולה תוך דגש לטיפוח ההון האנושי והמצוינות בארגון, בהתבסס על ערכי היסוד של הבנק ובהלימה לעקרונות הקיימות, כפי שהוגדרו בחזון הבנק. בהקשר זה הבנק יפעל להמשיך ולהוביל, כפי שעשה בשנים האחרונות, את המערכת הפיננסית בנושא אחריות חברתית ותרומה לקהילה.

בחטיבה הקמעונאית ימשיך הבנק לפעול בצורה ממוקדת ונחושה לביסוס וחיזוק מובילותו. הבנק יתמקד בשיפור הצעת הערך ללקוחותיו, תוך מתן מענה כולל ומותאם לדרישות וצרכי הלקוח באמצעות, בין השאר על-ידי אופטימיזציה של פריסת מערך הסינוף ופתיחה של סניפים בפורמטים מותאמי לקוח, על-ידי חיזוק הצעת הערך וחווית הלקוח הרב-ערוצית תוך שיפור מתמיד והוספה של פעולות ושירותים טכנולוגיים מתקדמים במגוון ערוצים: סלולר, אינטרנט, מכונות לשירות עצמי ועוד. הבנק מייחס חשיבות מרובה לתחום השירות ללקוחות והוא שוקד בהתמדה להביא לשיפור משמעותי בשירות, תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים והתאמת השירות לצורכי הלקוח.

בחטיבה העסקית הבנק ימשיך לפעול לשימור מעמדו המוביל של הבנק מול לקוחות המיגזר העסקי, החברות והעסקים הגדולים במשק. הבנק שואף ופועל להעמקת ופיתוח פעילותו עם לקוחות אלה, תוך שימת דגש על הרחבת היצע השירותים והמוצרים, ויצירת מעטפת כוללת של שירותים המותאמת במיוחד ועונה בצורה המיטבית לצרכי לקוחות המיגזר. הבנק צופה כי פעילות זו תאפשר לו גם להגדיל את הכנסותיו שלא מאשראי במיגזר זה. במקביל, הבנק יפעל על מנת להשיג קפיצת מדרגה בפעילותו במיגזר העסקים הבינוניים, המהווה חלק חשוב מעמוד השדרה של הכלכלה הישראלית, בין השאר על בסיס תשתית הסניפים העסקיים שאותה ימשיך הבנק לפרוס בשנה הקרובה תוך שיפור והרחבת הצעת הערך ללקוחות מיגזר זה.

פעילות הבנק בשווקי ההון וניהול ה-Treasury מרוכזים בחטיבת שווקים פיננסיים. חטיבה חדשה זו הוקמה כתוצאה מהעברת פעילויות הברוקראזי, סליקה ותפעול של ניירות-ערך ומתן שירותי תפעול למנהלי נכסים פיננסיים מחטיבת נכסי לקוחות לחטיבת ה-GT. בפעילויות אלו יושם דגש על התאמת הערכות הבנק לצרכים של לקוחותיו בארץ ובחול ולתמורות בשווקי ההון והמטבע. הבנק ימשיך לפעול ליישום תוכנית אסטרטגית המתבססת על ניהול Treasury גלובלי, הכולל את חדרי העסקות בתל-אביב, ניו-יורק ולונדון, תוך המשך חיזוק התשתיות של מערכות התפעול המשרתות את חדרי העסקות ואת תחום ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. הבנק ממשיך גם לפעול לחיזוק ניהול התיק הבנקאי (נוסטרו) בדגש לניהול תמהיל מושכל של התיק לצד ניהול הסיכון.

בפעילות חו"ל, המובלת על-ידי החטיבה הבינלאומית, יפעל הבנק להמשך פיתוחה של הבנקאות הפרטית הגלובלית. בפעילות זו הבנק שואף להמשיך ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים ולהרחיב את מעטפת השירות הניתנת ללקוחותיו, על מנת לחזק את הפלטפורמה להצמחת תיק הנכסים באופן אורגני, תוך מיקוד בלקוחות עתירי נכסים.

הבנק יפעל לחיזוק הקשר בין פעילותו הבינלאומית לפעילות לקוחותיו בישראל, על מנת למצוא סינרגיות אפשריות מליווי לקוחות הבנק בפעילות בנקאית בחו"ל. הבנק יציע ללקוחותיו שירותי בנקאות פרטית גלובלית במרכזים העוסקים בכך ושירותים עסקיים, בעיקר במרכזים הפיננסיים בשוויץ, ניו-יורק ולונדון. במקביל, הבנק עוקב אחר השינויים בשווקים המתפתחים על מנת לנצל הזדמנויות להתרחבות בעיקר דרך תמיכה בפעילות סחר והשקעות של חברות ישראליות.

השאפה למצוינות תפעולית ושיפור ניהול ההוצאות ימשיכו להיות דגל מרכזי של הבנק. הבנק יפעל לשיפור יחס היעילות התפעולית לאורך תקופת התוכנית האסטרטגית. החתירה למצוינות תפעולית תאפשר לבנק לנצל בצורה אופטימאלית את המשאבים הקיימים לטובת מימוש יוזמות חדשות. הבנק יפעל להמשיך ליעל ולשפר את תהליכי העבודה בהנהלה הראשית ובמטה, בדגש להרחבת ופיתוח המרכז התפעולי הבנקאי מתוך כוונה להסיט אליו פעילויות נוספות שאינן כרוכות בקשר ישיר עם הלקוחות ובכך לשפר את רמת השירות ללקוחות במקביל לחיזוק המצוינות התפעולית.

יצוין, כי התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית ומערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי ודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התוכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכנית לעתיד לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלה יש לציין, כי סיכויי ההצלחה של תוכנית מעין זו תלויים במידת ההצלחה של הבנק להגשים את תוכניותיו פנימה, וזאת בנוסף להיותם תלויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם ולתנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס למצב הכלכלה העולמית, ולמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור. יש להביא בחשבון שישנה עדיין אי ודאות גבוהה לגבי שיעורי הצמיחה שילוו את התאוששות הכלכלה הריאלית בישראל ובעולם בשנים הקרובות.

יודגש, כי תוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט לעיל בפרק זה בכל הקשור בתכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

ניהול הסיכונים

כללי

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים פיננסיים שהם: סיכונים אשראי, המבטאים את הסיכון שלוה או חייב לא יעמוד בהחזרים ובתשלומים לבנק אשר מוגדרים בהסכם האשראי; סיכונים שוק, הנובעים מחשיפה לשינויים בשערים בשווקים הפיננסיים, כגון: שערי חליפין, ריבית ואינפלציה; סיכון פיננסי נוסף הינו סיכון הנזילות, שהוא הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי, ליציבותו וליכולתו להמשיך בהתנהלותו השוטפת, מחמת אי ודאות לגבי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. סיכונים אלה מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם. חבר הנהלה האחראי לניהול סיכונים האשראי הוא מר ש. גל. חברת הנהלה האחראית לניהול סיכונים השוק והנזילות היא גבי ע. לוי. בגין סיכון האשראי וסיכונים השוק קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון.

סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים. הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי היועץ המשפטי הראשי, עורך-דין א. מזור. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו. סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. גם בגין הסיכון התפעולי קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון.

סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי וסיכון פוליטי/ביטחוני.

המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות בנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי, וקובעות עקרונות יסוד שונים לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים להערכת הסיכונים ולמדידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בדבר מנהל הסיכונים הראשי ופונקציה ניהול הסיכונים. כמו-כן, קבע הבנק מתודולוגיה ונהלי עבודה ליישום הוראות המפקח על הבנקים בנושא חשיפה לסיכונים סביבתיים ולווים גדולים.

ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה-בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המוטוית על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ואשר מוצגת בפני דירקטוריון הבנק. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם, כמפורט להלן בפרקים הרלוונטיים. בקרה של הסיכונים ואמידת הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת.

מבנה וארגון מערך ניהול הסיכונים

ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום באזל 2 – בבנק פועלת וועדה של הדירקטוריון לנושא ניהול סיכונים ויישום באזל 2. ייעוד הוועדה הינו התוויית מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, לרבות קביעת מסגרות הסיכון בתחומי הפעילות השונים, בחינת פרופיל הסיכונים של הבנק, קיום בקרה אחר יישום מדיניות ניהול הסיכונים כפי שנקבעה ובחינת התהליכים והפעולות שעל הבנק לקיים, על-מנת שימלא אחר כל ההוראות הרגולטוריות הנוגעות לניהול הסיכונים. הוועדה לניהול סיכונים ויישום באזל 2 של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון מקבלות דווח על הסיכונים וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון.

צוות ההנהלה לניהול סיכונים ויישום באזל 2 בראשות המנכ"ל – צוות ההנהלה לניהול הסיכונים בראשות מנכ"ל הבנק אחראי לעיצוב מדיניות ניהול הסיכונים בבנק, מסגרות הסיכון ונהלי הדיווח והבקרה וכן על בחינת פרופיל הסיכון הכולל של הבנק וההשפעה ההדדית בין סוגי וגורמי הסיכון השונים.

צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל – ברבעון הראשון של שנת 2011 הוקם צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל שנועד, בין היתר, לחזק ולבסס את הציות בבנק ולשם טיפול בנושאים הדורשים תשומת לב מיוחדת.

החטיבה לניהול סיכונים – חבר ההנהלה האחראי על החטיבה לניהול סיכונים הוא מר ד. קולר, מנהל הסיכונים הראשי. היעד העיקרי של החטיבה הוא להטמיע בקבוצת הבנק תרבות ניהול וניטור סיכונים מתקדמת, תוך התוויית מדיניות ומתודולוגיה לניהול סיכונים, התואמת את מטרות הקבוצה ואת הנחיות באזל 2 והמפקח על הבנקים. החטיבה לניהול סיכונים מוודאת את קיומם ואיכותם של התהליכים המרכזיים לניהול הסיכונים בקבוצה: זיהוי, אמידה, קביעת מגבלות לסיבולת הסיכון, קביעת מנגנוני בקרה, ניטור הפוזיציות ודיווח. החטיבה מובילה ומרכזת את תהליך ICAAP ושותפה פעילה בניהול ההון. החטיבה לניהול הסיכונים מורכבת מארבע יחידות: (1) יחידת ניהול סיכונים האשראי, הכוללת שתי מחלקות: מחלקה לניהול סיכונים אשראי ומחלקת בקרת אשראי; (2) יחידת ניהול סיכונים תפעוליים וסיכונים שוק, הכוללת שתי מחלקות: מחלקה לניהול סיכונים תפעוליים ומחלקת ניהול סיכונים שוק ונזילות; (3) יחידת קצין ציות ראשי הכוללת שלוש יחידות עיקריות: מחלקת ציות, מחלקת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור ויחידה בינלאומית לציות ולאיסור הלבנת הון; ו-(4) מנהלת תוכנית באזל 2. התפיסה הבקרתית ביחס לכל הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים בבנק היא של זיהוי ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים השונים, בשלושה מעגלי בקרה: מעגל ראשון הכולל את היחידות העסקיות בחטיבות, לרבות חטיבות תמיכה ותפעול, הם יוצרי/נוטלי הסיכונים, ואת יחידות הבקרה הפנימיות בחטיבות המספקות בקרה פנימית על יוצרי/נוטלי הסיכונים; מעגל בקרה שני הכולל את יחידות הבקרה בחטיבה לניהול סיכונים שנחשבת לבלתי תלויה לחלוטין בחטיבות העסקיות, מעגל זה אחראי גם על הצגת תמונה כוללת של הסיכונים. מקובל לייחס למעגל הבקרה השני פונקציות בקרה עצמאיות נוספות, כגון: חשבות, ייעוץ משפטי ומשאבי אנוש; מעגל בקרה שלישי הכולל את מערך הביקורת הפנימית.

כללי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רוחיות הקבוצה. על מנת לנהל את סיכון האשראי, מוגדרות בקבוצה מדיניות ניהול סיכוני אשראי, מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לווים ו/או ענפים ו/או מוצרים במיגזרי הפעילות השונים.

בשווקים הכלכליים בעולם נמשכת תנודתיות גבוהה כתוצאה ממשבר החובות באירופה ומאי הוודאות לגבי הצמיחה במשק בארצות-הברית. אירועים אלה ואי הוודאות לגבי התוכניות הכלכליות של ממשלת ישראל העלו את רמת הסיכון במשק. בנוסף על כך, הדיווחים האחרונים מצביעים על עלייה בסבירות להאטה בשוק הנדל"ן בישראל שבמידה ותימשך עלולה להשפיע לרעה על כושר הפירעון ושווי הבטוחות של לווים מענפי הבנייה והנדל"ן ושל נוטלי משכנתאות. בהתאם לכך הבנק ביצע מפיז של המיגזרים אשר עשויים להיות מושפעים בצורה משמעותית משינויים אלה, עדכן את מדיניות החשיפות בהתאם לצורך והגביר את הבקורות בתחומים אלו.

ניהול סיכוני אשראי

מטרת ניהול סיכוני אשראי לאפשר ולוודא שהקבוצה פועלת על-פי המדיניות והיעדים האסטרטגים שנקבעו ובמסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר בתחום האשראי מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי.

מדיניות הבנק בניהול סיכוני האשראי מתבססת על-פיזור תיק האשראי וניהול סיכונים מבוקר. פיזור הסיכונים מתבטא בפיזור תיק האשראי בבנק בין ענפי המשק השונים, מספר רב של לווים, בין מיגזרי הצמדה שונים ובאזורים גיאוגרפיים שונים בחו"ל. מדיניות פיזור הסיכונים בין ענפי המשק מושתתת על הערכת ההתפתחויות הצפויות במיגזרי המשק השונים. לשם כך נערכים סקרים ענפיים וסקרי היתכנות כלכליים, אשר מטרתם להעריך את הסיכון ואת הפוטנציאל העסקי בפעילות במיגזרי המשק השונים, ועל-פיהם נקבעים היעדים העסקיים של הבנק.

מערכת ניהול האשראי מנטרת את חשיפת האשראי של הלקוחות על בסיס יומי ומערכות בקרת האשראי מזהות, מנטרות ומדווחות לגורם המטפל ולמנהלים על תסמינים שליליים אצל לווים.

כחלק ממדיניות ניהול סיכוני האשראי מיישם הבנק מספר עקרונות ובהם:

1. אי תלות

עיקרון ה"אי תלות" מהווה נדבך מהותי בממשל תאגידי נכון למניעת ניגודי עניינים ויצירת מערך של בלמים ואיזונים. מטרתו להבטיח כי המידע הקשור לסיכונים המדווח לגורמים מנהלים, ובפרט להנהלה הבכירה ולדירקטוריון, אכן אובייקטיבי באופיו ואינו מושפע משיקולים אחרים ובפרט של הצלחה עסקית ותגמול בגינה.

2. מדרג סמכויות

בבנק קיים מדרג של סמכויות המתווה היררכיה של אישורי אשראי על-פי רמת האובליגו ללווה/קבוצה, דירוג סיכון וסיווג בעייתי ומאפשר בקרה על תהליך אישור עסקות אשראי חדשות. מדרג הסמכויות מגדיר את ספי אישור האשראי האישיים וכן את ספי המעבר לאישורי צוותים ואת הרכב הצוותים.

3. ראייה כוללת של הלקוח/קבוצה

ניהול קבוצות סיכון המאגדות מספר לווים הקשורים מבחינת הסיכון כדוגמת חברה וחברות הבת שלה, זוג נשוי וכדו'. פעילות לקוחות וקבוצות מנוהלת על-ידי מנהל לקוחות אשר אחראי לכלל הפעילות של הלווה/קבוצה. מערכות המידע מספקות באופן שוטף למנהל הלקוחות וצוותו ראייה כוללת של פעילות הלקוח/קבוצה כולל רמת סיכון האשראי.

4. מדיניות ונוהלי אשראי

מדיניות ונוהלי האשראי של הבנק מחייבים את כל העוסקים באשראי בבנק ומפרטים את כל העקרונות והשיקולים במתן אשראי, את הסמכויות למתן אשראי ואת האיסורים והמגבלות החלים על מתן אשראי. הנהלים מהווים אמצעי מרכזי לניהול סיכוני האשראי מאחר והם מגדירים את דרכי הפעולה ועקרונות הבנק בנושא אשראי וביטחונות כולל התייחסות לסוגי לקוחות, ענפי משק, סוגי אשראי וכו'.

5. אחידות הדרכה והכשרה

העוסקים בתחום האשראי עוברים הכשרות והדרכות בתחום האשראי, סחר חוץ ומשכנתאות. הדרכות אלו מקנות הכשרה אחידה לעוסקים בתחום תוך מתן כלים מקצועיים ולימוד מדיניות ועקרונות הבנק בתחום האשראי.

בחברות בנות, בשלוחות ובסניפי הבנק בחו"ל מבוססת מדיניות ניהול סיכוני אשראי על עקרונות דומים למדיניות ניהול סיכוני אשראי בישראל, תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות בכל אחת מהמדינות. היחידה לניהול סיכוני אשראי של הבנק פועלת כיחידת המטה של הקבוצה לנושא סיכוני אשראי, זאת במטרה לאפשר ניהול סיכון, דיווח ובקרה באופן אחיד ומרוכז ברמת הקבוצה. מדיניות סיכוני אשראי בחברות בנות ובשלוחות הבנק בחו"ל, מאושרת על-ידי הדירקטוריון המקומי, לאחר התייעצות עם ניהול סיכוני אשראי בבנק, ומוצגת בפני דירקטוריון הבנק.

זיהוי ובקרה של סיכוני האשראי

תהליך הבקרה והזיהוי של סיכוני האשראי מבוצע על-ידי שלושת מעגלי הבקרה. הסיכון ברמת התיק הכולל של הקבוצה מנוטר על-ידי היחידה לניהול סיכוני אשראי (כחלק ממעגל הבקרה השני). היחידה מדווחת להנהלת הבנק ולדירקטוריון על מגמות ושינויים בתיק האשראי לרבות רמת סיכון האשראי בתיק, עמידה במגבלות, אירועים מיוחדים, ניתוח ריכוזיות ותרחישי קיצון והצגת מדדי סיכון כלליים בארץ ובעולם.

זיהוי סיכון האשראי במוצרים קיימים מתבסס על תהליכי ניהול הסיכון, המדידה והבקרה ברמות השונות. עבור מוצרים חדשים זיהוי הסיכון נסמך על נהל מוצר חדש המפרט את המדיניות והתהליכים אותם יש לבצע לגבי כל מוצר חדש בבנק על מנת לזהות את מכלול הסיכונים הכרוכים במוצר, להעריך את גודל ומהותיות הסיכון ולתת מענה למדידה בקרה וגידור הסיכון. על-מנת לזהות סיכון ריכוזיות ולבחון השלכות אפשריות של זעזועים שונים (פיננסיים, פוליטיים ועוד) על האיתנות הפיננסית של הבנק, מוגדר תהליך רבעוני ושנתי הכולל הגדרה, בחינה ודיווח תוצאות תרחישי קיצון, ומיפוי ההשלכות על הרווח ועל הלימות ההון.

כימות ומדידת הסיכון

כימות ומדידת סיכון האשראי מבוצעים במספר רמות: רמת הלווה הבודד, קבוצות לווים בהתאם לתחומי פעילות, ענפי משק, מיגזרי לווים, מוצרים וברמת התיק הכולל של הבנק והקבוצה. עבור כל תחום פעילות וסוג אשראי פותחו ויושמו תהליכי כימות ומדידת סיכון וקביעת דירוג הלווה והאשראי. התהליכים משלבים הערכות מומחים בתחום האשראי, תהליכי קבלת החלטות ומודלים סטטיסטיים מתקדמים.

בתחום מימון עסקות של לקוחות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים פותחו בבנק מודלים ממוחשבים למדידת ולבקרת סיכון צד נגדי, הן ברמת העסקה והן ברמת הלקוח, המאפשרים מעקב שוטף אחר מצב הלקוחות. עבור פעילות זו, סיכון האשראי למועד מסוים מוגדר כסך של ערך הפוזיציה הנוכחית, בתוספת סיכון פוטנציאלי להפסד עתידי, שנובע מתנודתיות של נכסי הבסיס בפוזיציה של הצד הנגדי, תוך התחשבות בקיזוז ומתאם בין העסקות, ומייצג את הפסד הבנק במידה שהלקוח יקלע לכשל. נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטוחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק.

הכוונת הסיכון

תמהיל תיק האשראי ופרופיל הסיכון שלו מנוהלים באמצעות מספר מנגנונים:

1. מדיניות האשראי מוגדרת לתחומי הפעילות וענפי המשק השונים.
2. מערכת מגבלות אשר כוללות מגבלות ריכוזיות במימדים השונים כגון ענפי משק, לווים, קבוצות לווים ומוצרים.
3. מדיניות מחירים הלוקחת בחשבון את הסיכון, תוך כדי ראייה כוללת של לקוח.
4. ניהול אקטיבי של פרופיל הסיכון של התיק.

דירקטוריון הבנק קובע מדיניות אשראי אשר נבדקת ומעודכנת באופן שוטף על-פי השינויים בשווקים הפיננסיים ובמשק. המדיניות כוללת מגבלות שונות על תיק האשראי, ובכלל זה, מגבלות חשיפה לפי ענפי משק, מדינות/מוסדות פיננסיים, כפונקציה של רמת הסיכון שהבנק מעריך. כמו-כן, נקבעות מגבלות חשיפה מירבית ללווה בודד, על-פי דירוג האשראי שניתן ללקוח, המשקף את רמת הסיכון שלו ומגבלה מירבית לקבוצת לווים. קיימים נהלים למעקב ולבקרה על עמידה במגבלות ובקרת המגבלות מדווחת רבעונית לדירקטוריון.

במסגרת מדיניות הבטוחות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות, לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, כגון: אומדן טווח הזמן וההוצאות שיידרשו למימוש הבטוחה, סוג ההצמדה, תנודתיות בשווי הבטוחה, וכדומה. כמו-כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין. מערכת ממוחשבת לניהול הבטוחות מופעלת לגבי מרבית הסוגים שלהן. הבטוחות אותן הבנק מקבל להבטחת האשראי כוללות בין השאר, נכסים פיננסיים, נכסי דלא נידי ונכסים אחרים. כנגד אשראי הניתן לחברות מקבל הבנק בטוחות גם באמצעות שעבוד שוטף כללי על נכסי החברה.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת פעילותה העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילויות מגוונות מול מוסדות פיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדות יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, מימון סחר חוץ לסוגיו, פעילות בשוק ההון וניהול חשבונות. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח, חברות ברוקר/דילר וגופים מוסדיים הכוללים בעיקר קרנות פנסיה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת, הן מחוסנו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינות בהן הוא פועל, ויכולה להיות מושפעת מאירועים שיתרחשו במדינה הזרה העלולים לגרום להפחתת השווי של נכסי הבנק, או לפגוע ביכולתם של המוסדות הזרים לכבד את התחייבויותיהם, לרבות כלפי קבוצת הבנק, וביניהם: משבר פיננסי או כלכלי, השלכות של שינויים במצב הפוליטי בארצות השונות, אי יציבות חברתית ועוד. יודגש, כי רוב חשיפות האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינן כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפות הן כלפי מערכת הבנקאות במערב אירופה ובצפון אמריקה, בעוד שהחשיפה למוסדות פיננסיים אחרים נמוכה יחסית.

בעקבות המשבר הפיננסי ששיאו בשנים 2008-2009, נקט הבנק בצעדים למזעור הסיכונים על-ידי ניתוב הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים אל מוסדות עמם נחתמו הסכמי CSA (Credit Support Annex) שהם הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם. כן נוטרלו סיכוני סליקה על-ידי ביצוע פעילות הסליקה במטבעות באמצעות המסלוקה הבינלאומית הידועה בשם CLS (Continuous Linked Settlement). בחינת מדיניות האשראי נמשכת כל העת תוך התאמתה להתפתחויות בשווקים העולמיים ואכן בעקבות המשבר הכלכלי המתמשך באירופה, צומצמו או הוקפאו החשיפות למדינות בהתאם להתפתחויות בכל מדינה ומדינה וכן הוגברה תדירות המעקב והבקרה אחרי החשיפות למוסדות במדינות אלו. המעקב מתבסס, בין היתר, על בחינה שוטפת של מספר אינדיקטורים: התייחסות חברות הדירוג הבינלאומיות, תנודות מחירים בשוקי ההון, לרבות מחירי הביטוח לנכסים פיננסיים (CDS), הדוחות הכספיים, תחזיות והערכות מקרו כלכליות ובחינת יכולת המדינות לתמוך בסקטור הפיננסי במידת הצורך. לפרטים נוספים, ראה פרק "סקירה כלכלית ופיננסית" לעיל.

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 31 במרץ 2012 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח			
4,179	2,303	1,876	AAA עד AA-
8,822	796	8,026	A+ עד A-
127	33	94	BBB+ עד BBB-
90	17	73	BB+ עד B-
50	-	50	פחות מ-B-
505	69	436	כלא דירוג**
13,773	3,218	10,555	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
78	-	78	מזה: יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
78	-	78	מזה: יתרת חובות פגומים
53	-	53	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני			
13,720	3,218	10,502	
7	2	5	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 31 בדצמבר 2011 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח			
4,559	2,281	2,278	AAA עד AA-
10,684	685	9,999	A+ עד A-
161	33	128	BBB+ עד BBB-
205	16	189	BB+ עד B-
56	-	56	פחות מ-B-
569	52	517	כלא דירוג**
16,234	3,067	13,167	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
85	-	85	מזה: יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾
85	-	85	מזה: יתרת חובות פגומים
55	-	55	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני			
16,179	3,067	13,112	
11	2	9	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

* היתרות כוללות חשיפה של קבוצת הבנק למוסדות הפיננסיים במדינות הבאות:
 ספרד - סך חשיפה של כ-83 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-71 מיליון ש"ח בדירוג A, והיתרה בסך של 12 מיליון ש"ח בדירוג A- (סך החשיפה בסוף שנת 2011 היתה כ-79 מיליון ש"ח, 78 מיליון ש"ח בדירוג A, 1 מיליון ש"ח בדירוג BBB). אירלנד - סך חשיפה של כ-17 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-14 מיליון ש"ח בדירוג AA-, והיתרה בסך של 3 מיליון ש"ח ללא דירוג. (סך החשיפה בסוף שנת 2011 היתה כ-13 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-8 מיליון ש"ח בדירוג AA-, 2 מיליון ש"ח בדירוג BB+, והיתרה בסך של 3 מיליון ש"ח ללא דירוג. איטליה - סך חשיפה של כ-22 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-6 מיליון ש"ח בדירוג A, 13 מיליון ש"ח בדירוג BBB+, והיתרה בסך של 3 מיליון ש"ח בדירוג BBB. (סך החשיפה בסוף שנת 2011 היתה כ-17 מיליון ש"ח, 6 מיליון ש"ח בדירוג A, וכ-11 מיליון ש"ח בדירוג BBB+). ביון ובפורטוגל החשיפה למוסדות פיננסיים הינה מזערית ומסתכמת בפחות ממיליון ש"ח.
 ** מזה מסלקות בחו"ל המהוות 43% מהיתרה. הסכום הנותר מפוזר בשורה ארוכה של בנקים ומוסדות פיננסיים. (31.12.11: 50% מהיתרה).
 (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים / דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו.
 (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
 (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי. אינו כולל סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.
 (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 (5) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות S&P-Fitch, Moody's ו-S&P. הדירוג מעודכן ליום 4 במאי 2012. (31.12.11: הדירוג מעודכן ליום 1 במרץ 2012).

להלן פרטים בדבר ההוצאה שנזקפה לדוח רווח והפסד בשל חשיפה למוסדות פיננסיים זרים:

לשנה שהסתיימה ביום 31.12.11	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.03.12	
25	-	פקדונות/אשראי בבנקים ומוסדות פיננסיים זרים
15	-	ניירות-ערך של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
40	-	סך-הכל

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 31 במרץ 2012 בכ-13.8 מיליארד ש"ח, ירידה של 2.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-16.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011. ירידה זו נבעה בעיקר מקיטון בחשיפה המאזנית בגין אשראי ונגזרים בסך כ-2.8 מיליארד ש"ח, וקוזזה על-ידי רכישת אגרות-חוב בסך של כ-0.4 מיליארד ש"ח, בעיקר של בנקים זרים בשכבת דירוג A-ומעלה. כ-94% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא למוסדות פיננסיים בעלי דירוג A-ומעלה.

החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-78% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 17% במוסדות פיננסיים אחרים, 3% בקרנות פנסיה ו-2% בחברות ביטוח.

עיקר החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים בארצות-הברית (48%), ובמדינות מערב אירופה (47%).

חשיפת אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע וריבית, ראה פרק ניהול סיכוני השוק והנזילות) וכן כשירות ללקוחותיו. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים, כמפורט להלן:

- סיכון אשראי - סכום ההפסד המרבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.
 - סיכון שוק - הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שערי חליפין, שערי ריבית, אינפלציה וכדומה.
 - היעדר סחירות - סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה.
 - סיכון תפעולי - הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבות בגינן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול או כתוצאה מהתממשות סיכון תפעולי אחר.
- הפעילות מנוהלת ונמדדת באופן שוטף במערכות מיכון ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון: Opics, Summit ו-Derivatech וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק. סיכוני השוק הנובעים מן הפעילות נמדדים במערכת Algorithmics. לפרטים אודות המתודולוגיה למדידת סיכוני השוק, ראה תת פרק "אמידת הסיכונים ובקרתם" להלן.
- סיכון האשראי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הסכומים הנומינליים של העסקות, או בגישת התרחישים שמחשבת את החשיפה הפוטנציאלית המקסימלית של הלקוח מתוך מגוון של מצבי שוק שונים, או על-פי מודל פנימי שפותח בבנק כמפורט לעיל. שיטת המדידה מותאמת ללקוח בהתאם לאופי הפעילות בתיק הנגזרים שלו.
- נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטוחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק. ההיבטים התפעוליים הנובעים מהפעילות נבדקים ומבוקרים באופן שוטף על-ידי יחידה ייעודית.

להלן פירוט חשיפת האשראי בגין שווי הוגן חיובי של מכשירים פיננסיים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, נכון ליום 31 במרץ 2012 (במיליוני ש"ח):

סך-הכל	דירוג האשראי			
	BBB+	A- עד A+	AAA עד-AA	
בנקים מחוץ לישראל:				
1,176	-	1,160	16	ארצות-הברית ⁽¹⁾
528	-	328	200	אנגליה
441	-	441	-	גרמניה
639	-	639	-	צרפת
247	12	223	12	שוויץ
17	-	4	13	אחר
58	-	58	-	גוש האירו-אחר
3,106	12	2,853	241	סך-הכל בבנקים מחוץ לישראל
בנקים בישראל				
1,150				
בורסות				
165				
חחשלות ובנקים מרכזיים				
2				
דילרים/ברוקרים⁽²⁾				
659				
לקוחות עסקיים לפי ענפי משק:				
568				שירותים פיננסיים
129				תחבורה ואחסנה
94				חשמל ומים
138				בינוי ונדל"ן
1,355				אחר
2,284				סך-הכל לקוחות עסקיים לפי ענפי משק
7,366				סך-הכל*

* החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. הסכומים המוצגים בטבלה זו הינם לפני ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן.

(1) מזה: ג"י. פי. מורגן צ'ייס, יתרה בסך 1,000 מיליון ש"ח.

(2) מזה: גולדמן זאקס, יתרה בסך 368 מיליון ש"ח.

חשיפות הבנק לאיגוח – בעקבות המשבר ננקטה מדיניות של הקטנת התיק והיקף החשיפה הנוכחי הוא כ-188 מיליון ש"ח הנובע בעיקר מקווי אשראי לתאגידי העוסקים באיגוח.

חשיפת אשראי למדינות זרות

סיכון חשיפת האשראי למדינות זרות מבטא את האפשרות שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה יפגע בשווי נכסי קבוצת הבנק, או ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים במדינה לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק. סיכון החשיפה למדינות זרות כולל חשיפה מאזנית מעבר לגבול (סך החשיפה המאזנית של הבנק בישראל לתושבי מדינה זרה, בתוספת סך החשיפות המאזניות של שלוחות הבנק בחו"ל לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה), וכן חשיפה מאזנית של שלוחות הבנק בחו"ל לתושבים מקומיים באותן מדינות בניכוי התחייבויות השלוחות. סיכון חשיפה מאזנית מעבר לגבול הינו הסיכון שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים מחוץ למדינה (Transfer Risk), ובכך ישפיעו על יכולת החברות והלקוחות לבצע עסקות מעבר לגבול.

ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייעות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינלאומיים – Moody's, S&P-Fitch, S&P-I. בתוספת 4 לסקירת ההנהלה מפורטת סך החשיפה המאזנית לפי סיכון מדינה ובחלוקה לסקטורים (ממשלות, בנקים ואחרים). סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי. לפרטים נוספים, ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק" לעיל.

לאחרונה חלה עלייה ברמת הסיכון בשוקים הכלכליים בעולם כתוצאה ממשבר החובות באירופה ומאי הוודאות לגבי הצמיחה הגלובלית ומהורדת דירוג ארצות-הברית על-ידי S&P מ-AAA ל-AA+ ואופן התמודדותה עם נטל חובותיה.

הבנק מבצע בקרה ומעקב אחר סיכוני האשראי הנובעים משוקי ההון בעקבות התפתחויות אלו.

לפרטים נוספים, ראה פרק "סקירה כלכלית ופיננסית" לעיל.

החשיפה המאזנית למדינות זרות ליום 31 במרץ 2012 הסתכמה ב-41.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-45.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2011.

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 31 במרץ 2012 (במיליוני ש"ח):

מדינה	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה	שיעור מהחשיפה המאזנית
ארצות-הברית	16,727	6,840	23,567	40.3%
שוויץ	5,054	414	5,468	12.2%
אנגליה	5,016	3,308	8,324	12.1%
גרמניה	1,679	952	2,631	4.1%
צרפת	1,546	1,180	2,726	3.7%
אירלנד*	100	190	290	0.2%
ספרד**	108	129	237	0.3%
פורטוגל	2	-	2	0.0%
יוון	6	1	7	0.0%
איטליה***	61	32	93	0.1%
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	6,906	1,764	8,670	16.6%
תורכיה	3,173	952	4,125	7.6%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	1,179	948	2,127	2.8%
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	41,557	16,710	58,267	100%

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 31 בדצמבר 2011 (במיליוני ש"ח):

מדינה	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה	שיעור מהחשיפה המאזנית
ארצות-הברית	17,371	7,103	24,474	37.8%
שוויץ	5,661	548	6,209	12.3%
אנגליה	6,431	3,634	10,065	14.0%
גרמניה	1,926	995	2,921	4.2%
צרפת	2,200	1,282	3,482	4.8%
אירלנד	110	195	305	0.2%
ספרד	124	129	253	0.3%
פורטוגל	1	-	1	0.0%
יוון	1	1	2	0.0%
איטליה	49	32	81	0.1%
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	7,573	1,727	9,300	16.6%
תורכיה	3,138	1,049	4,187	6.8%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	1,345	1,115	2,460	2.9%
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	45,930	17,810	63,740	100%

* החשיפה באירלנד כוללת - 17 מיליוני ש"ח לבנקים באירלנד ו-273 מיליוני ש"ח ללקוחות, מתוך סך החשיפה ללקוחות כ-186 מיליון ש"ח נובעים מקו גיבוי שניתן על-ידי הבנק ל-SPE המאוגד באירלנד העוסק באיגוח של חייבים אשר אינם תושבי אירלנד.

** החשיפה לספרד כוללת - 202 מיליוני ש"ח לבנקים ו-35 מיליוני ש"ח ללקוחות. מתוך סך החשיפה לבנקים כ-119 מיליון ש"ח מהווה סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין נגזרים כפי שחושבו לצורך מגבלות לווה. החבות החוץ-מאזנית כוללת בין היתר חשיפה בגין מקדם ה-"תוספת" המשקף את החשיפה הפוטנציאלית העתידית למשך יתרת ח"י החוזה הנגזר, מוכפל פי שלושה. יצוין כי נגזרים אלה נעשו עם צדדים עמם נחתם הסכם קיזוז (CSA) לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות בנגזרים.

*** החשיפה באיטליה כוללת - 1 מיליון ש"ח לממשלת איטליה, 22 מיליוני ש"ח לבנקים באיטליה ו-70 מיליוני ש"ח ללקוחות. לאחר ניכוי התחייבויות לתושבים מקומיים של שלוחות הבנק בחו"ל.

(1) החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קנדה, לוקסמבורג והולנד.

(2) מדינות פחות מפותחות (LDC) - נקבעות לפי הגדרת הבנק העולמי המבוססת על ההכנסה הלאומית לנפש - החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קזחסטן ורוסיה.

זיהוי וטיפול בלוויים בקשיים

הבנק הגדיר תהליכים לזיהוי ולטיפול בלוויים, אשר להערכת הבנק קיים חשש שלא יעמדו בהתחייבויותיהם מול הבנק. לגבי לווים אלו מתקיימים מעקב ובקרה הדוקים יותר והבנק פועל לצמצום החשיפה מולם, וזאת, בדרך של פירעון האשראי ממקורותיהם של הלוויים ו/או קבלת ביטחונות נוספים. במקרים מסוימים מועבר הטיפול בלקוחות לאגף המתמחה בלוויי ושיקום לווים, או ליחידות גבייה. בנוסף על כך, הבנק בוחן באופן שוטף את רמת סיכון האשראי בתיקי הלוויים, על בסיס הנחות שמרניות, מסווג את סיכון האשראי הבעייתי בהתאם לכללי הוראות בנק ישראל (פגום, נחות והשגחה מיוחדת) ורושם הפרשה נאותה להפסדי אשראי בגין כלל סיכון האשראי בבנק.

לגבי אשראי המסווג כ-"פגום", ההפרשה להפסדי אשראי נגזרת מבחינה פרטנית של הסכום הניתן לגבייה מהלקוח (תזרימי מזומנים ו/או מימוש ביטחונות צפוי), ולאחר היוון הסכומים בהתאם לצפי מועדי הגבייה והמימוש. חובות שלא צפוי לגבותם בזמן סביר, נמחקים חשבונאית, בהתאם לכללים שנקבעו בהוראות בנק ישראל. בקביעת הסכום הניתן לגבייה נלקחים מרווחי ביטחון שתכליתם לתת מענה למצבי אי ודאות באשר ליכולת פירעון האשראי. עם זאת, לפי שמדובר במשתנים כלכליים, אין ודאות כי הסכום הניתן לגבייה לא יהיה נמוך מהאומדן שנקבע וזאת בין מחמת שינוי לרעה במאפיינים הכלכליים, או מכל סיבה אחרת.

אישור נאותות הסיווג של החוב והסכום הניתן לגבייה מבוצע על-ידי גורם אשר הינו בסמכות אחת מעל לסמכות הענקת האשראי ללקוח, בהתאמות המחויבות. לצורך זה קיים תהליך לפיו מתבצע לגבי כל לקוח כנ"ל, אחת לרבעון, דיון לגבי נאותות הסיווג והסכום הניתן לגבייה.

לגבי אשראי תקין או בעייתי שאינו פגום (נחות או השגחה מיוחדת), מחושבת "הפרשה קבוצתית" בהתאם להיסטוריית הפסדי אשראי של ענף המשק אליו משיך הלקוח. לצורך חישוב ההפרשה הקבוצתית, הבנק קובע אחת לרבעון, לכל ענף משק שני שיעורי הפרשה (לסיכון אשראי בעייתי ולסיכון אשראי תקין), על-פי ניתוח רבעוני של היסטוריית הפסדי האשראי וניתוח מגמות השוק, בהתאם להנחיות בנק ישראל.

לגבי לווים במיגזר מימון לדיור, מחושבת גם הפרשה על-פי הוראות המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור של הלווה, כך שכלל שמעמיק הפיגור כן גדל שיעור ההפרשה מסך האשראי. בנוסף, על-פי הוראות המפקח על הבנקים, מחושבת הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיור שניתנו בשיעור מינוף גבוה בשנים האחרונות.

היחידה לניהול סיכוני אשראי

היחידה לניהול סיכוני אשראי משמשת כגוף מטה בלתי תלוי לניהול וניתוח סיכוני האשראי. היחידה כפופה למנהל החטיבה לניהול סיכונים והינה עצמאית אל מול תהליכי החיתום ואישור האשראי. תפקיד היחידה לגבש מתודולוגיות לניהול סיכוני אשראי התואמות את היעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק, להטמיע בארגון תרבות לקיחת סיכונים מושכלת במסגרת המגבלות, כלומר ביצוע עסקות שאינן חורגות מהמגבלות במחיר התואם את הסיכון ולבצע בקרה שהבנק פועל בהתאם למדיניות שנקבעה. היחידה משמשת כיחידת המטה האחראית על בקרת התהליכים ומתודולוגיות ניהול סיכוני האשראי בחברות הבנות, בקבוצת הבנק. במסגרת היחידה לניהול סיכוני אשראי פועלות שתי מחלקות:

המחלקה לניתוח וניהול סיכוני אשראי אחראית על-פיתוח מתודולוגיות לזיהוי, לבקרה ולניהול סיכוני אשראי, פיתוח מודלים למדידת דירוג סיכון האשראי ותימחורו ברמת הלווה הבודד וברמת התיק, פיתוח מודלים להקצאת הון כלכלי בגין סיכון האשראי לסגמנטים השונים, קידום היערכות למדידה של סיכוני אשראי בהתאם לגישה המתקדמת בבאזל ו, פיתוח מתודולוגיות לחישוב הפרשה קבוצתית עבור יישום הוראת חובות פגומים, ניטור חשיפת האשראי, רמת סיכון האשראי ועמידה במגבלות האשראי של הקבוצה ודיווח התוצאות להנהלת הבנק ולדירקטוריון, אחראיות על ביצוע תרחישי קיצון ברמת הבנק והקבוצה ועל ניטור, מדידה וניהול של סיכון ריכוזיות האשראי.

המחלקה לבקרת אשראי מבצעת הערכות בלתי תלויות של רמת סיכון האשראי לכל הלוויים העסקיים הגדולים של הבנק בסבב תלת שנתי או בתדירות גבוהה יותר לאותם לווים שהוערכו כבעלי פוטנציאל סיכון. כמו-כן מתבצעת בדיקת מהימנות דירוג האשראי של הלוויים שנבדקו. המחלקה אחראית על פעילות בקרת אשראי בסניפי הבנק וחברות הבת בחו"ל ובמסגרת זו מבוצע מעקב הן לגבי תהליכי הבקרה והן לגבי היקפי הבקרה ועמידה בתוכניות העבודה.

ב. סיכוני השוק והנזילות

כללי

סיכון שוק – הינו סיכון להפסד הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסויים או קבוצת תיקים, וברמה הכוללת שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים שיפורטו להלן:

סיכון ריבית – סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי ריבית במטבעות השונים.

סיכון אינפלציה/או סיכון שער חליפין – סיכון להפסד כתוצאה משינוי ש"ח או כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן.

סיכון מחיר מניות – סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי המניות או מדדי המניות. הקבוצה מחזיקה מניות בעיקר לצורכי השקעה (לא למסחר), וירידה בערך עשויה לפגוע ברווחיות הבנק. היקף החזקות הקבוצה במניות זמינות למכירה עומד נכון למועד הדוח על כ-1,502 מיליון ש"ח ועל כ-56 מיליון ש"ח במניות למסחר.

סיכון מרווח – סיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחים בין עקומי ריבית שונים.

סיכון נזילות – מוגדר כסיכון לרווח התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צורכי נזילותו.

הבנק רואה את ניהול הנזילות בפרספקטיבה רחבה יותר שהיא לא רק שמירה על יכולת של הבנק לעמוד בכל התחייבויותיו הנוכחיות (לרבות התחייבויותיו החוץ-מאזניות), אלא גם כיכולת לעשות זאת מבלי לפגוע בהתנהלות השוטפת (קרי ביכולתו של הבנק להמשיך ולממן עסקים חדשים לפי הצורך/הרצון) וביכולות הקיימות של הבנק ומבלי להיקלע להפסדים חריגים.

ניהול סיכוני השוק והנזילות

ניהול סיכוני השוק והנזילות מתבצע בראיה גלובלית של הפעילות בבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. תחומי הפעילות ומסגרות הסיכון מאושרים על-ידי ההנהלה והדירקטוריון. מדיניות ניהול סיכוני השוק מכוונת להגדלת תוחלת הרווח על בסיס כלכלי, תוך שמירה על רמות סיכון מאושרות ומבוקרות.

הניהול הגלובלי של הנכסים וההתחייבויות בתיק הבנקאי (נני"ה) ושל התיק למסחר (בחדרי העסקות) נעשה תחת אחריות מנהלת חטיבת שווקים פיננסיים ובהנחייתה. הניהול השוטף והפיקוח על ניהול הנכסים וההתחייבויות והמסחר הינם באחריות המנהלים באגף לניהול נכסים והתחייבויות ובאגף חדר העסקות בחטיבת שווקים פיננסיים בתל-אביב, וביחידות לניהול נכסים והתחייבויות ובחדרי העסקות בסניפי הבנק בניו-יורק ובלונדון, הכפופים מקצועית למנהלת חטיבת שווקים פיננסיים, לפי העניין. הבקרה השוטפת והמעקב על הפעילות בסניפי חו"ל מתבצעים על-ידי יחידות מקומיות, בתיאום מלא ותוך דיווח שוטף ליחידות המקבילות בהנהלה הראשית, בהתאמה לתפישה הבקרתית (מעגלי הבקרה).

בנוסף על אמידת הסיכונים, בחינת התוצאות ובקרה שוטפת על העמידה במגבלות, מתבצעת עבודת בקרה תפעולית על-ידי יחידות שונות בחטיבת שווקים פיננסיים. מטרתיה של בקרה זו הן בדיקת תקינות, שלמות והתאמה בין בסיסי הנתונים השונים במערכות דוח שונות ואיתור שגיאות תפעוליות.

מסגרות הסיכון משקפות את תיאבון הסיכון של הבנק לסיכוני שוק. דהיינו, רמת הסיכון שההנהלה והדירקטוריון מוכנים לשאת במסגרת הפעילות העסקית על מנת להשיג תשואה/ערך. המסגרות מאושרות על-ידי הדירקטוריון ומעוגנות בנהלים הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי סיכון עיקריים ומגבלות ייעודיות לתחומי המסחר השונים. גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשוף הבנק הם שערי הריבית של השקל במיגזר הצמוד והלא-צמוד, אינפלציה ושער החליפין שקל/דולר. התיאבון לסיכון שוק בבנק נקבע במונחי VaR ו/או רגישויות ו/או תרחישים.

הדירקטוריון והוועדה לניהול ובקרת סיכונים ויישום באזל 2 מקבלים דיווח על הפעילות, החשיפות, תוצאות הפעילות וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון. הדיווחים כוללים: סקירת נושאים שנדונו ודווחו בצוותים, לרבות החלטות עיקריות; חשיפות ורמות הסיכון המנוצלות מתוך המסגרות המאושרות; תוצאות הפעילות; אירועי דיווח (הפסדים, חריגות מנהלים, אירועים חריגים); הרחבת פעילויות והרשאות לחדרי העסקות השונים בהתאם לסמכויות שאושרו; תמונת סיכון כלל הבנק וחברות בנות בנקאיות בקבוצה; דוח בקרת סיכוני שוק רבעוני.

מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות, סיכוני השוק וסיכון הנזילות מותוות ומבוקרת על-ידי צוות ניהול הנכסים והתחייבויות גלובלי, המורכב מחברי הנהלת הבנק בראשות מנכ"ל הבנק. המדיניות, לרבות המגבלות שנקבעו, מובאת לדיון ולאישור, לפי העניין, לצוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי של הנהלת הבנק, לועדות הדירקטוריון, או למליאת הדירקטוריון.

הפעילות השוטפת, מתנהלת על-ידי צוותי משנה בהשתתפות בעלי תפקידים בכירים בבנק, האחד בראשות מנהלת חטיבת שווקים פיננסיים והשני בראשות מנהלת אגף נני"ה. צוותים מקומיים פועלים גם בניו-יורק ובלונדון. פעילות הצוותים היא במסגרת החלטות הדירקטוריון וועדותיו, בדבר חשיפות לסיכונים שוק ונזילות ובכפוף להוראות הפיקוח על הבנקים, או הרגולטור המקומי, לפי העניין. ניהול סיכונים השוק והנזילות מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי מדיניות הנקבעת על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ובהתאמה למדיניות הקבוצתית. אמידה ובקרה של סיכונים שוק ונזילות מתבצעים על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לגודל ההון ולאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה-בת בנקאית. החשיפה לסיכונים שוק ונזילות של החברות הבנות נבחנת על-ידי המחלקה לניהול סיכונים שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים ומדווחת להנהלה ולדירקטוריון הבנק בתדירות התואמת את רמת הסיכון.

סיכונים השוק

בניהול סיכונים שוק בבנק, מבחינים בין חשיפות הנוצרות כחלק מניהול שוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (נני"ה - התיק הבנקאי, "Non Trade") לבין החשיפות בתיק למסחר ("TRADE"). תיאור מפורט לגבי ניהול סיכונים השוק בפעילות בתיק הבנקאי ובפעילות למסחר מופיע בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011.

סיכון הנזילות

סיכון הנזילות בבנק, במטבע-חוץ ובשקלים, מנוהל ומבוקר באופן שוטף, בהתאם למדיניות קבוצתית, במטרה להבטיח את היכולת להתמודד באופן תחרותי גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים. ניהול הנזילות השוטף הינו באחריות אגף נני"ה ומתבצע באמצעות יחידות הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ. דוח סיכון נזילות יומי מופק ממערכת ממוחשבת מקיפה לניהול נכסים והתחייבויות. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון הנזילות", הבנק מפעיל מודל פנימי לאמידת סיכון הנזילות. המודל מבוסס על היציבות המוכחת של הפקדונות בבנק לאורך תקופות ארוכות וכולל תרחישים שונים, לגבי שיעורי המיחזור והפירעון של הנכסים וההתחייבויות. בכל תרחיש מחושב יחס נזילות, אשר לא יפחת מרמת מינימום המוגדרת בהוראה. התרחישים המופעלים במודל הפנימי מתייחסים למצבי שוק שונים: מצב עסקים רגיל, ומצבים חריגים הנוגעים לכלל המערכת וספציפית לבנק, בכל אחד מהתרחישים נבחן פער הנזילות, לתקופה של עד חודש, למול הנכסים הנזילים. התרחישים נבדלים בעיקר בהנחות לגבי מיחזור פקדונות. התקופות העולות על חודש נבחנות באופן שוטף למול התכנית העסקית.

הבנק יישם תוכנית לטיפול במשבר נזילות ברמות שונות. התכנית כוללת מערכת ניטור של מדדים העשויים להצביע על מצב משברי והצעדים המתחייבים בהתממשות תרחישים מוגדרים. הצעדים כוללים התכנסות צוותים, מערכת דיווח וסדרת פעולות להתמודדות עם משבר אפשרי. כן נקבעו תרחישים לבחינת השפעת שינויים בקצב הביצוע של התכנית העסקית על צרכי הנזילות בטווח של שנה. בתחילת חודש אוגוסט 2011 הוציא בנק ישראל טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342. על-פי הטיוטה בכוונת בנק ישראל לאמץ את הוראות באזל 3 בנושא סיכון הנזילות, בשינויים המתחייבים ובמועד שיקבע. הבנק בוחן את הצעדים הנדרשים בכדי לעמוד הן בתיקון ההוראה בטווח שיוגדר, והן את הצעדים הנדרשים ליישום ועמידה בהמלצות ועדת באזל 3.

אמידת הסיכונים ובקרתם

זיהוי ואמידת הסיכונים, בקרת המגבלות על היקף הסיכונים והדיווח על הממצאים מבוצעים, או מבוקרים, על-ידי החטיבה לניהול סיכונים, באופן בלתי תלוי בביתווחים השוטפים ובדיווחים המבוצעים כחלק מפעילות חטיבת שווקים פיננסיים. המחלקה לניהול סיכונים שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים אחראית לגיבוש מתודולוגיה לאמידת סיכונים שוק ונזילות, בהתאמה ליעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק. כמו-כן, הינה אחראית לביצוע בקרה על סיכונים השוק והנזילות בקבוצה. רמת הסיכון של הבנק נמדדת ומבוקרת על-פי נהלים, הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים. בנוסף, מחושב אומדן סיכון בשיטת הערך בסיכון (VaR), בה אומדים את ההפסד המקסימלי הצפוי לתאריך, בשל התממשות סיכונים שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת מובהקות סטטיסטית שנקבעה מראש על-ידי הבנק ואושרה על-ידי הדירקטוריון. המגבלות העיקריות מפורטות בתת פרק "ניהול חשיפות לסיכונים שוק ונזילות" להלן. אמידת הסיכון וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר מתבצעות לפחות פעם ביום.

המתודולוגיה לאמידת סיכוני השוק

המתודולוגיה להערכת סיכוני שוק אשר בשימוש בבנק אושרה על-ידי הדירקטוריון והנהלה. המתודולוגיה כוללת גם חישובי VaR וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Test על כל תיקי המסחר ועל התיק הבנקאי. המתודולוגיה להערכת סיכוני שוק תואמת את דרישות ועדת באזל ועומדת בסטנדרטים בינלאומיים.

אומדן הסיכון בפעילות המסחר מחושב באופק של עשרה ימי עסקים וברמת מובהקות של 99%. ההתייחסות הנה לסיכון הגבוה מבין שתי שיטות אמידת סיכון מקובלות ("סימולציה היסטורית" עם משקל זהה לכל התצפיות ו-"סימולציה מונטה-קרלו" תוך מתן משקל גדול יותר לתצפיות האחרונות). מתודולוגיה זו תואמת את ההמלצות הרלוונטיות של ועדת באזל בעקבות המשבר בשווקים בארצות-הברית. האומדן מספק התראה מהירה יחסית על רמת סיכון השוק בתקופות של עלייה בתנודתיות. שערך מלא של התיק למסחר מתבצע לפחות אחת ליום, בתרחישים שונים, לצורך האומדן.

אמידת הסיכון של פעילות התיק הבנקאי מתבצעת אחת לחודש בשיטה ההיסטורית ובאופק של חודש.

בנוסף, מבוצע באופן שוטף תהליך בחינה בדיעבד (Backtest) על-פי קריטריונים שהוגדרו בהמלצות ועדת באזל, במטרה לבחון את תקפות מודל אמידת הסיכון. תוצאות הבדיקה מדווחות שנתיים להנהלה ולדירקטוריון. על-פי תוצאות הבדיקה, המודל עומד בקריטריונים שהוגדרו על-ידי ועדת באזל לקבלת המודל.

המתודולוגיה להערכת סיכוני שוק בבנק כוללת גם הפעלת תרחישים (Stress tests) על תיקי המסחר ועל התיק הבנקאי בנוסף לחישוב ה-VaR.

המחלקה לניהול סיכוני שוק מפעילה שלושה סוגי תרחישים על-פי המקובל בעולם: ניתוח רגישות; תרחיש היסטורי גרוע ביותר; תרחישים מאקרו כלכליים.

באשר לסקירה נרחבת של המתודולוגיה, ראה פרק זה בדוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2011.

כלל הבנק

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במדד (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 31 במרץ 2012:

מינימום ברבעון הראשון של שנת 2012	מקסימום ברבעון הראשון של שנת 2012	ליום 31 במרץ 2012
במיליוני ש"ח		
(35)	(49)	(49)

תרחיש
ירידה של 1% במדד

הבנק פעיל בשוקי המטבע הן באמצעות עסקות ספוט ופורוורד והן באמצעות אופציות, הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. כתוצאה מכך, הבנק פעיל במרבית המטבעות הסחירים בעולם, הן בשווקים המפותחים והן בשווקים המתפתחים. בשל קיומן של מגבלות על חשיפות המטבע, שעיקרן מופיע בריכוז המגבלות בהמשך, חשיפת המטבע נטו נמוכה באופן יחסי.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים בשערי המטבע העיקריים (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כאשר תרחיש התחזקות פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד כל המטבעות האחרים), ליום 31 במרץ 2012:

מטבע	התחזקות של 10%	התחזקות של 5%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
	במיליוני ש"ח			
דולר	82	21	(9)	(16)
אירו	(49)	(19)	(9)	(19)
יין יפני	16	5	-	10
דולר קנדי	(3)	(1)	(1)	(2)
לירה שטרלינג	2	1	1	11
פרנק שוויצרי	13	9	(10)	(17)

קיימות מגבלות על רגישות הון הבנק (כולל חברות בנות פיננסיות המנוהלות על-ידו) לתרחיש שינוי בעקומי הריבית השקלית, המדדית והדולרית.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 31 במרץ 2012:

תרחיש	31 במרץ 2012					
	עלייה 1%		ירידה 1%		מינוס	
	עלייה 0.1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	מינוס
תזוזה בריבית צמודה למדד:	במיליוני ש"ח					
בבנק	43	(32)	4	71	(63)	(16)
מזה: בתיק הבנקאי	42	(31)	4	70	(62)	(18)
בתיק למסחר	1	(1)	-	1	(1)	1
תזוזה בריבית לא-צמודה:	במיליוני ש"ח					
בבנק	172	(167)	17	213	(187)	172
מזה: בתיק הבנקאי	173	(169)	17	194	(188)	156
בתיק למסחר	(1)	2	-	19	(4)	(1)
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:	במיליוני ש"ח					
בבנק	(14)	(29)	(2)	(22)	(29)	(14)
מזה: בתיק הבנקאי	(7)	(36)	(1)	(13)	(36)	(4)
בתיק למסחר	(7)	7	(1)	(10)	10	(7)

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום

31 בדצמבר 2011:

מינימום בשנת 2011		מקסימום בשנת 2011		31 בדצמבר 2011			תרחיש
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%	
במיליוני ש"ח							
תזוזה בריבית צמודה למדד:							
41	(21)	(241)	224	(3)	41	(21)	בבנק
42	(22)	(239)	223	(3)	42	(22)	מזה: בתיק הבנקאי
-	-	(2)	2	-	(1)	1	בתיק למסחר
תזוזה בריבית לא-צמודה:							
(169)	175	(376)	375	17	(169)	175	בבנק
(153)	164	(360)	353	17	(164)	172	מזה: בתיק הבנקאי
12	(17)	(36)	29	-	(5)	3	בתיק למסחר
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:							
(7)	(2)	(39)	(30)	-	(16)	(2)	בבנק
(2)	(2)	(55)	43	-	(22)	4	מזה: בתיק הבנקאי
(3)	(3)	28	(28)	-	6	(6)	בתיק למסחר

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בעקום ריבית שאינו מביא בחשבון את מרווח סיכון האשראי של הצד הנגדי. זאת בשונה מחישוב שווי הוגן המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון. במסגרת בחינת תרחישי קיצון, נבחנת רגישות השווי הכלכלי של הבנק לתרחיש ההיסטורי הגרוע ביותר שארע בחמש השנים האחרונות, הכולל שינויים בגורמי הסיכון השונים בטווח של חודש. יצוין כי במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012, הרגישות כאמור לא עלתה על 455 מיליון ש"ח.

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 במרץ 2012 לפי מיגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
336,895	12,260	8,866	53,287	61,825	200,657	נכסים פיננסיים*
414,498	26,134	21,578	178,804	11,714	176,268	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
315,043	7,361	13,621	65,241	51,894	176,926	התחייבויות פיננסיות*
417,496	31,113	17,005	168,043	17,628	183,707	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
18,854	(80)	(182)	(1,193)	4,017	16,292	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 בדצמבר 2011 לפי מיגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
במיליוני ש"ח						
339,243	13,124	9,363	56,565	61,701	198,490	נכסים פיננסיים*
444,055	29,856	29,458	206,273	10,370	168,098	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
318,804	7,386	14,056	67,663	50,523	179,176	התחייבויות פיננסיות*
446,727	35,852	24,803	197,052	17,270	171,750	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
17,767	(258)	(38)	(1,877)	4,278	15,662	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

להלן השפעת שינויים הפוטנטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 31 במרץ 2012:

שינוי בשווי הוגן	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		שינוי בשיעורי הריבית		
	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	דולר			
במיליוני ש"ח								
1.9%	359	19,213	(115)	(188)	(1,114)	4,255	16,375	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
0.2%	36	18,890	(90)	(183)	(1,186)	4,046	16,303	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
(1.9%)	(350)	18,504	(50)	(174)	(1,266)	3,774	16,220	קטון מידי מקביל של אחוז אחד

להלן השפעת שינויים הפוטנטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 31 בדצמבר 2011:

שינוי בשווי הוגן	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		שינוי בשיעורי הריבית		
	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	דולר			
במיליוני ש"ח								
1.2%	221	17,988	(295)	(55)	(1,899)	4,473	15,764	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
0.2%	42	17,809	(266)	(42)	(1,871)	4,304	15,684	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
(0.8%)	(143)	17,624	(219)	(27)	(1,866)	4,164	15,572	קטון מידי מקביל של אחוז אחד

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.
 ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
 *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כשהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.
 **** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מיגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במיגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במיגזר ההצמדה. סך-הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא-כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מיגזר ההצמדה.

פעילות למסחר

החשיפות למסחר הן תוצאה של פעילות הבנק כעושה שוק ושל ניהול דינמי של תיק נכסים פיננסיים נזילים. מטרת הפעילות להשיא את תוחלת הרווח, תוך שמירה על רמת סיכון מבוקרת ומאושרת. ההרשאות לפעילות, כמו גם הסיכון שבפעילות, נמדדים, לפי העניין, במונחים של הערך בסיכון (VaR), במונחים של הפסד תיאורטי בתרחישים לרבות בתרחישי קיצון, במונחים של רגישות לגורמי סיכון וכמו-כן במונחים של היקף הפעילות. אמידת הסיכון, וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר, מתבצעות לפחות אחת ליום. בנוסף על הרשאות ספציפיות לכל פעילות בנפרד, נקבעה הסמכה כוללת במונחים של הערך בסיכון (VaR) לפעילות המסחר בחדרי העסקות בבנק.

• חשיפות מטבע – עשיית שוק ומסחר

בכל אחד משלושת חדרי העסקות של הבנק פועל דסק ספוט-פורוורד במטבע-חוץ ובשקלים. בחדר העסקות בתל-אביב פועל גם דסק אופציות במטבע-חוץ ובשקלים. פעילות המסחר ועשיית השוק במטבע ובאופציות נעשית בכפוף למגבלות סיכון שונות ובמסגרת הרשאה כוללת לחשיפת ש"ח/מטבע-חוץ המוקצית לפעילות זו מתוך המגבלה הכוללת של חשיפת ההון הפיננסי של הבנק למטבע-חוץ.

• חשיפות ריבית – עשיית שוק ומסחר

חדרי העסקות פעילים גם בתחום חשיפות למסחר בריבית, על-פי הרשאות של ההנהלה והדירקטוריון. חדר העסקות בתל-אביב מנהל דסק למסחר במכשירי ריבית בשקלים לרבות עשיית שוק באופציות ריבית ודסק למסחר באגרות-חוב. פעילות הדסקים מתנהלת בכפוף למגבלות אומדני סיכון ומגבלות ואחרות.

להלן אומדני הסיכון של הפעילות למסחר (VaR) ליום 31 במרץ 2012:

מינימום ברבעון הראשון של שנת 2012	מקסימום ברבעון הראשון של שנת 2012	ממוצע ברבעון הראשון של שנת 2012	ליום 31 במרץ 2012
במיליוני ש"ח			
17	36	24	33
			סך-הכל מסחר בחדרי העסקות

נוהלי חשיפות לסיכוני שוק ונזילות

בסוף שנת 2011 אישר הדירקטוריון מסמך חשיפות לסיכוני שוק ונזילות לשנת 2012. המסגרת שאושרה כוללת: מסגרת כוללת לאומדן הסיכון בכלל הבנק, מגבלות על רגישות כלל הבנק לגורמי סיכון, מסגרות לפעילות ההשקעות לנוסטרו ומסגרות סיכון לתחומים השונים בפעילות המסחר. מסמך החשיפות לשנת 2012 משקף את תוכנית העבודה של חטיבת שווקים פיננסיים לרבות הרחבת פעילות ההשקעות בתיק הנוסטרו כחלק מניהול התיק הבנקאי. ניצול המסגרות שאושרו כפוף לאישור צוות נ"ה גלובלי של הבנק.

להלן המגבלות העיקריות על חשיפות לסיכוני שוק בכלל פעילות הבנק ובפעילות המסחר בנפרד, ליום 31 במרץ 2012:

מגבלה	במיליוני ש"ח	% מההון הפיננסי הפעיל
תיק בנקאי		
אומדן סיכון כולל (VaR)	750	
רגישות השווי הכלכלי לשינויים של 1% במקביל ועד 1% לא במקביל בעקומי הריבית:		
שקל צמוד מדד	500	
שקל לא-צמוד	500	
מטבע-חוץ	300	
רגישות הנגזרים לשינוי של 1% במקביל בעקומי הריבית:		
שקל צמוד מדד	260	
שקל לא-צמוד	150	
חשיפות בסיס במיגור:		
שקל צמוד מדד	+/-100	
מטבע-חוץ לרבות צמודי מטבע-חוץ	+/-20	
רגישות לשינוי של 10% בשער החליפין שקל/דולר	500	
היקף השקעה כולל לנוסטרו*	*14,500	
מזה: היקף השקעה במניות	3,000	
אומדן סיכון כולל (VaR)	200	
תיק למסחר		
חשיפת ש"ח/מטבע-חוץ	+/-10	
רגישות לשינוי של 10% בשער החליפין שקל/דולר	200	
רגישות השווי הכלכלי לשינויים של 1% במקביל ועד 1.5% לא במקביל בעקומי הריבית:		
שקל לא-צמוד	120	
מטבע-חוץ	70	
חשיפת מטבע-חוץ/מטבע-חוץ במסחר ובמטבעות	800	

* לא כולל השקעה באגרות-חוב ממשלת ישראל ואגרות-חוב ארצות-הברית לזמן קצר.

הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכוני השוק, על-פי מודל סטנדרטי שהוגדר על-ידי בנק ישראל. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני הריבית בתחומי המסחר בלבד, כפי שהוגדרו לעיל, ועל סיכוני המטבע בקבוצת הבנק.

המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 בנושא "ניהול סיכונים", קיימת בבנק יחידה העוסקת בניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק. יחידה זו כפופה לחבר ההנהלה הממונה על החטיבה לניהול סיכונים. אמידת סיכוני השוק והנזילות וקיום הבקרה עליהם מתבצעים במחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות, באופן בלתי תלוי, זאת בנוסף על המעקב והניתוח המבוצעים כחלק מפעילותה של חטיבת שווקים פיננסיים.

א. הסיכונים התפעוליים**כללי**

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה, לרבות יחידת קצין ציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, הנלים ומערכות בנושאי משאבי אנוש, אבטחת מידע, ביטחון, בקרות תהליכים, פעילות בחירום, תוכניות לשרירות והתאוששות ועוד.

ניהול הסיכונים התפעוליים

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה ומקסום התועלת העסקית, בהתייחס לעלות במונחי סיכון, על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. התהליך הניהולי מוכוון להתבצע על בסיס הגדרת האחריות על הסיכונים (Risk Ownership). המטרה היא, שהתקשור והטיפול המושכל בסיכונים התפעוליים יתרמו לקבלת החלטות ניהוליות, תוך שיקולי תועלת עסקית מול עלות במונחי סיכון, הן ברמת הנהלת הארגון והן ברמת היחידות השונות.

האחריות על הניהול השוטף של הסיכון התפעולי וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת בקבוצת הבנק. עבודת המטה בתחום זה מוטלת על המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של רשת בקרי סיכונים תפעוליים, לפי העיקרון של ניהול מטריוציוני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות/מנכ"לי חברות הבת והכוונה מתודולוגית מצד המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים.

הפעילות לניהול הסיכון התפעולי מפוקחת ומכוונת על-ידי שלושה פורומים:

- ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים;
- צוות ההנהלה לניהול הסיכונים ויישום באזל 2 בראשות המנכ"ל;
- צוות המשנה לניהול הסיכונים התפעוליים בראשות מנהל החטיבה לניהול סיכונים.

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים אושרה על-ידי דירקטוריון הבנק. מסמך המדיניות מהווה מסגרת לניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה, בהתאם לעקרונות וחובות דיווח אחידים שיעדם ניהול תקין על-פי אמות המידה של באזל 2 (Sound Practices). פעילות הבנק בנושא מתבצעת על-פי כללי הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון, המתייחסת בין היתר להקצאת ההון בגין הסיכונים התפעוליים. הוראות הרלוונטיות לניהול הסיכונים התפעוליים הן הוראה מספר 206 בנושא מדידה והלימות הון – סיכון תפעולי. ההנחיות בנושא נכנסו בישראל לתוקף מיום 1 בינואר 2010. כמו-כן, פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 350 בנושא ניהול הסיכון התפעולי על בסיס ההנחיות המעודכנות במסמך החדש של באזל מיוני 2011 בנושא Sound Practice בניהול הסיכון התפעולי.

מאז שנת 2010 הבנק פועל על-פי הגישה הסטנדרטית של באזל 2 והדרישות התואמות לניהול בנקאי תקין. התוכנית האסטרטגית לשנים הבאות כוללת, בין היתר, העמקה והרחבה של חלק מהפעילויות והתאמה לעדכונים במסמכים והנחיות רגולטוריות רלוונטיים.

במסגרת הגישה הסטנדרטית מתנהלים בין היתר פרויקטים ופעילויות כמפורט להלן:

- דיווחים רבעוניים מוגשים לצוות משנה לניהול הסיכונים התפעוליים, צוות ההנהלה לניהול הסיכונים ויישום באזל 2, ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים ומליאת הדירקטוריון. הדיווחים כוללים עדכונים בדבר יישום הגישה הסטנדרטית בקבוצה, תוכנית העבודה, סטטוס הפרויקטים בביצוע ומידע אודות אירועים תפעוליים.
- איסוף מידע על אירועים תפעוליים בקבוצת הבנק. בסיס המידע לעניין זה הוקם בסוף שנת 2002 ומשמש בין היתר לניתוח האירועים, המגמות והדפוסים ותומך במיפוי והערכת הסיכונים התפעוליים שהקבוצה חשופה אליהם.
- מתבצעים מהלכים שוטפים לזיהוי, מיפוי והערכת סיכונים תפעוליים ובקרות ביחידות הבנק והקבוצה, לרבות מיפוי סיכונים מעילות והונאות. הפעילות מתבצעת על בסיס מתודולוגיה אחידה התואמת את דרישות ועדת באזל והוראות בנק ישראל בנושא, לרבות מעקב אחר יישום ההמלצות. אחת לתקופה מתבצע מהלך של מיפוי מקיף של הסיכונים התפעוליים בכל יחידות הקבוצה. בהמשך, מתבצעים תחזוקה, עדכון והרחבה של הממצאים באמצעות ניתוחים נוספים, ניתוחי עומק וניתוח סיכונים במוצרים/פעילויות חדשים.

- מטרת הפעילות לזהות מוקדי סיכון מהותיים, להגדיר אחריות על הסיכונים (Risk Ownership), להעריך את הסיכונים (הממוצעים והקיצוניים) והבקורות הקיימות ולהוסיף בקורות במידת הצורך, תוך הפעלת שיקולי עלות תועלת.
- מערכת מיכנית לניהול הסיכון התפעולי, "באזל 2 - פמליה", הוטמעה ביחידות הבנק. המערכת פועלת בתחומים של איסוף מידע אודות אירועים תפעוליים, מיפוי והערכת הסיכונים והבקורות, נושאים לטיפול ודיווחים. בהמשך מתוכננים יישומים והרחבות נוספים התומכים בניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצת הבנק.
- הוגדרו עקרונות וסטנדרטים במסגרת עיצוב תפישת בקרה אחידה בקבוצת הבנק, מבוצעים הטמעה ויישום התפישת.
- הוגדרה תשתית מתודולוגית לניהול סיכונים תפעוליים בתהליכי IT מהותיים.
- בתחום אבטחת מידע מתנהלת פעילות כנדרש בהוראות בנק ישראל, חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 וחוקים אחרים בהתאם לעניין, במטרה להגן על מערך טכנולוגית המידע ולמזער את סיכוני אבטחת המידע.

היערכות לחירום – במטרה לשמור על הרציפות העסקית, השרידות והמשכיות הפעילות של הבנק לאחר אירוע של אסון או תקלה, ובהתאם להוראת בנק ישראל 357 בנושא ניהול טכנולוגית המידע, קיימת בבנק היערכות רציפה המבוססת על תוכניות פעולה מפורטות, נוהלי עבודה ותרגולים תקופתיים המוגדרים במערכת נהלים לשעת חירום. כחלק מהיערכותו לחירום ביצע הבנק מהלך רוחבי של קביעת מדיניות, הגדרת תרחשי יחוס, מיפוי וניתוח תהליכים קריטיים והמשאבים הנדרשים לאישושם בחירום ועדכון תוכניות הפעולה על בסיס מתודולוגיות מקובלות בעולם. בנוסף, מבצע הבנק מספר תרגילי חירום כל שנה בהשתתפות היחידות השונות, מרמת הסניפים, מנהלות, יחידות, חטיבות ועד רמת הנהלת הבנק. מערך ניהול המשכיות העסקית בבנק אושר על-ידי מכון התקנים הישראלי כתואם את דרישות התקן הישראלי והתקן הבינלאומי ת"י BS25999. במקביל לשיפור ושדרוג רמת היערכות לחירום בישראל, נבחנת תוכנית המשכיות העסקית גם בסניפי חו"ל ובחברות הבנות של הבנק, במטרה להשלים היערכות בסניפי חו"ל על בסיס המתודולוגיה המקובלת בארץ. כמו-כן, נערך הבנק למימוש הוראת בנק ישראל 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית, בהיבטים החדשים השונים. מתקיים תהליך לשיפור רמת היערכות להתמודדות עם אירועי סייבר שונים ובנוסף, מתבצע מהלך שיפור היערכות לאישוש המחשוב בבנק בתרחשי יחוס שונים.

ביטוח – לבנק פוליסת ביטוח בנקאי המגדרת סיכונים וכוללת: (1) ביטוח בנקאי לכיסוי נזקים העלולים להיגרם כתוצאה ממעילות עובדים, אובדן מסמכים, זיוף מסמכים ועוד; (2) ביטוח אחריות מקצועית להגנה בפני תביעת לקוח שנגרם לו נזק כתוצאה מפעולה בנקאית רשלנית; (3) ביטוח פשעי מחשב לכיסוי נזקים לבנק וללקוחות הבנק כתוצאה מפריצה במזיד למערכות המחשב של הבנק. הפוליסות הבנקאיות כפופות לחריגים המקובלים בפוליסות ביטוח של תאגידים בנקאיים בישראל (לרבות החרגת נזק הנגרם כתוצאה מעבירה על הוראות הקשורות בהלבנת הון ומימון טרור). בנוסף, המערך הביטוחי של הבנק כולל גם ביטוח רכוש, צד ג, חבות מעבידים, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה וביטוחים נוספים. גבולות האחריות בפוליסות נקבעו על-ידי הבנק בהתאם לצרכיו וכחלק ממדיניות ניהול הסיכונים הכוללת. במסגרת מילוי הדרישות לניהול תקין על-פי הנחיות באזל (Sound Practice), קיים שיתוף פעולה תוך חילופי מידע בין המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים ובין היחידה המטפלת בביטוח הבנקאי.

ב. יחידת קצין ציות ראשי

לקראת סוף שנת 2010 מינה הבנק קצין ציות ראשי, אשר תחומי אחריותו כוללים את תחומי האחריות של קצין הציות של הבנק, מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308, ושל הממונה על איסור הלבנת הון מכוח חוק איסור הלבנת הון, חוק איסור מימון טרור והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411. במסגרת זו הקים הבנק את יחידת קצין הציות הראשי, אשר מאגדת את יחידת הציות ויחידת איסור הלבנת הון הקיימות בבנק. יחידת קצין הציות הראשי כוללת שתי יחידות נוספות שיעבדו לצד יחידות הציות ואיסור הלבנת הון. יחידה אחת היא יחידה בינלאומית, שתחום אחריותה הוא וידוא הציות ואיסור הלבנת הון בשלוחות הבנק מחוץ לישראל. כחלק מכך הוקפפו עובדי צוותי הציות בסניפי הבנק בחו"ל באופן ישיר ליחידה, הן מבחינה מקצועית והן מבחינה ניהולית. יחידה שנייה היא יחידת מטה (תפעול, תיאום ובקרה) שמסייעת בידי קצין הציות הראשי בביצוע משימות מערכתיות ותפעוליות. יחידת קצין ציות ראשי נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים של הקבוצה תוך מזעור החשיפה לסיכוני ציות ומוניטין. יעדי יחידת קצין ציות ראשי הינם:

- להגיע ליישום מלא של הוראות החוק בכל יחידות הבנק בארץ ובעולם, תוך תמיכה בפעילות היחידות העסקיות והתמיכה בפעילותן.
 - הפנמה של התנהלות עסקית מקצועית, ערכית והוגנת בקרב עובדי הבנק ומנהליו;
 - שמירה מירבית על הבנק, מנהליו, עובדיו ושמו הטוב, תוך מיצוי היכולות המקצועיות של עובדי הבנק והעצמתן.
- האחריות על הניהול השוטף של הסיכון של הבנק בהיבטי הציות וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת בקבוצת הבנק. האחריות המקצועית בתחום זה מוטלת על יחידת קצין ציות ראשי בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של מערך קציני ציות, על בסיס ניהול מטריציוני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות / מנכ"לי חברות הבת והכוונה ובקרה על-ידי יחידת קצין ציות ראשי.
- הפעילות של יחידת קצין ציות ראשי מפוקחת באמצעות שלושה ערוצים:
- ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2;
 - צוות ההנהלה לציות בראשות המנכ"ל;
 - דיווחים רבעוניים ושנתיים לדירקטוריון הבנק, למנכ"ל ולמנהלי החטיבות. הדיווחים כוללים עדכונים בדבר חשיפות עיקריות ומוקדי סיכון בקבוצה, התקדמות בתוכנית העבודה, פעילויות שבוצעו ובכללן: בקרות, מיפוי פערי ידע, למידה ארגונית, פרויקטים טכנולוגיים ואחרים בתחום, דיווחים שהועברו לרשות לאיסור הלבנת הון, הפרות ודיווח על אירועים חריגים.
- עם הקמת יחידת קצין הציות הראשי קבע דירקטוריון הבנק מדיניות ציות קבוצתית חדשה לבנק. המדיניות החדשה קובעת כללים לגבי מכלול הנושאים המרכיבים את איסור הלבנת הון וציות להוראות צרכניות. המדיניות שמה דגש על השליטה התאגידית ועל האינטראקציה עם חברות בנות וסניפים מחוץ לישראל ומתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 308, חוק איסור הלבנת הון, חוק איסור מימון טרור והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411. מדיניות זו נכנסה לתוקפה בסוף דצמבר 2010 ועודכנה בחודש דצמבר 2011. לצורך העמידה בהוראות החוק ובמדיניות הציות הקבוצתית מתנהלות בבנק מספר פעילויות כמפורט:
- איתור חשיפות עיקריות ומוקדי סיכון בקבוצה ומעקב אחר תוכנית העבודה לסגירתם;
 - בקרות תהליכיות, איכותיות וכמותיות אחר קיום ההוראות המסדירות את יחסי בנק ולקוח ואיסור הלבנת הון ומימון טרור, ניתוחן ובניית תוכנית עבודה לצמצום הפערים שנתגלו;
 - פיתוח מערך הדרכה של תחום הציות ואיסור הלבנת הון ומימון טרור הכולל מצגות רענון ידע ממוקדות, מדריכים מעשיים לבנקאים, סדנאות, דפיות הדרכה, ניהול ידע בפורטל הארגוני וכדומה;
 - איסוף מידע על התקדמות הלמידה בארגון בתחום הציות להוראות המסדירות יחסי בנק ולקוח ואיסור הלבנת הון ומימון טרור;
 - קיום מהלכים שוטפים לזיהוי, מיפוי והערכת סיכוני הציות ופערים בנהלי הבנק ובמערכתיו באמצעות סקר תשתיות;
 - ביצוע מהלך של אבחון יחידות מקצועיות בבנק בהיבטי ציות ואיסור הלבנת הון ומימון טרור ובניית תהליכי בקרה והדרכות המותאמים לאופי הפעילות של היחידות במטרה לצמצם חשיפות וסיכונים בהיבטי ציות ואיסור הלבנת הון ומימון טרור;
 - גיבוש הגדרות התפקיד של קציני הציות במערך העסקי.
 - ביצוע ניתוחי נתונים על מנת להעריך את הסיכונים בבנק וכתשתית לבניית בקרות חדשות ומערכי למידה חדשים במידת הצורך;
 - ניתוח מוצרים ושירותים חדשים ופעילויות עסקיות חדשות בהיבטי ציות ואיסור הלבנת הון;
 - פיתוח שיפורים במערכות הטכנולוגיות ובניית תשתיות חדשות לתחום הציות ואיסור הלבנת הון, לרבות מערכות העוסקות בדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון ומערכות בקרה ומעקב בתוך הבנק.
 - פיתוח מדדי סיכון ומדדי ביצוע בתחום הציות ואיסור הלבנת הון, לרבות הכללתם במפות האסטרטגיות של חטיבות הבנק וב-KPIs של המנהלים.
 - שילוב מדדי ציות במודל התגמול של החטיבה הקמעונאית ובמדדי ההישגיות של מנהלי קשרי לקוחות וניהול אשראי בחטיבה העסקית.
 - קיום סיוורים ביחידות העסקיות בבנק לצורך מתן מענה נקודתי בסוגיות בהן קיימת חשיפה לבנק בהיבטי ציות ואיסור הלבנת הון, חידוד תהליכי עבודה ואתור מוקדי סיכון ביחידות אלו;
 - כינוס פורומים של קציני ציות של הקבוצה לצורך עדכוני חקיקה, הטמעה של תהליכי עבודה חדשים, מערכות ויישומים חדשים ושינויים בנהלים, הצגת מצגות הדרכה ורענון ידע לצורך הדרכת שאר קציני הציות במערך וכדומה.
 - ניהול של יחידות הציות בסניפי חו"ל, מתן תמיכה שוטפת ליחידות חו"ל ומעקב אחר תהליכי הציות בהן.

מחלקת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור

מחלקת איסור הלבנת הון אחראית לקיום החובות המוטלות על התאגיד הבנקאי ולפיקוח על מיליון. כן, אחראית המחלקה לוודא כי מדיניות הבנק ונהליו מיושמים על בסיס קבוצתי. מחלקת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור מקיימת מעקב קפדני אחר פעילויות בנקאיות בחשבונות, במטרה לאתר את אלו הנחזות להיות בלתי-רגילות ולדווח עליהן לרשות לאיסור הלבנת הון. שיפור יכולת הניטור של פעילות בלתי רגילה, השיפור במערכות הבקרה הממוחשבות, פעולות ההדרכה וההטמעה והעלאת המודעות והיכולת המקצועית של העובדים ביחידות העסקיות הביאו בין היתר, לגידול בכמות הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון. מחלקת איסור הלבנת הון ביצעה את הפעילויות הבאות: פותח מודל דירוג רגולטורי לעניין איסור הלבנת הון, פותחה מערכת חדשה לדיווחים סובייקטיביים, יושם שאלון מקוצר למיליו הכר את הלקוח בפעולה של לקוח מזדמן, עודכנו שאלוני הכר את הלקוח המורחב והעסקי וכן יושם שאלון בדיקת נאותות מורחבת (EDD) במערכת הסניפית. נערכו ביקורים בסניפים ובמנהלות האזור לצורך מתן הנחיות והגברת המודעות לניטור פעילות בלתי רגילה וחשיבות הדיווח ובוצעו הדרכות בקורסים בקמפוס והדרכות בכנסי קציני ציות בתחום. הועברו מצגות לרענון ידע בקרב הבנקאים בנושאים על הפרק. לאור הנחיית בנק ישראל, מדיניות הבנק בנושאים של פעילות מול מדינות אויב ופעילות הקשורה לאתרי הימורים עודכנה ואושרה בהנהלה ובדירקטוריון. כמו-כן, נערך סקר ראשוני בנושא פעילות מול מדינות אויב ותוצאותיו דווחו לבנק ישראל. ברבעון הראשון של שנת 2012 גם הוחל לבקשת בנק ישראל בביצוע סקר פערים לבדיקת עמידת הבנק בהוראות הדינים לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור. הסקר אמור להסתיים ברבעון השני של שנת 2012, הממצאים וכן תוכנית העבודה לסגירת הפערים שאותו יובאו לאישור הדירקטוריון וידווח על כך לבנק ישראל.

מחלקת הציות

מחלקת הציות מסייעת להנהלה ולדירקטוריון לקיים את הנדרש בתחומים שבאחריותה, להקטין את החשיפה של התאגיד לתביעות משפטיות ולשמור על המוניטין של התאגיד. מחלקת הציות עוקבת אחר הפערים וההפרות (ככל שישנם) בתחום ההוראות הצרכניות. כמו-כן, מתקיים מעקב אחר שינויים בחקיקה ו/או בהוראות בנק ישראל בזיקה להוראות צרכניות ויישומם בבנק. אחת לחמש שנים, נערך סקר תשתיות חדש בבנק, כפי שנדרש על-פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308. במהלך השנה ביצעה מחלקת הציות את הפעילויות הבאות: נסקרו תהליכי העבודה ביחידות הבנק השונות והותאמו בקרות והדרכות נדרשות, נערכו פגישות עבודה עם היחידות המקצועיות התומכות בביצוע מדיניות הציות החדשה, נערכו ביקורים בסניפים ובמנהלות האזור, לצורך מתן הנחיות והגברת המודעות לחשיבות הנושא ונערכו ימי עיון לקציני הציות. בוצעו הדרכות בנושאים שבזיקה להוראות צרכניות תוך מיקוד בתחום סגירת חשבון. בוצע מיפוי של כל סעיפי ההוראות הצרכניות ביחס לנלמד בקורסים שונים במרכז ההדרכה של הבנק וזאת כתשתית לעדכון ההוראות הנדרשות במערכי השיעורים הרלוונטים והכנסת הנושא לסקר התשתיות. פותחה לומדה חדשה הנוגעת להוראות צרכניות המסדירות את יחסי בנק ולקוח והחל תהליך הלמידה בבנק בנושא הציות באמצעות לומדה זו ולומדת סודיות בנקאית. נבחנו מוצרים ושירותים חדשים בבנק, נבחנו ממצאים מדוחות ביקורת פנימית, וכן נבחנו תלונות לקוחות בזיקה להוראות צרכניות, והכל למטרת למידה ואיתור מגמות בתחום הצרכני.

יחידת הציות הבינלאומית

יחידת הציות הבינלאומית מנהלת מקצועית את קציני הציות בסניפי הבנק בחו"ל ופועלת לוודא שמערך הציות בחברות הבנות פועל בהתאם למדיניות הדירקטוריון וההוראות הרגולטוריות המקומיות. היחידה המשיכה בפעולותיה ליצירת תשתית ציות אחידה ונהלי תקשורת ודיווח מכל יחידות הבנק ברחבי העולם. היחידה פעלה לעדכון מסמך המדיניות הקבוצתית כדי לתת מענה לפערים מול הוראות החקיקה ולסטנדרטים המקומיים. הוחל במהלך לוודא התאמה מלאה של נוהלי הסניפים בחו"ל עם הוראות הדינים המקומיים. היחידה עוקבת אחר ביצוע תוכנית הציות השנתית בכל יחידות הבנק במועד ובוחנת את איכות הביצוע, זאת באמצעות קבלת דיווחים שוטפים והן בביצוע בקרות בשטח בביקורים בסניפים. נערכו פעולות לבחינת מערך כוח האדם ביחידות הציות ובהתאם לכך גויסו מנהלים ועובדים וכן בוצעו בקרות על ביצועי מחלקות הציות בביקורים בשטח בסניפי הבנק בארצות-הברית ובלונדון. הושלמו מהלכים לשדרוג מערכות הבקרה הממוכנות של מערכי הציות בסניפים על מנת ליעל את המעקב ולשפר את יכולת הניטור של פעילות חריגה.

מחלקת מטה (תיאום, תפעול ובקרה)

מחלקת מטה (תיאום, תפעול ובקרה) אחראית לתיאום למעקב ולבקרה בעניין הפעילויות של יחידת קצין ציות ראשי וניהול הקשר עם מערך הציות בבנק, ניהול תוכניות העבודה של יחידת קצין ציות ראשי, ניהול תמריצים מדידה ובקרה אחר ביצוע בקרות, הדרכות ופעילויות בתחום הציות ואיסור הלבנת הון ביחידות העסקיות של חטיבות הבנק, ריכוז הדיווחים לדירקטוריון ולהנהלה. כמו-כן עוסקת המחלקה בניהול פרויקטים טכנולוגיים והשתלבות בפרויקטי פיתוח של מערכות הבנק, מעקב אחר עדכניות המערכות, תכנון ובנייה של מערך ההדרכות בתחום הציות ואיסור הלבנת הון, בניית מצגות רענון ידע ואמצעי הדרכה אחרים, ניהול אתרי התוכן בתחום הציות ואיסור הלבנת הון ומימון טרור, ניהול כנסים של קציני הציות בקבוצה, בניית תוכניות תקשור וניהול שינוי של מערכות ותהליכים חדשים. המחלקה גם מפיצה משימות לביצוע מול הלקוחות כנגזרת של חקיקה או הוראה הנוגעת ליחסים שבין בנק ולקוח או כנגזרת מהפרות וליקויים שנתגלו, וזאת באמצעות מערכות ממוחשבות ומבצעת מדידה של ביצועי היחידות העסקיות בהקשר זה. כמו-כן, המחלקה מפתחת מדדי סיכון ומדדי ביצוע בתחום הציות ואיסור הלבנת הון, לרבות הכללתם במודלי התגמול של החטיבות העסקיות, במפות האסטרטגיות של חטיבות הבנק וב-KPIs של המנהלים.

ג. סיכון משפטי

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים, כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות לרעת הקבוצה, שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הקבוצה. הקבוצה נעזרת במערך ייעוץ משפטי פנימי וחיצוני. על-פי הגדרת בנק ישראל, סיכון משפטי הינו "סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם". סיכונים מעין אלה בעבודת הבנק יכולים לנבוע כתוצאה ממכלול רחב של נסיבות שונות. כך, למשל, סיכונים יכולים לנבוע כתוצאה מהעדר מסמכים כתובים בקשר להתקשרויות שנעשו בין הבנק ללקוחותיו, בין הבנק לספקיו או לאחרים, מליקויים בחתימה ו/או העדר פרטים בהסכמים כתובים; מהיותם של הסכמים מנוסחים שלא כהלכה ו/או נתונים לפרשנות שאינה משקפת את כוונת הבנק; מהיותם של הסכמים ברי ביטול (במלואם או בחלקם) ו/או כוללים הוראות שאינן ניתנות לאכיפה וליקויים משפטיים נוספים. הבנק נוקט התייחסות מרחיבה באשר לסיכונים המשפטיים וכולל בהם סיכונים הנובעים מהוראות חקיקה ראשית ומשנית, הוראות רגולטוריות, פסיקה של בתי משפט, בתי דין וגופים אחרים שיש להם סמכות מעין-שיפוטית, סיכונים הנובעים מפעילות שאינה מגובה ביעוץ משפטי, או ביעוץ משפטי לקוי וסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים.

הסיכונים המשפטיים שלובים מטבעם בסיכונים תפעוליים. כך, למשל, אפשרות העדרו של הסכם כתוב, מלא וחתום כדין לעסקה פלונית, למרות שהסכם מסוג זה מצוי ברשות הבנק ומשמש אותו במהלך העסקים הרגיל שלו.

בבנק אושר מסמך מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר במסגרתו מושם דגש על:

- איתור מוקדי הסיכונים המשפטיים המהותיים והטיפול בהם, תוך קביעת גורם אחראי ליישום ההנחיות.
- הכנת הסכמים, הנחיות ונהלים מתאימים, כדי לוודא נקיטת צעדים למניעת הסיכונים.
- בדיקת השלכות הוראות החקיקה (לרבות פסיקה) והוראות הרשויות, ובחינת השלכותיהן על עבודת הבנק.
- הפקת לקחים משינויים בחקיקה (לרבות פסיקה) ויישום לקחים אלה במסמכים המשפטיים הנהוגים בבנק והעברת חוות-דעת בנושא ליחידות הרלוונטיות בבנק.

לגבי חברות בנות בארץ ובחו"ל, מתווה התכנית מדיניות כללית של ניהול סיכונים שעל כל חברה להתאימה לנסיבותיה ולפעולותיה. כן נדרשו מנגנונים של דיווח מחברות אלו למנהל הסיכונים המשפטיים.

סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון קיים או עתיד לפגיעה בהכנסות או בהון כתוצאה מתדמית שלילית על-ידי בעלי העניין הרלוונטיים כגון: לקוחות, צדדים לעסקות, בעלי מניות, משקיעים, או גופים רגולטוריים. מדיניות ניהול סיכון המוניטין בקבוצת בנק הפועלים אושרה על-ידי ההנהלה והדירקטוריון. במסגרת הטמעת המדיניות מתוכנן להרחיב את תהליך אמידת הסיכון והדיווחים בנושא.

סיכון תחרות

קיימים סיכונים של תחרות מהמערכת הבנקאית בארץ, ממוסדות פיננסיים שונים כמו חברות ביטוח, מנהלי תיקי השקעות, בנקים מחו"ל וכדומה, שעלולים לגרום למעבר של לקוחות לגופים אלה, תוך העברת כלל פעילותם או רכישה סלקטיבית של שירותים מספקים שונים, וכן סיכון לשחיקה ברווחיות הנובעת מהלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים מריבית. כתוצאה מכך, עשויים להיפגע נתח השוק של הקבוצה ורווחיותה. צעדים להתמודדות עם הלחץ התחרותי הינם נדבך חשוב בתוכנית האסטרטגית ובתוכניות העבודה, כך שאנו מניחים כי בטווח הקצר-בינוני לא צפויה השפעה מהותית מעבר לזו הקיימת בבסיס התכנון.

סיכון רגולציה וחקיקה

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחקיקה ו/או מהוראות של גופים רגולטורים שונים, שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של הקבוצה. שינויים אלה עלולים להשפיע לעיתים על יכולת הקבוצה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים.

שינויים בחקיקה וכן התפתחויות רגולטוריות שונות, מכוחם מוטלות, בין היתר, מגבלות על החזקה במניות הבנק ועל החזקה על-ידי הבנק במניות של גופים קשורים לבנק, יש להם השפעה על פעילותו של הבנק ועשויים להשפיע על תוצאותיו העסקיות. כ"בנק" וכ"תאגיד בנקאי" מודרכת ותחומה פעילותו של הבנק במערכת של חוקים, צווים ותקנות (ובהם, בין היתר, פקודת הבנקאות, 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות, חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981), כמו גם בחוקים אחרים שיש להם השלכות על פעילותו, דוגמת חוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני) התשס"ה-2005, חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, וכן בתקנות וכללים ובהם כללים של נגיד בנק ישראל ובהוראות, הנחיות והבעות עמדה של המפקח על הבנקים.

בדיני הבנקאות מצויות הוראות, החלות על תחומים רבים של פעילות הבנק, עד כי ניתן לומר, שאין - או כמעט שאין - תחום בפעילותו, שאינו מושפע מהם במידה כלשהי. דיני הבנקאות משפיעים גם על חברות בנות, לרבות אלו שאינן נחשבות ל"תאגיד בנקאי" ובמידה פחותה, גם על חברות קשורות של הבנק.

מכוח דיני הבנקאות נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים. כמו-כן, נתון הבנק לפיקוח של רשויות של משרדי ממשלה, ובמיוחד משרד האוצר.

דיני הבנקאות מתייחסים להונו של הבנק ולדרכי ניהולו, לרבות הפעלת ביקורת חיצונית ופנימית ובקרה פנימית, וכן הם קובעים את תחומי הפעולה, שהבנק רשאי לקיים, ואת הישיות המשפטיות האחרות, שבהן הינו רשאי לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בשיעורים מסוימים, ואף מגבילים את מידת השפעתו של הבנק על חברות נשלטות, קשורות ואחרות, שבהן הינו מחזיק אמצעי שליטה. דינים אלה מגבילים את חופש ההשקעה של הבנק, וזאת במיוחד ב"תאגידים ריאליים" כהגדרתם בחוק הבנקאות. דיני הבנקאות כופים על הבנק שימושים מסוימים בנכסיו, והם מטילים הגבלות ומכתיבים תנאים לשימושים אחרים בהם.

הבנק עוקב אחרי הצעות החקיקה, התקינה וההוראות של הגופים הרגולטורים שלפיקוחם נתון ו/או שעלולים להשפיע על פעילות קבוצת הבנק ו/או על תוצאותיה העסקיות.

סיכון כלכלי - מצב המשק בישראל

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מהאטה כלכלית בפעילות המשק, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים השונים במשק, על רמת ההכנסות ועל רמת האבטלה במשק. תהליך מעין זה עלול לגרום להרעה במצבם של חלק מהלווים של הקבוצה, קרי-עלול להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי. כמו-כן, האטה כלכלית במשק עלולה לגרום לירידה בהכנסות שאינן מאשראי, כגון: הכנסות מפעילות בשוק ההון ומפעילות בסחר חוץ, ולגרום לשינוי לרעה בהרכב המקורות הפיננסיים, כדוגמת עלייה בעלות המקורות וירידה בזמינותם.

סיכון כלכלי – מצב המשק בעולם

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, כתוצאה מהאטה משמעותית בפעילות הכלכלית בשוק העולמי, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים בישראל ועל היקפי הפעילות העסקית. השפעה זו יכולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי ו/או להקטין את ההכנסות מעמלות ו/או מפעילות בשוק ההון ו/או מפעילות הקבוצה בחו"ל ו/או ממתן שירותים הקשורים לפעילות סחר חוץ ו/או מפעילות של משקיעים זרים ו/או ממתן שירותים ללקוחות ישראלים שפעילים בחו"ל.

לאור האירועים הכלכליים האחרונים בגוש האירו ומאי הוודאות לגבי הצמיחה במשק בארצות-הברית, הבנק מנתח בתדירות גבוהה את המצב והשפעותיו על הבנק כאשר הניתוחים כוללים גם תרחישי החמרה במצב. כתוצאה מכך, הבנק מבצע עדכונים במדיניות החשיפות והגביר את הבקרה על מיגדרים העשויים להיות מושפעים מאירועים אלה.

סיכון פוליטי-ביטחוני

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחוסר יציבות ביטחונית / פוליטית בישראל. הרעה במצב הביטחוני עלולה לגרום להאטה כלכלית במשק כולו, ולפגיעה לרעה בענפים מסוימים, כגון ענף התיירות ובתי מלון, ענף התעופה, ענף המסחר וענף הבנייה ופעילות בסחר חוץ. כמו-כן, קיים סיכון לפגיעה ביחסים המסחריים בין מדינת ישראל למדינות אחרות. מצבים אלו, שתוארו לעיל, עלולים להשפיע לרעה על יכולת גיוס מקורות במטבע-חוץ, על משקיעים שונים, על מצבם של חלק מלווי הקבוצה ועל סיכויי גביית האשראי מלווים אלה.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מייחוס לבנק קשר לגורם למפגע סביבתי.

ביום 11 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לתאגידים הבנקאיים בנושא החשיפה לסיכונים סביבתיים וניהולם. המכתב כולל היבטים לחשיפה של הבנק לסיכונים סביבתיים. סיכונים סביבתיים יכול ויכללו במסגרת סיכונים אחרים כגון, סיכונים תפעוליים, סיכונים שוק, סיכונים אשראי ועוד. במכתב מודגש כי זיהוי הסיכונים הסביבתיים והערכתם הינם חלק בלתי נפרד מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בבנק, ולכן נדרש הבנק לפעול להטמעת ניהול הסיכונים הסביבתיים במכלול הסיכונים המנוהלים על ידו, לרבות באמצעות הטמעת נהלים לזיהוי סיכון סביבתי מהותי בעת מתן אשראי ובאמצעות שילוב הערכת הסיכון הסביבתי בהערכה של איכות האשראי שהועמד ללקוחות על-ידי הבנק.

בהתאם לכך אושרו בהנהלת הבנק מדיניות ומתודולוגיה לזיהוי, אפיון וניהול סיכוני סביבה לצורך טיפול בהשפעת הסיכון הסביבתי על סיכון האשראי של הלווים הגדולים. בגיבוש תהליכי כתיבת המדיניות ונהלי העבודה, נבחנו מתודולוגיות מקובלות בבנקים בחו"ל ונעשה שימוש ביועצים המתמחים בתחום.

הלימות הון

החל מיום 31 בדצמבר 2009 הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 2 (להלן: "באזל 2"), כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בבנקאי תקין 2011-201.

בהתאם להוראות, בנוסף לחישוב דרישת ההון המינימלי בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי, נדרש הבנק לבצע תהליך פנימי להערכת נאותות הלימות ההון (ICAAP) המוגש מדי שנה. ביום 30 באפריל 2012 קיבל הדירקטוריון את הסקירה בנושא ה-ICAAP ואישר את הדוח על התהליך הפנימי להערכת הלימות ההון של הבנק (ICAAP) לשנת 2011. כמו-כן, אישר הדירקטוריון את מדיניות תיאבון הסיכון של הבנק.

יישום והשפעה של הוראות רגולטוריות חדשות העוסקות בנושאי מדידה והלימות הון:

1. באזל 3 – ביום 26 באוקטובר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בדבר "היערכות לאימוץ המלצות באזל 3". לפי המכתב, המערכת הבנקאית בישראל תאמץ את המלצות באזל 3 "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" אשר פורסמו בחודש דצמבר 2010, לאחר שיגובשו ותוך ביצוע התאמות. בהתאם לכך, הוקמו בפיקוח על הבנקים צוותי עבודה אשר יגישו המלצות מקצועיות בדבר אופן האימוץ.

ביום 30 בנובמבר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת תרגום של מסמך ההוראות המקורי של באזל 3. בנוסף, ביום 11 בדצמבר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בדבר "טיטת תרגום תיקונים למסגרת המדידה והלימות הון – באזל 2" אשר כולל תיקונים להוראות באזל 2 בנושא איגוח וסיכוני שוק.

ביום 30 בינואר 2012 שלח בנק ישראל מכתב בדבר "ההיערכות ליישום הוראות באזל 3 – סקר השפעה כמותית (QIS)". לפי המכתב הבנק נדרש לבצע סקר הערכה כמותית בגין השפעות יישום הוראות באזל 3 בנוגע להקצאה הונית בגין הפסדים פוטנציאליים שעלולים להיווצר משערורן לשווי שוק (סיכון CVA), הגדרת הון הרגולטורי וסיכוני שוק. את תוצאות הסקר יש להעביר לפיקוח על הבנקים עד ליום 15 ביוני 2012.

הוראות באזל 3 משנות את מבנה הון הרגולטורי בין היתר, על-ידי התמקדות בחיזוק רכיבי הון הליבה והחלת מגבלות על סוגי המכשירים שישללו בהון רובד 1 ובהון רובד 2. כמו-כן, נקבעו בהוראות שתי כריות הון חדשות – כרית לשימור הון וכרית אנטי-מחזורית, שנועדו להגביר את הפיקוח ולהתאים את דרישות הון לפרופיל הסיכון של הבנק. ההוראות גם מוסיפות ליחסי הלימות הון הקיימים מגבלה חדשה – יחס מינוף וכן כוללות התייחסות ליחסי נזילות. הבנק בוחן את השפעותיהן של הנחיות אלו ויחל ביישומן, בכפוף לאימוץ ההנחיות על-ידי הפיקוח על הבנקים. בשלב זה לא ניתן לאמוד את השפעת יישום הוראות אלו על הבנק.

2. יחסי הון ליבה מינימליים – בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים ידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על-ידי המפקח על הבנקים.

בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו חלה על הבנק. הבנק לומד את הדרישות הצפויות של המפקח על הבנקים כדי ששכיללו בהוראה זו ובכוונתו להערך כנדרש כדי לעמוד בדרישות שייקבעו. יחס הון הליבה של הבנק המחושב על-פי הוראות באזל 2 ליום 31 במרץ 2012 עומד על 8.20%.

גילוי בהתאם לנדבך 3:

להלן טבלה המסכמת את דרישות הגילוי בהתאם לנדבך 3:

נושא	מספר עמוד	גילוי כמותי
מבנה הון הרגולטורי והרכב הון	108	
הלימות הון	109	
חשיפות סיכון אשראי	110	
הפחתת סיכון האשראי	113	
סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	117	
חשיפות איגוח	118	
דרישות הון בגין סיכון שוק	118	
פוזיציות במניות בתיק הבנקאי	118	
סיכון ריבית בתיק הבנקאי	94	

דרישות ההון בהתאם להוראות באזל 2

להלן חישוב יחס ההון בהתאם להוראות באזל 2:

31 בדצמבר *2011	31 במרץ 2012	
מבוקר	בלתי מבוקר	
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
23,769	24,466	הון ליבה
26,157	26,858	הון רובד 1, לאחר ניכויים
16,175	16,895	הון רובד 2, לאחר ניכויים
42,332	43,753	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
274,037	270,128	סיכון אשראי
7,018	7,391	סיכונים שוק
20,047	20,930	סיכון תפעולי
301,102	298,449	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
7.89%	8.20%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.69%	9.00%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.06%	14.66%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
4. חברות בת משמעותיות		
ישראל		
13.80%	14.60%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.00%	14.70%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ		
22.36%	24.94%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
22.36%	24.94%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פודיסיף		
20.76%	23.09%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
18.34%	20.67%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.

מבנה ההון הרגולטורי והרכב ההון

להלן הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון:

31 בדצמבר 2011	31 במרץ 2012	במיליוני ש"ח
הון רובד 1		
8,066	8,075	הון מניות רגילות נפרע ופרמיה
*15,345	16,004	עודפים
282	304	זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו
188	188	מכשירים הוניים אחרים
(112)	(105)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
*23,769	24,466	סך-הכל הון לביה
2,388	2,392	מכשירים מורכבים חדשניים
*26,157	26,858	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2		
3,523	3,495	הון רובד 2 עליון
12,707	13,453	הון רובד 2 תחתון
(55)	(53)	סכומים שהופחתו מהון רובד 2
16,175	16,895	סך-הכל הון רובד 2
*42,332	43,753	הון כולל כשיר

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.
לפרטים נוספים, ראה ביאור 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

הלימות ההון

להלן מידע על רכיבי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי:

2011 בדצמבר 31		31 במרץ 2012		
דרישות הון	נכסי סיכון	דרישות הון	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח				
סיכון אשראי				
154	1,709	176	1,958	חובות של ריבונות
306	3,395	306	3,404	חובות של ישויות סקטור ציבורי
713	7,919	585	6,499	חובות של תאגידים בנקאיים
11,430	127,004	11,284	125,376	חובות של תאגידים
5,355	59,504	5,217	57,966	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
3,096	34,395	3,087	34,305	חשיפות קמעונאיות ליחידים
537	5,971	544	6,040	הלוואות לעסקים קטנים
2,173	24,146	2,216	24,624	הלוואות לדיור
4	41	4	39	איגוח
*896	*9,953	893	9,917	נכסים אחרים
24,664	274,037	24,312	270,128	סך-הכל בגין סיכון אשראי
632	7,018	665	7,391	סיכונים שוק
1,804	20,047	1,884	20,930	סיכון תפעולי
*27,100	*301,102	26,861	298,449	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	*42,332		43,753	הון כולל
	9.00%		9.00%	יחס ההון הנדרש לפי המפקח על הבנקים
	*7.89%		8.20%	יחס הון ליבה לרכיבי הסיכון
	*8.69%		9.00%	יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון
	*14.06%		14.66%	יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.

חשיפות סיכון אשראי

להלן פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לפני הפרשה להפסדי אשראי(1):

31 במרץ 2012												
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	חשיפת אשראי ברוטו(2)	אחרים	איגוח	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	קמעונאיות ליחידים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבוניות	
במיליוני ש"ח												
293,292	300,454	-	-	49,560	8,331	44,103	43,116	98,761	6,057	4,691	45,835	הלוואות(3)
26,540	31,245	-	2	-	-	-	98	2,450	1,015	1,170	26,510	איגרות-חוב(4)
14,844	12,940	-	-	17	7	7	263	4,743	7,288	525	90	נגזרים(5)
160,000	167,360	-	186	2,311	4,086	49,013	42,855	65,453	1,760	1,193	503	חשיפות חוץ-מאזניות אחרות
12,274	12,067	12,067	-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים(6)
506,950	524,066	12,067	188	51,888	12,424	93,123	86,332	171,407	16,120	7,579	72,938	סך-הכל

31 בדצמבר 2011												
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	חשיפת אשראי ברוטו(2)	אחרים	איגוח	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	קמעונאיות ליחידים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבוניות	
במיליוני ש"ח												
290,023	305,426	-	-	48,746	8,192	44,066	45,002	99,259	7,227	4,806	48,128	הלוואות(3)
25,684	29,281	-	7	-	-	-	87	2,190	888	1,195	24,914	איגרות-חוב(4)
14,633	16,747	-	-	18	1	12	1,100	5,693	9,413	429	81	נגזרים(5)
157,087	164,180	-	191	2,176	4,120	48,699	40,369	64,542	2,046	1,491	546	חשיפות חוץ-מאזניות אחרות
*12,357	*12,429	*12,429	-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים(6)
*499,784	*528,063	*12,429	198	50,940	12,313	92,777	86,558	171,684	19,574	7,921	73,669	סך-הכל

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור ו(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמה, שיקבול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמה, על-ידי שימוש בערבויות).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את איגרות החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) הקבועה בהוראת באזל 2 המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים.
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וצויד.

חשיפות האשראי ברוטו העיקריות נובעות מהלוואות שהעמיד הבנק ללקוחותיו ומחשיפות חוץ-מאזניות הכוללות בעיקר מסגרות אשראי, ערבויות והתחייבויות להעמדת אשראי.

חשיפות האשראי ברוטו ליום 31 במרץ 2012 הסתכמו בסך של כ-524 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-528 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011, קיטון בסך של כ-4 מיליארד ש"ח. ירידה זו נובעת בעיקר מקיטון בחשיפות האשראי בגין תאגידים בנקאיים בסך של כ-3.5 מיליארד ש"ח. כמו-כן, חל קיטון בפקדונות בבנקים מרכזיים ואשראי לממשלות בסך של כ-2.3 מיליארד ש"ח. קיטון זה קוזז בעיקר בשל גידול באגרות-חוב ממשלתיות בסך של כ-1.6 מיליארד ש"ח.

כ-33% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעת מחשיפה לתאגידים המטופלים בחטיבה העסקית או לקוחות אחרים שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, עולה על 5 מיליון ש"ח. שקלול נכסי הסיכון בגין לקוחות כאמור מבוצע בהתאם לדירוג של חברות דירוג בינלאומיות או 100% בהעדר דירוג כאמור.

כ-18% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעת מחשיפה קמעונית ללקוחות שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, אינה עולה על 5 מיליון ש"ח (לרבות עסקים קטנים). ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלול נכסי הסיכון בגין חשיפות כאמור ב-75%.

חשיפת האשראי בגין הלוואות לדיוור, המהווה כ-10% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק, כוללת אשראי שניתן לרכישת דירת מגורים אשר יחס ההלוואה לשווי הנכס במועד העמדת ההלוואה (LTV) אינו עולה על 75%. ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלול נכסי סיכון בגין חשיפות כאמור ב-35%.

חשיפת האשראי לריבנויות, המהווה כ-14% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק, כוללת בעיקרה, פקדונות בבנקים מרכזיים בישראל ובארצות-הברית והשקעה באגרות-חוב שהונפקו על-ידי ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית.

כ-16% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעת מחשיפה לחובות בביטחון נדל"ן מסחרי הכוללת אשראי שניתן לרכישת נדל"ן מסחרי מניב הכנסה.

להלן פילוח חשיפת האשראי ברוטו לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾ לפי תקופה חוזית לפירעון (שהינה התקופה האחרונה) בהתאם לסוגים העיקריים של המכשירים הפיננסיים:

31 במרץ 2012				
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
142,979	73,534	83,941	-	300,454
14,141	5,729	11,375	-	31,245
4,198	3,978	4,764	-	12,940
25,575	134,120	7,665	-	167,360
2,106	-	-	9,961	12,067
188,999	217,361	107,745	9,961	524,066

31 בדצמבר 2011				
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
145,876	74,294	85,256	-	305,426
12,409	5,633	11,239	-	29,281
7,252	4,315	5,180	-	16,747
23,202	132,979	7,999	-	164,180
2,232	-	-	10,197	*12,429
190,971	217,221	109,674	10,197	*528,063

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את איגרות החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים.
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

להלן מידע על הלוואות בעייתיות והפרשות להפסדי אשראי לפי צד נגדי:

31 במרץ 2012			
הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור	יתרת הפרשה על בסיס פרטני	יתרת הפרשה על בסיס קבוצתי
במיליוני ש"ח			
–	–	–	21
–	–	–	4
4,111	1,011	859	1,049
2,935	1,284	345	1,043
1,044	461	292	485
152	76	65	57
–	983	–	386
–	–	–	2
8,242	3,815	1,561	3,047
סקטור ציבורי			
תאגידים בנקאיים			
תאגידים			
בביטחון נדל"ן מסחרי			
קמעונאיות ליחידים			
עסקים קטנים			
הלוואות לדיור			
אחרים			
סך-הכל			

31 בדצמבר 2011			
הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור	יתרת הפרשה על בסיס פרטני	יתרת הפרשה על בסיס קבוצתי
במיליוני ש"ח			
–	–	–	18
–	–	–	4
4,218	1,118	965	970
3,206	1,365	388	1,043
1,038	464	284	488
147	76	55	56
–	997	–	387
–	–	–	2
8,609	4,020	1,692	2,968
סקטור ציבורי			
תאגידים בנקאיים			
תאגידים			
בביטחון נדל"ן מסחרי			
קמעונאיות ליחידים			
עסקים קטנים			
הלוואות לדיור			
אחרים			
סך-הכל			

להתפלגות יתרת החובות הבעייתיים לפי ענפי משק, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק.

להתפלגות חשיפות האשראי לפי אזור גיאוגרפי, ראה תוספת 4 לסקירת ההנהלה בדבר חשיפה למדינות זרות. למידע נוסף בדבר התנועה בהפרשה להפסדי אשראי, ראה ביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים.

הפחתת סיכון האשראי

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית המקיפה על מנת לקבוע את שקלולי הסיכון שיחולו על הצד הנגדי. הגישה הסטנדרטית מצריכה שימוש בדירוגים בלתי תלויים שהוכנו על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות. הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו (לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי) על-פי משקולות הסיכון תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי (סגמנטים) לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחונות מוכרים.

לפני הפחתת סיכון אשראי

31 במרץ 2012							
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח							
72,938	-	1,165	-	250	-	4,298	67,225
7,558	-	-	-	7,341	-	217	-
16,116	-	322	-	5,100	-	10,694	-
169,499	871	163,726	-	3,901	-	1,001	-
84,944	1,136	83,808	-	-	-	-	-
92,346	118	101	92,127	-	-	-	-
12,302	18	16	12,268	-	-	-	-
51,502	163	7,097	8,901	-	35,341	-	-
188	-	-	-	5	-	183	-
12,065	689	9,101	-	-	-	-	2,275
519,458	2,995	265,336	113,296	16,597	35,341	16,393	69,500

31 בדצמבר 2011							
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח							
73,669	-	922	-	216	-	4,035	68,496
7,903	-	-	-	7,281	-	622	-
19,570	-	755	-	5,985	-	12,830	-
169,749	1,064	163,559	-	4,094	-	1,032	-
85,127	1,240	83,887	-	-	-	-	-
92,005	117	163	91,725	-	-	-	-
12,202	28	9	12,165	-	-	-	-
50,553	396	6,307	8,754	-	35,096	-	-
198	-	-	-	5	-	193	-
*12,427	654	*9,167	-	-	-	-	2,606
*523,403	3,499	*264,769	112,644	17,581	35,096	18,712	71,102

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).

לאחר הפחתת סיכון אשראי

31 במרץ 2012							
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח							
73,454	-	1,037	-	250	-	4,297	67,870
7,555	-	-	-	7,338	-	217	-
31,041	-	748	-	17,438	-	12,855	-
166,495	745	160,848	-	3,901	-	1,001	-
82,047	1,135	80,912	-	-	-	-	-
77,208	118	101	76,989	-	-	-	-
10,246	18	16	10,212	-	-	-	-
51,502	163	7,097	8,901	-	35,341	-	-
188	-	-	-	5	-	183	-
12,065	689	9,101	-	-	-	-	2,275
511,801	2,868	259,860	96,102	28,932	35,341	18,553	70,145

31 בדצמבר 2011							
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח							
73,669	-	922	-	216	-	4,035	68,496
7,903	-	-	-	7,281	-	622	-
34,352	-	755	-	18,292	-	15,305	-
166,625	941	160,558	-	4,094	-	1,032	-
82,419	1,222	81,197	-	-	-	-	-
77,289	117	162	77,010	-	-	-	-
10,213	27	9	10,177	-	-	-	-
50,553	396	6,307	8,754	-	35,096	-	-
198	-	-	-	5	-	193	-
12,427	654	*9,167	-	-	-	-	2,606
515,648	3,357	*259,077	95,941	29,888	35,096	21,187	71,102

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

שימוש בביטחונות כשירים לצורך הפחתת סיכון אשראי

הטבלה שלהלן מספקת פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי:

31 במרץ 2012						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכל סכומים שנגרעו	סך-הכל סכומים שנוספו ⁽²⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽⁴⁾
במיליוני ש"ח						
72,938	(128)	-	(128)	644	-	73,454
7,558	-	-	-	-	(3)	7,555
16,116	(317)	-	(317)	15,242	-	31,041
169,499	(385)	-	(385)	-	(2,619)	166,495
84,944	(83)	-	(83)	-	(2,814)	82,047
92,346	(13,482)	-	(13,482)	-	(1,656)	77,208
12,302	(1,065)	-	(1,065)	-	(991)	10,246
51,502	-	-	-	-	-	51,502
188	-	-	-	-	-	188
12,065	-	-	-	-	-	12,065
519,458	(15,460)	-	(15,460)	15,886	(8,083)	511,801

31 בדצמבר 2011						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכל סכומים שנגרעו	סך-הכל סכומים שנוספו ⁽²⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽⁴⁾
במיליוני ש"ח						
73,669	-	-	-	-	-	73,669
7,903	-	-	-	-	-	7,903
19,570	-	-	-	14,782	-	34,352
169,749	(176)	-	(176)	-	(2,948)	166,625
85,127	(71)	-	(71)	-	(2,637)	82,419
92,005	(13,132)	-	(13,132)	-	(1,584)	77,289
12,202	(1,026)	-	(1,026)	-	(963)	10,213
50,553	-	-	-	-	-	50,553
198	-	-	-	-	-	198
*12,427	-	-	-	-	-	*12,427
*523,403	(14,405)	-	(14,405)	14,782	(8,132)	*515,648

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ב'אור' ו(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי.

(2) כולל חשיפות שנוספו בגין עסקות רכש חוזר.

(3) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.

(4) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

שימוש בביטחונות כשירים הביא לקיטון בחשיפות אשראי המשוקללות במשקולות סיכון של 75%-100%.
 חשיפות אשראי בסך של כ-15.5 מיליארד ש"ח, קיבלו משקל סיכון מופחת של 20%-50% על-ידי שימוש בערבויות של תאגידים
 בנקאיים.

בנוסף, שימוש בביטחונות פיננסיים כשירים, הכוללים בעיקר פקדונות משועבדים ואגרות-חוב ממשלתיות, הביא להפחתת חשיפת
 האשראי הכוללת בסך של כ-8.1 מיליארד ש"ח.

סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

31 במרץ 2012					
סך-הכל	נגזר סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית
במיליוני ש"ח					
*7,366	17	64	223	2,287	4,775
5,678	22	33	155	3,875	1,593
*13,044	39	97	378	6,162	6,368

שווי הוגן ברוטו חיובי

ערכי Add On

חשיפת אשראי, נטו

31 בדצמבר 2011					
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית
במיליוני ש"ח					
*10,921	42	105	299	4,895	5,580
5,930	22	28	96	4,300	1,484
*16,851	64	133	395	9,195	7,064

* לפני התאמת סיכון האשראי הגלום בעסקות אלה, הנובע מיישום הוראות FAS 157.

להלן פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק (הבנק אינו צד לעסקות
 CDS שמקורן בפעולות תיווך):

31 במרץ 2012		
ערך נקוב במיליוני ש"ח		
בתיק הבנקאי		
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	ההגנה שנמכרה	ההגנה שנרכשה
587	557	30

נגזרי אשראי

31 בדצמבר 2011		
ערך נקוב במיליוני ש"ח		
בתיק הבנקאי		
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	ההגנה שנמכרה	ההגנה שנרכשה
603	573	30

נגזרי אשראי

חשיפות איגוח

חשיפות האיגוח של הבנק נובעות מהחזקה באגרות-חוב של גופי איגוח שונים. הבנק משתמש בדירוג הנמוך מבין שתי סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומיות Moody's Investors Service-I Standard and Poor's Rating Group לצורך ייחוס משקלות הסיכון הרלוונטיות לחשיפות אלה.

להלן פירוט חשיפות האיגוח שנרכשו על-ידי הבנק ודרישות ההון הרלוונטיות:

31 בדצמבר 2011		31 במרץ 2012			
דרישת ההון	סכום החשיפה	דרישת ההון	סכום החשיפה	משקל סיכון	
במיליוני ש"ח					
4	193	4	183	20%	AAA עד AA-
-	5	-	5	50%	A+ עד A-
-	-	-	-	100%	BBB+ עד BBB-
-	-	-	-	350%	BB+ עד BB-
-	-	-	-	מנוכה מההון	B+ ומטה או ללא דירוג
4	198	4	188		סך-הכל

דרישות ההון בגין סיכון שוק

31 בדצמבר 2011			31 במרץ 2012			
סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	
במיליוני ש"ח						
266	211	55	282	210	72	סיכון ריבית
10	5	5	10	5	5	סיכון מניות
282	282	-	247	247	-	סיכון שער חליפין של מטבע-חוץ
74	74	-	126	126	-	סיכון אופציות
632	572	60	665	588	77	סך-הכל

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

להלן פירוט השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי:

31 בדצמבר 2011		31 במרץ 2012		
דרישות הון	ערך במאזן ושוי הוגן	דרישות הון	ערך במאזן ושוי הוגן	
במיליוני ש"ח				
(1)10	52	(1)10	56	השקעות המסווגות בתיק למסחר
138	1,538	135	1,502	השקעות המסווגות בתיק הזמין למכירה
148	1,590	145	1,558	סך-הכל השקעות במניות
-	1,027	-	989	מזה: נסחר בבורסה
-	563	-	569	מוחזק באופן פרטי
-	88	-	70	רווחים שטרם מומשו הכלולים בהון רובד 2

(1) כולל הקצאת הון בגין סיכון שוק ספציפי וסיכון שוק כללי.

גילוי על המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2011. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

פועלים בקהילה – מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

האסטרטגיה והחזון

כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגותו העסקית ויוזמותו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה".

מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד – הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם.

ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית עניפה, בה משתתפים חברי ההנהלה והעובדים גם יחד. פעילות זו הינה גורם חשוב בתחושת "גאווה היחידה" של העובדים.

פעילות שוטפת

כלל פעילות הבנק, אשר מבוצעת לטובת הקהילה, מרוכזת תחת מסגרת "פועלים בקהילה", כאשר חלק מהפעילות מבוצע באמצעות "עמותות פועלים בקהילה (ע"ר)" והחלק האחר באפיקים אחרים אשר יפורטו בהמשך.

"פועלים בקהילה" מקדישה תשומת לב מיוחדת לעשייה אל מול ילדים ונוער, מתוך מטרה לקדם את דור העתיד. עם זאת, "פועלים בקהילה" מקיימת פעילות עניפה ומגוונת גם אל מול קהלי יעד נוספים.

ברבעון הראשון בשנת 2012 התמקדה פועלים בקהילה בפרוייקטים בתחום החינוך, אל מול ילדים, בני נוער ואוכלוסיות ספציפיות, תוך מתן דגש מיוחד על חינוך להתנהלות כלכלית נבונה. פועלים בקהילה מקדישה כמחצית מתקציבה לתחום החינוך.

באמצעות אפיקי הפעולה המפורטים להלן ובאמצעות מיגוון הפרוייקטים שקבוצת הבנק מקדמת, באה המעורבות החברתית של הקבוצה ברבעון הראשון בשנת 2012 לידי ביטוי בהוצאה כספית של כ-14 מיליון ש"ח. תקציב פעילות זו נקבע מדי שנה על-ידי ועדה בראשות יו"ר הדירקטוריון. ההחלטה מתקבלת פרטנית לשנה הנתונה ומאושרת במסגרת התקציב הכולל של הבנק.

להלן פירוט האפיקים והפרוייקטים השונים:

פרוייקט התנדבותי של העובדים "פועלים בהתנדבות" – מספר זרועות בתוך הבנק מקיימות שיתוף פעולה, מתוך מטרה לסייע לעובדים אשר מעוניינים להתנדב לפעילות למען הקהילה. הזרועות השותפות לפרוייקט זה הן: חטיבת משאבי אנוש לוגיסטיקה ורכש, ועד העובדים, מנהלת קשרי הקהילה, מינהלות האזור בחטיבה הקמעונאית ועמותות "הרוח הטובה" ו"מתן". במסגרת שיתוף זה, מוצעת לעובדים קשת רחבה של אפשרויות להתנדבות, במסגרת קבוצתית-סניפית, או במסגרת אישית. עובדים אחרים מסתייעים גם הם בבנק, לצורך קיום פעולות התנדבותיות בצורה פרטנית. בשנת 2011 הוקמה יחידה ייעודית לטיפול בנושא אשר ממשכה את פעילותה גם בשנת 2012.

"עמותת פועלים בקהילה" – התרומות הכספיות לגופים הרבים הנתמכים על-ידי קבוצת הבנק מתבצעות באמצעות "עמותת פועלים בקהילה". התרומות ניתנות לגופים אשר עונים על קריטריונים שנקבעו, כחלק ממדיניות התרומות של העמותה. כבשנים קודמות, גם ברבעון הראשון בשנת 2012, תרמה עמותת "פועלים בקהילה" למספר רב של תחומים, ביניהם: סיוע לילדים ולנוער, חיזוק אוכלוסיות חלשות ותמיכה במוסדות חינוך, תרבות, רווחה, בריאות ומדע. באמצעות העמותה תורם הבנק למוסדות להשכלה גבוהה, להענקת מלגות לסטודנטים ולתלמידים נזקקים, למימוש יוזמות של העשרה וקידום חינוכי בקרב ילדים ונוער, וכן לילדים המאושפזים בבתי-חולים הזקוקים לסיוע מיוחד כדי להתקדם בלימודיהם. עמותת "פועלים בקהילה" מסייעת לקידום התרבות והאמנות ותורמת לפעילויות מגוונות ברחבי הארץ, כשהיא מתמקדת בתוכניות העשרה לילדים ולנוער, באמצעות פרויקטים חינוכיים חדשניים. העמותה מסייעת להפעלת סדנאות בבתי-ספר יהודים וערבים ברחבי הארץ, לקידום ההבנה והדו-קיום בין העמים ולעידוד הסובלנות והדמוקרטיה.

תחום חשוב נוסף, לו תורמת עמותת "פועלים בקהילה" בקביעות, הוא תחום הבריאות. עמותת "פועלים בקהילה" תומכת במספר מרכזים רפואיים, והתרומות העיקריות מיועדות לשיפור תנאי הטיפול והאשפוז של החולים. כמו-כן, מקדמת העמותה פרויקטים שמטרתם שילוב אוכלוסיות עם מוגבלויות בחיי הקהילה. בנוסף, תורמת העמותה לעמותות, המסייעות בהגשמת משאלות של ילדים חולי סרטן.

פרויקט קהילתי "תקרא תצליח" – "פועלים בקהילה" נרתמה לשינוי הרגלי הקריאה של הילדים והנוער בישראל. בנוסף לפעילותה הקהילתית השוטפת, החליטה לצאת בשנת 2004 ביוזמה ממוקדת, שמטרתה שינוי יסודי של הרגלי הקריאה של ילדים ובני נוער בישראל. הפרויקט נמשך גם בשנים 2005 עד 2012. מטרת הפרויקט היא להעלות את עידוד הקריאה על סדר היום הציבורי. הפרויקט כולל מסע הסברה ציבורי, מימון שעות סיפור ברחבי הארץ, פעילויות בשבוע הספר ושיתופי פעולה עם עמותת "ספרי מפתח" המפעילה ספרייה ניידת בישובים מרוחקים, וכן עם אמצעי תקשורת אחרים.

חסויות בעלות אופי חברתי – "פועלים בקהילה" מעורבת בפעילויות חברתיות שונות בקהילה באמצעות מתן חסויות בעלות אופי חברתי, ובעיקר בטיפוח המצינות בספורט, מימון אירועי תרבות וסיוע למוסדות בריאות.

תרומת מחשבים וציוד נלווה – הבנק מודע לחשיבות הרבה הקיימת בהשקעה טכנולוגית, בחינוך ובקידום ילדים ובני נוער, ועל-כן תורם מחשבים וציוד נלווה מדי שנה. ברבעון הראשון בשנת 2012 תרמה קבוצת הבנק כ-323 מערכות מחשב ובנוסף ציוד נלווה.

"פועלים לחגן תרבות וטבע בישראל" – הבנק רואה חשיבות עליונה בקירוב העם למורשתו ולתרבותו. במסגרת זו החליט, לאפשר להורים וילדיהם בכל הארץ לטייל בחג וליהנות ממגוון של אתרים פרושים ברחבי המדינה, מבלי שביקורים אלה יטילו עול כספי כבד על שכמן של המשפחות. בחג הפסח בשנת 2005 השיק הבנק פרויקט מיוחד, שבמסגרתו הוזמנו כל תושבי המדינה לביקור - ללא תשלום - באתרים ברחבי ישראל, במהלך חול המועד. מאז, פרויקט זה הפך למסורת והתקיים גם בחג הפסח בשנת 2012.

תמיכה בקידום התרבות והאמנות – מדי שנה מסייע הבנק לקידום התרבות והאמנות באמצעות תרומות וחסויות. בין השאר, הבנק מסייע למוזיאונים ברחבי הארץ. כמו-כן, הבנק מלווה ותומך, באמצעות הסכמים רב-שנתיים, במספר מוסדות תרבות בעלי הכרה בינלאומית, אשר חרטו על דגלם מובילות ומצינות בתחומם: הבנק תומך בפעילות להקת בת שבע באמצעות מילגות לרקדנים לתקופה של שלוש שנים וכן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ובתיאטרון הקאמרי באמצעות הסכמים לתקופות של שלוש וחמש שנים בהתאמה.

בנוסף, מקיים הבנק תערוכות אמנות בבניין ההנהלה הראשית שלו, שהכנסותיהן קודש לעמותות שונות הנוטלות חלק ביוזמה.

פרויקט "פועלים משלוש לחמש" – הבנק נרתם, בשיתוף עם רשת אורט וביזמת הטכניון, לסייע לתלמידים מישובים מרוחקים, הבאים מרקע סוציו-אקונומי נמוך לשפר את הישגיהם הלימודיים במתמטיקה. המטרה היא להעלות בכ-5 אחוזים את מספר הניגשים לבחינות הבגרות במתמטיקה בהיקף של 5 יחידות לימוד.

"מתן - משקיעים בקהילה" (להלן: "מתן") - מאז שנת 1999 נרתם הבנק לפעילות למען הקהילה בשיתוף עם עמותת מתן. באמצעות "קמפיין מתן" נחשפים עובדים מתנדבים לצורכי הקהילה ולחשיבות הנתינה ומעבירים מסר זה לחבריהם. המודל מבוסס על שותפות בין ההנהלה והעובדים במקום העבודה. כל תרומות העובדים והנהלה ל"מתן" מיועדות למגוון רחב של נושאים חברתיים, במטרה לסייע לקבוצות חלשות בחברה ולחזק אותן. התרומות מחולקות בהליך מיוחד, הכולל בדיקה של הצרכים ושל האפקטיביות. עובדי הבנק נוטלים חלק כמתנדבים בועדת ייעוד הכספים של "מתן", אשר מחליטה על חלוקת הכספים בקהילה וכ"משקיפי מתן", המסייעים בתהליך הבקרה על השימוש בכספי התרומות. "מתן" מחויבת להעביר את התרומות לעמותות, או לנושאים חברתיים על-פי בחירת העובד.

קיימות ואחריות חברתית

בנק הפועלים אימץ את הקיימות והאחריות החברתית כיסודות מובילים בפעילותו במסגרת התפישה האסטרטגית שלו. זאת מתוך אמונה עמוקה כי זו חובתו המוסרית המקצועית וכי הקהילה שבתוכה הבנק פועל וממנה הוא שואב את כוחו מצפה לזאת ממנו. על בסיס תפישה זו מוביל הבנק תוכנית רחבה וארוכת טווח להטמעת האחריות החברתית בכל רובדי פעילותו: בהתנהלותו הסביבתית, בשותפות עם העובדים, בשרותיו ללקוחותיו ובתרומתו לקהילה ולחברה.

להלן סדרה של הישגים לדוגמה בתחום הקיימות והאחריות החברתית, מעודכנים לסוף שנת 2011:

משנת 2008 ישנו חסכון מצטבר של כ-3,000 טון נייר לשימוש פנימי בבנק (שווה ערך למניעת כריתה של כ-45,000 עצים); ירידה בצריכת חשמל של 5.6% למ"ר בשנת 2011 לעומת שנת 2010; מעל ל-400,000 מנוי דואר נט החוסכים הפקה של כ-17 מיליון דפי הודעות בשנה; קליטה של 2,500 עובדי חברות כוח אדם כעובדי בנק בין השנים 2008-2011; שיעור הנשים המנהלות בבנק עומד על 49.6% לעומת 33.6%, שיעור המנהלות בשוק העבודה בישראל; מספר העובדים ממיגורי המיעוטים בבנק גדל מ-445 עובדים בשנת 2007 ל-606 עובדים בשנת 2011; 430 עובדים למדו לתארים אקדמיים במימון הבנק בשנת 2011 ושיעור האקדמאים עלה מ-54.4% ל-56.6%; 194 סניפים הנגישים או בתהליכי הנגשה מתקדמים לאנשים עם מוגבלויות; 80 בנקטים הותאמו להנגשה ללקוחות עם מוגבלות בראייה; 8,406 תלמידים מיותר מ-20 ישובי פריפריה השתתפו עד כה בפרויקט "משלוש לחמש" לשיפור בלימודי המתמטיקה; בתחום התנדבות העובדים ועל-פי חזון הבנק החליטה ההנהלה לקדם את התחום על-ידי ניהול אינטרטיבי ומוסדר במסגרת המבנה הארגוני. אלפי עובדים השתתפו בשנת 2011 בפעילות התנדבות בפרוייקטים קהילתיים שונים; הבנק הינו הראשון בין הארגונים העסקיים בתרומה לקהילה בתחומי החינוך, הרווחה והתרבות עם דגש על טיפוח מצוינות בחינוך, מתוך רצון לטפח את היתרון היחסי של החברה הישראלית, הטמון בהון האנושי של המדינה.

במסגרת סדרת המאמצים בבנק הפועלים להרחיב את מעגל ההשפעה שלו בתחום הקיימות והאחריות החברתית, תוך קידום מטרות לאומיות יושם בעיר חולון פרויקט חלוצי ומקיף לאיסוף פסולת אלקטרונית, מכשירים חשמליים וכלי מתכת. הבנק מספק לעיר מעטפת שלמה לקידום הטיפול בנושא: מכלים ייעודיים שפותחו במיוחד לתחום זה במפעל ישראלי (במקום יבוא), הצבה במקומות מרכזיים בעיר, נוחים לגישה של האזרחים וחשופים לגישה יומיומית, פתרון לאיסוף ומיחזור באמצעות אקולוגיה לקהילה מוגנת, המעסיקה עובדים עם מוגבלויות, תקשורת שיווקית מקיפה בעיר להטמעת הרגלים לאיסוף פסולת כני"ל בקרב אזרחי העיר ועוד. לאור הצלחת הפיילוט יש כוונה להרחיב את התכנית לערים נוספות בישראל ובכך לקדם את השמירה על איכות הסביבה ולהחזיר משאבים יקרים למעגל היצור בד בבד עם יצירת משרות לעובדים עם מוגבלויות.

פירוט נרחב על הפעילות בתחום הקיימות והאחריות החברתית נמצא בדוח האחריות החברתית של הבנק הממוקם באתר האינטרנט של הבנק. דוח זה, כמו קודמיו, דורג על-ידי הארגון הבינלאומי Global Reporting Initiative בדירוג הגבוה ביותר, A+.

הבנק הינו הארגון העסקי הראשון בארץ שארבעת דוחותיו הראשונים קיבלו את הדירוג המרבי.

הבנק ממשיך בפיתוח מגוון רחב של יוזמות ופעילויות ברבדים השונים של הקיימות והאחריות החברתית. כחלק מהאסטרטגיה העסקית שלו לסייע במעבר לשימוש באנרגיה ממשאבים שאינם מתכלים, מוביל הבנק מהלך נרחב לקידום הענף הסולארי במדינה ומציע מכלול פתרונות מימוניים בתחום לכל מיגרי האוכלוסייה.

כמו-כן, הבנק מוביל פתרונות מימון לשוק התפלת המים והקמת תחנות כוח המונעות בגז. כחלק מתפישת הקיימות, ראית מחזור החיים הכולל של הלקוחות ועידוד תרבות החיסכון לטווח ארוך של הלקוחות, הבנק הכריז על שלב חדש במהלך "תכנון פיננסי לחיים", שנועד להקנות ללקוחות ידע וכלים לניהול אחראי וחכם של עתידם הפיננסי, והשיק מחדש את התוכנית המיתולוגית לילדים "דן חסכן", כמסגרת לסדרת תוכניות חיסכון והשקעה לטווח של עד 15 שנה ועידוד תרבות החיסכון מגיל צעיר. התכנית זכתה להצלחה רבה ולסוף 2011 נפתחו 160 אלף תכניות בסכום מצטבר של 1.2 מיליארד ש"ח. דירוגים: בסוף הרבעון הראשון של שנת 2011 בנק הפועלים צורף למדד העולמי FTSE4Good, הנחשב למדד מוביל בעולם בקיימות ובהשקעות אחריות. הבנק זכה על-פי דירוג ה-FTSE4Good לציון המרבי (100). בחודש מרץ 2012, במהלך עדכון חצי שנתי הבנק דורג בציון 99 במדד זה.

הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה ללקוחותיה, ללקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה. לפרטים, ראה ביאור 19(ג)(11), 19(ג)(12), 19 ד', 119 ו-119' בדוחות הכספיים של שנת 2011 ובביאור 6 לתמצית הדוחות הכספיים.

עניינים אחרים

ביום 2 בינואר 2012, לאחר שנתקבל אישור בנק ישראל, אישר דירקטוריון הבנק והמליץ לגופים המוסמכים בחברות המפורטות להלן, לאשר את הארכת כהונתה של הגב' אירית איזקסון כיו"ר דירקטוריון החברות מקבוצת ישראל: ישראל בע"מ, יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ, אמינית בע"מ ופועלים אקספרס בע"מ, לתקופה של שנתיים נוספות, בתוקף החל מיום 1.1.2012.

ביום 3 בינואר 2012 התכנסה אסיפה כללית שנתיית של בעלי מניות הבנק, האסיפה דנה בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2010; אישרה את מינוי רואי החשבון; אישרה את החלטת תקנה 24 לתקנון הבנק לעניין הוראות הנוגעות לביטוח ושיפוי; אישרה מתן כתב שיפוי לנושאי המשרה בבנק, לרבות לנושאי המשרה שיכולים להיחשב בעלי עניין אישי במתן כתב השיפוי להם; וכן אישרה את מינוי מר אמרי טוב, המכהן כדירקטור חיצוני בבנק החל מיום 5 בפברואר 2009, לתקופת כהונה נוספת של שלוש שנים, החל מיום 5 בפברואר 2012.

ביום 5 באפריל 2012 התכנסה אסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות של הבנק, האסיפה אישרה את מינויה של הגב' דפנה שורץ לכהונת דירקטורית חיצונית (בהתאם לחוק החברות), לתקופה של שלוש שנים, בתוקף מיום 6 באפריל 2012, במקומה של הגב' נירה דרור אשר סיימה כהונתה ביום 5 באפריל 2012. בהתאם להחלטת האסיפה, מכהנת הגב' דפנה שורץ כדירקטורית חיצונית (בהתאם לחוק החברות), החל מיום 6 באפריל 2012, במקומה של הגב' נירה דרור שסיימה כהונתה ביום 5 באפריל 2012.

החל מיום 1 באוקטובר 2008 משמשת אירית איזקסון (שמכהנת כדירקטורית בבנק) בתפקיד יו"ר דירקטוריון פעיל של ישראלכרט בע"מ ויורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ (להלן: "יו"ר ישראלכרט"), והחל מיום 1 בינואר 2009 הינה משמשת גם כיו"ר דירקטוריון פעיל של אמינית בע"מ ופועלים אקספרס בע"מ. מינויה של יו"ר ישראלכרט היה לתקופה של שלוש שנים ושלושה חודשים אשר הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

ביום 25 בינואר 2012 אישר דירקטוריון ישראלכרט, בהמשך לאישור ועדת השכר והתגמולים, ועדת הביקורת של ישראלכרט ואישור המפקח על הבנקים את הארכת כהונתה של הגב' איזקסון עד ליום 31 בדצמבר 2013. ביום 30 באפריל 2012 אישר דירקטוריון ישראלכרט, בהמשך לאישור ועדת השכר והתגמולים וועדת הביקורת של ישראלכרט, הסכם העסקה חדש עם יו"ר ישראלכרט (להלן: **"הסכם ההעסקה"**). הסכם ההעסקה אושר על-ידי ועדת משאבי אנוש שכר ותגמולים, ועדת הביקורת של הבנק ודירקטוריון הבנק. הסכם ההעסקה כפוף לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות של ישראלכרט והאסיפה הכללית של הבנק.

הסכם ההעסקה הינו לתקופה של שלוש שנים, שתחילתה ביום 1 בינואר 2012 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2014, כאשר המשך ההתקשרות עם יו"ר ישראלכרט בשנה השלישית להסכם (שנת 2014) כפופה לאישורו של המפקח על הבנקים. על-אף האמור לעיל, הצדדים רשאים להפסיק את ההתקשרות לפי הסכם ההעסקה, בכל עת, בהודעה מוקדמת בכתב בת 90 ימים; במקרה שבו לא יתקבל אישור המפקח על הבנקים להמשך כהונתה של גב' איזקסון כיו"ר דירקטוריון ישראלכרט, יראו בכך הפסקת התקשרות; אם תופסק העסקתה ביוזמת ישראלכרט, או ביוזמתה בניסיונות המזכות אותה בפיצויי פיטורים על-פי דין, תהיה יו"ר ישראלכרט זכאית לקבל את מלוא ההשלמה של סכום הפיצויים ל-250% ממשכורתה האחרונה במקרה שסכום הפיצויים שנצבר בקופות הגמל יהיה נמוך יותר; יו"ר ישראלכרט תהיה זכאית למשכורת חודשית בסך כולל של 92,126 ש"ח, צמוד למדד חודש דצמבר 2011 (אשר תשולם לה מיום תחילת תקופת הסכם ההעסקה, קרי מיום 1 בינואר 2012); הסכם ההעסקה כולל גם תנאים נילווים, כגון – רכב, טלפון וכיוצא בזה וכן הפרשות לתגמולים (לרבות אובדן כושר עבודה). לפיצויי פיטורין ולקרן השתלמות. כן, תהיה יו"ר ישראלכרט זכאית למענק שנתי בהתאם לתוכנית מענקים אשר דומה בעיקרה לתוכנית המענקים למנהלים בכירים בישראלכרט (אשר מתבססת במבנה שלה על תוכנית המענקים של המנהלים הבכירים של הבנק) (להלן: **"תוכנית המענקים"**). המענק השנתי שישולם ליו"ר ישראלכרט, ככל שישולם, יגזר מההפרש בין הרווח הנקי השנתי של ישראלכרט מפעולות רגילות לבין רווח הסף לתגמול כפי שנקבע בתוכנית המענקים (בתנאים מסוימים רווח הסף לתגמול יעודכן על-ידי דירקטוריון ישראלכרט כפוף לאישור האורגנים של הבנק כנדרש על-פי כל הדין), כאשר חלק מהמענק השנתי ייקבע על-פי ציון אישי שייקבע ליו"ר ישראלכרט מדי שנה על-פי עמידתה ביעדים. תשלום סכום המענק השנתי נפרס על-פני מספר שנים וכן קיימת אפשרות לקביעת סכום מענק שלילי בשנים בהם הרווח הנקי השנתי של ישראלכרט מפעולות רגילות נמוך מרווח הסף לתגמול כפי שנקבע בתוכנית המענקים. בכל מקרה, בהתאם לתוכנית המענקים סכום המענק השנתי החיובי ליו"ר ישראלכרט בשנה כלשהי לא יעלה על 18 משכורות של יו"ר ישראלכרט ואילו סכום המענק השנתי השלילי בשנה כלשהי לא יעלה על 10 משכורות של יו"ר ישראלכרט.

בנוסף, תהיה זכאית יו"ר ישראלכרט ליחידות מניה חסומות (RSU) (להלן: **"יחידות ה-RSU"**) הניתנות למימוש למניות הבנק, כדלקמן: 161,241 יחידות RSU רגילות ו-51,000 יחידות RSU מותנות, בתנאים המפורטים ב"תוכנית משנה להענקת יחידות מניות חסומות (RSU) למנהלים בכירים 2011" של הבנק (להלן: **"תוכנית התגמול של הבנק"**) [לפרטים נוספים ראה ביאור 16 בדוחות הכספיים של שנת 2011].

ישראלכרט התחייבה לפצות את הבנק בגין העלות הנובעת מהענקת יחידות RSU על-ידי הבנק ליו"ר ישראלכרט. בימים 29 באפריל 2012, 30 באפריל 2012 ו-3 במאי 2012 אישרו ועדת שכר ותגמולים, ועדת הביקורת ודירקטוריון ישראלכרט את מימוש האופציות שהוקצו ליו"ר ישראלכרט במסגרת הסכם ההעסקה הקודם שלה שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2011 ואשר הבשילו במלואן, בשיטת ה"מימוש נטו", כך שליו"ר הדירקטוריון תוקצינה מניות רגילות של ישראלכרט אשר תימכרנה לישראלכרט, כפוף לאישורו של המפקח על הבנקים. ככל שלא יתקבל אישור המפקח על הבנקים כאמור, התחייב הבנק לרכוש את המניות האמורות באותם תנאים. רכישת המניות הינה בסכום כולל של כ-3,512 אלפי ש"ח (לפני ניכוי המס החל), אשר נקבע, בהתבסס על הערכת שווי של מערך שווי חיצוני. מימוש האופציות ומכירת המניות כאמור, אושרו על-ידי ועדת משאבי אנוש שכר ותגמולים, ועדת הביקורת של הבנק ודירקטוריון הבנק בתאריכים 13 במאי 2012, 21 במאי 2012 ו-30 במאי 2012, בהתאמה, והם כפופים לאישור האסיפה הכללית של ישראלכרט והאסיפה הכללית של הבנק.

דירקטוריון הבנק קיים 10 ישיבות בתקופה ינואר-מרץ 2012.

ועדות הדירקטוריון השונות קיימו 49 ישיבות בתקופה ינואר-מרץ 2012.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Oxley Sarbanes" שנחקק בארצות-הברית. ההוראות של שני הסעיפים בחוק הני"ל אוחדו על-ידי המפקח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין (הוראה 309), וביוני 2009 שולבו בהוראות הדיווח לציבור. הוראות אלו מקיימות בבנק ממועד תחולתן:

- הוראת סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מקיימת בתדירות רבעונית החל מהדוחות הכספיים של ה-30 ביוני 2005.
- הוראת סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקיימת עבור סוף כל שנה החל מהדוחות הכספיים של ה-31 בדצמבר 2008.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקורות העיקריות.

במהלך שנת 2012 יבצע הבנק, בסיוע חברת הייעוץ, על-פי המתודולוגיות המקובלות, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחדשת של הבקורות העיקריות עבור שנת 2012. עדכון התיעוד ובחינת האפקטיביות הני"ל מבוצעים בבנק על-פי תוכנית עבודה שנקבעה, כשעל-פי המתוכנן, החלה פעילות זו ברבעון הראשון של השנה ועיקרה יושלם בתחילת הרבעון הרביעי.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 במרץ 2012 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

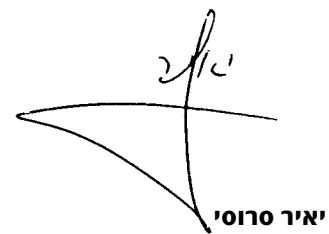
שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

ציון קינן

מנהל כללי

יאיר סרוסי

יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 30 במאי 2012

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ							
2011				2012			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים
%		במיליוני ש"ח		%		במיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא-צמוד							
4.35		1,979	*184,915	4.46	2,233	203,487	נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		(91)	107,995		524	154,206	נגזרים משובצים ו-ALM
2.60		1,888	*292,910	3.12	2,757	357,693	סך-הכל נכסים
(1.58)		(593)	(150,910)	(1.79)	(771)	(173,743)	התחייבויות ⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		129	(117,425)		(502)	(158,388)	נגזרים משובצים ו-ALM
(0.69)		(464)	(268,335)	(1.54)	(1,273)	(332,131)	סך-הכל התחייבויות
1.91		2.77		1.58	2.67		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד							
7.82		1,080	56,841	4.08	609	60,615	נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		(30)	6,451		(6)	11,138	נגזרים משובצים ו-ALM
6.80		1,050	63,292	3.40	603	71,753	סך-הכל נכסים
(7.66)		(775)	(41,600)	(3.78)	(440)	(47,274)	התחייבויות ⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		5	(15,738)		(18)	(17,562)	נגזרים משובצים ו-ALM
(5.48)		(770)	(57,338)	(2.86)	(458)	(64,836)	סך-הכל התחייבויות
1.32		0.16		0.54	0.30		פער הריבית

- * הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(א)(2.2) בתמצית הדוחות הכספיים.
- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
 - (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
 - (3) מחושב על בסיס שנתי.
 - (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
 - (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 במרץ 2012 בסך של 94 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2011: 43 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 24 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2011: 21 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 54 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2011: 181 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
 - (6) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1(1)).

שיעורי הכנסה והוצאה תוספת 1 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ								
2011				2012				
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾		
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	במיליוני ש"ח	%	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	במיליוני ש"ח	%	
*	*(0.51)	*	*(82)	63,738	*	*(3.77)	*(725)	75,896
נכסים ⁽⁵⁾⁽⁶⁾								
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾								
נגזרים מגדרים								
		21	12,310	36	9,888			
נגזרים משובצים ו-ALM								
		*(136)	177,212	*(2,926)	194,259			
סך-הכל נכסים								
*(0.31)	*	*(197)	253,260	*(5.06)	*(3,615)	280,043		
התחייבויות ⁽⁶⁾								
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾								
נגזרים מגדרים								
		(13)	(12,615)	9	(10,371)			
נגזרים משובצים ו-ALM								
		*325	(157,803)	2,887	(186,378)			
סך-הכל התחייבויות								
*0.92	*	*585	(254,035)	5.50	3,987	(283,800)		
*0.61	*0.79			0.44	1.15			
פער הריבית								

מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)

- * סווג מחדש.
- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
 - (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
 - (3) מחושב על בסיס שנתי.
 - (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
 - (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 במרץ 2012 בסך של 94 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2011: 43 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 24 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2011: 21 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 54 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2011: 181 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
 - (6) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ב"אור 1 ג(1)).

שיעורי הכנסה והוצאה

תוספת 1 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ							
2011				2012			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾ (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים
%		במיליוני ש"ח		%		במיליוני ש"ח	
סך-הכל							
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾ השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
**3.96		**2,977 *305,494		2.51 2,117		339,998	
נגזרים מגדרים							
21		12,310		36		9,888	
נגזרים משובצים ו-ALM							
**2,741		*609,462		(0.14)		(255) 709,489	
סך-הכל נכסים התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁶⁾ השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
(1.60)		(1,095) (276,127)		(0.16)		(120) (308,068)	
נגזרים מגדרים							
(13)		(12,615)		9		(10,371)	
נגזרים משובצים ו-ALM							
**459		(290,966)		2,367		(362,328)	
סך-הכל התחייבויות פער הריבית							
**0.45		**649 (579,708)		1.32		2,256 (680,767)	
**1.36		**2.36		1.18		2.35	

- * הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים. סווג מחדש.
- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 במרץ 2012 בסך של 94 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2011: 43 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 24 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2011: 21 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 54 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2011: 181 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1(ג)1).

שיעורי הכנסה והוצאה תוספת 1 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ			
2011		2012	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
***8		8	
בגין אופציות			
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משובצים שהופרדו) ⁽²⁾			
***154		192	
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁵⁾			
הוצאות מימון אחרות			
2,252		2,201	
רווח מפעולות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי			
(14)		(303)	
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
2,238		1,898	
רווח מפעילות מימון לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי			
סך-הכל			
305,494		339,998	
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽³⁾⁽⁴⁾			
6,567		9,293	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
**,*1,880		1,701	
נכסים כספיים אחרים ⁽⁴⁾			
(4,414)		(4,060)	
הפרשה להפסדי אשראי			
**,*309,527		346,932	
סך-כל הנכסים הכספיים			
סך-הכל			
(276,127)		(308,068)	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁴⁾			
(9,456)		(11,936)	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
*(6,787)		(7,589)	
התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁴⁾			
*(292,370)		(327,593)	
סך-כל ההתחייבויות הכספיות			
**,*17,157		19,339	
סך-הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות			
5,973		5,828	
נכסים לא-כספיים			
(797)		(715)	
התחייבויות לא כספיות			
**,*22,333		24,452	
סך-כל האמצעים ההוניים			

- * הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאור ד'1 בתמצית הדוחות הכספיים.
- ** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(ג)2.2 בתמצית הדוחות הכספיים.
- *** סווג מחדש.
- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
- (2) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 31 במרץ 2012 בסך של 94 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2011: 43 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 24 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2011: 21 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדי, בסך של 54 מיליוני ש"ח (31 במרץ 2011: 181 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (4) למעט מכשירים נגזרים.
- (5) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות-חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר.
- (6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ-מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ביאור 1(ג)1).

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ							
2011				2012			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾	כולל השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון ⁽¹⁾	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾⁽²⁾
%	%	במיליוני דולר של ארצות-הברית		%	%	במיליוני דולר של ארצות-הברית	
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)							
נכסים כספיים במטבע-חוץ שהניבו הכנסות מימון ⁽⁵⁾							
5.19		225	17,680	3.88		193	20,208
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		8	3,372			9	2,583
		*1,153	49,150			767	51,825
							אלמ-ו
*8.13		*1,386	70,202	5.30		969	74,616
סך-הכל נכסים							
							התחייבויות כספיות במטבע-חוץ שגרמו הוצאות מימון ⁽⁵⁾
(1.24)		(71)	(22,940)	(3.36)		(193)	(23,276)
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		(4)	(3,455)			2	(2,711)
		* (978)	(44,220)			(729)	(49,652)
							אלמ-ו
* (6.10)		* (1,053)	(70,615)	(4.95)		(920)	(75,639)
סך-הכל התחייבויות							
*2.03	3.95			0.35	0.52		פער הריבית

- * סוג מחדש.
- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
 - (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
 - (3) מחושב על בסיס שנתי.
 - (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
 - (5) למעט מכשירים נגזרים.

הערה:

תוספת זו מדווחת בהתאם למתכונת הדיווח טרם אימוץ חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד (לפרטים נוספים ראה ב"אור 1 ג(1)).

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 במרץ 2012

תוספת 2

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------------	------------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------------	----------------------------	------------------------

במיליוני ש"ח

מטבע ישראלי לא-צמוד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

1,532	3,455	3,239	6,745	20,862	7,477	155,149
270	12,380	9,571	19,621	44,672	55,554	30,698
-	-	8	144	1,107	1,183	1,060
1,802	15,835	12,818	26,510	66,641	64,214	186,907

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

237	3,962	2,142	9,241	11,956	10,604	138,725
312	13,561	9,361	20,471	48,319	52,035	34,788
-	-	3	202	1,952	1,317	1,386
549	17,523	11,506	29,914	62,227	63,956	174,899

מכשירים פיננסיים, נטו

1,253	(1,688)	1,312	(3,404)	4,414	258	12,008
14,153	12,900	14,588	13,276	16,680	12,266	12,008

- * למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- *** נתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדויר. השפעת הנחות אלו הינה זניחה.

הערות כלליות:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגור של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8 (א) לתמצית הדוחות הכספיים.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
5. רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2011 בדצמבר 31			2011 במרץ 31			2012 במרץ 31			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			במיליוני ש"ח	
0.41	5.03	198,490	0.40	5.92	182,340	0.39	4.82	200,657	2,197	1
0.95		164,005	0.89		138,239	1.02		172,766	-	-
0.20		4,093	0.18		5,940	0.30		3,502	-	-
**0.65		366,588	**0.61		326,519	**0.68		376,925	2,197	1
0.39	3.89	179,176	0.45	4.39	158,592	0.40	3.91	176,926	59	-
1.02		165,387	0.96		144,749	1.04		178,847	-	-
0.26		6,363	0.28		7,570	0.31		4,860	-	-
**0.68		350,926	**0.68		310,911	**0.72		360,633	59	-
		15,662			15,608			16,292	2,138	1
								16,292	14,154	

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 במרץ 2012

תוספת 2 (המשך)

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------	------------------	-----------------	-------------------	---------------------	----------------------	------------------

במיליוני ש"ח

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

2,700	9,238	13,723	20,757	10,684	2,221	1,652	נכסים פיננסיים***
69	4,460	2,506	2,989	1,277	408	5	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
2,769	13,698	16,229	23,746	11,961	2,629	1,657	סך-הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

2,739	16,471	9,095	14,251	6,487	1,147	1,666	התחייבויות פיננסיות*
-	6,269	1,985	5,456	3,040	647	231	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
2,739	22,740	11,080	19,707	9,527	1,794	1,897	סך-הכל שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

30	(9,042)	5,149	4,039	2,434	835	(240)	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר
3,205	3,175	12,217	7,068	3,029	595	(240)	החשיפה המצטברת במיגזר

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.

** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

*** הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיר. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הקטנת השווי הוגן ב-9 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.16 שנה.

הערות כלליות:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל התחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, "מסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי הוגן של המכשיר הפיננסי. ביאור 8א) לתמצית הדוחות הכספיים.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן הכלול בגינו.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%). בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
5. רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

31 בדצמבר 2011			31 במרץ 2011			31 במרץ 2012			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			במיליוני ש"ח	
3.34	3.34	61,701	3.31	3.53	57,673	3.42	3.03	61,825	304	546
4.65		10,370	4.59		6,504	4.38		11,714	-	-
**3.53		72,071	**3.44		64,177	**3.57		73,539	304	546
4.15	2.47	50,523	4.18	2.07	46,023	4.20	2.26	51,894	-	38
3.83		17,270	3.79		16,377	3.63		17,628	-	-
**4.07		67,793	**4.08		62,400	**4.06		69,522	-	38
		4,278			1,777			4,017	304	508
								4,017	4,017	3,713

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 במרץ 2012

תוספת 2 (המשך)

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------	------------------	-----------------	-------------------	---------------------	----------------------	------------------

במיליוני ש"ח

מטבע-חוץ***

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

נכסים פיננסיים***	40,509	13,027	7,576	5,319	2,957	3,299	706
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	52,434	71,722	50,342	14,002	15,520	11,617	1,068
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	2,347	3,225	3,486	327	12	-	-
סך-הכל שווי הוגן	95,290	87,974	61,404	19,648	18,489	14,916	1,774

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

התחייבויות פיננסיות*	41,721	22,768	16,705	2,554	531	368	984
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	59,809	61,062	41,354	14,221	16,467	14,468	689
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	2,024	3,085	2,639	245	3	-	-
סך-הכל שווי הוגן	103,554	86,915	60,698	17,020	17,001	14,836	1,673

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגזר	(8,264)	1,059	706	2,628	1,488	80	101
החשיפה המצטברת במיגזר	(8,264)	(7,205)	(6,499)	(3,871)	(2,383)	(2,303)	(2,202)

- * למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- *** הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיר. השפעת הנחות אלו הינה זניחה.
- **** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.

הערות כלליות:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי.
3. בעקבות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי, לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8א) לתמצית הדוחות הכספיים.
4. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
5. קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי רכיבים אופציונליים המשוייכים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2011 בדצמבר 31			2011 במרץ 31			2012 במרץ 31			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			במיליוני ש"ח	
0.87	4.13	79,052	1.07	3.87	65,346	0.88	4.21	74,413	923	97
1.11		246,037	1.14		260,180	1.02		217,119	-	414
0.15		19,550	0.27		15,367	0.17		9,397	-	-
**1.00		344,639	**1.09		340,893	**0.96		300,929	923	511
0.91	1.85	89,105	1.39	1.86	81,413	0.68	1.57	86,223	153	439
1.04		240,472	0.97		246,925	1.09		208,165	-	95
0.11		17,235	0.24		13,718	0.13		7,996	-	-
**0.96		346,812	**1.04		342,056	**0.95		302,384	153	534
		(2,173)			(1,163)			(1,455)	770	(23)
								(1,455)		(2,225)

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 במרץ 2012

תוספת 2 (המשך)

מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
-------------------	------------------	-----------------	-------------------	---------------------	----------------------	------------------

במיליוני ש"ח

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

4,938	15,992	19,919	32,821	39,122	22,725	197,310	נכסים פיננסיים****,***,*
1,407	28,457	27,597	36,612	96,291	127,684	83,137	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	20	471	4,593	4,408	3,407	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
6,345	44,449	47,536	69,904	140,006	154,817	283,854	סך-הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

3,960	20,801	11,768	26,046	35,148	34,519	182,112	התחייבויות פיננסיות*
1,001	34,298	27,813	40,148	92,713	113,744	94,828	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	6	447	4,591	4,402	3,410	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
4,961	55,099	39,587	66,641	132,452	152,665	280,350	סך-הכל שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

1,384	(10,650)	7,949	3,263	7,554	2,152	3,504	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגור
15,156	13,772	24,422	16,473	13,210	5,656	3,504	החשיפה המצטברת במיגור

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.

** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

*** כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פירעון".

**** הנתונים כוללים הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיוור. במיגורים לא-צמוד ומטבע-חוץ: השפעת הנחות אלו הינה זניחה. במיגור הצמוד: השפעת הנחות אלו על השווי ההוגן הינה הקטנת השווי ההוגן ב-9 מיליוני ש"ח והקטנת מח"מ הנכסים ופער המח"מ ב-0.16 שנה.

הערות כלליות:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגור של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 8(א) לתמצית הדוחות הכספיים.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרמי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%). בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
5. רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרמי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

31 בדצמבר 2011			31 במרץ 2011			31 במרץ 2012			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן		
בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			במיליוני ש"ח	
1.03	4.49	340,833	1.07	5.33	307,664	1.04	4.47	338,453	4,982	644
1.14		420,412	1.11		404,923	1.12		401,599	-	414
0.16		23,643	0.24		21,307	0.21		12,899	-	-
1.06**		784,888	1.07**		733,894	1.07**		752,951	4,982	1,058
1.13	3.01	318,804	1.32	3.04	286,028	1.10	2.90	315,043	212	477
1.15		423,129	1.08		408,051	1.18		404,640	-	95
0.15		23,598	0.25		21,288	0.20		12,856	-	-
1.11**		765,531	1.15**		715,367	1.13**		732,539	212	572
		19,357			18,527			20,412	4,770	486
								20,412	15,642	

ליום 31 במרץ 2012								
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾			סיכון אשראי לציבור*					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	בסיכון אשראי לציבור נכלל:					
			אשראי לציבור פגום	סיכון אשראי בעייתי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל לציבור ⁽²⁾	סיכון חוץ-מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	
25	(29)	(5)	71	116	2,877	696	2,181	בגין פעילות לווים בישראל
605	(61)	(96)	1,387	2,514	41,223	21,004	20,219	חקלאות
1,151	(19)	(35)	2,425	4,336	75,572	35,217	40,355	תעשייה
30	(9)	(1)	61	87	7,873	3,901	3,972	בינו ובנדל"ן ⁽⁷⁾
380	(172)	192	672	1,207	27,046	8,302	18,744	חשמל ומים
79	(32)	16	354	541	7,752	1,112	6,640	מסחר
101	-	82	32	1,015	8,175	1,891	6,284	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
57	6	3	165	517	11,230	4,123	7,107	תחבורה ואחסנה
274	(2)	112	801	1,821	31,617	12,046	19,571	תקשורת ושירותי מחשב
99	-	(19)	103	214	13,383	4,114	9,269	שירותים פיננסיים
54	(6)	11	106	223	7,548	1,508	6,040	שירותים עסקיים אחרים
345	-	3	-	965	47,531	2,141	45,390	שירותים ציבוריים וקהילתיים
889	(1)	62	944	1,158	78,715	36,858	41,857	אנשים פרטיים - הלואות לדיור
4,089	(325)	325	7,121	14,714	360,542	132,913	227,629	אנשים פרטיים - אחר
515	(30)	(22)	1,121	1,616	42,541	14,596	27,945	סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל
4,604	(355)	303	8,242	16,330	403,083	147,509	255,574	בגין פעילות לווים בחו"ל
								סך-הכל
								סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:
88	-	(5)	314	496	4,143	1,320	2,823	תנועות ההתיישבות ⁽⁵⁾
21	-	3	-	26	4,668	425	4,243	רשויות מקומיות ⁽⁶⁾

* סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 248,817.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-10,542 מיליוני ש"ח), בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 המתוקנת שנכנסה לתוקף ביום 31 בדצמבר 2011.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועת ההתיישבות.

(6) לרבות תאגידים בשליטתם.

(7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-441 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,996 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

תוספת 3 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ליום 31 במרץ 2011								
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾			סיכון אשראי לציבור*					
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו**	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	בסיכון אשראי לציבור נכלל:		סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל לציבור בעייתי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	
			אשראי לציבור פגום	סיכון אשראי מסחרי				
41	(24)	4	87	154	2,618	638	1,980	בגין פעילות לווים בישראל
1,281	(3)	(5)	1,838	2,839	41,349	21,951	19,398	חקלאות
1,135	(195)	(36)	3,811	4,864	69,319	29,384	39,935	תעשייה
24	-	-	63	67	4,825	1,866	2,959	בינוי ונדל"ן ⁽⁷⁾
408	(7)	127	387	830	24,651	8,445	16,206	חשמל ומים
97	(34)	(5)	417	455	7,239	1,380	5,859	מסחר
32	(1)	(8)	71	98	7,732	1,863	5,869	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
116	9	(49)	78	492	10,504	3,803	6,701	תחבורה ואחסנה
298	(36)	(67)	1,498	2,347	34,828	15,036	19,792	תקשורת ושירותי מחשב
152	(3)	-	120	185	13,656	4,368	9,288	שירותים פיננסיים
74	(15)	26	99	298	8,588	2,013	6,575	שירותים ציבוריים וקהילתיים
354	-	(1)	-	-	46,947	4,860	42,087	אנשים פרטיים - הלוואות כדיר
919	(28)	29	936	-	73,893	34,307	39,586	אנשים פרטיים - אחר
4,931	(337)	15	9,405	12,629	346,149	129,914	216,235	סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל
294	(1)	(1)	858	1,499	43,597	17,856	25,741	בגין פעילות לווים בחו"ל
5,225	(338)	14	10,263	14,128	389,746	147,770	241,976	סך-הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:								
49	-	4	376	575	4,486	1,244	3,242	תנועות ההתיישבות ⁽⁵⁾
9	-	-	-	35	4,919	530	4,389	רשויות מקומיות ⁽⁶⁾

- * סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- ** הוצג מחדש.
- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 234,628, 3,757, 573 ו-3,018 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-9,803 מיליוני ש"ח). בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 (נוסח ישן).
- (3) סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני בגין אנשים פרטיים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועת ההתיישבות.
- (6) לרבות תאגידים בשליטתם.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-371 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,718 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

תוספת 3 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2011								
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2011 ⁽⁴⁾			סיכון אשראי לציבור*					
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	בסיכון אשראי לציבור נככל:		סיכון אשראי כולל לציבור בעייתי ⁽³⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	בגין פעילות לווים בישראל
			אשראי לגוגם	סיכון אשראי				
23	(153)	(12)	77	116	2,795	610	2,185	חקלאות
798	(108)	(265)	1,482	2,630	41,518	21,207	20,311	תעשייה
1,178	(1,260)	1,165	2,709	4,628	74,264	32,681	41,583	בינו ובדל"ן ⁽⁷⁾
41	(48)	6	63	111	8,033	4,167	3,866	חשמל ומים
356	(34)	136	712	1,220	27,053	8,561	18,492	מסחר
64	(168)	18	372	426	7,668	1,122	6,546	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
16	(28)	(11)	26	60	8,023	2,180	5,843	תחבורה ואחסנה
53	97	(141)	166	380	11,452	4,272	7,180	תקשורת ושירותי מחשב
135	(38)	(20)	691	907	33,847	12,123	21,724	שירותים פיננסיים
115	(19)	19	103	213	13,139	4,003	9,136	שירותים עסקיים אחרים
47	(120)	37	111	231	7,752	1,665	6,087	שירותים ציבוריים וקהילתיים
356	(23)	45	-	984	46,793	2,012	44,781	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
899	(191)	240	924	1,176	77,800	36,059	41,741	אנשים פרטיים - אחר
4,081	(2,093)	1,217	7,436	13,082	360,137	130,662	229,475	סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל
575	(3)	(14)	1,173	1,678	44,637	15,201	29,436	בגין פעילות לווים בחו"ל
4,656	(2,096)	1,203	8,609	14,760	404,774	145,863	258,911	סך-הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:								
92	-	(12)	337	569	4,333	1,386	2,947	תנועות ההתיישבות ⁽⁵⁾
18	-	6	-	28	4,876	573	4,303	רשויות מקומיות ⁽⁶⁾

- * סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטוחנות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נמרים כנגד הציבור בסך של 250,592, 2,867, 687 ו-4,765 מיליוני ש"ח בהתאמה.
 - (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-10,163 מיליוני ש"ח), בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 המתוקנת שנכנסה לתוקף ביום 31 בדצמבר 2011.
 - (3) כולל סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 - (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
 - (5) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזוריים וארציים ותאגידים בשליטת תנועות ההתיישבות.
 - (6) לרבות תאגידים בשליטתם.
 - (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-433 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,169 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

חשיפות למדינות זרות⁽¹⁾

תוספת 4

(במיליוני ש"ח)

חלק א' – מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

ליום 31 במרץ 2012													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾												
	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽⁴⁾⁽²⁾			חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים									
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון חוץ-מאזנית אשראי מסחרי חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	לאחרים	
2,156	1,739	96	6,840	223	377	16,727	12,832	6,560	19,392	2,027	1,868	-	א. ארצות-הברית
238	515	-	414	-	-	5,054	4,301	-	4,301	475	278	-	ב. שוויץ
1,802	2,493	-	3,308	45	71	5,016	721	442	1,163	2,603	1,692	-	ג. אנגליה
4	117	-	952	114	114	3,173	3,052	449	3,501	8	113	-	ד. תורכיה
877	802	-	952	8	8	1,679	-	-	-	629	960	90	ה. גרמניה
956	590	1	1,180	35	34	1,546	-	-	-	467	1,054	25	ו. צרפת
1	99	-	190	-	3	100	-	-	-	83	17	-	ז. אירלנד
82	26	-	129	-	-	108	-	-	-	25	83	-	ח. ספרד
2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	1	ט. פורטוגל
6	-	-	1	-	-	6	-	-	-	-	-	6	י. יוון
52	9	-	32	-	5	61	-	-	-	54	6	1	יא. איטליה
3,285	4,454	-	2,712	44	159	8,085	346	20	366	5,754	1,443	542	יב. אחרות
9,461	10,844	97	16,710	469	771	41,557	21,252	7,471	28,723	12,126	7,514	665	סך-כל החשיפות למדינות זרות
605	349	-	1,900	150	150	4,352	3,398	469	3,867	641	252	61	סך החשיפות למדינות LDC

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבבויות, ביטחונות נזילים ונגדרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 המתוקנת שנכנסה לתוקף ביום 31 בדצמבר 2011.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חשיפות למדינות זרות⁽¹⁾

תוספת 4 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

חלק אי - מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 31 במרץ 2011													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾			חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾							חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
	לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	ארצות-הברית	המדינה
1,629	1,404	113	10,633	109	404	9,775	6,742	7,380	14,122	1,734	1,298	1	א. ארצות-הברית
333	704	-	4,051	-	-	4,225	3,188	-	3,188	478	559	-	ב. שוויץ
2,180	1,129	10	9,822	-	30	4,079	770	322	1,092	1,668	1,641	-	ג. אנגליה
96	98	-	935	147	147	3,100	2,906	443	3,349	40	154	-	ד. תורכיה
1,144	825	-	3,087	9	9	1,969	-	-	-	831	953	185	ה. גרמניה
857	835	-	4,830	-	-	1,692	-	-	-	485	1,163	44	ו. צרפת
35	112	-	176	-	3	147	-	-	-	132	15	-	ז. אירלנד
139	68	-	335	-	-	207	-	-	-	49	133	25	ח. ספרד
2	3	-	-	-	-	5	-	-	-	2	3	-	ט. פורטוגל
-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	י. יוון
35	28	-	34	-	-	63	-	-	-	51	12	-	יא. איטליה*
2,967	4,748	-	2,880	15	2	7,966	251	119	370	5,514	1,343	858	יב. אחרות*
סך-כל החשיפות למדינות זרות													
9,417	9,955	123	36,784	280	595	33,229	13,857	8,264	22,121	10,985	7,274	1,113	
סך החשיפות למדינות LDC													
617	245	-	1,923	149	147	4,015	3,153	561	3,714	495	347	20	

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את תונוי תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

* סווג מחדש, נתוני החשיפה לאיטליה שנכללו במדינות אחרות, מוצגים בנפרד.

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 (נוסח ישן).

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חשיפות למדינות זרות⁽¹⁾

תוספת 4 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

חלק אי – מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2011													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾												
	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽⁴⁾⁽²⁾			חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים						חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
	לפירעון עד שנה	לפירעון מעל שנה	מזה: סיכון אשראי מסחרי חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾⁽²⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽³⁾
2,325	1,346	90	7,103	231	424	17,371	13,700	7,575	21,275	2,218	1,451	2	א. ארצות-הברית
247	795	-	548	-	-	5,661	4,619	-	4,619	445	597	-	ב. שוויץ
1,999	3,324	-	3,634	47	70	6,431	1,108	395	1,503	2,885	2,438	-	ג. אנגליה
59	67	-	1,049	120	120	3,138	3,012	310	3,322	44	82	-	ד. תורכיה
920	1,006	-	995	8	8	1,926	-	-	-	602	1,185	139	ה. גרמניה
1,112	1,088	-	1,282	1	-	2,200	-	-	-	502	1,698	-	ו. צרפת
6	104	-	195	-	3	110	-	-	-	97	13	-	ז. אירלנד
81	43	-	129	-	-	124	-	-	-	33	79	12	ח. ספרד
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	ט. פורטוגל
-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	י. יוון
38	11	1	32	-	5	49	-	-	-	46	3	-	יא. איטליה
3,321	5,158	-	2,842	43	159	8,918	439	10	449	6,222	1,644	613	יב. אחרות
10,109	12,943	91	17,810	450	789	45,930	22,878	8,290	31,168	13,096	9,190	766	סך-כל החשיפות למדינות זרות
669	363	-	2,164	154	155	4,483	3,451	320	3,771	660	302	70	סך החשיפות למדינות LDC

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את תנוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313 המתוקנת שנכנסה לתוקף ביום 31 בדצמבר 2011.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חלק בי – מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך.

פירוט שם המדינה:

קנדה

סכום החשיפות המאזניות המצרפיות למדינות זרות על בסיס מאוחד שפורטו בחלק זה הינו 2,348 מיליוני ש"ח ליום 31.3.2012. (ליום 31 במרץ 2011: 2,605 מיליוני ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2011: 2,556 מיליוני ש"ח).

הערה: בנתוני מרץ 2012 נכללות מדינות שאינן עוברות את סך החשיפה הנדרש, היות שמדינות אלה נכללו בנתוני דצמבר 2011.

חלק ג' – מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות.
א. תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות אשר פורטו בחלק א' לעיל.

לתקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום 31.3.2012					
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
285	124	49	1	110	1
(33)	(20)	(2)	-	(10)	(1)
58	27	24	1	-	6
1	-	1	-	-	-
(34)	(23)	(11)	-	-	-
277	108	61	2	100	6

לתקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום 31.3.2011					
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
539	186	136	-	215	2
(152)	-	(87)	4	(68)	(1)
43	20	22	1	-	-
1	1	-	-	-	-
(8)	-	(8)	-	-	-
423	207	63	5	147	1

לשנת 2011					
סך-הכל	ספרד	איטליה	פורטוגל	אירלנד	יוון
539	186	136	-	215	2
(249)	(58)	(80)	-	(110)	(1)
26	13	7	1	5	-
3	1	2	-	-	-
(34)	(18)	(16)	-	-	-
285	124	49	1	110	1

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

אני, ציון קינן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנוף כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ציון קינן
מנהל כללי

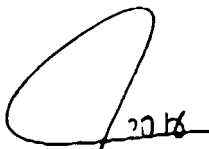
תל-אביב, 30 במאי 2012

הצהרת החשבונאי הראשי

אני, עופר לוי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 30 במאי 2012

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרץ 2012 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום ניהול סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הני"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הני"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 6 ג(ב) בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק.

זיו האפט
רואי חשבון

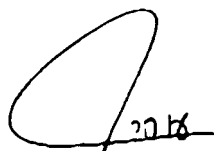
סומך חייקין
רואי חשבון

תל-אביב, 30 במאי 2012

31 במרץ		ביאור	31 בדצמבר	
2011	2012		2011	2012
בלתי מבוקר			מבוקר	
נכסים				
46,230	52,270		מזומנים ופקדונות בבנקים	55,790
28,932	36,903	2	ניירות-ערך	34,411
67	70		ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	-
234,628	248,817	3	אשראי לציבור	250,592
(4,793)	(4,013)	3	הפרשה להפסדי אשראי	(4,097)
229,835	244,804	3	אשראי לציבור, נטו	246,495
311	743		אשראי לממשלות	616
129	127		השקעות בחברות כלולות	125
3,713	3,709		בניינים וציוד	3,720
62	42		נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	44
6,373	7,245	7	נכסים בגין מכשירים נגזרים	10,799
**4,004	4,437		נכסים אחרים	**4,662
**319,656	350,350		סך-כל הנכסים	**356,662
התחייבויות והון				
231,769	251,576		פקדונות הציבור	256,417
5,633	6,624		פקדונות מבנקים	7,001
1,227	906		פקדונות הממשלה	1,085
428	1,393		ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	1,305
28,295	34,422		אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	32,933
9,431	10,180	7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	13,421
*20,138	20,505		התחייבויות אחרות	20,399
*296,921	325,606		סך-כל ההתחייבויות	332,561
**22,408	24,440	4	הון מיוחס לבעלי המניות של הבנק	**23,819
327	304		זכויות שאינן מקנות שליטה	282
**22,735	24,744		סך-כל ההון	**24,101
**319,656	350,350		סך-כל ההתחייבויות וההון	**356,662

* הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאור וד' להלן.
 ** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור ו(ג)2(2) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

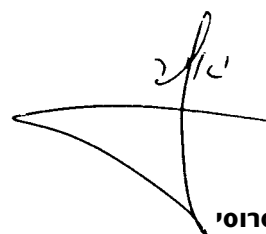
עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

ציון קינן

מנהל כללי

יאיר סרוסי

יור הדירקטוריון

תל-אביב, 30 במאי 2012

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2012

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
*2011	2012	*2011	
מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר
3,545	3,374	14,793	הכנסות ריבית
(1,577)	(1,412)	(6,696)	הוצאות ריבית
1,968	1,962	8,097	הכנסות ריבית, נטו
14	303	1,202	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,954	1,659	6,895	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית			
202	186	(213)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
1,328	1,274	5,098	עמלות
30	33	106	הכנסות אחרות
1,560	1,493	4,991	סך-כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות			
**1,275	1,207	4,759	משכורות והוצאות נלוות
369	381	1,535	אחזקה ופחת בניינים וציוד
3	3	21	הפחתות וירידת-ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
475	513	2,050	הוצאות אחרות
**2,122	2,104	8,365	סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
**1,392	1,048	3,521	רווח לפני מיסים
**503	368	809	הפרשה למיסים על הרווח
**889	680	2,712	רווח לאחר מיסים
1	(2)	(5)	חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מיסים
רווח נקי:			
**890	678	2,707	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	(19)	39	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
**891	659	2,746	המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים:			
רווח בסיסי:			
**0.67	0.50	2.07	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח מדולל:			
**0.67	0.49	2.05	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופה מקבילה אשתקד ולשנת 2011 סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכתורות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה ביאור 1(ג)1 להלן.

** הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1ד' להלן.

הביאורים לתמצית לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2012

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2012			
סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון		הון מניות ופרמיה*
	אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	
8,254	(21)	209	8,066
יתרה ליום 1 בינואר 2012			
רווח נקי לתקופה			
(6)			(6)
רכישה עצמית של מניות			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתאיח			
19	19		הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
(5)	(20)		מימוש אופציות למניות
רווחים נטו מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתאיח			
התאמות מתרגום דוחות כספיים**			
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ			
השפעת המס המתאיח			
8,262	(21)	208	8,075
יתרה ליום 31 במרץ 2012			

* בניכוי 5,653,853 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-90 מיליוני ש"ח.

** התאמות מתרגום של חברה מוחזקת בחו"ל אשר מטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק ראה ביאור 1(ג) להלן.

*** כולל סך של 2,734 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

**** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. כתוצאה מהיישום לראשונה, קטנה יתרת הפתיחה של העודפים לתקופה בסך של 26 מיליוני ש"ח. ראה ביאור 1(ג)2.2 להלן.

הביאורים לתמצית לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

**לשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 31 במרץ 2012**

סך-הכלל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכלל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		
				הפסדים, נטו, בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
****24,101	282	****23,819	****15,345	(13)		233
678	19	659	659			
(6)		(6)				
(15)	1	(16)				(16)
(40)		(40)				(40)
6		6				6
21	2	19				
(5)		(5)				
4		4		4		
(1)		(1)		(1)		
19		19			19	
(27)		(27)			(27)	
9		9			9	
24,744	304	24,440	***16,004	(10)	1	183

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2012 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011			
סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון		הון מניות ופרמיה*
	אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	
8,343	(21)	217	8,147
יתרה ליום 1 בינואר 2011			
השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי			
(50)		(5)	(45)
השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של תקני IFRS מסויימים			
רווח נקי לתקופה			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתחייס			
8		8	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
1		(14)	מימוש אופציות למניות
רווחים נטו מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתחייס			
8,302	(21)	206	8,117
יתרה ליום 31 במרץ 2011			

* בניכוי 653,853 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-10 מיליוני ש"ח.
 ** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.
 *** הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאור וד' להלן.
 **** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. כתוצאה מהיישום לראשונה, קטנה יתרת הפתיחה של העודפים לתקופה בסך של 26 מיליוני ש"ח. ראה ביאור ו(ג)2.2 להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011						
סך-הכלל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכלל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		
				הפסדים, נטו, בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
****22,872	337	****22,535	****13,773	(24)	(110)	553
(816)	(9)	(807)	(807)			
(40)	(3)	(37)	(97)		110	
***890	(1)	***891	***891			
(246)	(3)	(243)				(243)
(8)		(8)				(8)
64	1	63				63
13	5	8				
1		1				
8		8		8		
(3)		(3)		(3)		
****,***22,735	327	****,***22,408	****,***13,760	(19)	-	365

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2012 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011			
סך הון וקרנות-הון	קרנות-הון		הון מניות ופרמיה*
	אחרות	מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	
8,343	(21)	217	8,147
יתרה ליום 1 בינואר 2011			
השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי			
(50)		(5)	(45)
השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של תקני IFRS מסויימים			
רווח נקי בשנת החשבון			
(74)			(74)
רכישה עצמית של מניות			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתייחס			
דיבידנד ששולם			
31		31	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
4		(34)	38
מימוש אופציות למניות			
רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד			
השפעת המס המתייחס			
דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה בת			
8,254	(21)	209	8,066
יתרה ליום 31 בדצמבר 2011			

* בניכוי 5,183,853 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-84 מיליוני ש"ח.

** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

*** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. כתוצאה מהיישום לראשונה, קטנה יתרת הפתיחה של העודפים לתקופה בסך של 26 מיליוני ש"ח. ראה ביאור 1(ג)(2.2) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011						
סך-הכלל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכלל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		
				רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
***22,872	337	***22,535	***13,773	(24)	(110)	553
(816)	(9)	(807)	(807)			
(40)	(3)	(37)	(97)		110	
2,707	(39)	2,746	2,746			
(74)		(74)				
(383)	(5)	(378)				(378)
(55)		(55)				(55)
114	1	113				113
(270)		(270)	(270)			
37	6	31				
4		4				
17		17		17		
(6)		(6)		(6)		
(6)	(6)					
***24,101	282	***23,819	***15,345	(13)	-	233

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2012

(במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
*2011	*2011	2012
מבוקר	בלתי מבוקר	
תזרימי מזומנים לפעילות שוטפת		
2,707	**890	678
רווח נקי לתקופה		
5	(1)	2
חלקו של הבנק בהפסדים (ברוחים) של חברות כלולות		
718	174	176
פחת על בניינים וציוד		
38	6	7
הפחתות		
1,202	14	303
הוצאות בגין הפסדי אשראי		
(1,410)	(27)	(245)
רווח ממימוש והתאמה של ניירות-ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפידיון		
(17)	1	3
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך למסחר		
-	-	(7)
רווח ממימוש בניינים וציוד		
2	8	16
שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות		
254	**208	558
שינוי בהתחייבויות בגין זכויות עובדים		
(383)	*(144)	18
מיסים נדחים, נטו		
(11)	-	-
רווח ממכירות תיקי אשראי		
(1,016)	205	451
התאמות בגין הפרשי שער		
649	43	(162)
הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון		
שינוי נטו בכספים שוטפים:		
(762)	(208)	595
פקדונות בבנקים		
(24,821)	(5,807)	1,406
אשראי לציבור, נטו		
(277)	28	(127)
אשראי לממשלות		
16	(51)	(70)
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר		
(4,327)	99	3,554
נכסים בגין מכשירים נגזרים		
(1,155)	732	(567)
ניירות-ערך למסחר, נטו		
(369)	60	224
נכסים אחרים, נטו		
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:		
2,167	799	(386)
פקדונות מבנקים		
22,452	(2,196)	(4,970)
פקדונות מהציבור		
(250)	(108)	(179)
פקדונות מהממשלה		
919	42	88
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר		
3,172	(818)	(3,264)
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים		
71	*(423)	(481)
התחייבויות אחרות, נטו		
(426)	(6,474)	(2,379)
מזומנים, נטו, ששימשו לפעילות שוטפת		

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר תקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים מסויימים מיום 30.11.2011. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכתרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט נוסף ראה ביאור 1(ג) (2.1) להלן.

** הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1ד' להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2012 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
*2011	*2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה			
(283)	(200)	(240)	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
218	81	255	תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
(19,008)	(1,147)	(7,796)	רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה
10,285	1,637	5,711	תמורה ממכירת ניירות-ערך זמינים למכירה
8,125	1,341	367	תמורה מפדיון ניירות-ערך זמינים למכירה
1,114	125	83	תמורה ממכירת תיקי אשראי
5	1	-	דיבידנדים שהתקבלו מחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(5)	-	-	רכישת זכויות בחברות כלולות
-	-	(4)	השקעה בחברה כלולה
2	2	-	תמורה ממימוש השקעות בחברות כלולות
(673)	(120)	(170)	רכישת בניינים וציוד
1	-	12	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(219)	1,720	(1,782)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר תקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים כפי שנקבעו בחזור המפקח על הבנקים בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים מסויימים מיום 30.11.2011. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט נוסף ראה ביאור 1(ג)(2.1) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2012 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	*2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תזרימי מזומנים מפעילות מימון			
5,961	934	1,783	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(1,285)	(290)	(132)	פידיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
4	1	(5)	הנפקת מניות ואופציות
(270)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות הבנק
(74)	-	(6)	רכישה עצמית של מניות
(6)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
4,330	645	1,640	מזומנים, נטו, מפעילות מימון
גידול (קיטון) במזומנים			
49,274	49,274	53,975	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
1,016	(205)	(400)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
53,975	44,960	51,054	יתרת מזומנים לסוף התקופה
ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:			
15,800	3,860	3,541	ריבית שהתקבלה
(5,493)	(1,401)	(1,610)	ריבית ששולמה
33	10	-	דיבידנדים שהתקבלו
(2,059)	(467)	(307)	מיסים על הכנסה ששולמו
266	49	175	מיסים על הכנסה שהתקבלו

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר תקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים מסויימים מיום 30.11.2011. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט נוסף ראה ביאור 1(2.1) להלן.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2012 נערכה לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעקבות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2011 למעט המפורט בסעיף ג' ו-ד' להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2011 והביאורים הנלווים להם. תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 30 במאי 2012.

ב. סיווג מחדש עקב יישום לראשונה של תקני חשבונאות והוראות הפיקוח על הבנקים

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ג' להלן), סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. בפרט סווגו מחדש:

פריטים שנכללו בתמצית דוח רווח והפסד מאוחד:

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד (ראה ביאור 1(ג) (1) להלן) בוצעו הסיווגים מחדש המפורטים להלן בדוחות הכספיים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011 וכן בדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011:

- פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" סווגו מחדש ונכללו במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר:
 - הכנסות (הוצאות) מימון בגין הפרשי שער חליפין של מטבע-חוץ שנצברו בגין נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שלא נמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: אשראי לציבור ולממשלות, פקדונות בבנקים, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אגרות-חוב זמינות למכירה ואגרות-חוב מוחזקות לפידיון, פקדונות הציבור, פקדונות מבנקים או פקדונות מהממשלה, אגרות-חוב וניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר);
 - הכנסות (הוצאות) בגין מכשירים נגזרים ששימשו לפעילות ALM וכן חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור חשבונאי;
 - רווחים (הפסדים) ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ואגרות-חוב מוחזקות לפידיון; וכן
 - רווחים (הפסדים) ממכירת הלוואות.
- פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר:
 - רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר;
 - הכנסות (הוצאות) ממכשירים נגזרים אחרים (שאינם משמשים לגידור חשבונאי או לפעילות ALM).
- הכנסות מעמלות מעסקי מימון שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי", סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "עמלות" (לשעבר סעיף "עמלות תפעוליות").
- עמלות פירעון מוקדם שנכללו בעבר במסגרת סעיף "הכנסות מימון אחרות" סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות ריבית".

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כתוצאה משינויי הסיווגים כאמור, הכנסות (הוצאות) שנכללו ברווח מפעילות מימון בסך של 180 מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011, סווגו מחדש לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית". כמו-כן, סכום של (268) מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011. כמו-כן, הכנסות מעמלות מעסקי מימון בסך 104 מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011, ובסך של 402 מיליוני ש"ח בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011, סווגו מחדש ונכללו בסעיף "עמלות".

- רווחים (הפסדים) שנכללו בעבר במסגרת הסעיף "רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו" סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר או כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר בהתאם לסיווג המניות בתיק למסחר או בתיק הזמין למכירה, בהתאמה.

- רווחים (הפסדים) שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח (הפסד) מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים" סווגו מחדש באופן המפורט להלן:

- רווחים (הפסדים) ממכירת מניות של חברות כלולות לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר;

- רווחים (הפסדים) ממימוש בניינים וציוד סווגו לסעיף "הכנסות אחרות".

כתוצאה משינויי הסיווגים כאמור "רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו" בסך של 22 מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011, סווגו לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית". כמו-כן, סכום של 55 מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

בנוסף, כתוצאה משינויי הסיווג כאמור "רווחים (הפסדים) מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים" בסך של 1 מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011, סווגו לסעיף "הכנסות אחרות". כמו-כן, סכום של 5 מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

פריטים שנכללו בתמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד:

בעקבות יישום לראשונה של IAS 7 בנושא דוח על תזרימי מזומנים (ראה ביאור 1(ג)(2.1) להלן), אשר קובע כללי סיווג של הפריטים השונים במסגרת הדוח על תזרימי המזומנים בהתאם למהות הפעילות, בוצע הסיווג מחדש המפורט להלן:

- שינויים נטו בתזרים בגין נכסים שוטפים (כגון: פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים, ניירות-ערך למסחר ונכסים אחרים) שנכללו בעבר במסגרת פעילות השקעה (לשעבר פעילות בנכסים) בסך של (5,147) מיליוני ש"ח, בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011, סווגו לפעילות שוטפת. כמו-כן, סכום של (31,695) מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

- שינויים נטו בתזרים בגין התחייבויות שוטפות (כגון: פקדונות מבנקים, פקדונות מהציבור, פקדונות הממשלה, ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר, התחייבויות בגין מכשירים נגזרים והתחייבויות אחרות) שנכללו בעבר במסגרת פעילות מימון (לשעבר פעילות בהתחייבויות ובהון) בסך של (2,704) מיליוני ש"ח, בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011, סווגו לפעילות שוטפת. כמו-כן, סכום של 28,531 מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד שנקבעו במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מדידת הכנסות ריבית

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מדידת הכנסות ריבית, מיישם הבנק את ההוראות הקשורות לאופן ההצגה של דוח רווח והפסד. בהתאם להוראות, התאים הבנק את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובביאורים הנלווים באופן המפורט להלן:

- סעיף "רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" פוצל לשלושה סעיפים נפרדים "הכנסות ריבית", "הוצאות ריבית" וכן "הכנסות מימון שאינן מריבית" המוצגים בשורות נפרדות.
- מרכיבי הרווח המימוני שאינם מריבית וכן מרכיבי רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות סווגו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" תוך אבחנה בין פעילויות למטרות מסחר לבין פעילויות שאינן למטרות מסחר.
- עודכנה ההגדרה של "ריבית" כך שתכלול הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן (מרכיב שקודם לכן לא נחשב כחלק מהגדרת ריבית).
- בוטלה האבחנה בין עמלות מעסקי מימון שבעבר נכללו במסגרת הרווח מפעילות מימון לבין עמלות תפעוליות. לאור זאת, כל ההכנסות מעמלות נכללו בסעיף "עמלות" בדוח רווח והפסד (בעבר סעיף "עמלות תפעוליות").
- בוטל הסעיף "רווח מפעולות בלתי-רגילות" ואומצה הגישה הנהוגה בארצות-הברית לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכיחים". לאור זאת, הסיווג של אירוע כלשהו כפריט מיוחד (בלתי רגיל) בדוח רווח והפסד יבוצע רק באישור מראש של המפקח על הבנקים.

יישום לראשונה של ההוראות בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד:

הבנק יישם את ההוראות בנוגע למתכונת דוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. ליישום ההוראה לראשונה לא היתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה ביאור 1ב.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק את תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) המפורטים להלן:

2.1 IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה (בעבר - פעילות בנכסים) ומפעילות מימון (בעבר - פעילות בהתחייבויות ובהון). תזרימי המזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של הבנק מסווגים לפעילות שוטפת. סעיף המזומנים ושווי מזומנים כולל מזומנים, פקדונות בבנקים ופקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2012

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יישום לראשונה של IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים:

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע, ליישום התקן לראשונה לא היתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה ביאור 1ב.

2.2 IAS 12, מיסים על ההכנסה

התקן כפי שאומץ על-ידי המפקח על הבנקים דומה בהוראותיו לתקן חשבונאות ישראלי 19 בדבר מיסים על הכנסה שיושם עד כה במערכת הבנקאית. יחד עם זאת, בד בבד עם אימוץ התקן הבינלאומי שונו הוראות ספציפיות שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים וכן אומצו הוראות בנוגע לטיפול במצבים בהם קיימות פוזיציות מס לא וודאיות. ככלל, נכסי מיסים נדחים מוכרים בספרים בגין הפסדים מועברים, זיכוי מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי כאשר צפוי (more likely than not) שבעתיד תהיה הכנסה שכנגדה ניתן יהיה לנצל אותם.

פוזיציות מס לא ודאיות

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על-ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

יישום לראשונה של IAS 12, מיסים על ההכנסה:

על-פי כללי החשבונאות המקובלים בישראל (תקן 19) והוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, לא הוכרה התחייבות מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים בגין מרכיב ההתאמה של נכסים לא-כספיים בני פחת אשר הוגדרו כנכס מוגן בחוק מס הכנסה (מיסוי בתנאי אינפלציה), התשנ"ב-1982 ואשר נרכשו לפני כניסתו לתוקף של חוק זה ותקופת הפחתתם היא 20 שנים לפחות מיום הפעלתם. בהתאם ל-12 IAS נדרש הבנק להכיר בהתחייבות מיסים נדחים כאמור. הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. להשפעת היישום למפרע ראה ביאור 1ד' להלן.

2.3 IAS 23, עלויות אשראי

התקן קובע כי על הישות להוון עלויות אשראי אשר מתייחסות ישירות לרכישה ולהקמה או לייצור של נכס כשיר. נכס כשיר הוא נכס שנדרשת תקופת זמן משמעותית להכנתו לשימוש המיועד או מכירתו והוא כולל, בין היתר, נכסי רכוש קבוע, נכסי תוכנה ונכסים אחרים הדורשים פרק זמן ממושך כדי להביאם למצב בו יוכלו לשרת בשימוש המיועד או למכירתם. עם זאת, במסגרת הוראות הפיקוח על הבנקים הובהר כי תאגיד בנקאי לא יהוון עלויות אשראי, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים, באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות האשראי שהונו.

יישום לראשונה של IAS 23, עלויות אשראי

ליישום התקן לראשונה לא היתה השפעה על דוחות הבנק.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2.4 IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

התקן קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור. בנוסף נדרש מתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות הישות, להכונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו (פעיל או לא פעיל) של ישות זו. במסגרת האימוץ של התקן על-ידי הפיקוח על הבנקים, התאמה מתכונת הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים על מנת לענות הן על דרישות הגילוי של IAS 24 והן על הגילויים הנוספים הנדרשים מכח תקנות ניירות-ערך התשי"ע-2010.

יישום לראשונה של IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

הבנק יישם את התקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. לצורך יישום התקן לראשונה, הבנק ערך מיפוי של יחסי הצדדים הקשורים. בהתאם להגדרה החדשה וכתוצאה מהמיפוי, זוהו צדדים קשורים חדשים. ליישום התקן לראשונה לא היתה השפעה על הדוחות של הבנק, למעט שינוי הצגתו.

3. הבהרות הפיקוח על הבנקים בדבר קביעת מטבע הפעילות של שלוחות בנקאיות בחו"ל

עם היישום לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ביצע הבנק, בין היתר, בחינה של השלוחות הבנקאיות בחו"ל, זאת בהתאם לכללי ה-IFRS והנחיות המפקח על הבנקים. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, שינוי סיווג של שלוחה בנקאית כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה משקל דורש קבלת הנחיה מקדמית ממנהל דיווח כספי בפיקוח על הבנקים. לאור זאת, עד לקבלת הנחיה מקדמית כאמור, המשיך הבנק לטפל בשלוחות הבנקאיות בחו"ל כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה למטבע הפעילות של הבנק.

ביום 14 בפברואר 2012 פורסם חוזר של המפקח על הבנקים אשר כולל קריטריונים שנקבעו על-ידי הפיקוח על הבנקים לצורך קביעת מטבע הפעילות של שלוחה בנקאית בחו"ל. בקביעת מטבע הפעילות נדרש הבנק לבחון קיום/אי קיום של כל אחד מהקריטריונים המפורטים להלן:

- הסביבה הראשית בה השלוחה מפיקה ומוציאה מזומנים היא מטבע זר ואילו פעילות השלוחה בשקלים הינה שולית;
 - גיוס אוטונומי של הלקוחות על-ידי השלוחה - פעילות השלוחה מול לקוחות הבנק ו/או צדדים קרובים אליהם ו/או צדדים שהופנו לשלוחה על-ידי הבנק אינה משמעותית;
 - פעילות השלוחה מול הבנק ו/או מול הצדדים הקשורים לו אינה משמעותית. כמו-כן, אין תלות משמעותית של השלוחה במקורות המימון מהבנק ו/או הצדדים הקשורים לו.
 - פעילות השלוחה במהותה הינה עצמאית ועומדת בפני עצמה ואינה הרחבה או השלמה של הפעילות המקומית של הבנק. כמו-כן, השלוחה מבצעת את הפעילויות שלה עם מידה משמעותית של אוטונומיות.
- כאשר אחד הקריטריונים כאמור אינו מתקיים במובהק, הדבר מצביע על כך שיש לטפל בשלוחה כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה הינו שקל. הבנק בחן את הסיווג של השלוחות הבנקאיות שלו בחו"ל בהתאם לקריטריונים החדשים. לאור הבחינה, הבנק סיווג את בנק הפועלים שוויץ, החל מיום 1 בינואר 2012 כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה משקל. שינוי הסיווג טופל באופן פרוספקטיבי כך שהפרשי שער בגין התרגום מוכרים החל מיום 1 בינואר 2012 ברווח כולל אחר ומוצגים במסגרת "התאמות מתרגום".

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

פעילות חוץ

הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ, כולל מוניטין והתאמות לשווי הוגן שנוצרו ברכישה, תורגמו לשיח לפי שערי החליפין שבתוקף למועד הדיווח. ההכנסות וההוצאות של פעילויות החוץ, תורגמו לשיח לפי שער החליפין הממוצע החודשי שמתאים למועד ביצוע העסקות.

הפרשי השער בגין התרגום מוכרים ברווח כולל אחר החל מיום 1 בינואר 2012 ומוצגים בהון במסגרת "התאמות מתרגום". בעת מימוש של פעילות חוץ המביא לאובדן שליטה, השפעה מהותית או שליטה משותפת, הסכום המצטבר בקרן התרגום שנובע מפעילות החוץ מסווג מחדש לרווח והפסד כחלק מהרווח או ההפסד מהמימוש.

גידור השקעה נטו בפעילות חוץ

הבנק מיישם חשבונאות גידור בגין הפרשי שער בין מטבע הפעילות של בנק הפועלים שוויץ לבין מטבע הפעילות של הבנק (ש"ח). הפרשי שער בגין החלק האפקטיבי בגידור הנובעים מתרגום ההתחייבויות הפיננסיות המגדרת את ההשקעה נטו בבנק הפועלים שוויץ, נזקפים לרווח כולל אחר ומוצגים בהון במסגרת "התאמות מתרגום". החלק שאינו אפקטיבי בגידור נזקף לרווח והפסד.

4. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא פעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ולבין חברה בשליטה

התאגיד הבנקאי

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2012 את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטה התאגיד הבנקאי. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקות בין ישות לבין בעל השליטה בה, זאת בעקביות לעקרונות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי. בהתאם לחוזר, הלוואות או פקדונות שניתנו או שהתקבלו מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. הפרש בין סכום הלוואה שניתנה או פקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון.

בתקופות הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה הלוואות או הפקדונות כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בעלותם המופחתת תוך יישום שיטת הריבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים הם מוצגים בשווי הוגן. הבנק יישם את ההנחיות שנקבעו בהוראות באופן של מכאן ולהבא לגבי כל העסקות בין הבנק לבין בעל שליטה בו שבוצעו לאחר 1 בינואר 2012 וכן לגבי הלוואות שניתנו או פקדונות שהתקבלו מבעל השליטה לפני מועד תחילת יישום ההוראות, החל ממועד תחילתן. ליישום ההוראות לראשונה לא היתה השפעה מהותית.

5. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקות רכש חוזר

החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקות רכש חוזר, אשר מהווה עדכון לכללים שנקבעו ב-FAS 166 (ASC 860).

הערכת קיום שליטה אפקטיבית מתמקדת בזכויות החוזיות ובהתחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא מובאים בחשבון: (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר, וכן (2) הנחיות בנושא דרישת הביטוחנות בקשר לקריטריון הני"ל.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בעסקות העברת נכסים פיננסיים הבנק קובע כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו (ולכן העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח) אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:

- הנכסים שירכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו;
- ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה; וכן
- ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

יישום לראשונה של ASU 201 I-03, בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקות רכש חוזר

הבנק יישם את הכללים שנקבעו ב-ASU 201 I-03 החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של מכאן ולהבא, לגבי עסקות חדשות ועסקות קיימות ששונו לאחר מועד כניסת העדכון לתוקף. במועד המעבר לא היתה השפעה על דוחות הבנק.

6. עדכון תקינה חשבונאית ASU 201 I-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים למדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-US GAAP וב-IFRS

העדכון קובע תיקונים ל-FAS 157 (ASC 820) הנדרשים לקביעת הגדרה אחידה של מדידת השווי הוגן בתקני חשבונאות מקובלים בארצות-הברית (US GAAP) ובתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS). בין היתר, העדכון קובע דרישות גילוי נוספות בנוגע למפורט להלן:

- סיווג לרמות במסגרת היררכיית השווי הוגן לגבי פריטים אשר לא נמדדים לפי שווי הוגן במאזן, אך במסגרת הביאורים נדרש גילוי לגבי שווים הוגן.
- לגבי מדידות שווי הוגן אשר סווגו במסגרת היררכיית השווי הוגן לרמה 3:
 - תהליך הערכה שמיושם על-ידי הבנק;
 - גילוי איכותי בדבר ניתוח רגישות של מדידת השווי הוגן לשינויים בנתונים לא נצפים משמעותיים ויחסים הדדיים בין נתונים לא נצפים אלו, אם קיימים.
- מעברים כלשהם של מדידת שווי הוגן מרמה 2 לרמה 1 או להפך, לרבות פירוט הסיבות למעברים.

יישום לראשונה של ASU 201 I-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים למדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-US GAAP וב-IFRS

הבנק מיישם את התיקונים שנקבעו ב-ASU 201 I-04 החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של מכאן ולהבא. ליישום לראשונה של ASU 201 I-04 לא היתה השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק, למעט שינוי הצגתי בשל דרישות הגילוי החדשות.

ד. השפעת היישום למפרע של תקני חשבונאות והוראות הפיקוח על הבנקים

- כאמור בביאור 1(ה)18(18) בדוחות הכספיים לשנת 2011, יישם הבנק את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים, בדרך של יישום למפרע ומספרי השוואה הוצגו מחדש. מועד יישום ההנחיות חל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2011. לפיכך, מוצגת להלן השפעת היישום למפרע על סעיפי המאזן ליום 31 במרץ 2011 ועל דוח רווח והפסד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011.
- כאמור בביאור 1(ג)2.2 לעיל, יישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן IAS 12, מיסים על ההכנסה החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. לפיכך, מוצגת להלן השפעת היישום למפרע על סעיפי המאזן לכל אחת מתקופות הדיווח שנתונין נכללים בדוחות. השפעת היישום למפרע על דוח רווח והפסד אינה מהותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2012

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

השפעת היישום למפרע על סעיפי המאזן

31.12.11		31.03.11					
השפעת היישום למפרע							
כפי שדווח בדוחות אלו	בגין IAS 12 - מיסים על ההכנסה	כפי שדווח בעבר	כפי שדווח בדוחות אלו	בגין זכויות עובדים	בגין IAS 12 - מיסים על ההכנסה	כפי שדווח בעבר	
מבוקר				בלתי מבוקר			
4,662	(26)	4,688	4,004	216	(26)	3,814	נכסים אחרים
20,399	-	20,399	20,138	756	-	19,382	התחייבויות אחרות
23,819	(26)	23,845	22,408	(540)	(26)	22,974	הון מיוחס לבעלי מניות הבנק
14.1%	-	14.1%	13.9%	(0.2%)	-	14.1%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
7.9%	-	7.9%	7.9%	(0.2%)	-	8.1%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון

השפעת היישום למפרע על דוח רווח והפסד

לתקופה של שלושה חודשים			
שהסתיימה ביום 31 במרץ 2011			
כפי שדווח בדוחות אלו	השפעת היישום למפרע בגין זכויות עובדים	כפי שדווח בעבר	
בלתי מבוקר			
1,275	15	1,260	משכורות והוצאות נלוות
1,392	(15)	1,407	רווח לפני מיסים
503	(3)	506	הפרשה למיסים על הרווח
889	(12)	901	רווח לאחר מיסים
891	(12)	903	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
0.67	(0.01)	0.68	הרווח הבסיסי למניה
0.67	-	0.67	הרווח המדולל למניה

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

**ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום
1. אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא מדידת הכנסות ריבית**

ביום 29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארצות-הברית בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה, לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יבאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של הלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקות בכרטיסי אשראי. כמו-כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקות מתן אשראי אחרות כגון עסקות סינדיקציה.

הכללים שנקבעו בהוראה מהווים שינוי משמעותי לעומת הכללים הקיימים כיום בהוראות הדיווח לציבור. ההיערכות ליישום הכללים שנקבעו בהוראה הינה מורכבת ובכוונת הפיקוח על הבנקים ללוות את תהליך ההיערכות של התאגידים הבנקאיים, במיוחד בכל הקשור לזיהוי העלויות הכשירות. בחוזר נקבע כי הכללים בנושא יישומו מיום 1 בינואר 2013 ואילך.

הבנק בוחן את ההשלכות הצפויות מיישום לראשונה של ההוראות. בשלב זה, אין ביכולת הבנק להעריך את ההשפעה הצפויה מיישום ההוראות.

2. אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על-פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידים בנקאיים.

בנוסף, הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

- תקנים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - אימוץ בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2012. יחד עם זאת, IAS 19, הטבות עובדים, טרם נכנס לתוקף והוא יאומץ בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומו לראשונה.
- תקנים בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארצות-הברית ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

מערכת חדשה של תקני דיווח כספי חדשים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים

בחודש מאי 2011 פורסמה על-ידי ה-IASB מערכת התקנים החדשה שהינה חלק מפרויקט האיחוד המשותף של ה-IASB וה-FASB, ומחליפה למעשה את התקינה הקיימת בנושא איחוד דוחות כספיים ועסקות משותפות וכן כוללת מספר שינויים ביחס לחברות כלולות. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים אשר אומצו בהוראות הדיווח לציבור. עדכון כאמור נדרש לפי מועד התחילה ולפי הוראות המעבר שיקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ ולהבהרות של הפיקוח על הבנקים. לאור זאת, היישום של הכללים שנקבעו במערכת החדשה של התקנים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים יבוצע בכפוף להנחיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור, בין היתר, בנושא יישום התקן בנושאים בהם נקבעו או אומצו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים השונים מאלה שנקבעו בתקן /או ההנחיות המתייחסות אליו.

לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(5) בדוחות הכספיים לשנת 2011.

ביאור 2 ניירות-ערך

ליום 31 במרץ 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפידיון				
אגרות-חוב ומלואות:				
של ממשלת ישראל	56	-	-	56
של מוסדות פיננסיים בישראל	786	-	60	846
של מוסדות פיננסיים זרים	8	-	-	8
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפידיון	850	-	60	910
רווח כולל אחר מצטבר				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן*
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלואות:				
של ממשלת ישראל	25,035	113	(52)	25,096
של ממשלות זרות	2,377	19	(4)	2,392
של מוסדות פיננסיים בישראל	199	6	-	205
של מוסדות פיננסיים זרים	1,168	17	(6)	1,179
מגובי נכסים (ABS)	2	-	-	2
של אחרים בישראל	686	33	(2)	717
של אחרים זרים	780	25	(1)	804
סך-כך אגרות-חוב ומלואות זמינות למכירה	30,247	213	(65)	30,395
מניות:				
של אחרים	1,347	164	(9)	1,502 ⁽¹⁾
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה	31,594	377 ⁽²⁾	(74) ⁽²⁾	31,897 ⁽¹⁾

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 569 מיליוני ש"ח.
(2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאור 10.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 במרץ 2012				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלות:				
של ממשלת ישראל	3,277	3,266	(1)	3,277
של ממשלות זרות	73	71	-	73
של מוסדות פיננסיים בישראל	9	9	-	9
של מוסדות פיננסיים זרים	468	469	(1)	468
של אחרים בישראל	26	26	-	26
של אחרים זרים	247	248	(1)	247
סך-כל אגרות-חוב ומלות למסחר	4,100	4,089	(3)	4,100
מניות:				
של אחרים	56	55	-	56
סך-כל ניירות הערך למסחר	4,156	4,144	(1)(3)	4,156
סך-כל ניירות הערך ⁽²⁾	36,903	36,588	(77)	36,963

(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות:

ליום 31 במרץ 2012	להלן יתרת החוב הרשומה של:
49	אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
(2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-5.0 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאור 10.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 במרץ 2011**				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפידיון				
אגרות-חוב ומלות:				
52	52	-	-	52
857	857	64	-	921
4	4	-	-	4
913	913	64	-	977

רווח כולל אחר מצטבר				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן*
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלות:				
18,191	18,289	118	(216)	18,191
2,187	2,152	37	(2)	2,187
2,203	2,159	51	(7)	2,203
269	271	-	(2)	269
454	397	57	-	454
796	779	18	(1)	796
24,100	24,047	281	(228)	24,100
חביות:				
2,232	1,755	479	(2)	(1)2,232
26,332	25,802	(2)760	(2)(230)	(1)26,332

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 ** ביום 15.11.11 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא גילוי על השקעות בניירות-ערך, תיאור עסקי התאגיד הבנקאי, אשר קבע דרישות גילוי חדשות לגבי ניירות-ערך. לאור זאת, סיווג הבנק את הנתונים ליום 31 במרץ 2011 כדי להתאימם לכתורות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.
 (1) כולל חביות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 539 מיליוני ש"ח.
 (2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן בחביות - ראה ביאור 10.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 במרץ 2011**				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניית-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלואות:				
של ממשלת ישראל	1,035	-	(6)	1,029
של ממשלות זרות	42	-	-	42
של מוסדות פיננסיים זרים	374	-	-	374
של אחרים בישראל	23	2	-	25
של אחרים זרים	144	-	-	144
סך-כל אגרות-חוב למסחר	1,618	2	(6)	1,614
מניות:				
של אחרים	81	1	(9)	73
סך-כל ניירות הערך למסחר	1,699	3⁽¹⁾	(15)⁽¹⁾	1,687
סך-כל ניירות הערך⁽²⁾	28,414	827	(245)	28,932

(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות:

ליום 31 במרץ 2011	
להלן יתרת החוב הרשומה של:	
אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית	50
אגרות-חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית	36
סך-הכל יתרות חוב רשומות	86

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
** ביום 15.11.11 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא גילוי על השקעות בניירות-ערך, תיאור עסקי התאגיד הבנקאי, אשר קבע דרישות גילוי חדשות לגבי ניירות-ערך. לאור זאת, סיווג הבנק את הנתונים ליום 31 במרץ 2011 כדי להתאימם לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

- (1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-2.8 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאור 10.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפידיון				
אגרות-חוב ומלות:				
57	57	-	-	57
861	804	57	-	861
8	8	-	-	8
926	869	57	-	926
של ממשלת ישראל				
של מוסדות פיננסיים בישראל				
של מוסדות פיננסיים זרים				
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפידיון				
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומלות:				
23,859	23,738	176	(55)	23,859
2,053	2,041	18	(6)	2,053
173	169	4	-	173
1,026	1,033	13	(20)	1,026
7	7	-	-	7
547	539	18	(10)	547
747	724	24	(1)	747
28,412	28,251	253	(92)	28,412
מגובי נכסים (ABS)				
של אחרים בישראל				
של אחרים זרים				
סך-כך אגרות-חוב ומלוות זמינות למכירה				
מניות:				
1,538 ⁽¹⁾	1,343	198	(3)	1,538
29,950 ⁽¹⁾	29,594	451 ⁽²⁾	(95) ⁽²⁾	29,950
של אחרים				
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה				

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 563 מיליוני ש"ח.
 (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות-ראה ביאור 10.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות:				
2,924	2,900	24	-	2,924
של ממשלת ישראל				
50	50	-	-	50
של ממשלות זרות				
10	10	-	-	10
של מוסדות פיננסיים בישראל				
348	348	-	-	348
של מוסדות פיננסיים זרים				
27	27	-	-	27
של אחרים בישראל				
181	181	-	-	181
של אחרים זרים				
3,540	3,516	24	-	3,540
סך-כך אגרות-חוב ומלוות למסחר				
מניות:				
52	61	-	(9)	52
של אחרים				
3,592	3,577	(2)24	(9)2	3,592
סך-כך ניירות הערך ומלוות למסחר				
(1)34,468	34,040	532	(104)	(3)34,411
סך-כך ניירות הערך				

(4) מידע לגבי אגרות-חוב פגומות:

ליום 31 בדצמבר 2011	
	להלן יתרת החוב הרשומה של:
39	אגרות-חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
4	אגרות-חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
43	סך-הכל יתרות חוב רשומות

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 563 מיליוני ש"ח.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-5.4 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאור 10.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. האשראי לציבור

31 במרץ 2012		
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
בלתי מבוקר		
145,827	3,019	142,808
102,990	994	101,996
248,817	4,013	244,804
404	5	399

אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני*
אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי**
סך-הכל אשראי לציבור
מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים

31 במרץ 2011		
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
בלתי מבוקר		
140,500	3,848	136,652
94,128	945	93,183
234,628	4,793	229,835
469	4	465

אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני*
אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי**
סך-הכל אשראי לציבור
מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים

31 בדצמבר 2011		
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
מבוקר		
149,320	3,075	146,245
101,272	1,022	100,250
250,592	4,097	246,495
305	3	302

אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני*
אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי**
סך-הכל אשראי לציבור
מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים

* לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.
** אשראי שההפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בשיטת עומק הפיגור לפי נספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314, ואשראי אחר שלא נבדק פרטנית, אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי.

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני
1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל:

31 במרץ 2012			
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	
8,242	1,466	6,776	אשראי לציבור פגום*
621	15	606	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים**
136,964	1,538	135,426	אשראי לציבור אחר שאינו פגום**
137,585	1,553	136,032	סך-הכל אשראי לציבור שאינו פגום**
145,827	3,019	142,808	סך-הכל אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

* אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסויים בארגון מחדש כמצויין בסעיף קטן 4 להלן.
** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

31 במרץ 2012		
		2.
4,185	אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני	
4,057	אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני	
8,242	סך-הכל אשראי לציבור פגום	
		3.
5,472	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	
2,770	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי ביטחון	
8,242	סך-הכל אשראי לציבור פגום	

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי

31 במרץ 2012		
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו
3,279	542	2,737
צובר הכנסות ריבית		
436	-	436
צובר הכנסות ריבית		
3,715	542	3,173
סך-הכל אשראי (נכלל באשראי לציבור פגום)		

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של אשראי בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 31 במרץ 2012 בסך של כ-60 מיליוני ש"ח.

.5

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2012	
8,423	יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
30	סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום*
186	סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים
19	* מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)
1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל:

31 במרץ 2011			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
7,699	2,564	10,263	אשראי לציבור פגום*
402	12	414	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים**
128,551	1,272	129,823	אשראי לציבור אחר שאינו פגום**
128,953	1,284	130,237	סך-הכל אשראי לציבור שאינו פגום**
136,652	3,848	140,500	סך-הכל אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

* אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסויים בארגון מחדש כמצויין בסעיף קטן 4 להלן.
** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

31 במרץ 2011		
		.2
6,753	אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני	
3,510	אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני	
10,263	סך-הכל אשראי לציבור פגום	
		.3
6,228	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	
4,035	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי ביטחון	
10,263	סך-הכל אשראי לציבור פגום	

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי

31 במרץ 2011			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
2,547	858	3,405	שאינו צובר הכנסות ריבית
317	-	317	צובר הכנסות ריבית
2,864	858	3,722	סך-הכל אשראי (נכלל באשראי לציבור פגום)

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של אשראי בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 31 במרץ 2011 בסך של כ-163 מיליוני ש"ח.

.5

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011		
10,686	יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח	
29	סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום*	
227	סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים	
22	* מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן	

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)
1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל:

31 בדצמבר 2011		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
7,001	1,608	8,609
632	16	648
138,612	1,451	140,063
139,244	1,467	140,711
146,245	3,075	149,320

* אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסויים בארגון מחדש כמצויין בסעיף קטן 4 להלן.
** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

31 בדצמבר 2011	
.2	
5,290	אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
3,319	אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
8,609	סך-הכל אשראי לציבור פגום
.3	
5,639	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
2,970	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי ביטחון
8,609	סך-הכל אשראי לציבור פגום

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי

31 בדצמבר 2011		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
2,620	635	3,255
357	-	357
2,977	635	3,612

שאינו צובר הכנסות ריבית
צובר הכנסות ריבית
סך-הכל אשראי (נכלל באשראי לציבור פגום)

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של אשראי בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2011 בסך של כ-65 מיליוני ש"ח.

.5

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	
9,867	יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
171	סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום*
887	סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים
139	* מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:

1. הלוואות לדיוור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314:

31 במרץ 2012							
עומק הפיגור							
בפיגור של יותר מ-90 ימים							
בפיגור של 30 ימים עד 90 ימים							
סך-הכל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרן***	סך-הכל מעל 3 חודשים	מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים	מעל 3 חודשים עד 6 חודשים	מעל 3 חודשים עד 90 ימים
173	14	150	96	20	19	15	9
51	6	45	44	1	-	-	-
1,541	362	629	97	74	186	272	550
296	139	157	93	37	27	-	-
1,245	223	472	4	37	159	272	550

* בגין ריבית על סכומים שבפיגור.
 ** כולל יתרת הפרשה פרטנית מעבר למתחייב בהתאם לשיטת עומק הפיגור, לא כולל יתרת הפרשה לריבית ויתרת הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיוור.
 *** הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה, שטרם הגיע מועד פרעונו.
 (1) לא כולל ריבית פיגורים ועמלת פירעון מוקדם.

2. אשראי אחר שלא נבדק פרטנית, אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

31 במרץ 2012		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
-	-	-
82	49	131
374	33	407
52,153	526	52,679
52,609	608	53,217

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל (המשך):

1. הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314:

31 במרץ 2011							
עומק הפיגור							
סך-הכל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרות***	סך-הכל מעל 3 חודשים	בפיגור של יותר מ-90 ימים			מעל 3 חודשים עד 6 חודשים	מעל 30 ימים עד 90 ימים
			מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים		
207	58	140	100	14	16	10	9
48	6	42	41	1	-	-	-
1,710	414	721	156	84	199	282	575
301	144	157	88	40	29	-	-
1,409	270	564	68	44	170	282	575

* בגין ריבית על סכומים שבפיגור.
 ** כולל יתרת הפרשה פרטנית מעבר למתחייב בהתאם לשיטת עומק הפיגור, לא כולל יתרת הפרשה לריבית ויתרת הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיור.
 *** הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה, שטרם הגיע מועד פרעון.
 (1) לא כולל ריבית פיגורים ועמלת פירעון מוקדם.

2. אשראי אחר שלא נבדק פרטנית, אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

31 במרץ 2011		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
90	53	143
410	34	444
47,690	498	48,188
48,190	585	48,775

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל (המשך):

1. הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314:

31 בדצמבר 2011							
עומק הפיגור							
סך-הכל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרות***	סך-הכל מעל 3 חודשים	בפיגור של יותר מ-90 ימים			מעל 3 חודשים עד 6 חודשים	מעל 3 חודשים עד 90 ימים
			מעל 33 חודשים	מעל 15 חודשים עד 33 חודשים	מעל 6 חודשים עד 15 חודשים		
173	14	150	99	19	18	14	9
49	5	44	43	1	-	-	-
1,584	365	639	102	77	184	276	580
299	141	158	93	39	26	-	-
1,285	224	481	9	38	158	276	580

* בגין ריבית על סכומים שבפיגור.
** כולל יתרת הפרשה פרטנית מעבר למתחייב בהתאם לשיטת עומק הפיגור, לא כולל יתרת הפרשה לריבית ויתרת הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיור.
*** הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה, שטרם הגיע מועד פרעון.
(1) לא כולל ריבית פיגורים ועמלת פירעון מוקדם.

2. אשראי אחר שלא נבדק פרטנית, אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

31 בדצמבר 2011		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
-	-	-
83	52	135
354	38	392
50,993	546	51,539
51,430	636	52,066

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי				
על בסיס קבוצתי				
סך-הכל	אחר*	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני	
4,660	2,669	299	1,692	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר):
				שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2012 (בלתי מבוקר):
303	133	1	169	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(476)	(172)	(4)	(300)	מחיקות חשבונאיות
121	121	-	-	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(355)	(51)	(4)	(300)	מחיקות חשבונאיות, נטו
4,608	2,751	296	1,561	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2012 (בלתי מבוקר)
595	500	-	95	מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור
5,554	2,099	310	3,145	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 1 בינואר 2011 (מבוקר):
				שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011 (בלתי מבוקר):
14	260	(10)	(236)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(398)	(117)	-	(281)	מחיקות חשבונאיות
60	26	-	34	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(338)	(91)	-	(247)	מחיקות חשבונאיות, נטו
5,230	**2,268	**300	**2,662	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2011 (בלתי מבוקר)
437	345	-	92	מזה: יתרת ההפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.
** סווג מחדש.

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך):

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס קבוצתי**			
סך-הכל	אחר	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני
הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 במרץ 2012 (בלתי מבוקר):			
4,013	2,251	296	1,466
בגין אשראי לציבור			
6	6	-	-
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
589	494	-	95
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
4,608	2,751	296	1,561
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2012			

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס קבוצתי**			
סך-הכל	אחר	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני
הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 במרץ 2011 (בלתי מבוקר):			
4,793	*1,923	*300	*2,570
בגין אשראי לציבור			
5	5	-	-
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
432	340	-	92
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
5,230	*2,268	*300	*2,662
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2011			

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס קבוצתי**			
סך-הכל	אחר	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני
הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר):			
4,097	2,190	299	1,608
בגין אשראי לציבור			
6	6	-	-
בגין חובות שאינם אשראי לציבור			
557	473	-	84
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)			
4,660	2,669	299	1,692
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2011			

* סוג מחדש.

** לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ביאור 3 אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ה. פרטים נוספים על הלוואות לדיור ואופן חישוב ההפרשה להפסדי אשראי

31 במרץ 2012							
סך-הכל	יתרת הפרשה להפסדי אשראי		לפי עומק פיגור	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור***	הלוואות לדיור פגומות או בפיגור של יותר מ-90 ימים	הלוואות לדיור
	אחרת*	על בסיס פרטני					
386	-	90	296	983	164	49,773	הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור**
1	-	1	-	-	-	142	הלוואות לדיור אחרות ⁽¹⁾
387	-	91	***296	983	164	****49,915	סך-הכל

31 במרץ 2011							
סך-הכל	יתרת הפרשה להפסדי אשראי		לפי עומק פיגור	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור***	הלוואות לדיור פגומות או בפיגור של יותר מ-90 ימים	הלוואות לדיור
	אחרת*	על בסיס פרטני					
360	-	59	301	1,132	208	45,353	הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור**
2	-	2	-	-	-	122	הלוואות לדיור אחרות ⁽¹⁾
362	-	61	***301	1,132	208	****45,475	סך-הכל

31 בדצמבר 2011							
סך-הכל	יתרת הפרשה להפסדי אשראי		לפי עומק פיגור	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור***	הלוואות לדיור פגומות או בפיגור של יותר מ-90 ימים	הלוואות לדיור
	אחרת*	על בסיס פרטני					
386	-	87	299	997	164	49,206	הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור
1	-	1	-	-	-	138	הלוואות לדיור אחרות ⁽¹⁾
387	-	88	***299	997	164	****49,344	סך-הכל

* יתרת ההפרשה כוללת גם הפרשה קבוצתית בגין הלוואות לדיור שניתנו החל משנת 2009 ואילך, אשר היחס בין החוב לבין שווי הנכס המשועבד, במועד העמדת הלוואה (LTV) גבוה מ-60%.

** מזה: הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך של כ-4,368 מיליוני ש"ח (ליום 31.3.11: 3,851 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.11: 4,240 מיליוני ש"ח).

*** כולל ריבית על סכום הפיגור.

**** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי עומק הפיגור בסך של כ-27 מיליוני ש"ח (ליום 31.3.11: 12 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.11: 24 מיליוני ש"ח).

***** מזה: הלוואות לדיור בריבית משתנה בסך של כ-35,819 מיליוני ש"ח (ליום 31.3.11: 31,197 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.11: 35,177 מיליוני ש"ח).

(1) בקבוצה זו נכללו הלוואות לדיור שאינן נפרעות בתשלומים חודשיים או רבעוניים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2012

(במיליוני ש"ח)

ביאור 4 הון והלימות הון

א. הלימות הון בנתוני המאוחד

31 בדצמבר **2011	31 במרץ **2011	31 במרץ 2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון			
23,769	22,274	24,466	הון ליבה
26,157	24,627	26,858	הון רוברד 1, לאחר ניכויים
16,175	14,506	16,895	הון רוברד 2, לאחר ניכויים
42,332	39,133	43,753	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
274,037	257,193	270,128	סיכון אשראי
7,018	5,493	7,391	סיכונים שוק
20,047	19,665	20,930	סיכון תפעולי
301,102	282,351	298,449	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
	באחוזים		
7.89%	7.89%	8.20%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.69%	8.72%	9.00%	יחס הון רוברד 1 לרכיבי סיכון
14.06%	13.86%	14.66%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
ב. חברות בת משמעותיות			
ישראלכרט			
13.80%	*13.60%	14.60%	יחס הון רוברד 1 לרכיבי סיכון
14.00%	*13.70%	14.70%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ			
22.36%	21.32%	24.94%	יחס הון רוברד 1 לרכיבי סיכון
22.36%	21.32%	24.94%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
11.20%	8.00%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטיף			
20.76%	25.22%	23.09%	יחס הון רוברד 1 לרכיבי סיכון
18.34%	22.85%	20.67%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאור 10 ליעיל.
 ** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבוונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג)(2.2) ליעיל.

ביאור 4 הון והלימות הון (המשך)

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2011	31 במרץ 2011	31 במרץ 2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		
1. הון רובד 1			
**24,101	**22,735	24,744	הון
2,388	2,353	2,392	מכשירי הון מורכבים
(44)	(62)	(42)	בניכוי: נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
(233)	(346)	(183)	בניכוי: רווחים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה
(55)	(53)	(53)	בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
**26,157	**24,627	26,858	סך-הכל הון רובד 1
2. הון רובד 2			
א. הון רובד 2 עליון			
160	238	136	45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס, בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה
674	674	674	הפרשה כללית לחובות מסופקים
2,689	2,655	2,685	מכשירי הון מורכבים
ב. הון רובד 2 תחתון			
12,707	10,992	13,453	כתבי התחייבות נדחים
ג. ניכויים מהון רובד 2			
(55)	(53)	(53)	השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
16,175	14,506	16,895	סך-הכל הון רובד 2
**42,332	**39,133	43,753	סך-הכל הון כולל

* הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1 וד' לעיל.
 ** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבוונאות מספר 12, מיסים על ההכנסה. ראה ביאור 1(ג) (2.2) לעיל.

ביאור 4 הון והלימות הון (המשך)

ד. יעד הלימות ההון

הלימות הון מחושבת בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות הון". על-פי החלטת הדירקטוריון מיום 30 בדצמבר 2010, הוחלט שיעד יחס הון ליבה של הבנק יעמוד על שיעור שלא יפחת מ-7.5% ויעד יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-12.5%.

יחסי הון ליבה מינימליים

בחודש מרץ 2012 פרסם המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים ידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על-ידי המפקח על הבנקים. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו חלה על הבנק. הבנק לומד את הדרישות הצפויות של המפקח על הבנקים כפי שנכללו בהוראה זו ובכוונתו להעריך כנדרש כדי לעמוד בדרישות שייקבעו. יחס הון הליבה של הבנק המחושב על-פי הוראות באזל 2 ליום 31 במרץ 2012 עומד על 8.20%.

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 במרץ 2012							
סך-הכל	פרטים לא-כספיים*	מטבע - חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
52,270	-	1,081	627	17,238	101	33,223	מזומנים ופקדונות בבנקים
36,903	1,558	1,807	1,295	5,744	3,341	23,158	ניירות-ערך
70	-	-	-	-	-	70	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
244,804	165	9,034	6,578	29,364	56,178	143,485	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
743	-	-	234	410	-	99	אשראי לממשלות
127	127	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,709	3,709	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
42	42	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
7,245	19	596	316	4,016	127	2,171	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
4,437	513	123	86	327	250	3,138	נכסים אחרים
350,350	6,133	12,641	9,136	57,099	59,997	205,344	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
251,576	165	6,483	12,368	58,104	20,497	153,959	פקדונות הציבור
6,624	-	140	1,076	2,918	585	1,905	פקדונות מבנקים
906	-	-	-	136	614	156	פקדונות הממשלה
1,393	-	277	-	1,116	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
34,422	-	375	94	1,758	26,039	6,156	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
10,180	-	682	351	4,291	2,066	2,790	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
20,505	551	160	107	1,028	191	18,468	התחייבויות אחרות
325,606	716	8,117	13,996	69,351	49,992	183,434	סך-כל ההתחייבויות
24,744	5,417	4,524	(4,860)	(12,252)	10,005	21,910	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
							מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							(4,786) 3,514 10,756 (3,975) (5,509)
							אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
							166 699 (325) - (540)
							אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
							(269) 398 659 - (788)
							סך-הכל כללי
							5,417 (365) (249) (1,162) 6,030 15,073
							אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
							69 1,039 (255) - (853)
							אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
							(968) 956 1,848 - (1,836)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא-כספי.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (16) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במיגור הלא-צמוד.

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 במרץ 2011							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
46,230	-	984	500	12,208	203	32,335	מזומנים ופקדונות בבנקים
28,932	2,305	1,482	2,236	5,138	1,781	15,990	ניירות-ערך
67	-	2	-	-	-	65	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
229,835	197	8,447	7,251	25,794	53,965	134,181	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
311	-	-	86	223	1	1	אשראי לממשלות
129	129	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,713	3,713	-	-	-	-	-	בנינים וציוד
62	62	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
6,373	14	991	698	2,408	287	1,975	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
***4,004	676	49	79	436	3	***2,761	נכסים אחרים
***319,656	7,096	11,955	10,850	46,207	56,240	***187,308	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
231,769	197	5,886	13,421	55,227	19,869	137,169	פקדונות הציבור
5,633	-	141	465	2,658	832	1,537	פקדונות מבנקים
1,227	-	-	-	132	811	284	פקדונות הממשלה
428	-	428	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
28,295	-	398	60	855	21,448	5,534	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,431	-	1,020	880	2,601	2,454	2,476	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
**20,138	557	188	80	1,367	118	**17,828	התחייבויות אחרות
**296,921	754	8,061	14,906	62,840	45,532	**164,828	סך-כל ההתחייבויות
מזה - פקדונות מיועדים							
***22,735	6,342	3,894	(4,056)	(16,633)	10,708	***22,480	עודף נכסים (התחייבויות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
		(3,861)	3,210	14,433	(7,706)	(6,076)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
		44	(4)	822	-	(862)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
		(338)	570	477	-	(709)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
	6,342	(261)	(280)	(901)	3,002	***14,833	סך-הכל כללי
		192	220	970	-	(1,382)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
		(690)	1,407	1,426	-	(2,143)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כספי.
 ** הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאור וד' לעיל.
 *** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור ו(ג) (2.2) לעיל.
 (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
 (2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.
 (3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (42) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במיגזר הלא-צמוד.

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
							נכסים
55,790	-	1,477	995	19,881	166	33,271	מזומנים ופקדונות בבנקים
34,411	1,590	1,475	1,291	5,172	3,136	21,747	ניירות-ערך
246,495	220	9,839	6,455	30,760	56,718	142,503	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
616	-	-	232	303	1	80	אשראי לממשלות
125	125	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,720	3,720	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
44	44	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
10,799	19	927	229	7,098	77	2,449	נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
**4,662	444	91	184	307	509	**3,127	נכסים אחרים
**356,662	6,162	13,809	9,386	63,521	60,607	**203,177	סך-כל הנכסים
							התחייבויות
256,417	220	6,849	12,938	60,404	20,615	155,391	פקדונות הציבור
7,001	-	55	857	3,058	693	2,338	פקדונות מבנקים
1,085	-	-	-	137	684	264	פקדונות הממשלה
1,305	-	157	-	1,148	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
32,933	-	257	75	1,690	24,646	6,265	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
13,421	-	933	334	6,971	2,143	3,040	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
20,399	478	128	200	1,074	189	18,330	התחייבויות אחרות
332,561	698	8,379	14,404	74,482	48,970	185,628	סך-כל ההתחייבויות
**24,101	5,464	5,430	(5,018)	(10,961)	11,637	**17,549	עודף נכסים (התחייבויות) השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
		(6,848)	3,285	9,211	(4,834)	(814)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
		981	1,307	(658)	-	(1,630)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
		(122)	169	582	-	(629)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
	5,464	(559)	(257)	(1,826)	6,803	**14,476	סך-הכל כללי
		1,092	1,743	(942)	-	(1,893)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
		(48)	469	1,651	-	(2,072)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* רבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כסף.
 ** הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של תקן בינלאומי בחשבוונאות מספר 12, מיסים על הכנסה. ראה ביאור 1(ג) (2.2) לעיל.
 (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
 (2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.
 (3) החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן נטו לאחר ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (19) מיליוני ש"ח, השפעות אלה הוצגו במיגור הלא-צמוד.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

31 בדצמבר 2011	31 במרץ 2011	31 במרץ 2012	31 בדצמבר 2011	31 במרץ 2011	31 במרץ 2012
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי			יתרות החוזים*		
א. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים:					
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:					
4	-	4	2,627	2,021	2,127
(1) אשראי תעודות					
18	13	18	7,012	6,763	6,736
(2) ערבויות להבטחת אשראי					
58	45	61	13,032	11,369	13,663
(3) ערבויות לרוכשי דירות					
168	134	183	19,359	18,047	18,733
(4) ערבויות והתחייבויות אחרות					
76	59	73	32,924	30,446	32,779
(5) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק					
			10,163	9,803	10,542
(6) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות בנקים אחרים					
90	63	88	34,515	36,696	34,772
(7) מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו					
67	55	75	26,456	24,554	27,781
(8) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן					
76	63	87	17,636	14,677	19,732
(9) התחייבויות להוצאת ערבויות					
ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:					
			260	156	290
(1) התחייבות לרכישת ניירות-ערך					
			39	88	95
(2) הקמה של בניינים וציוד ורכישתם					
(3) דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתקופה העולה על שלוש שנים מתאריך המאזן, לתשלום בשנים הבאות:**					
			147	130	146
בשנה הראשונה					
			147	130	146
בשנה השנייה					
			147	130	146
בשנה השלישית					
			140	128	141
בשנה הרביעית					
			129	120	129
בשנה החמישית					
			795	734	773
מעל חמש שנים					
			1,505	1,372	1,481
סך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד					

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
** הוצג מחדש.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)**ג. תביעות משפטיות**

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכוי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד קבוצת הבנק בנושאים שונים ליום 31 במרץ 2012, שאפשרות התמשותן הינה אפשרית (reasonably possible), מסתכם בכ-99 מיליוני ש"ח.

(א) לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה ביאור 19(ד)(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011.

למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים, ביחס למפורט בדוחות הכספיים הני"ל בקשר לתביעות נגד קבוצת הבנק.

(ב) כמו-כן, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תובענות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט להלן, לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוי הליכים משפטיים אלה ולפיכך לא בוצעה ביגום הפרשה:

1. ביום 20 במאי 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית כנגד ישראלכרט בע"מ, חברה בבעלות מלאה של הבנק (להלן: "ישראלכרט"). סכום התביעה האישית הנקוב בכתב התביעה הינו 1,231 ש"ח, וסכום התביעה הייצוגית מוערך בלא פחות מ-373 מיליוני ש"ח. לטענת המבקשת, ישראלכרט מבצעת סליקה של עסקות כרטיסי אשראי באתרי אינטרנט (עסקות במסמך חסר) ללא כל בדיקה של נתוני כרטיסי האשראי המוזנים באתר האינטרנט, פרט למספר הכרטיס ותוקפו, וללא הצלבה של הנתונים שמועברים אליה. בכך, לטענת המבקשת, התרשלה ישראלכרט ומכאן הפרה את החוזה החתום איתה. המבקשים מבקשים לייצג את: "בתי עסק המבצעים עסקות באמצעות עסקה במסמך חסר". הסעד המבוקש הוא להשיב לחברי הקבוצה הני"ל את העמלות ששולמו בגין עסקות מוכחשות וכן את שווי הטובין שסופק ללקוח לאחר אישורה של ישראלכרט כעסקה מאושרת שלאחר מכן הוכחשה. בשלב מקדמי זה לא ניתן להעריך את סיכוי אישור התובענה כיייצוגית או סיכוי התביעה עצמה.

2. ביום 29 במרץ 2012 הגיש עורך-דין אירווינג פיקרד, המפרק של Bernard L. Madoff Investment Securities LLC (להלן: "מיידוף") תביעה ל-US Bankruptcy Court - Southern District of New York נגד הבנק ונגד Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd, חברת בת בבעלות מלאה של הבנק (להלן: "הפועלים שוויץ"). התביעה היא בסכום של כ-27.5 מיליוני דולר ארצות-הברית, מתוך זה כ-26 מיליוני דולר נגד הפועלים שוויץ. בתביעה, נדרשים הנתבעים להשיב לקופת הפירוק של מיידוף, פדיונות שנמשכו מקרנות Kingate-I Fairfield Sentry בתקופה שלפני חדלות הפירעון של מיידוף. המדובר בקרנות שבהן השקיעו בשעתו לקוחות הבנק ולקוחות הפועלים שוויץ, וקרנות אלה בתורן השקיעו כספן במיידוף.

יש לציין, כי חלק ניכר מהסכומים הנדרשים להשבה בתביעה זו (כ-22 מיליוני דולר מתוך 27.5 מיליוני דולר) חופפים לסכומים הנתבעים על-ידי קרן Fairfield Sentry עצמה במסגרת התביעה המפורטת בביאור 19(ד)(א)(1) בדוחות הכספיים של שנת 2011, ולפיכך נראה כי אין חשש לכפל תשלום בגין סכומים חופפים אלה.

3. ביום 22 בינואר 2012, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית כנגד ישראלכרט בע"מ, חברה בבעלות מלאה של הבנק (להלן: "ישראלכרט") וכנגד אחרים. סכום התביעה האישית הינו 5,000 ש"ח וסכום התביעה הייצוגית מוערך ב-75 מיליון ש"ח כנגד כל הנתבעים. לטענת המבקשים, ישראלכרט התרשלה בכך שלא בדקה את האבטחה באתר קניות מסוים. ישראלכרט הגישה בקשה למחיקה על הסף, מכיוון שלדעתה בקשת האישור חסרת תשתית עובדתית, נעדרת עילה, אינה מגלה יריבות בין הקבוצה לבין ישראלכרט וכי לא מתקיימת עילת תביעה אישית. יצוין כי במקביל להגשת הבקשה למחיקה על הסף, הוגשה בקשה להארכת מועד להגשת התשובה לבקשת האישור עד לאחר הכרעה בבקשה למחיקה על הסף.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

4. ביום 27 בנובמבר 2011, הוגשו נגד הבנק לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז, כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית. עניין התביעה והבקשה בטענה, לפיה הבנק מחייב את לקוחותיו בהוצאות משפטיות שונות (מסירת כתבי טענות, הוצאות גבייה וכיו"ב) בניגוד לדין וזאת מחמת שהבנק מחייב את הלקוח בגין הוצאות הנ"ל גם במקרים בהם אלו לא אושרו על-ידי ערכאה שיפוטית או על-ידי ההוצאה לפועל, הבנק מוסיף את ההוצאות הנ"ל ליתרת החוב של הלקוח ובכך יוצר בפניו מצג שווא מטעה, וכן מחמת שהבנק מחייב את הלקוח בגין הוצאות אלו בריבית גבוהה מזו הקבועה בחוק פסיקת ריבית והצמדה התשכ"א - 1961. התביעה הייצוגית אינה נוקבת בסכום ונאמר בה כי הסכום אינו ניתן להערכה.

5. ביום 23 באוקטובר 2011 הוגשה למחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תובענה נגזרת נגד הבנק ותובענה נגזרת נגד ארבעה חברי הנהלת הבנק שכיחנו בשנת 2006 ("הנתבעים") ונגד הבנק כנתבע פורמלי. עניינן של הבקשה והתביעה הנגזרת הינו לדברי התובע, כשלים שנפלו לכאורה לטענת התובע, בהתנהלותם של הנתבעים בקשר עם מכשירים פיננסיים שנרכשו והוחזקו על-ידי הבנק ברבעון השני של 2006 ולאחריו.

התובע מבסס את תביעתו על דוח שלטענתו הזמינו הנתבעים במהלך שנת 2006 מחברה חיצונית ואשר מסקנותיו היו לטענתו, כי סדרות ה-MBS שנרכשו על-ידי הבנק, היו אגרות-חוב מגובות במשכנתאות של גורמים פרטיים, ולפיכך מסוכנות יותר ביחס לסדרות MBS של סוכנויות של ממשלת ארצות-הברית. לטענת התובע התשויה העודפת על אותן אגרות-חוב, לא הצדיקה את הסיכון שבאחזקתן. לטענת התובע, הנתבעים התעלמו מממצאי הדוח, לא המירו את סדרות ה-MBS בסדרות מסוכנות פחות לכאורה, ואף המשיכו כביכול לרכוש סדרות MBS באותה רמת סיכון, גם לאחר קבלת הדוח.

עוד טוען התובע שהנתבעים הסתירו את ממצאי הדוח מדירקטוריון הבנק. לטענת התובע, ההפסדים שנגרמו לבנק מהשקעה בניירות-ערך מסוג MBS עולים על סך של מיליארד דולר ואילו היו הנתבעים דואגים לכך שהבנק יממש את סדרות ה-MBS או לחילופין ימיר את הסדרות הנ"ל בסדרות מסוכנות פחות לכאורה, לא היה נגרם לבנק הפסד כלל. התובע מבקש מבית המשפט לקבוע כי הנתבעים הפרו את החובות המוטלות עליהם כלפי הבנק מכח הדין, ובשל כך לחייב אותם לשלם לבנק את הנזקים הכספיים שנגרמו לבנק.

6. ביום 21 בספטמבר 2011 הוגשו לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז נגד הבנק ונגד שני בנקים נוספים (להלן: "הבנקים המשיבים") כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית. סכומה הכולל של התביעה כנגד כל הבנקים המשיבים הועמד על סכום של 927 מיליוני ש"ח ואילו חלקו של הבנק הועמד על סכום של 280 מיליוני ש"ח.

עילתה של התביעה, לטענת המבקשים, הינה בגביית יתר הנובעת, כביכול, מגבייה אסורה של "ריבית דריבית" בהלוואות לדיר שלקחו המבקשים מהבנקים המשיבים וכן מכך, שבחישובי הריבית מתעלמים הבנקים המשיבים מכך שהריבית כבר שולמה ושתשלומים קודמים פרעו גם חלק מהקרן.

7. התקבלו בבנק הודעות מפסגות קופות-גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "פסגות") ומכלל פנסיה גמל בע"מ (להלן: "כלל"), כי בחודש יולי 2011 הוגשה לביהמ"ש המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד פסגות וכלל ונגד 4 נתבעים אחרים, המנהלים קופות-גמל וקרנות השתלמות.

התובעים טוענים בתביעתם כי הנתבעים יצרו אפליה שלא כדין בין עמיתי קופות הגמל בכך שנתנו רק לחלק מהם הטבות בתשלום דמי ניהול.

התובעים דורשים להשוות את זכויות כל העמיתים בקופות הגמל כך שכולם ישלמו דמי ניהול זהים ואחידים בשיעור הנמוך ביותר שנגבה ממי מהעמיתים או לחילופין בשיעור ממוצע אחיד שיקבע.

כמו-כן, דורשים התובעים החזר דמי הניהול שניגבו ביתר מעמיתים שהופלו לטענתם לרעה בחמש השנים האחרונות.

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

התביעה הנ"ל לא הוגשה נגד הבנק. אולם מאחר שהיא מתייחסת לתקופה של 5 השנים האחרונות שבה הבנק (באמצעות חברות שבבעלותו), ניהל כשנתיים חלק מקופות הגמל המנוהלות היום על-ידי פסגות וכלל, הודיעו פסגות וכלל לבנק כי אם בעקבות התביעה יושת עליהן חיוב כספי המתייחס לקופות הגמל שנוהלו על-ידי הבנק בתקופת הניהול של הבנק, אז הן ידרשו לקבל מהבנק שיפוי ופיצוי בגין כך.

פסגות וכלל הודיעו כי לאחר שלמדו את התביעה והבקשה עדיין אין להן בשלב זה תחשיב כספי לגבי החלק בגינו ניתן לדרוש מהבנק שיפוי ופיצוי.

8. ביום 13 ביולי 2011 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית נגד הבנק, נגד שלושה בנקים נוספים (להלן: "הבנקים המשיבים") ונגד חברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ הנמצאת בבעלות הבנקים המשיבים (להלן: "שב"א"). סכומה הכולל של התביעה הייצוגית כנגד כל הבנקים המשיבים וכנגד שב"א הועמד על סכום של כ-153 מיליוני ש"ח. עניינן של התביעה והבקשה הינו בטענה, כי לקוח העושה שימוש במכשירי בנק אוטומטיים של שב"א מחוייב, בנוסף לעמלה בגין המשיכה המחוייבת עם ביצוע המשיכה, גם בעמלה בגין ביצוע פעולה בערוץ ישיר המחוייבת בחשבון הבנק של הלקוח, וזאת מבלי שהלקוח קיבל על כך הודעה במהלך ביצוע המשיכה.

9. בחודש נובמבר 2011 נודע לבנק, מפרסומים באמצעי התקשורת, על הגשתה של בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד שלוש חברות כרטיסי אשראי ובהן חברת ישראל כרטיס ונגד בנקים ובהם הבנק.

לפי אותם פרסומים היקף התביעה הינו 4.9 מיליארד ש"ח ועניינה שיעור העמלות שחברות כרטיסי האשראי גבו. הבנק וחברת ישראל כרטיס לא קיבלו את הבקשה האמורה עד למועד אישור הדוחות הכספיים של הבנק ולפיכך אין הבנק יודע מה סכום התביעה המיוחס לו ולחברת ישראל כרטיס ואין ביכולתו לגבש עמדה באשר לבקשה זו.

ד. יישויות בעלות זכויות משתנות (VIE)

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל ליום 31 במרץ 2012 הסתכם ב-186 מיליוני ש"ח (50 מיליוני דולר), בהשוואה ל-177 מיליוני ש"ח (50 מיליוני דולר) בסוף שנת 2011. עד ליום 31 במרץ 2012 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. בהתחשב בעובדה שבדרך כלל הבנק מספק חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות לגופי איגוח אלו ואינו מספק להם תמיכה מסוגים אחרים, הבנק קבע כי הוא אינו מחזיק בזכויות משתנות אשר הופכות אותו לנהנה העיקרי ב-VIE כלשהן של אותם גופי איגוח.

ה. בהמשך לאמור בביאור 19 בדוחות הכספיים של שנת 2011, בחודש אוגוסט 2011 אושרה במליאת הכנסת ופורסמה ברשומות הצעת חוק ממשלתית העוסקת, בין היתר, בתחום הניכיון, וכן בהוראה כי מנפיק שהנפיק 10% או יותר ממספר כרטיסי החיוב שהונפקו בישראל או מנפיק אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק בוצעו 10% לפחות מסכום העסקות שבוצעו בישראל, יחוייב להתקשר עם סולק לצורך ביצוע סליקה צולבת של עסקות בכרטיסי החיוב שהנפיק. תחילת הוראות חוק זו הינה מיום 15 במאי 2012. להערכת הבנק, לחוק תהיה השפעה לרעה על הכנסות קבוצת הבנק בעתיד, אולם בשלב זה אין ביכולת הבנק להעריך את היקפה. בחודש אפריל 2012 נחתם הסכם בין ישראל כרטיס ללאומי קארד, ובחודש מאי 2012 נחתם הסכם בין ישראל כרטיס לבין כ.א.ל. שניהם בקשר ליישום של תיקון 18 לחוק הבנקאות רישוי. על-פי ההסכם, ניתנו ללאומי קארד ולכ.א.ל. רישיונות לסלוק את כרטיסי החיוב של המותג "ישראל כרטיס" בתנאים שסוכמו בין הצדדים. ביום 14 במאי 2012 ניתן על-ידי הממונה פטור זמני להסדר כובל למשך שלושה חודשים, לפיו יוכלו לאומי קארד וכ.א.ל. לסלוק את כרטיסי המותג "ישראל כרטיס" בתשלום עמלת המנפיק ככל שבעתיד יאשר הממונה לישראל כרטיס לגבות סכומים נוספים, תוכל ישראל כרטיס לגבותם באופן רטרואקטיבי, גם בתקופת הפטור הזמני.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 במרץ 2012						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים*						
4,446	-	-	4,446	-	-	חוזי Forward
8,183	-	-	-	8,183	-	Swaps
12,629	-	-	4,446	8,183	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
4,067	-	-	-	4,067	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרי ALM**						
7,768	-	-	-	7,768	-	חוזי Futures
150,008	2,060	31	111,334	26,904	9,679	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
335	-	-	335	-	-	אופציות שנכתבו
325	-	-	325	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
53,449	377	5,030	19,074	28,968	-	אופציות שנכתבו
49,287	246	1,026	19,483	28,532	-	אופציות שנקנו
229,320	-	1,605	32,597	192,824	2,294	Swaps
490,492	2,683	7,692	183,148	284,996	11,973	סך-הכל נגזרי ALM
90,245	-	-	-	88,323	1,922	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים*						
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
9,508	-	7,194	2,314	-	-	אופציות שנכתבו
9,508	-	7,194	2,314	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
90	-	90	-	-	-	אופציות שנקנו
19,106	-	14,478	4,628	-	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
557	557	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
30	30	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
17,448	-	-	17,448	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
540,262	3,270	22,170	209,670	293,179	11,973	סך-כל הסכום הנקוב

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.
** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים*

ליום 31 במרץ 2012						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מכיות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים**						
73	-	-	23	50	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
503	-	-	95	408	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרי ALM***						
7,109	84	91	2,209	4,645	80	שווי הוגן ברוטו חיובי
9,660	87	77	3,975	5,189	332	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים**						
179	-	132	47	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
165	-	119	46	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
3	3	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:						
4	4	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
7,366	89	223	2,279	4,695	80	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
10,331	90	196	4,116	5,597	332	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן ברוטו לפני ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (16) מיליוני ש"ח.

** למעט נגזרי אשראי.

*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 במרץ 2011*						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מכניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים**						
11,331	-	-	-	11,331	-	Swaps
11,331	-	-	-	11,331	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
3,364	-	-	-	3,364	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרים ALM***						
9,046	-	-	16	9,030	-	חוזי Futures
208,015	1,695	49	136,805	62,215	7,251	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
217	-	-	217	-	-	אופציות שנכתבו
217	-	-	217	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
52,717	947	4,923	30,354	16,493	-	אופציות שנכתבו
47,017	748	802	30,515	14,952	-	אופציות שנקנו
170,634	-	433	26,043	142,864	1,294	Swaps
487,863	3,390	6,207	224,167	245,554	8,545	סך-הכל נגזרי ALM
71,559	-	-	-	70,720	839	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים**						
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
13,518	-	10,761	2,757	-	-	אופציות שנכתבו
13,518	-	10,761	2,757	-	-	אופציות שנקנו
27,036	-	21,522	5,514	-	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
572	572	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
30	30	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
19,626	-	-	19,626	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
546,458	3,992	27,729	249,307	256,885	8,545	סך-כל הסכום הנקוב

* החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות במכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.

** למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים**

ליום 31 במרץ 2011*						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים***						
74	-	-	-	74	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
454	-	-	-	454	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרים ALM****						
6,248	52	84	3,449	2,625	38	שווי הוגן ברוטו חיובי
8,926	48	65	5,396	3,118	299	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים***						
211	-	140	71	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
211	-	140	71	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
4	4	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
6,534	53	224	3,520	2,699	38	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
9,595	52	205	5,467	3,572	299	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות במכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.

** החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן ברוטו לפני ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (42) מיליוני ש"ח.

*** למעט נגזרי אשראי.

**** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2011*						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים**						
10,101	-	-	-	10,101	-	Swaps
10,101	-	-	-	10,101	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
3,802	-	-	-	3,802	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרים ALM***						
10,355	-	-	-	10,355	-	חוזי Futures
185,150	1,536	42	143,006	31,548	9,018	חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
190	-	-	190	-	-	אופציות שנכתבו
190	-	-	190	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
66,633	736	4,387	36,740	24,770	-	אופציות שנכתבו
65,060	509	743	37,139	26,669	-	אופציות שנקנו
214,726	-	841	32,254	179,525	2,106	Swaps
542,304	2,781	6,013	249,519	272,867	11,124	סך-הכל נגזרי ALM
85,718	-	-	-	83,979	1,739	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים**						
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
10,149	-	7,193	2,956	-	-	אופציות שנכתבו
10,149	-	7,193	2,956	-	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים						
81	-	81	-	-	-	אופציות שנקנו
20,379	-	14,467	5,912	-	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
573	573	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
30	30	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
18,578	-	-	18,578	-	-	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
591,965	3,384	20,480	274,009	282,968	11,124	סך-כל הסכום הנקוב

* החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות במכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.
** למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.
*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים**

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2011*					שווי הוגן ברוטו חיובי	שווי הוגן ברוטו שלילי
	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית			
				שקל-מדד	אחר		
						1. נגזרים מגדרים***	
67	-	-	-	67	-	שווי הוגן ברוטו חיובי	
535	-	-	-	535	-	שווי הוגן ברוטו שלילי	
						2. נגזרים ALM****	
10,564	146	61	4,844	5,420	93	שווי הוגן ברוטו חיובי	
12,751	159	96	6,105	6,018	373	שווי הוגן ברוטו שלילי	
						3. נגזרים אחרים***	
284	-	238	46	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי	
274	-	228	46	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי	
						4. נגזרי אשראי	
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:	
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי	
6	6	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי	
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:	
5	5	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי	
10,921	152	299	4,890	5,487	93	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי	
13,566	165	324	6,151	6,553	373	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי	

* החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. בהתאם להוראה החדשה, פעילות במכשירים נגזרים תופרד לפעילות למטרות מסחר ופעילות שאינה למטרות מסחר. אימוץ ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע. לאור זאת, נגזרים אחרים שאינם למטרות מסחר סווגו מחדש כדי להתאים למתכונת הגילוי החדשה.

** החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראות FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן. יתרות הנכסים וההתחייבויות, המוצגות בביאור זה, הינן ברוטו לפני ייחוס ההשפעות הנובעות מיישום התקן המסתכמות לסך של (19) מיליוני ש"ח.

*** למעט נגזרי אשראי.

**** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 31 במרץ 2012					
בלתי מבוקר					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות
7,366	2,284	2	659	4,256	165
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾					
7,366	2,284	2	659	4,256	165
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
17,034	7,384	292	1,438	7,920	-
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
24,400	9,668	294	2,097	12,176	165

ליום 31 במרץ 2011					
בלתי מבוקר					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות
6,534	2,375	15	469	3,464	211
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾					
6,534	2,375	15	469	3,464	211
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
46,154	12,957	150	3,435	29,609	3
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
52,688	15,332	165	3,904	33,073	214

ליום 31 בדצמבר 2011					
מבוקר					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות
10,921	3,677	-	856	6,114	274
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽²⁾					
10,921	3,677	-	856	6,114	274
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
17,791	7,665	259	1,519	8,348	-
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
28,712	11,342	259	2,375	14,462	274

(1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 17 מיליוני ש"ח (31.3.11: 21 מיליוני ש"ח 31.12.11: 18 מיליוני ש"ח).
 (2) שווי הוגן חיובי ברוטו הינו לפני ייחוס השפעות מיישום של הוראה FAS 157 בדבר מדידת שווי הוגן המסתכמות לסך של 104 מיליוני ש"ח. (31.3.11: 140 מיליוני ש"ח, 31.12.11: 104 מיליוני ש"ח). לפרטים נוספים ראה ביאור 8 להלן.
 (3) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה. נתוני סיכון האשראי החוץ-מאזני החל מיום 31 בדצמבר 2011 חושבו בהתאם להגדרות החדשות שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים (נוסח מתוקן). נתוני סיכון האשראי החוץ-מאזני ליום 31 במרץ 2011 מוצגים בהתאם להגדרות שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 לפני העדכון.

ביאור 7 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב):

ליום 31 במרץ 2012				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
בלתי מבוקר				
				חוזי ריבית
11,973	2,030	6,074	2,983	886
				שקל-מדד
293,179	50,188	92,640	72,367	77,984
				אחר
209,670	20,379	12,449	53,290	123,552
				חוזי מטבע-חוץ
22,170	305	4,122	2,421	15,322
				חוזים בגין מניות
3,270	-	402	656	2,212
				חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)
540,262	72,902	115,687	131,717	219,956
				סך-הכל
ליום 31 במרץ 2011				
בלתי מבוקר				
546,458	78,048	98,197	133,705	236,508
				סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2011				
מבוקר				
591,965	73,758	110,323	136,409	271,475
				סך-הכל

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 31 במרץ 2012				
שווי הוגן	יתרות במאזן			
	סך-הכל	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים				
52,265	52,270	50,164	2,106	מזומנים ופקדונות בבנקים
36,963	36,903	850	36,053	ניירות-ערך*
70	70	70	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
247,061	244,804	244,107	697	אשראי לציבור, נטו
745	743	743	-	אשראי לממשלות
7,245	7,245	-	7,245	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,514	1,515	124	1,391	נכסים פיננסיים אחרים
345,863	343,550	296,058	47,492	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
253,597	251,576	250,879	697	פקדונות הציבור
6,817	6,624	6,624	-	פקדונות מבנקים
979	906	906	-	פקדונות הממשלה
1,393	1,393	1,393	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
36,416	34,422	34,422	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
10,180	10,180	-	10,180	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
16,006	16,076	12,800	3,276	התחייבויות פיננסיות אחרות
325,388	321,177	307,024	14,153	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 569 מיליוני ש"ח.

הערות:

- (1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי הוגן.
- (2) מכשירים פיננסיים אחרים לגביהם חושב השווי הוגן.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 31 במרץ 2011				
שווי הוגן	יתרות במאזן			
	סך-הכל	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים				
46,227	46,230	43,795	2,435	מזומנים ופקדונות בבנקים
28,996	28,932	913	28,019	ניירות-ערך*
67	67	67	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
230,858	229,835	228,886	949	אשראי לציבור, נטו
311	311	311	-	אשראי לממשלות
6,373	6,373	-	6,373	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,402	1,402	-	1,402	נכסים פיננסיים אחרים
314,234	313,150	273,972	39,178	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
233,137	231,769	230,820	949	פקדונות הציבור
5,882	5,633	5,633	-	פקדונות מבנקים
1,304	1,227	1,227	-	פקדונות הממשלה
428	428	428	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
29,772	28,295	28,295	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,431	9,431	-	9,431	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,702	15,702	12,881	2,821	התחייבויות פיננסיות אחרות
295,656	292,485	279,284	13,201	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 539 מיליוני ש"ח.

הערות:

- (1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי הוגן.
- (2) מכשירים פיננסיים אחרים לגביהם חושב השווי הוגן.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011				
שווי הוגן	יתרות במאזן			
	סך-הכל	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים				
55,776	55,790	53,578	2,212	מזומנים ופקדונות בבנקים
34,468	34,411	869	33,542	ניירות-ערך*
248,501	246,495	245,615	880	אשראי לציבור, נטו
616	616	616	-	אשראי לממשלות
10,799	10,799	-	10,799	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,692	1,694	114	1,580	נכסים פיננסיים אחרים
351,852	349,805	300,792	49,013	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
258,369	256,417	255,537	880	פקדונות הציבור
7,218	7,001	7,001	-	פקדונות מבנקים
1,156	1,085	1,085	-	פקדונות הממשלה
1,307	1,305	1,305	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
34,806	32,933	32,933	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
13,421	13,421	-	13,421	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
16,168	16,239	13,726	2,513	התחייבויות פיננסיות אחרות
332,445	328,401	311,587	16,814	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 563 מיליוני ש"ח.

הערות:

- (1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי הוגן או מהווה קירוב לשווי הוגן.
- (2) מכשירים פיננסיים אחרים לגביהם חושב השווי ההוגן.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן המוצגת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנדוטיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה – שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי

שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח;

ניירות-ערך סחירים – לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור – השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור

ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית).

תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח.

השווי הוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה,

שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות

להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה

הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהיעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת הפרשות מיוחסים

באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

בחישוב השווי הוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיר בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים

של פרעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פרעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הקטנת השווי הוגן

ב-9 מיליוני ש"ח.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

פקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי הוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות - מוצגים כאשראי ופקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מדידת השווי הוגן של מכשירים נגזרים מתחשבת בין היתר בסיכון האשראי הגלום בעסקות אלו.

אומדן השווי הוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי הוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

להלן ההתאמה של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, כאמור לעיל, נכון ליום 31 במרץ 2012:

במיליוני ש"ח	
בלתי מבוקר	
נכסים בגין מכשירים נגזרים	7,366
התאמה בגין סיכון האשראי של נכסים בגין מכשירים נגזרים	(104)
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	10,331
התאמה בגין סיכון האשראי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	(88)

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי הוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 - פריטים ששוויים הוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששוויים הוגן נקבע על סמך מחשבוני פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 31 במרץ 2012			
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה:			
21,724	3,372	-	25,096
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל			
1,935	457	-	2,392
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות			
205	-	-	205
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
760	354	65	1,179
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
393	324	-	717
אגרות-חוב של אחרים בישראל			
674	130	-	804
אגרות-חוב של אחרים זרים			
-	-	2	2
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)			
933	-	-	933
מניות סחירות			
ניירות-ערך למסחר:			
3,277	-	-	3,277
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל			
73	-	-	73
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות			
9	-	-	9
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
468	-	-	468
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
26	-	-	26
אגרות-חוב של אחרים בישראל			
247	-	-	247
אגרות-חוב של אחרים זרים			
56	-	-	56
מניות סחירות			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
-	80	-	80
חוזי שקל-מדד			
-	4,692	3	4,695
חוזי ריבית אחרים			
46	2,216	17	2,279
חוזי מטבע-חוץ			
119	11	93	223
חוזי מניות			
-	84	5	89
חוזי סחורות ואחרים			
697	-	-	697
אשראי בגין השאלות בין לקוחות			
438	-	-	438
נכסים בגין פעילות בשוק המעוף			
32,080	11,720	185	43,985
סך-כל הנכסים			

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 במרץ 2012			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
-	332	-	332
חוזי שקל-מדד			
-	5,591	6	5,597
חוזי ריבית אחרים			
46	4,070	-	4,116
חוזי מטבע-חוץ			
119	12	65	196
חוזי מניות			
-	87	3	90
חוזי סחורות ואחרים			
697	-	-	697
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
438	-	-	438
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעוף			
1,300	10,092	74	11,466
סך-כל ההתחייבויות			

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 במרץ 2011*			
מדירות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה:			
15,623	2,568	-	18,191
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל			
1,828	359	-	2,187
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות			
1,230	733	240	2,203
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
103	351	-	454
אגרות-חוב של אחרים בישראל			
791	5	-	796
אגרות-חוב של אחרים זרים			
-	-	269	269
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)			
1,693	-	-	1,693
מניות סחירות			
ניירות-ערך למסחר:			
1,029	-	-	1,029
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל			
42	-	-	42
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות			
374	-	-	374
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
25	-	-	25
אגרות-חוב של אחרים בישראל			
144	-	-	144
אגרות-חוב של אחרים זרים			
73	-	-	73
מניות סחירות			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
-	38	-	38
חוזי שקל-מדד			
-	2,669	30	2,699
חוזי ריבית אחרים			
71	3,416	33	3,520
חוזי מטבע-חוץ			
140	1	83	224
חוזי מניות			
-	51	2	53
חוזי סחורות ואחרים			
949	-	-	949
אשראי בגין השאלות בין לקוחות			
573	-	-	573
נכסים בגין פעילות בשוק המעוף			
24,668	10,191	657	35,536
סך-כל הנכסים			

* ביום 15 בנובמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא גילוי על השקעות בניירות-ערך, תיאור עסקי התאגיד, אשר קבע דרישות גילוי חדשות לגבי ניירות-ערך. לאור זאת, סיווג הבנק את הנתונים ליום 31 במרץ 2011 כדי להתאימם לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 במרץ 2011			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
-	299	-	299
חוזי שקל-מדד			
-	3,531	41	3,572
חוזי ריבית אחרים			
71	5,375	21	5,467
חוזי מטבע-חוץ			
140	1	64	205
חוזי מניות			
-	47	5	52
חוזי סחורות ואחרים			
949	-	-	949
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
573	-	-	573
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעוף			
1,733	9,253	131	11,117
סך-כל ההתחייבויות			

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011			
מדירות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
נכסים			
ניירות-ערך זמינים למכירה:			
20,658	3,201	-	23,859
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל			
1,714	339	-	2,053
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות			
173	-	-	173
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
621	342	63	1,026
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
237	310	-	547
אגרות-חוב של אחרים בישראל			
741	6	-	747
אגרות-חוב של אחרים זרים			
-	-	7	7
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)			
975	-	-	975
מניות סחירות			
ניירות-ערך למסחר:			
2,924	-	-	2,924
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלת ישראל			
50	-	-	50
אגרות-חוב ממשלתיות - ממשלות זרות			
10	-	-	10
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
348	-	-	348
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
27	-	-	27
אגרות-חוב של אחרים בישראל			
181	-	-	181
אגרות-חוב של אחרים זרים			
52	-	-	52
מניות סחירות			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
-	93	-	93
חוזי שקל-מדד			
-	5,483	4	5,487
חוזי ריבית אחרים			
46	4,824	20	4,890
חוזי מטבע-חוץ			
229	2	68	299
חוזי מניות			
-	147	5	152
חוזי סחורות ואחרים			
880	-	-	880
אשראי בגין השאלות בין לקוחות			
590	-	-	590
נכסים בגין פעילות בשוק המעוף			
30,456	14,747	167	45,370
סך-כל הנכסים			

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2011			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	יתרה מאזנית
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:			
-	373	-	373
חוזי שקל-מדד			
-	6,547	6	6,553
חוזי ריבית אחרים			
46	6,102	3	6,151
חוזי מטבע-חוץ			
228	4	92	324
חוזי מניות			
-	159	6	165
חוזי סחורות ואחרים			
880	-	-	880
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
590	-	-	590
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעוף			
1,744	13,185	107	15,036
סך-כל ההתחייבויות			

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2011	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	הנפקות	סילוקים	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2012	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרץ 2012
נכסים							
ניירות-ערך זמינים למכירה:							
63	1	1	-	-	-	65	13 ⁽¹⁾⁽²⁾
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים							
7	-	-	-	-	(5)	2	(1)(2)
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)							
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:							
(2)	(3)	-	-	-	2	(3)	(3)
חוזי ריבית אחרים							
17	-	-	-	-	-	17	(3)
חוזי מטבע-חוץ							
(24)	51	-	2	(2)	1	28	(3)47
חוזי מניות							
(1)	3	-	-	-	-	2	(3)3
חוזי סחורות ואחרים							
60	52	1	2	(2)	(2)	111	63
סך-הכל							

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2010	רווחים (הפסדים) שנקללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾ בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) שנקללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾ בהון ⁽²⁾	הנפקות	סילוקים	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2011	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרץ 2011
נכסים						
ניירות-ערך זמינים למכירה:						
242	(3)	1	-	-	240	(2) ⁽¹⁾
*105	(1)	-	-	(104)	-	(1) ⁽¹⁾
262	(5)	13	-	(1)	269	8 ⁽¹⁾
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:						
(4)	(3)	-	-	(4)	(11)	(3) ⁽³⁾
12	(1)	-	1	-	12	(1) ⁽³⁾
10	3	-	6	-	19	3 ⁽³⁾
(1)	(2)	-	-	-	(3)	(2) ⁽³⁾
*626	(12)	14	7	(109)	526	2

* הוצג מחדש.
(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
(2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
(3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ד. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 2 למדידה ברמה 1

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. פריטים הנמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה ופריטים אחרים*

ליום 31 במרץ 2012									
סך-הכל רווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2012	יתרה מאזנית	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך-הכל שווי הוגן
		סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל				
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה									
-	13	13	13	-	-	-	-	השקעות במניות	
נכסים והתחייבויות אחרים									
נכסים									
-	52,270	52,265	50,159	-	2,106	-	-	מזומנים ופקדונות בבנקים	
-	1,406	1,466	1,466	-	-	-	-	ניירות-ערך	
-	70	70	70	-	-	-	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	
-	244,107	246,364	246,364	-	-	-	-	אשראי לציבור, נטו	
-	743	745	745	-	-	-	-	אשראי לממשלה	
-	1,077	1,076	1,076	-	-	-	-	אחר	
-	299,673	301,986	299,880	-	2,106	-	-	סך-כל הנכסים	
התחייבויות									
-	250,879	252,900	252,900	-	-	-	-	פקדונות הציבור	
-	6,624	6,817	6,817	-	-	-	-	פקדונות מבנקים	
-	906	979	979	-	-	-	-	פקדונות הממשלה	
-	1,393	1,393	1,393	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
-	34,422	36,416	5,283	-	31,133	-	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	
-	15,638	15,568	15,568	-	-	-	-	אחר	
-	309,862	314,073	282,940	-	31,133	-	-	סך-כל ההתחייבויות	

* פריטים שאינם נמדדים בשווי הוגן במאזן אך ניתן גילוי לשווי הוגן בגינם.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2012

ביאור 8 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

ליום 31 במרץ 2012			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל)
נכסים			
ניירות-ערך:			
13	היוון תזרים מזומנים	שיעור תשואה להון (WACC)	14.6%
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו:			
חוזי שקל-מדד			
חוזי ריבית אחרים			
17	מודל תמחור אופציות	ריבית שקלית לא-צמודה	1.58%-6.11% (3.35%)
17	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן	24.09%-68.70% (36.34%)
חוזי מטבע-חוץ ⁽²⁾			
חוזי מניות ⁽³⁾			
		תשואת דיבידנד	2.00%-10.56% (2.30%)
		ריבית שקלית לא-צמודה	5.03%-5.23% (5.14%)

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

- (1) עלייה (ירידה) בשיעור התשואה להון תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה).
- (2) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.
- (3) עלייה (ירידה) בשיעור סטיית התקן תביא למדידת שווי הוגן גבוהה (נמוכה) משמעותית. מנגד, עלייה (ירידה) בשיעור תשואת הדיבידנד או בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 9 הכנסות והוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
*2011	2012	
א. הכנסות ריבית**		
3,128	2,920	מאשראי לציבור
2	4	מאשראי לממשלה
20	20	מפקדונות בבנקים
152	160	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
241	270	מאגרות-חוב
2	-	מנכסים אחרים
3,545	3,374	סך-כל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית**		
(978)	(984)	על פקדונות הציבור
(18)	(7)	על פקדונות הממשלה
(62)	(50)	על פקדונות מבנקים
-	(5)	על ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(520)	(366)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
1	-	על התחייבויות אחרות
(1,577)	(1,412)	סך-כל הוצאות ריבית
1,968	1,962	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית***		
17	37	הכנסות ריבית
(8)	8	הוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב		
16	12	מוחזקות לפידיון
222	233	זמינות למכירה
3	25	למסחר
241	270	סך-הכל כולל בהכנסות ריבית

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג)1 לעיל.
 ** כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
 *** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאור 10 הכנסות מימון שאינן מריבית

א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2011*	2012	
1. מפעילות במכשירים נגזרים		
(1)	8	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ראה ג להלן) ⁽¹⁾
202	(49)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾
201	(41)	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעה באגרות-חוב		
17	60	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
(9)	(4)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
8	56	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
3. הפרשי שער, נטו		
(35)	114	
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות		
11	55	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
-	(4)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה
10	-	דיבידנד ממניות זמינות למכירה
21	51	סך-הכל מהשקעה במניות
195	180	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג)1 לעיל.

- (1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.
(2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר**

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2011*	2012	
8	8	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
(2)	(7)	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
1	4	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
-	1	דיבידנדים שהתקבלו ממניות למסחר
7	6	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר***
202	186	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון		
(2)	(6)	חשיפת ריבית
1	-	חשיפת מטבע-חוץ
8	12	חשיפה למניות
7	6	סך-הכל

ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור-פירוט נוסף****

1. גידורי שווי הוגן		
(1)	(1)	חוסר האפקטיביות של הגידורים
-	1	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
2. גידורי תזרים מזומנים		
-	8	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
(1)	8	סך-הכל

(1) מזה חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ- (1) מיליוני ש"ח (ליום 31.3.11: (4) מיליוני ש"ח).

(2) מזה חלק הרווחים (הפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ- (2) מיליוני ש"ח (ליום 31.3.11: (8) מיליוני ש"ח).

* סווג מחדש בעקבות היישום הראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 10(ג)1 לעיל.

** כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

*** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה ביאור 9.

**** לגילוי על השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית ראה ביאור 9.

ביאור 11 מיגורי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2012							
מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	מיגור ניהול פיננסי	אחרים והתאמות	סך-הכל
הכנסות ריבית, נטו:							
724	(255)	306	288	816	83	-	1,962
(167)	570	(25)	(111)	(283)	16	-	-
הכנסות שאינן מריבית:							
309	387	159	75	250	158	155	1,493
(14)	(49)	(14)	(8)	(2)	-	87	-
852	653	426	244	781	257	242	3,455
43	3	14	38	205	-	-	303
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק							
107	91	121	65	222	62	(9)	659
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)							
13.2%	22.9%	26.1%	10.7%	8.5%	8.0%	-	11.3%
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2011*							
מיגור משקי הבית	מיגור הבנקאות הפרטית	מיגור עסקים קטנים	המיגור המסחרי	המיגור העסקי	מיגור ניהול פיננסי	אחרים והתאמות	סך-הכל
הכנסות ריבית, נטו:							
702	(203)	265	277	782	145	-	1,968
(158)	492	(5)	(117)	(311)	99	-	-
הכנסות שאינן מריבית:							
307	407	158	66	276	166	180	1,560
(16)	(58)	(16)	(6)	(1)	-	97	-
835	638	402	220	746	410	277	3,528
84	23	8	54	(155)	-	-	14
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק							
53	52	99	41	449	185	12	891
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)**							
6.2%	16.0%	21.3%	7.8%	20.2%	26.1%	-	17.0%

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג)1(1) לעיל. כמו-כן, הוצג מחדש לאור יישום למפרע של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג)1(1) לעיל.

** סווג מחדש.

ביאור 11 מיגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011*							
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגזר ניהול פיננסי	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
הכנסות ריבית, נטו:							
8,097	-	(678)	3,848	1,198	1,150	(811)	3,390
-	-	1,389	(1,815)	(497)	(29)	2,080	(1,128)
הכנסות שאינן מריבית:							
4,991	690	(319)	903	263	632	1,559	1,263
-	365	-	(1)	(25)	(62)	(209)	(68)
13,088	1,055	392	2,935	939	1,691	2,619	3,457
1,202	-	-	623	130	124	57	268
2,746	327	118	961	268	433	299	340
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי המניות בבנק מההון הממוצע)							
12.0%	-	5.5%	9.0%	11.1%	21.7%	18.5%	10.0%

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1(ג)1 לעיל.

ביאור 12 שכר נושאי משרה

החל מיום 1 באוקטובר 2008 משמשת אירית איזקסון (שמכהנת כדירקטורית בבנק) בתפקיד יו"ר דירקטוריון פעיל של ישראלכרט בע"מ ויו"רפ"י (יורוקרד) ישראל בע"מ (להלן: "יו"ר ישראלכרט"), והחל מיום 1 בינואר 2009 הינה משמשת גם כיו"ר דירקטוריון פעיל של אמינית בע"מ ופועלים אקספרס בע"מ. מינויה של יו"ר ישראלכרט היה לתקופה של שלוש שנים ושלושה חודשים אשר הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011. ביום 25 בינואר 2012 אישר דירקטוריון ישראלכרט, בהמשך לאישור ועדת השכר והתגמולים, וועדת הביקורת של ישראלכרט ואישור המפקח על הבנקים את הארכת כהונתה של הגב' איזקסון עד ליום 31 בדצמבר 2013. ביום 30 באפריל 2012 אישר דירקטוריון ישראלכרט, בהמשך לאישור ועדת השכר והתגמולים וועדת הביקורת של ישראלכרט, הסכם העסקה חדש עם יו"ר ישראלכרט (להלן: "הסכם ההעסקה"). הסכם ההעסקה אושר על-ידי ועדת משאבי אנוש שכר ותגמולים, ועדת הביקורת של הבנק ודירקטוריון הבנק. הסכם ההעסקה כפוף לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות של ישראלכרט והאסיפה הכללית של הבנק.

הסכם ההעסקה הינו לתקופה של שלוש שנים, שתחילתה ביום 1 בינואר 2012 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2014, כאשר המשך ההתקשרות עם יו"ר ישראלכרט בשנה השלישית להסכם (שנת 2014) כפופה לאישורו של המפקח על הבנקים. על-אף האמור לעיל, הצדדים רשאים להפסיק את ההתקשרות לפי הסכם ההעסקה, בכל עת, בהודעה מוקדמת בכתב בת 90 ימים; במקרה שבו לא יתקבל אישור המפקח על הבנקים להמשך כהונתה של גב' איזקסון כיו"ר דירקטוריון ישראלכרט, יראו בכך הפסקת התקשרות; אם תופסק העסקתה ביוזמת ישראלכרט, או ביוזמתה בניסבות המזכות אותה בפיצוי פיטורים על-פי דין, תהיה יו"ר ישראלכרט זכאית לקבל את מלוא ההשלמה של סכום הפיצויים ל-250% ממשכורתה האחרונה במקרה שסכום הפיצויים שנצבר בקופות הגמל יהיה נמוך יותר; יו"ר ישראלכרט תהיה זכאית למשכורת חודשית בסך כולל של 92,126 ש"ח, צמוד למדד חודש דצמבר 2011 (אשר תשולם לה מיום תחילת תקופת הסכם ההעסקה, קרי מיום 1 בינואר 2012); הסכם ההעסקה כולל גם תנאים נילווים, כגון – רכב, טלפון וכיוצא בזה וכן הפרשות לתגמולים (לרבות אובדן כושר עבודה), לפיצוי פיטורין ולקרן השתלמות. כן, תהיה יו"ר ישראלכרט זכאית למענק שנתי בהתאם לתוכנית מענקים אשר דומה בעיקרה לתוכנית המענקים למנהלים בכירים בישראלכרט (אשר מתבססת במבנה שלה על תוכנית המענקים של המנהלים הבכירים של הבנק) (להלן: "תוכנית המענקים"). המענק השנתי שישולם ליו"ר ישראלכרט, ככל שישולם, יגור מההפרש בין הרווח הנקי השנתי של ישראלכרט מפעולות רגילות לבין רווח הסף לתגמול כפי שנקבע בתוכנית המענקים (בתנאים מסוימים רווח הסף לתגמול יעודכן על-ידי דירקטוריון ישראלכרט כפוף לאישור האורגנים של הבנק כנדרש על-פי כל הדין), כאשר חלק מהמענק השנתי יקבע על-פי ציון אישי שייקבע ליו"ר ישראלכרט מדי שנה על-פי עמידתה ביעדים. תשלום סכום המענק השנתי נפרס על-פני מספר שנים וכן קיימת אפשרות לקביעת סכום מענק שלילי בשנים בהם הרווח הנקי השנתי של ישראלכרט מפעולות רגילות נמוך מרווח הסף לתגמול כפי שנקבע בתוכנית המענקים. בכל מקרה, בהתאם לתוכנית המענקים סכום המענק השנתי החיובי ליו"ר ישראלכרט בשנה כלשהי לא יעלה על 18 משכורות של יו"ר ישראלכרט ואילו סכום המענק השנתי השלילי בשנה כלשהי לא יעלה על 10 משכורות של יו"ר ישראלכרט. בנוסף, תהיה זכאית יו"ר ישראלכרט ליחידות מניה חסומות (RSU) (להלן: "יחידות ה-RSU") הניתנות למימוש למניות הבנק, כדלקמן: 161,241 יחידות RSU רגילות ו-51,000 יחידות RSU מותנות, בתנאים המפורטים ב"תוכנית משנה להענקת יחידות מניות חסומות (RSU) למנהלים בכירים 2011" של הבנק (להלן: "תוכנית התגמול של הבנק") [לפרטים נוספים ראה ביאור 16 בדוחות הכספיים של שנת 2011]. ישראלכרט התחייבה לפצות את הבנק בגין העלות הנובעת מהענקת יחידות RSU על-ידי הבנק ליו"ר ישראלכרט.

בימים 29 באפריל 2012, 30 באפריל 2012 ו-3 במאי 2012 אישרו ועדת שכר ותגמולים, ועדת הביקורת ודירקטוריון ישראלכרט את מימוש האופציות שהוקצו ליו"ר ישראלכרט במסגרת הסכם ההעסקה הקודם שלה שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2011 ואשר הבשילו במלואן, בשיטת ה"מימוש נטו", כך שליו"ר הדירקטוריון תוקצינה מניות רגילות של ישראלכרט אשר תימכרנה לישראלכרט, כפוף לאישורו של המפקח על הבנקים. ככל שלא יתקבל אישור המפקח על הבנקים כאמור, התחייב הבנק לרכוש את המניות האמורות באותם תנאים. רכישת המניות הינה בסכום כולל של כ-3,512 אלפי ש"ח (לפני ניכוי המס החל), אשר נקבע, בהתבסס על הערכת שווי של מעריך שווי חיצוני. מימוש האופציות ומכירת המניות כאמור, אושרו על-ידי ועדת משאבי אנוש שכר ותגמולים, ועדת הביקורת של הבנק ודירקטוריון הבנק בתאריכים 13 במאי 2012, 21 במאי 2012 ו-30 במאי 2012, בהתאמה, והם כפופים לאישור האסיפה הכללית של ישראלכרט והאסיפה הכללית של הבנק.